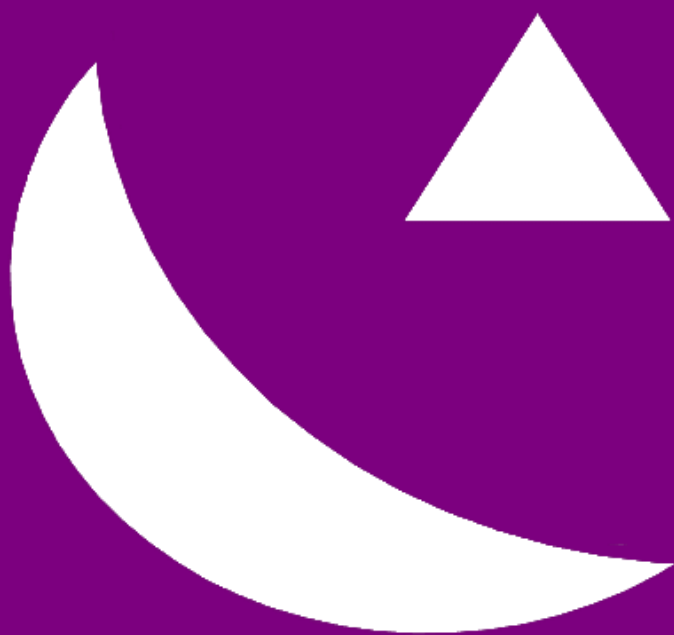

Esrarü'l Lügatəyn

ÖNSÖZ

Bismillâhirrahmânirrahîm. Bu iş için sizden istediğimiz hiçbir ücret yoktur, zaten sizden istediğimiz bir şey de yoktur, tek isteğimiz de Rabbimizin lütfettiği, habibinin nuruyla aydınlattığı dosdoğru yolu dilemenizdir, sevgiyle yolunda kulluk etmenizdir ki bu isteğimiz de Allah'adır. Sözlerimiz Allah rızası için ve Allah'tan çekinenler içindir. Kibirli bir şekilde tövbeye yanaşmayıp yan çizenlerden olmayın. Düşman olarak kula kendisi yeter. Bize karşı kibirlenmeyin, itaat ve teslimiyet gösterin. Tuttuğumuz yol gerçekliği meydanda olan hak yoldur.

Bismillâhırrahmânırrahîm. Bu sözlük maneviyatı daha sağlam temeller üzerinde inşa etmek adına Allah rızası için hazırlanmıştır. Kelimelerin anlamları ve verilen tavsiyeler de maneviyatla alakalıdır. Elimizden geldiği kadar basitleştirmeye ve anlaşılabilir olmaya gayret ettik ki bu yazılanları okumayı yeni öğrenmiş bir çocuğun dahi anlayabileceği bir seviyeye getirmeye çalıştık aynı zamanda da daha bütünsel bir bakış açısıyla bakarak okunmasını sağlamaya çalıştık

Neden Kur'an-ı Kerim'i okuyup anlamaya çalışmamıza bu kadar çaba harcamamız gerekiyor dersiniz; Güzel bir cevheri olan bu taş güzelce temizleyip bir şekle kavuşturmak için güzelce de yontmak ister, bir çiftçi toprağa ektiği ürünler için o toprağın yağmur almasını ister, hayvanları olan çiftçi hayvanları için sağlık ve sıhhat ister, aşık olan kadın ve erkek aşkının ateşi sönmemesi için mücadele ederler, bir öğretmen yetiştirdiği çocukların iyi yerlere gelmesini başarılı olmalarını ister, herkes verdiği emek ölçüsünde Rabbimizden bir dua halindedir. Anne ve baba da evlatları için onların gelişimi için emek ve gayret sarf ederler ki anne daha bebeklikten itibaren sütüyle evladını besler. Rabbimizde bizleri rahmetiyle destekliyor her nasıl ki yağmur bunun en gözle görülebilir örneği olsa da bunun arka planında cennetten üzerimize uzanan rahmet ırmakları var. Biz de tüm insanlık için çalışan kullardan bir kuluz ki Rabbimizin lütfu ve takdiriyledir siz de bu kitaplara çalıştıkça tüm insanlık için çalışan kullardan olma konusunda umudunuz olabilir Rabbimizi razı etme konusunda Rabbimizin sizin için takdiri de bu yöndeyseniz. Tüm insanlık için tüm insanlığın Rabbimizi daha iyi tanıması için resulünü daha iyi tanıması için ve böylelikle de Rabbimize daha iyi kullar olabilmesi adına emek verdiğiniz için sizde tüm insanlık için Rabbimizden rahmet dilediğiniz bir duaya gelme konusunda umudunuz olabilir. Böylelikle bizler de üzerimize düşen takdir edilen vazifeyi yerine getirdiğimiz için iyi bir kul olma konusunda da umudumuz olabilir. Bu yolda çalışan insanlarla bir araya gelerek daha güzel bir iş ortaya koyabiliriz, nasıl ki komşumuz bir çiftçiyse biz de çiftçiysek beraber güzel bir ürün için çalışabiliriz, o bizim traktörümüzü kullanır biz de onun hayvanlarının gübrelerini böylelikle beraber yardımlaşırız, eksiklerimizi kapatırız, işte biz de bir amaca yönelik çalışırsak böyle de bir çevremiz olursa amacımızı da o kadar kolay bir şekilde gerçekleştirebiliriz, hedeflerimize o kadar kolay bir şekilde ulaşabiliriz ve yoldan da sapmadan hedefimize kitlenebiliriz. Nasıl ki bir çiftçi hasat zamanına kadar toprağı sulamaya devam ediyor sulayamadığı zaman yardım istiyor, ümitsizliğe kapılmadan ürünler çıkana kadar sulamaya devam ediyor ki inancı bu yönde, tecrübesi bu yönde hareket etmesini söylüyor aynı şekilde bizlerde maneviyat çalışmasında bu halde olmalıyız, hayatımızın sonuna kadar bu iş üzere çalışıp gayret göstermeliyiz. Sözlüğü hazırlarken çeşitli bölümlere ayırdık, ayırdığımız bu bölümleri de harf önceliğine göre değil belirli bir anlam sırasına göre yerleştirdik ki bir bütün olarak okunabilsin ve güzel de bir çerçeve çizebilelim. Kur'an-ı Kerim okurken de hayatımızı emredildiği gibi okurken de peygamberimiz Hz. Muhammed Sav.' i hayatımıza örnek alırken de hak yolda bir çevre içinde kullarla beraber olduğumuzda da kullarla iletişimimizde de hayatımızın her alanında da karşımıza çıkan yapboz parçalarını, ip uçlarını bir araya getirmeye gayret etmemiz gerekiyor, bu alemlerde her şey nasıl ki birbiri ile bağlantılıysa o parçalar da birbiri ile bağlantılı. Doğru bir çalışma ile o parçaları toplayarak en güzel şekilde de yerleştirmemiz gerekiyor. Hayatımızı yaşarken görüyoruz ki tüm alemler bir bütün her biri bir bütünün bir parçası her bir parçanın bir görevi var, Kur'an-ı Kerim'i de bir bütün olarak okuma gayretinde olmaya tüm alemin birbiri ile ilişkisi olduğuna tüm ayetlerin de okurken parçalara

odaklanırken bütünü görmeye de gayret etmeliyiz. Bugün burada bu yazıları okuyorsanız uzun zamandır olmayan bir şey oluyor demektir, bir araya geldiğimiz bu an her an olan bir şey değil, bu daveti kaçırmayın, size tavsiyemizdir ki geldiyseniz bu işin peşini bırakmayın, selamlarım, dualarım ve tüm sevgim sizinle beraber olsun. Dikkatinizi henüz bu işe vermediyseniz vermeniz için tam zamanı. Rabbimizin lütfu ve rahmeti ile tüm ifşa olan sırlar sizler için sıralandı, düzenlendi bir araya getirildi. Merhaba. Merhaba Allah'ın kulu. Sahiden olmadı mı haberin hak yolda olanlardan. Onlar hak yolda koştururlar Rabbimizin rızası yolunda. Bir sınıf olduğunu var sayalım, sınıfın içinde de sıralar, sınavımız da bu dünyada, sorumlu olduğumuz kitabımız da Kur'an-ı Kerim, rehberimiz, peygamberimiz, habibi, tüm alemlere de rahmet olan Hz. Muhammed Sav. İşte biz de bu sınıfta bir masadayız, dersi dinlerken çıkardığımız notlar da bu yazılanlar, şayet bu sınıftaysanız beraberiz, farklı sıralarda oturuyor olabiliriz, farklı kitapları da yanınızda getirip bu kitaplardan da derste yararlanıyor olabilirsiniz, herkes gönlünün ısıdırıldığı kitapla olmak ister o kitabı diğer kitaplardan da daha çok önemser, daha çok vakit geçirir, daha çok sevgi gösterir ki bu gayet normaldir lakin Allah rızası yolunda her iş çok kıymetlidir, elbette kitapların da derecelerinden bahsedebiliriz lakin sınıfta çeşitli kitapları da dayatmak doğru olmaz, sırada yanımız boş, oturmak isterseniz de notlarımızdan çalışmak isterseniz de hay hay baş üstüne seve seve işte notlarımız. Maneviyata başlangıç için maneviyatın başlangıcına getirecek bir kitap olarak okuyabilirsiniz. Şu hayatta yapacağınız en önemli işlerden biri de maneviyat çalışmaktır, en mantıklı iş önem sırasında da başı çeken. Maneviyat ile ilgili kitaplarla ilk karşılaşmanız olabilir, Kur'an-ı Kerim'i daha önce okumamış olabilirsiniz, daha önce okumuştaki olabilirsiniz şimdi güzel bir başlangıç yapıyoruz, hayatta farklı farklı hallerden geçiyoruz ki bu yazıları okurken de halimiz kendimizi en iyi hissettiğimiz hal olmayabilir, okumaya devam edince de bu halinizin değişeceğini garanti edemeyiz lakin her halimizden öğrenebileceğimiz şeyler vardır bunu keşfe çıktığımız bir yolculuktasınız. Daha önce "Allı Kitap" maneviyata giriş kitabı ve "Ed-Dua'tül Hidayetün" dua kitabında da birçok konuya çeşitli kelimelerin anlamlarına değinmiştik, çeşitli açıklamalar yapmıştık, daha detaylı olarak açıklanması gereken hususları biraz daha açtık. Temel bazı kelimelerin anlamlarını açıklamadık çünkü ufak bir araştırma ile günümüzde her türlü bilgiye ulaşmak mümkün, çeşitli yerli yabancı sözlüklerden hatta yapay zekadan da yardım da alabiliriz, kelimelerin kökenlerine doğru yolculuklar yapabiliriz, kelimelerin anlamlarını karşılaştırabiliriz. Doğru bilgiye ulaşmak da ancak Rabbimizin yardımı ile olabilir, biz maneviyat çalışması içinde kendimizi Rabbimize bırakırsak bizlere en güzel bilgiyi en doğru şekilde ulaşmamız konusunda yardımını lütfedecektir bundan umutlu olmamız gerekir. Bir kütüphaneye girdiğimizde kitapların çeşitli şekilde sınıflandırıldığını görürüz ki şayet sınıflandırılma olmasaydı aradığımız bir kitabı bulmak uzun bir vaktimizi alırdı, maneviyat çalışması içinde olduğumuzda da başta her şey gözümüze karmaşık gibi gelebilir lakin bir masaya oturup elimize kitabı aldığımızda sorular dört bir yandan etrafımızı sardığında Rabbimizin rahmeti yetiştirecektir sorularımıza da en güzel şekilde cevaplar lütfedecektir, umutlu olmalıyız, dua etmeliyiz, Rabbimize güvenmeliyiz, Rabbimize sığınmalıyız. Öğüt vermek için, korkutmak için can atmıyoruz, kibirlendiğimizi de düşünmeyin herkesin içinde biraz kibir bulunur kimisi bunu kendisi besler kimi zaman da başkaları bu kibri büyütür bizler elimizden geldiği kadar kibrimizi küçültme gayretinde mücadele ediyoruz, gerçek manada bizden daha iyi bir konuma gelmeniz için gayret ediyoruz. Bir dağa uzaktan bakınca dahi insanı kendinden geçiriyor büyüklüğü ile bu dağ ile de yarışa girmek ne kadar da cahilce olur bir insan için.

Bismillâhirrahmânirrahîm

Kelime	Anlam
Rahman Rahim	Rahman ve Rahim olan Allah'ın adıyla başlarım. Rahman ve Rahim Rabbimizin isim ve sıfatlarındandır. Bir işe başlarken Rabbimizin hem bu dünyada yardımını dilemek hem de ahiretimizde de bu başladığımız işin hakkımızda hayırlı olmasını istemek, ona güvenmek, onun rızasını istemek, ona sığınmak.
İsimler ve Sıfatlar	Nasıl ki insanları isimleri ile birbirinden ayırıyoruz bu isimlerin de çeşitli anlamları var Kur'an-ı Kerim'de yer alan ayetlerde de Rabbimizin birçok isimleri bulunur, bu isimlerin de sahip olduğu sonsuzluğa uzanan anlamları var, bu ayetler de o anlamlara ışık tutuyor. Rabbimizi daha iyi tanımamızı sağlıyor ki ona daha iyi kulluk edebilmemiz için.
Esmâ	Rabbimizin isimlerinin çoğulu demek.
Ayet	Kur'an-ı Kerim'de yer alan cümleler, kelimeler, harfler Rabbimizin hep katından bizlere lütfettiği kutsal işaretleridir, delillerdir, mucizelerdir.
Sure	Bu ayetlerin belirli bir bölümünün belirli bir zaman, anlam ve olaylar silsilesi sonucu bir araya getirilmesiyle sureler meydana gelir. Yüz on dört adet sure bulunmaktadır.
Kur'an-ı Kerim	Kur'an-ı Kerim de bu surelerden oluşan bir kitaptır. Kur'an-ı Kerim için üç farklı tanımlamada bulunabiliriz. Kur'an-ı Kerim Rabbimizin sözleridir, değişmemiştir. Ahiret bilgisi de içinde bulunur, ölümden sonra bizleri bekleyecek olan süreci de anlatır, Rabbimiz kendisi hakkında bizleri bilgilendirir, Rabbimiz kendisini nasıl razı edebiliriz bu konuda bize Rabbimiz bir yol gösterir ve bu yolda da yaşayacağımız, dikkat etmemiz gereken süreçleri Rabbimiz bizlere en güzel şekilde anlayabileceğimiz şekilde açıklar. Kur'an-ı Kerim'de ayetleri de hiçbir zaman, hiçbir şekilde, değişmez maneviyatın dili geçmişte nasılsa günümüzde de öyle gelecekte de böyle olacak, değişmeyecek, Kur'an-ı Kerim maneviyatımızda olan değişimleri anlatır, Dünyada yaşanan değişimi ve gelişimi değil.
Mushaf	Masamızın üstünde, dolabın içinde duran nesnel elle tutulan gözle görülen Kur'an-ı Kerim kitabı için bu tabiri kullanabiliriz.

Furkan	Kur'an-ı Kerim'in bir anlamı da Furkan'dır ki bu hak ve batılı ayırt etme manasındadır, Kur'an-ı Kerim'i okuyarak iyi ve kötüyü hayatımızda ayırt etmeyi sağlarız. Gözümüzle gördüğümüz kulağımızla duyduğumuz kalbimizle hissettiğimiz yani hayatı tüm yönleri ile tecrübe ederken bize referans olan bize emredildiği gibi yaşama konusunda yardımcı olan Furkan'dır
Kur'an	Peygamberimize gelen "Oku" emri ilk Kur'an-ı Kerim ayeti olmuştur, hayatımızı Rabbimizin emrettiği gibi okumaya başlarsak Kur'an da gönlümüzde kendisine yer edecektir ki böylelikle Kur'an ile yaşayan kullar olabiliriz.
Peygamber	Peygamberler Rabbimizin katından bizlere ne ulaştırdıysa vahiy yolu ile alarak bizlere iletmek için görevlendirilmiş Rabbimizin kulları olan bizler gibi kul olan elçileridir.
Vahiy	Rabbimizin bizlere ulaştırmaları için dilediği gibi seçtiği peygamberliği takdir ettiği kullarına çeşitli yollarla ulaştırdığı haberler üç yoldan elde edilir: İlk olarak Hz. Musa As. gibi doğrudan Rabbimizin kuluna hitap etmesi ile doğrudan işitme yolu ile bu işitme hali en üstün makama da işaret olmakla beraber diğer peygamberlerimizde bu işitmenin olaylar karşısında nasıl davranmaları gerektiği konusunda da ilham yoluyla da elde etmeleri bu işitme türünün alt basamakları olarak değerlendirilebilir, ikinci olarak peygamberlerin meleklerle desteklenmesi ki örnek olarak Ruhulkudüs ile Hz. İsa As. ve peygamberimiz Hz. Muhammed Sav.' in de Hz. Cebrail As. ile desteklenmeleridir. Son olarak da miraç ve rüyalar yolu ile vahiy almalarıdır, Rabbimiz görmeleri gereken ve anlatmaları gereken hususları miraç ve rüyalar yolu ile de peygamberlerine ulaştırmıştır. Peygamber olmayan kulun da vahiy alması mümkündür, peygamberlerin yolunda giden kulların aynı işitme konusunda belirttiğimiz gibi Rabbimizin rahmetini bu üç yönden de bizlere takdir ettiği ölçüde dilerse ulaştırır, Kur'an-ı Kerim okurken ayetleri anlama ve yaşama konusunda, meleklerin bizleri de dualarına katması, güzel rüyalar görerek sevincimizin ve imanımızın artması gibi örnekler verilebilir lakin tüm bu hususlar Rabbimiz ile bizim aramızdadır. Peygamberlik yolu son peygamber Hz. Muhammed Sav. ile kapanmış mühür vurulmuştur.
Haber	Kaynağından birinci elden elde edilen bilgi.
Bilgi	Anlayıp kavrayabileceğimiz, öğrenebileceğimiz, gerçek ve tartışmasız haberlerin tümünü kapsar.
Melek	Ruh sahibi Rabbimizi zikreden alemlerde çeşitli görevleri ve makamları olan farklı sayıda kanatları olan kullar.

Kanat	Kanatları nesnel olarak kuşlarla ilişkilendiririz her bir kuşun farklı farklı kanatları farklı görevleri var, tavus kuşu kanatlarıyla düşmanı korkutuyor, sinek kuşu hızlı kanat çırpması ile kızıl akbaba da kanatları ile yükseklerle uçuşması ile ön plana çıkıyor. Bir de bizi sevenlerin üzerimize kol kanat germesi anlamı vardır ki bu da bizleri koruyup gözetmeleri ihtiyaçlarımızda yanımızda olmaları şeklinde okuyabiliriz. İşte meleklerin kanatlarından bahsedilmesini de iki anlamı birleştirerek okuyabiliriz.
Ruh	Rabbimiz ile nurdan bir bağımız varsa onu her anımızda hissettiğimiz bir haldeyse ruhumuz olduğunu söyleriz.
Rüya	Uyku halinde gördüğümüz şeyleri tanımlamak için rüya gördüğümüzü söyleriz. Rüyaların birer işaret olması için maneviyatta ilerlememiz gerekir ki yoksa bir anlam bağlantısı kuramayız, ahtapotlarında rüya görerek uyku halinde renk değiştirdikleri gözlemlenebiliyor.
Miraç	Dünyadan diğer alemlere yükselerek çıkılan bir yolculuk olarak tanımlayabiliriz, farklı miraçlardan bahsedebiliriz ki peygamberimizin Hz. Muhammed Sav.' in Rabbimiz ile görüşmesi, Hz. Cebrail As. ile görüşmesi diğer peygamber efendilerimizle görüşmesi gibi. Peygamberimiz Hz. Muhammed Sav.' in bu yolculukları kâh rüya yolu ile kâh uyku ve uyanıklık arası bir halde ve son olarak da hem fiziksel olarak hem de ruhsal olarak en yüksek miracı Rabbimiz ile görüşmek üzere Kudüs'ten Rabbimizin katına yükselmesi şeklinde gerçekleşmiştir.
Hadis	Peygamberimiz Hz. Muhammed Sav.' in bizlere ulaşan söz ve davranışlarının bütünü.
Mucize	Peygamberlerimizin Rabbimizin izni ile gerçekleştirdikleri akıl almaz, mantık ötesi harikulade işlerdir ki buna güç ve kuvvet yetirenin yalnız Rabbimiz olduğu aşıkardır. Örnek olarak Kur'an-ı Kerim bir mucizedir. Cahiliye devrinde yaşanan değişim o zamanda yaşayan kulların değişimi Kur'an-ı Kerim ve Hz. Muhammed Sav. peygamberliği ile değişimi de ki Rabbimizin takdiri iledir bir mucizedir. Bizler de şayet ahir zamanda bu yolda Hz. Muhammed Sav' in yolunda Kur'an-ı Kerim ışıyla Rabbimizin takdiri ve lütfu ile dilemesi ile değişirsek de bu da bizim için bir mucize olur, başkalarının hak yolda değişmesi de bir mucizedir.
Takdir eden	Rabbimiz gerçek güç ve kuvvet sahibi Allah'tır, tüm alemlerin de Rabbi olan Rabbül âlemindir, bizi dilediği gibi yaratan, dilediği gibi şekil veren her şeye kadir olup da güç ve kuvvet yetiren, olmasını istediği hemen ol demesiyle olan, dilediği gibi iş tutan, ezeli ve ebedi olan, zaman ve mekândan münezzeh, tüm algı duygu ve düşüncelerimizin ötesinde ne eşi ne de bir ortağı olandır.

Muhammed	Hz. Muhammed Sav. tüm alemlere rahmet olarak gönderilmiş yaratılmışların en üstünüdür.
Alemler	Alemler tüm insanları da tüm dünyamızı da tüm evreni de ve evrenin de ötesinde olan tüm mekanları da yaratılmış olan yaratılmışların duygu ve düşüncelerinden tüm yaşamlarına değin her bir zerresine yani en küçük parçasına varıncaya kadar içine alan bir tanımdır. Peygamberimiz işte tüm bu noktalara değin bir rahmettir bir nurdur, yaratılışımızın ana kaynağıdır.
Rahmet	Rabbimizin bizlere olan merhameti. Bir annenin rahminden çıkan evladına olan sevgisi, ona karşı iyi ve güzel tüm tutum ve davranışları örnek olarak verilebilir.
Hissetmek	Beş duyu organımızla bu dünyada bedenimizle olanları algılıyoruz. Kulaklarımızla işitiyoruz, dilimizle tadıyoruz, gözümüzle görüyoruz, elimizle derimizle dokunuyoruz, burnumuzla da koku alıyoruz. İki duyu daha araştırmalara konu oluyor iç algı vücudumuzu dinlediğimizde vücudumuzdan aldığımız mesajlarken misal stres altında vücudumuzda meydana gelen değişimler gibi vestibüler algı ise üç boyutlu yaşadığımız dünyayı algılamamız ki böylelikle de yürürken dengemizi sağlayabiliyoruz.
Maneviyat Duyusu	Her nasıl farklı sesleri birbirinden ayırt edebiliyoruz maneviyatta da Rabbimizin sözlerini ayırt ederiz, maneviyatın tadını alabiliriz, şerbetli bir tatlı yediğimizde o şerbet dilimizde belirli bir süre durmaya devam ediyor aynı bu tat gibi maneviyattan da bir lezzet alırız, bu dünyada aldığımız hazlar gibi maneviyattan da farklı farklı hazlar alırız. İşte maneviyat duyusunu da geliştirmemiz gerekiyor, bu duyguyu algılayabileceğimiz tek yer ise gönlümüz, gönlümüzün sahibi de Rabbimiz.
Duygular	Hayatta farklı duygular arasında gidip geliyoruz. Hayvanların da duyguları var onlarda seviniyorlar, korkuyorlar, acıyorlar, üzüyorlar dünyevi duygularımızın yanında maneviyatta yaşadığımız duygulardan da bahsedebiliriz bu duyguların içinde da çeşitli hallerden de bahsedebiliriz.

Delil	Gayb	İnsan	Maneviyat	Hayvan	İlim	Bilim
-------	------	-------	-----------	--------	------	-------

Peygamberimiz Hz. Muhammed Sav. ve Kur'an-ı Kerim bizlere Rabbimizin varlığına ve birliğine yol gösteren en büyük nişandır, alamettir, kanıttır, delildir.

Rabbimiz hakkında bilgi edinmek için neden bizleri yarattığı, bizden ne istediği, bizlere lütfettiği bu hayatı bu yaşayışımızın manası anlamı nedir işte tüm sorularımıza cevap bulmak adına doğru yol bilgisi Kur'an-ı Kerim'de ve Hz. Muhammed Sav.' de bulunur, öldükten sonra ne olacak ahiret bilgisi de. Nereden geldik nereye gidiyoruz böyle, bu yaşayış da ne, bir koşturmacanın içinde buluyoruz kendimizi doğar doğmaz, biraz soluklanalım.

Yaşadığımız dünyayı anlamlandırmak adına çeşitli sorular sormaya başlıyoruz daha çocukluktan, neyin neden olduğunu soruyoruz, bazı konulara da özel merak geliştiriyoruz, bu merakımız, ilgimiz, o konudan aldığımız haz ne kadar da artarsa o konuda da o kadar derinlemesine bilgi sahibi olmaya başlıyoruz, bu bilgi ki zihnimizde yavaş yavaş iyice yer ediyor böylelikle de bir anlayışımız oluyor, bilgiyi yorumlama kabiliyeti geliştirmeye başlıyoruz. Aynı şekilde de hayatımız konusunda da bilgi sahibi olmayı arzularsak bunu sadece zihin odaklı değil gönül odaklı da gerçekleştirmemiz gerekir. Neden gönül odaklı olması gerekiyor çünkü maneviyatı hissedeceğimiz yer kalbimizdir, kalbimizin sahibi de Rabbimizdir dilediği ölü ruhu ancak o canlandırır. Nasıl ki çeşitli arzularımız var dünyada herkes her şeye ilgi duymuyor bir dağılım söz konusu aynı şekilde maneviyata da arzuları olanlar için bu arzuyu tatmin etmek isteyenler de maneviyat arayışında oluyorlar. Amaç dediğimiz şey ulaşılmak istenen hedeftir ki bizler Rabbimizin rızasını amaç edindik, bu uğrunda gayretle yani içten gelerek bir çalışma içerisindeyiz Rabbimizin lütfu ile, bu işe emek veriyoruz, bu işi her işimizden daha çok önem veriyoruz ki bu da Rabbimizin lütfudur, Rabbimiz de rahmeti ile bizim maneviyatta mesafe almamızı kolaylaştırıyor. Rabbimizi razı etmek için de Rabbimiz ile olan bağımızı kulluk bilincimizi daha da derinleştirmeye çalışıyoruz. Marifetullahın anlamı da Rabbimizi tanıma bilgisi, Rabbimizin lütfu ile tanımaya başladığımızda da Tevhid inancına gelme konusunda umudumuz olabilir ki bu da Rabbimizi bilmekten onu tanımaktan geçer, bunun üzerine de ciddi bir şekilde çalışmamız gerekir. Hayatımızda hedefleri Kur'an-ı Kerim'in ve Hz. Muhammed Sav.' in nuru ile bulabilir ve o nurun önümüzü aydınlatmasıyla mesafe alabiliriz. Bize her bir adımımızı nasıl atmamız gerektiğini anlatan harikulade bir kitabımız o adımları da Rabbimizin lütfu ve rahmetiyle en güzel şekilde atan bize en güzel şekilde örnek olan harikulade bir peygamberimiz var, ailesi var ashabı var. Onlara uyma gayretinde olan din büyüklerimiz ve onların talebeleri olmuş ve bu yolda da koşturma gayretinde olan arayışta olan nice kullar gelmiş geçmiş. Kur'an-ı Kerim'in sayfalarında bir mesafe alma var, bir gelişim var, çeşitli dönemler, haller ve çeşitli olaylar farklı zaman dilimleri sürekli bir değişim var, peygamberimizin hayatında da aynı şekilde bir bütünlük söz konusu ki ailesi de ashabı da genel olarak da insanlığın bir değişimi var bunu da görmeye çalışmalıyız bir bütün olarak okumaya da gayret etmeliyiz kendi hayatımızda da okumaya.

Haber herhangi bir zaman diliminde yaşanmış veya yaşanmakta olan bir olay veya hadisenin vuku bulması hakkındaki buna da her şeye de şahit olan Rabbimizin bizleri en güzel şekilde bilgilendirmesi. Gayb ki haberimizin olmadığı, gözümüzün görmediği, kulağımızın duymadığı,

kalbimizin anlamlandıramadığı işler, şeyler, olaylar ki zamanlar içinde, bu zaman günümüzü de kapsar geleceği de geçmişi de bir bütün olarak ancak Rabbimiz tüm zamanı ve barındırdığı yaşanan yaşanmış yaşanacak her şeyi her şeyi ile en güzel şekilde bilir. Bizlerinde Rabbimizin lütfu ile hem Kur'an-ı Kerim ile hem de habibi Hz. Muhammed Sav. ile haberimiz oldu haberimiz olması gerekenlerden takdir edildiği ölçüde hakkımızda en hayırlı olacak şekilde böylelikle de maneviyat çalışabiliyoruz Rabbimizin lütfu ile okuduklarımızla.

Kesin bilgiye ulaşmaya gayret etmeliyiz sorduğumuz sorularda düşmanca bir tavır takınarak yaklaşmamalıyız. Kendi kendimizi yaratmadık, yere bakıyoruz orayı da biz yaratmadık, gözümüzü gökyüzüne gece ve gündüz de çevirip baktık ki oraları da biz yaratmamışız, dünyaya gelişimiz bizim elimizde değil, gidişimiz bizim elimizde değil. Bazen gülüyoruz bazen ağlıyoruz bu da bizim elimizde değil ki hadi ağlayayım desen ya da biraz güleyim yok geçmişe dair değil bir olayı tam bilmek günümüzde yaşananlara dahi tam vakıf değiliz ne olup ne bitiyor iç yüzünden habersiz okuyup geçiyoruz. İçinden çıkılmayan tüm sorulara da cevap veren bir kitaba da düşmanca yaklaşıyoruz.

Geçmişten günümüze bir gelişim ve değişim var günümüzde bunu teknolojiye gelişimde en güzel şekilde idrak edebiliriz bir senede yaşanan değişim çok hızlı olabiliyor, yeni ürünler hayatımızı kolaylaştıran ürünler raflarda yerini alıyor. Bu ürünlere karşı bir arzu geliştiriyoruz, hayatımızı kolaylaştırıyorlar. Aynı şekilde insan olmak için de bizler de bir değişim geçirmek durumundayız. Sadece dış dünyada yaşanan değişim bizlerin bedenlerinde, kıyafetlerinde, evlerinde, işlerinde değişime uğrattıyor. İnsan ve hayvan arasındaki en büyük farklardan biri de akıldır ki insan aklını kullanarak geleceğine yönelik yatırım yapıyor, kendini geliştirmeye çalışıyor, hayatta başarılı olmak için çaba sarf ediyor, bulunduğu durumu daha da ilerletmeye, geliştirmeye mutlu olmaya çabalıyor.

Bir konuda bir amaca yönelik çok emekler sarf edip fedakârlık gösterenlerin daha başarılı olduklarını görüyoruz bunun sebebi de akıllı olmaları, onlar bir hayvan gibi yaşadıkları andan çok gelecekte alacakları zevk ve sefayı düşünüyorlar, bir adamın zengin olmak için gece gündüz kendisini işine verip çalışması hiçbir şekilde kendine vakit ayırmaması da buna örnek olarak verilebilir, bu dünyada akıllı olmak aynı şekilde hak yolda da aklımızı kullanmamız gerekiyor. Rabbimiz bu aklın yanında bizleri gören, işiten kullar olarak yarattı bu görme ve işitme organlarımızın diğer hayvanlardan ayıran özelliği Rabbimize giden yolu görmemiz için ve Rabbimizin yoluna çağırın sese kulak vermemiz içindir. Rabbimiz peygamberlerimizle Hz. Âdem As.' dan ilk insandan itibaren bizlere Rabbimize varan yolu göstermiştir. Başka Ademler Hz. Âdem As. dan önce yani insanlar geçmiş dönemlerde yaşamış olabilir, düşünerek, Rabbimizin lütfu ve yardımı ile varlığını ve birliğini görmüş olabilirler, bu konuda bir bilgimiz yok, bu konu gayb konusuna girer. Bizim bildiklerimiz Hz. Âdem As.'ın topraktan yaratılışı, babasız olması bizim de onun evlatları olduğumuz. Bu konuda tartışmalara hiç girmeye gerek yok çünkü bizleri ilgilendiren husus dünya değil Rabbimiz bizlere yolunu göstermişken dünyanın türlü türlü yollarında ömür sarf etmek kendimizi bu yollarda yormak kendimizi sadece bu yola vurmak cahilce bir iş olur ki sadece hayvanlar sadece dünya üzerine emek verirler, insan olarak bize düşen ilim öğrenmektir, derinleşmemiz gereken öncelikli husus hayvanlar gibi bilim değildir, bu bilim de bizlerin ilmimizi daha da arttırması için böylelikle de kulluğumuzu daha da derinleştirmek adınadır. Hayvanlarda ise böyle bir durum söz konusu

değildir. Ölü ruhlu olanlar yani Rabbimiz ile bir bağı olmayanlar ancak Rabbimizin diriltmesi ile canlanırlar. Toplumsal olarak bir gelişim ve değişim var. Dünyanın değişimi var. Evrenin, güneş sistemimizin bir gelişimi ve değişimi var. İnsanın da her gün değişimi var. Hayvanlar dün nasıl yattıysa bugün de öyle kalkarlar ölü olarak yatar ölü olarak kalkarlar. İnsanın çevresinin değişimi var. İnsanın bedeninin değişimi var. İnsanın ruhunun değişimi ve gelişimi var. İnsan yaşadığı hayatı içsel olarak da dışsal olarak da anlama ve yorumlamasında değişim vardır. Tüm sistem görüp yaşadığımız her şey birbirleri ile bağlantılıdır. İnsan dediğimiz kul bu dünyanın bir imtihan dünyası olduğunu bilen ona göre yaşayan Rabbimizin sözlerine kulak veren bu sözlerle yaşama gayretinde olan, gözleri Rabbimize varan yol üzerinde bu yolda koşturan çaba sarf eden Rabbimizin takdiriyle karşısına çıkan dik ve sarp yokuşlar karşısında Rabbine sığınan, aşmaya gayret eden, sabreden, sebat gösteren yani azim ve kararlılıkla yolundan dönmeyen, işleri koy vermeyen, kul demektir ki böylelikle de insan olma hususunda bir umudumuz olabilir böylelikle de Rabbimizin lütfu ile Rabbimize varan yol üzerinde de Rabbimizin lütfu ile ilerlediğimiz kadar maneviyatta ilerleyebiliriz.

Turistik bir şehri farklı şekillerde keşfedebilirsiniz; herkesin tercihi farklı olabilir lakin yönetimden vize alarak, araştırma yaparak, bir planla, eğlenceli vakit geçirebilecek şehri bilen şehirde konuşulan dili bilen, güvenilir, anlaştığınız, yakın olduğunuz dostlarla daha keyifli olabilir. İzinsiz bir şekilde şehre girip yalnız başınıza keşfe çıktığınızda her türlü tehlike sizi bekliyor olabilir. Bu örnekler çoğaltılabilir, uzatılabilir farklı şekillerde anlatılabilir lakin söylemek istediğimiz anlaşılmalıdır diye umut ediyoruz.

Çamur	Toprak	Su	Hava	Ateş	Ruh	Can	Nur	Yaratılış	Âdem
--------------	---------------	-----------	-------------	-------------	------------	------------	------------	------------------	-------------

Ruh için her insanda bir kalp vardır bu kalbe gönül diyoruz, bu gönlümüzü bir saksı gibi düşünebiliriz, yaratılış konusuna gelecek olursak Rabbimiz bizleri yaratma konusunu açıklarken hem anne karnımızda olan süreci hem de bizlerin doğasını iç içe bir bütün olarak tarif eder. Bu açıklamalarda bizler yaratılış sürecimizi gözlemlerken aynı zamanda da doğamızı okuma imkânı bulabiliriz böylelikle kendimizi de daha iyi tanıma fırsatımız olur ve bunun üzerine de çalışabiliriz.

Toprağı düşünelim bir bahçede dolaştığımızı, toprak üstünde çeşitli taşlar, bitkiler, ağaçlar var, hayvanlar üzerine basarak dolaşüyor, toprağın üzerine elimizi koyalım, elimizin tozla kaplandığını görüyoruz ki toprağın üstünde de kum zerrecikleri o kum zerrecikleri de yeryüzünü kaplar. Yağmur yağmaya başladığını görüyoruz ki o toprağa tekrar elimizi dokundurduğumuzda da bu sefer elimizin çamurla kaplanmış. Rabbimizin rahmeti yağmurla toprak adeta canlanmış, yapış yapış bir hal almış, su damlacıkları ile şekil değiştirmiş. İşte Hz. Âdem As.'ın yaratılışı da böyledir, o bir toprak ki toz zerreciği gibiydi sonra Rabbimiz rahmeti ile onu yarattı. Bunun benzerini de annenin rahmine meni yerleşmesi ile anne karnında şekillenen çocukta görüyoruz. O meni ki aynı Hz. Âdem As.'ın yaratılışında su ile temas eden toprak zerresi gibi değersiz bir sıvıdan ibaret bir çamur gibi kokulu değersiz bir çamur gibi. O meni anne karnında bir can sahibi oluyor. Hz. Âdem As. da cennet bahçesinde yaratılışıyla bir can sahibi oldu. Rabbimiz onu görecektir gözlerle, duyacak kulaklarla, Rabbimizi zikredecek bir dille ve ruh sahibi olması için gönül sahibi olarak yarattı. Saksıdan bahsetmiştik, bir saksı

üretiminde toprak su ile buluşur uygun şekil verilecek kıvama getirilir ardından da hava ile buluşmaya başlar ellerle çeşitli aletlerin de yardımı ile kurutularak şekillendirilir, ardından da ateşle kurutulur ki böylelikle de son şekli korunur dayanıklılık kazanır. Toprak nasıl ki suya ihtiyaç duyuyor bizler de öyle bizler de Rabbimizin rahmetini arzuluyoruz, bu dünya içinde ve dışında bulundurdıkları ile tüm evren bizler için Rabbimizin bir rahmeti, üzerimize yağdırdığı bizlere lütfettiği her şey birer su damlası gibi bizler de içimizde bulunan toprakla bu su damlalarını arzuluyoruz. Bir doyum noktasına ulaştıktan sonra da tekrar kuruyoruz, sonra tekrar bu su damlacıklarını arzulamaya başlıyoruz böyle bir süreç içinde oluyoruz. Rabbimiz bu bahsettiğimiz saksı örneğindeki gibi bizleri anne karnımızda şekillendiriyor. Hz. Âdem As.' ı da cennette şekillendirmişti, saksı örneğinde bunu hava ile özdeştirebiliriz, bizim hayat bulmamız için can sahibi olmamız gerekir, çamurun da saksı olması için şekillendirilmesi. Saksı ateşle buluştuğu gibi bizler de ateşle buluşuyoruz buna da nefsimiz diyoruz. Saksı tamamlandı, insan da lakin Hz. Âdem As. yaratıldığında ona bir de Rabbimiz ruh üflüyor. Bu ruh ile de Rabbimiz ile bağ kurdu onun güzel isimlerini öğrendi. Tüm melekler ona secde etti iblis etmedi böylelikle de düşman oldu. Hz. Âdem As. cennette yaratıldı. Bu yer de dünyada Tur dağındadır. Tur dağında yaratılan Hz. Âdem As.'ın o dağda yaklaşmaması gereken elma ağacı, bu ağaca yaklaşmasında yılanın yani şeytanın onu kandırması süreci. Bu süreçten sonra Hz. Âdem As.'ın Tur dağından Tuva Vadisini kullanarak inmesi yani cennetten çıkarılması, inerken de utancından dolayı kendisini incir yaprakları ile örtmesi. İncir ağacının yaprakları diğer ağaçlara nazaran daha büyük yapraklı olur, birkaç tanesiyle kendimize örtü yapabiliriz. Ardından Hz. Âdem As.'ın dünya yolculuğu başlıyor ve insanlığın başladığı süreç diyeceğimiz zaman başlıyor. Melekler bu süreçte de çeşitli meslek alanlarında peygamberlerimize yol gösteriyorlar. Hz. İsa As. da Hz. Âdem As. gibi babasız olarak dünyaya gelmiştir. Daha beşikte konuşmuştur, anne karnında ruh sahibi olmuştur. O ruhu da günümüzde göğe kaldırılmıştır. Bir beden olarak değil. O ruhu da hesap günü için öldürülecek sonra da tekrar diriltilecektir. Ruhu olmayan biri öldüğünde canı ölür ruhu ise diridir. Ne kadar kabını doldurduysa da o kadar diridir. Bir saksı ağzına kadar toprakla dolu bir zerre daha toprak alsa çatlayacak aynı şekilde Hz. Âdem As.' da nur ile gönlü dolu olmasına rağmen o ruh ile o ağaçtan yiyince saksının paramparça olması gibi pişmanlıktan paramparça oldu gönlü, Rabbimize karşı büyük bir utançla doldu. Bunun üzerine de tekrar tövbe etme yoluna gitti böylelikle daha büyük bir saksı oluşturdu daha büyük bir gönül.

Cinler ateşten dumansız ateşten yaratılmışlardır, aşk, sevgi, taşkınlık, kibir, yakıp yıkan bir var oluşları vardır ki bu ateş bizlerde de vardır, onlar ki kendi aralarında kavgalarında da ateş gibi karşısındakileri yakıp yıkarlar. Şeytanlar da cindir, ibliste şeytanların başında olan bir cindir. Bizim içimizdeki ateş ise nefsimizdir, su Rabbimizin üzerimize yağdırdığı, ihtiyaçlarımızı giderdiği katından üzerimize daima yağdırdığı rahmetidir. Cinler de bu yağmurdan faydalanırlar şeytanlar dahi lakin şeytanlar kötü yolda oldukları için hesap gününde Rabbimizin rahim isminden yani hesap günü rahmetinden yararlanamayacaklardır. Kötü yolda olan cehennemlik kullarda. Bizler de nefsimizi eğitime yoluna gitmeliyiz. Bunu yapabilmek için Kur'an-ı Kerim bizlere Rabbimizin en büyük lütfu rahmetidir, peygamberimiz habibi Hz. Muhammed Sav. 'de öyle. Peygamberlerimiz anlatılan kıssalarla hep bu içlerindeki nefisle mücadele etmişler peygamberimizin hayatı da önemli ki ashabı da ailesi de bizler onların hayatlarını okuyarak, Kur'an-ı Kerim okuyarak, çalışarak bu içimizdeki nefsi eğitime yoluna

gidiyoruz. Bu eğitime yolunu da Rabbimizin razı olduğu yolunu gösterdiği en doğru ve güzel şekilde yaşayan Rabbimizin övdüğü kulları örnek alarak yapıyoruz, onun razı olduğu ve bizden istediği şekilde yerine getiriyoruz. Onun en sevdiği kul habibi Hz. Muhammed Sav.' i örnek alarak tüm hayatımızda.

Çamurdan veya herhangi bir hammaddeyi insan ve hayvan gibi can sahibi yaratılmışların yapılması haramdır, evde bulundurmamak haramdır. Bunu sanat düşmanlığı olarak okumak da büyük bir cahillik olur, burada yasaklanmış bir iş ve davranış söz konusu. Yaratmak Rabbimize mahsustur. Hesap günü de bu şekilde işlerle uğraşanlara haydi bunlara can verin denilecek. Bizler nasıl diriltileceksek yaptığımız işler de karşımıza çıkacak bu sebeple güzel işlerle helal ve Rabbimizi razı edecek işlerle uğraşmaya gayret etmemiz gerekir.

Nasıl ki saksı oluşumunda her bir toprak zerresi ne kadar gerekliyse ve o saksının bir parçası ise aynı şekilde insanın her bir zerresi de o denli o insanın bir parçasıdır. Tırnaklarımız da saçlarımız da bu sebeple bizden ayrılan parçaları peygamberimizin Hz. Muhammed Sav.' in bir sünneti olarak tekrar toprak altına gömüyoruz, ölünce bizler de toprağın altına gömülüyoruz tekrar toprağa karışıyoruz.

Toprak bedenimizdir ki topraktan geldik toprağa gideceğiz ve hesap günü için tekrar topraktan diriltileceğiz, su ki etrafımızı sarıp sarmalayan Rabbimizin rahmetidir bir denizdir, ateş ise canımızdır nefsimizdir, hava ise bizi şekillendiren unsurdur, hislerimiz, duygu ve düşüncelerimiz gibi sürekli değişir. Nur ise Kur'an-ı Kerim'dir, habibi Hz. Muhammed Sav.' dir ki gönlümüzü nurlandırmaya gayret etmeliyiz hak yolda ve hak yolda olanlarla. Çevremiz bu konuda çok önemlidir ki ateşimizi daha da arttıran bir çevrede mi olmak isteriz yoksa bizleri daha da nurlandıracak bir çevrede mi, ha işte ya haydi o zaman hak yolda olanların arasına koşturmaya. Sizden artık bir şey istediklerinde hak yolda olanlar hay hay baş üstüne demeye gayret edelim çünkü onlar sizin daha iyi olmanız daha çok nurlanmanız için istiyorlar. Kıyamet de neymiş bilmeyiz biz de diyebilirsiniz ama demesiniz sizin için daha iyi olur.

Günahlar

Çevremizde kötülöklere şahit oluyoruz, medyada gördüklerimiz, akrabalarımızda, çevremizde, komşularımızda iş arkadaşlarımızda, okul arkadaşlarımızda herkesin türlü türlü iyi ve güzel kötü ve çirkin yanları var biz ise kendimizi daima çok iyi bir kul olduğumuzu düşünüyoruz, hiç kötü bir yanımız olmadığını, çevremizde bizleri gözlemliyor ve iyi ve kötü yanlarımızı bilenler de var bu kötü özelliklerimizi bizlere gösterenler de var bunu bizden gizleyenlerde, iyi davranışlarımızı güzelliklerimizi takdir edenler de var gizleyenler de. Eşimiz bizleri uyarıyor kötü davranışlarımızı bizlere söylüyor düzeltmemizi istiyor evlenince, çocuğumuz olunca onun hal ve davranışlarından kendimizi okuyabiliyoruz, biz nasıl davranıyorsak o da öyle davranıyor bizi örnek alarak büyüyor biz nasılsak o da o şekilde yetişiyor adeta bize kendimizi gösteren bir ayna gibi oluyorlar. Doğru bir çalışma içinde olmaya gayret etmeliyiz ve doğru bir çevre içinde olmaya bizlere örnek olacak bir çevre bizimle aynı amaç ve arzuları taşıyan bizimle yolda beraber yürüyen böylelikle de birbirimizin kötülüklerini düzeltme konusunda da Rabbimizin lütfunu umabiliriz. Tüm bu listelenen günahlar her birimizin içinde bulunur, tüm bu günahlar

da daha nicesi de içimizde uyuyan bir ejderha gibi ortaya çıkmayı bekler ve tüm günahlar da tüm kötülükler de birbiri ile ilişkilidir, kötü yanlarımız diğerlerine baskın olarak daha çok ön plana çıkmış olabilir misal cimriliğimizle tanınan biri olabiliriz, yada açgözlü biri olarak bu diğer kötü özelliklerimiz olmadığı anlamına gelmez sadece bu kötülüğümüz o kadar artmış ki her halimize yansımış iletişimimize hayatımıza davranışlarımıza olaylara yaklaşımımıza bu kötülüğümüz adeta tüm yaşamımızı ele geçirmiş tüm hayatımızda ifşa olmuş demektir işte tüm bu günahlara karşı çalışmamız ve kötü halimizi de görüp bu kötülüğümüzü de hak yolda düzeltmemiz gerekir ki bunun için maneviyat çalışıyoruz kötülüklerimizi düzelterek daha iyi kullar olmak ve böylelikle de Rabbimizi razı etmek için ona güzel bir kul olabilmek için ne kadar kendimizi düzeltirsek de ki Rabbimizin takdirindedir o kadar da Rabbimizi razı etme konusunda umudumuz olabilir. Maneviyat çalışması içerisinde olduğumuzda hiç haberimiz olmayan kötülüklerimizle yüzleşmek durumunda kalacağız, bunu kabul etmeyerek, kabullenemeyerek arkamızı dönüp kaçarak, kendimize yalan söyleyerek, kendimizi aldatarak, kibirlenerek, bu işten kaytaramayız, Rabbimizin kullarından yüz çevirmeyelim bizlere kötülüğümüzü gösteren kullardan o hak yolda olan çevremizden. Midemizdeki tüm kötülükleri boşaltmak için emek ve gayret göstermemiz gerekiyor bu süreçte adete kötü şeyler yemişte kusan bir kimse gibi o tüm pislik onun üstüne başına bulaşmış, yerlere saçılmış bu pislği tek başımıza temizlememiz gerekiyor hak yolda olan dostlarımız da bizlere bu konuda yardım edecek kimseler, bu ortaya çıkan pislği görmezden gelerek temizlememize yardım edecek kimseler. Bu gördüğümüz pislğimizden de etrafa saçtığımız pislikten de kaçarak kendimizi temizleyemeyiz, bu kötülüğümüzü görerek bu çalışmanın yanlış bir çalışma olduğunu da düşünebilirsiniz çünkü içinde olmayan bir kötülük ortaya çıkmış ve sizi korkutarak bu çalışmadan kaçırarak istiyor, bu çalışmanın yanlış bir çalışma olduğuna sizi ikna etmek istiyor nefsiniz, size yalan söylüyor, sizin bu kötülüğünüzü görmenizi istemiyor, gördüğünüzde de inkar ediyor bu kötülük sizde yok diyor düzeltereğin bir kötülük değil bu kötülük onlarda maneviyat çalışmasında hak yolda olan çevrede diyor onlardan uzaklaş ki seni de kötü etkilemesinler çünkü düzelmenizi istemiyor, halinden memnun.

Cimrilik

Cimri kendini beğenmiş olur, kendinin hiçbir şeye muhtaç olmadığını sanır, burnundan kıl aldırılmaz, sahip olduklarımız her şey bizlere Rabbimizin lütfudur ikramıdır bu mal mülk olsun, konuşma kabiliyetimiz olsun, dua etmemiz, sabrı tavsiye etmemiz, bir gülümsememiz, merhametli olmayı tavsiye etmemiz, fakirleri doyurmayı tavsiye etmemiz, sahip olduğumuz Rabbimizin lütfu olan her şey bize lütfettiği emanetleri işte bu emanetleri en güzel şekilde kullanmak için ilk olarak yakın çevremize anne ve babamıza, eşimize, çocuklarımıza, komşularımıza ki komşu dediğimizde uzak yakın tüm çevremizi de içine katabiliriz, hak yolda olan bir çevremizde çalışmalıyız ki bizimle aynı amaçla bir arada olanlarla hak yolda Rabbimizin rızasını arzulayanlarla böylelikle her birimiz birbirimize karşı cömertçe yaklaşarak zenginliğimize zenginlik katabilelim Rabbimizin rahmetini umabilelim. Her birimizin cimri bir yönü vardır, bu cimri yönümüzü keşfetmemizde karşımıza çıkan kişilere karşı davranışımızdan gözlemleyebiliriz, eşimize gülümsemiyor, evlatlarımıza sevgiyle yaklaşmıyor, her şeye cimrilik

gösteriyorsak kendimizi düzeltmeyi istememiz Rabbimizden bunu dilememiz gerekir, biz bir sistemdeyiz Rabbimiz bizleri tek başımıza yaratmamış bir çevreyle diğer insanlarla beraber yaratmış, hayatımız boyunca kendimizi bir kenara mal yığmayı düşünemeyiz, bu şekilde yaşayamayız, bu kötülükle yaşarsak da cimriliğin prangaları üzerimize yapışır, hesap günü de bu prangalar bizimle beraber olur, Rabbimizin ayetlerine hayatımızda ihtiyacımız var Rabbimizin ayetleriyle hayatta yaşamaya ihtiyacımız var bunun içinde diğer kullara ihtiyacımız var, Rabbimizin rızasını kazanmak için cömert olmamız gerekiyor. Eli açık değil eli kapalı da değil orta yollu olmaya ihtiyacımız var.

Mirasın pay edilmesi konusunda da cimrice bir tutum sergilemek Rabbimizin emrettiği şekilde bu mirasta pay sahibi olanlara hakkını vermemek zalimlik, hak sahibine hakkını vermemektir, Rabbimizin emrine açıkça karşı çıkmaktır, Rabbimizin takdirini dilediğini yerine getirmemektir. Açgözlülüktür. Sadece o pay sahibine değil o pay sahibinin ailesine ve soyuna da zulmetmektir ki kıyamete kadar bu yük onunun sırtına biner. Bir yetimin malını yediğimizde bizde artık Allah'ın rahmetinden uzaklaşmış oluruz, bizler de ihtiyaç sahibiyiz, Rabbimizin kullarıyız, bizim de türlü türlü ihtiyaçlarımız var biz yetimlere kötü davranarak onların en zaruri ihtiyaçları olan hayatlarını iyi ve güzel bir şekilde Rabbimize şükrederek, onun nimetlerini en güzel şekilde kendilerine ulaştırdığını görerek yaşamalarının önüne geçeriz, hayatlarını emredildiği gibi hak yolda devam ettirmelerinin önüne geçeriz, onlara zulmederiz haklarını vermeyerek, esasen bu kendimize yaptığımız en büyük zulümdür, kendi hakkımıza girmek kendi hakkımız olanı kendimizden uzaklaştırmaktır ki o da Rabbimizin bizden gözlerini çevirmesi rahmetiyle bakmamasına sebep olur ahirette de bir yardımcımız olmaz. Rabbimiz o yetim kullarına o takdir ettiği nimetlerini elbette farklı yollardan da tamamlar ki herkes nasibi neyse onu yer siz burada imtihanı kaybetmiş olursunuz o yetime hakkını vermeyerek, Rabbimizin sizin elinizden o çocuklara ulaştırmanızı istediği emanete hıyanet etmiş olursunuz. Siz o yetim hakkını yiyerek haram yersiniz sizlere lütfedilecek helal yoldan gelecek olan Rabbimizin nimetinden de yüz çevirmiş olursunuz, haram yiyerek helal olan nasibinizden kendinizi uzaklaştırırsınız böylelikle de hesap günü yediğiniz haramlardan hesaba çekilirsiniz. Bu yetim hakkını da sadece yakın akrabalarımızla okumamak tuttuğumuz her işte hak sahiplerini gözetmek gözeterek zulmetmeyerek yaşamak her Müslüman üzerine bir vazifedir Rabbimizin emridir. Her kul Rabbimizin takdiriyle yaratılır, her kul Rabbimizin takdiriyle hayat bulur, her kul Rabbimizin takdiriyle yaşar, her kul Rabbimizin takdiriyle rızıklanır, her kulun nasibi de Rabbimizin takdirindedir, yaşatan da öldüren de Rabbimizdir diriltecek olan da Rabbimizdir, hesap günü haksızca öldürdüğümüz her kul da karşımıza çıkacaktır. Her kuldan ziyade her bir zerrenin tüm alemlerde bir görevi vardır, orada olmasının bir hikmeti vardır, bu sistemde bir görevi vardır, haksızca bir cana kıydığımızda da tüm insanları öldürmüş oluruz, her bir kulun hakkına girmiş oluruz, her kula öldürdüğümüz kula da öldürmediklerimize de kendimize de zulmetmiş oluruz. Kendi canımıza kıymamız da hem kendimize en büyük zulümdür hem de tüm kullara zulmetmektir. Bu dünya Rabbimizin rahmeti hepimize yeter, Rabbimizin rahmetinden hiçbir zaman ümit keser bir halde bir cana kıymamamız gerekir, annelerin babaların korkuları olabiliyor çocuk planlamasında çocuğun iyi bir eğitim almasını arzuluyorlar iyi ve güzel imkanlar içinde yetişmesini, Rabbimizin rahmetiyle her birimiz yetişiyoruz, Rabbimizin rahmetine güvenelim ve haksızca bir cana kıymayalım anne karnında o canlı hangi ayda olursa olsun her ne sebeple olursa olsun biz üzerimize düşeni en güzel şekilde

Rabbimizin rızası doğrultusunda yapmaya gayret edelim gerisini Rabbimizin rahmetine onun bizlere olan takdirine bırakalım, ona güvenelim, ona sığınalım o ne bizlere ne evlatlarımıza kaldıramayacağımız bir yük yüklemeyi aynı şekilde de kullarının da daima iyiliğini ve güzelliğini isteyerek Rahmetiyle kullarına en güzel şekilde rahmetiyle yardım eder en güzel şekilde lütuf ve ikramlarda bulunur, Rabbimizin bu yaklaşımına karşı da bizlerden beklediği de sadece kendisine kullukta bulunmamız, kullarının canını haksız yere almamız o kadar.

Açgözlülük	Kibir	Oburluk
------------	-------	---------

Dünyada bulunduğumuz hale daima şükretmeliyiz, açgözlülük içinde bulunduğumuz bir halden sürekli daha iyi bir hali gözetlememeli, başkalarına lütfedilenlere göz dikmemeli, bulunduğumuz hale en güzel şekilde şükretme gayretinde olmalıyız, dünyaya karşı hırslı ve gözü doymayan bir halde olursak bu hal maneviyatımızı da etkiler, maneviyatta da daima Rabbimizin rızası yolunda daima daha çok iyilikler ve güzellikler için koşturmaya gayret etmeliyiz dünyada da Rabbimizin lütfu ile de zenginleşirken, bağımızdan bahçemizden, işimizden, ticarethanemizden gelen lütuflarını görünce de ahiretten hemen dünyaya dönmek gerekir, hak yoldan biran olsun sapmamak, o nimetin Rabbimiz tarafından bize ulaştırıldığını, bu Rabbimizin bize olan lütfundan fakirlerin de payı olduğunu düşünmemiz ve Rabbimizin rızası yolunda bize olan bu nimetlerini de şükrederek kullanma niyetinde bir mutluluk içinde olmalıyız. Dünya geliştikçe insanlık da gelişiyor ve insanların da arzuları artıyor sahip olmak istedikleri şeyler artıyor bu bizler için bir lütuf çünkü bu büyüyen isteklerimizi maneviyatta ilerlemek için kullanabiliriz, dünyaya olan açgözlülüğümüzü o doymak bilmeyen istek ve arzularımızı o durmak bilmeden yedikçe daha da çok büyüyen midemizi hak yolda maneviyat çalışmasında Rabbimizi razı etme umuduyla yaşayarak daha güzel bir şekilde emredildiği gibi doldurabiliriz, obur bir kimse dünyayı yedikçe bir dünya daha yemek ister, yemeğe çok düşkün olur, gözü doymak bilmez adeta midesinin sınırlarını yok sayar, ihtiyacından çok çok fazla olanı tüketerek israf eder işte bizlerde dünya yolunda dünya ile midemizi doldurmamamız gerekir, sürekli dünya ile ilgilenerek maneviyatımıza hiç beslemeyerek. Maneviyatta da bir midemiz var ve onu da güzel bir şekilde doldurmaya gayret etmemiz gerekir, her dolduruşumuzda adete o obur kimseler gibi midemiz her defasında genişler sonra boşalır sonra tekrar genişler maneviyatta bu halde yol alırız. Lakin dünyada yemek üzerinden bu halde olursak obez kimseler gibi oluruz, bu farklı dünya arzularına düşkünlüklerin de obezleri vardır ki onlar paraya, makama ve mevkiye, cinselliğe, bilgiye düşkün olurlar midelerini bu halde dünya yolunda genişletirler ki bizler sadece yemeğe aşırı düşkün olan o oburların o halini en iyi gözlemleyebiliyoruz bu halde olanlar da esasen obez kimselerdir, karınlarını bu dünya arzuları ile açgözlü bir halde doldurup dururlar, görünüşte cılız kimseler olarak görünseler de öyle ki artık obez olur çıkarlar da maneviyat çalışması için hak yolda bir adım dahi atacak güçleri kalmaz. Misal bilgili bir kimse maneviyat çalışmasında olmak istemez, o kadar bilgilidir ki bu bilgi onu kibirli bir hale sokmuş bu kibirli haline mağlup olur ki bu bilgiler de bir profesörün bir alanda uzmanlaşmasından bir dindarın dini bilgilerle dolu olmasına değin, bilgi kulları kibreye yöneltir, ne kadar bilgi artarsa o kadar da kibir artar, bu bilgiler kulu büyüklendirir, bu bilgiyle bu bilmişlik hali de herkesi kendinden alçak görmeye kulu yöneltir, kibrine dokunduğunuzda

da bundan acı duyar, bazı durumlarda öyle ki kibirli olmadığını belirtmesi, kibirli olmayarak görünmesi dahi kibirdir ki bu hal dahi insanların gözünde daha iyi görünmek için oynadığı bir oyundan ibarettir ki mütevazı davranarak kibrini örtmeye çalışır lakin kibre yönelik çalışmak bu şekilde olmaz, kibirli halimizden kurtulmak için daima bizden daha çok bilen birisinin olduğunu aklımızda tutmamız gerekir, Rabbimiz her şeyin mutlak hâkimi olan her şeyi de en güzel şekilde en iyi bilendir. Hak yolda olan bir çevre içinde olduğumuzda maneviyat çalıştığımızda da görürüz ki daima kibrimize karşı mücadele içindeyiz, nefsimiz kibirlidir, nefsimizin kibrini kırmak da o kadar da kolay değildir, hayatımız boyunca firavunla mücadelemiz devam edecek bu sebeple maneviyat çalışmasında yolun bir sonu yoktur, her bir aşamada firavunun farklı bir yüzüyle karşılaşırız, hak yolda olan çevremize karşı iyilik ve güzelliklerle davranarak kendimizi o nefsimizi nefsimizin iyiliğini düşünmeyerek başkalarının iyiliğini düşünerek kibrimizle mücadele ederiz, Rabbimize ibadet ederek, emir ve yasaklarına uyarak, namazla, secdelerle, Rabbimize dua ederek ona yönelerek kulluğumuzu göstererek. Tam olarak gönlümüzü kibirden arındıramayız ki bu da bizi maneviyatın her bir basamağında ilerlememiz için gereklidir, her bir basamakta kibrimize karşı daha büyük bir mücadele içinde olmamız gerekir, maneviyat yolundan saptığımızda ya da sona vardığımızı düşündüğümüzde de oldum dediğimiz anda da aslında en büyük kibirli halimizle karşılaşırız. Melek gibi yaşayarak da daima zikir çekerek daima ibadetlerle günümüzü geçirdiğimizde de alnımız daima secde de olsa kibrimize karşı doğru bir mücadele içinde olmadığımız için mağlup oluruz çünkü bizler insanız melek değil melekler bu halleriyle böbürlenmezken bizlerin bu hali bizi böbürlenmeye yöneltir. Rabbimiz gönlümüzü de en iyi bilendir gönlümüzde en derinlerinde sakladığımız bir hardal tanesi boyutunda olan kibrimizi dahi görür ki biz bunu dışımıza vuralım veya vurmayalım biz kibirsiz olduğumuzu iddia etmekten Rabbimize yalan söylemekten, kendimizi kandırmaktan da Rabbimize sığınmalıyız, bu halde olursak Rabbimizden de o içimizde olan kibri örtmesini hem bu dünyada hem de ahirette umut edebiliriz, tam olarak nefsimizi hiçbir zaman yenemeyiz sadece Rabbimizin lütfu ve rahmeti ile onu mağlup edebiliriz, ona karşı fetihler zaferler kazanabiliriz, maneviyat çalışmasında da sürekli olarak nefsimizle mücadele ettiğimiz için olaya bu şekilde yaklaşmamız, nefsimizi tanımamız gerekir ve Rabbimize de kullarına karşı da kibirlenmememiz için bu husus önemlidir, Rabbimizden nasıl yüz çevirmememiz gerekir aynı şekilde hak yolda olan kullarından da yüz çevirmememiz onlara karşı da kibirlenmememiz gerekir, birbirimize Allah rızası için tavsiye verdiğimizde de birbirimizden yüz çevirmememiz gerekir böbürlenmemiz, karşımızdakini dinlememiz, nefsimize hak yolda bize söylenenleri dinletmemiz bu sözlerle de saygı göstermemiz, söylediklerine kulak vermemiz gerekir, maneviyat çalışmasında da çevremizle ilişkilerimizde de olur ki kibre kapıldığımızda da Rabbimize sığınarak ona yönelmemiz elimizden geldiği kadar da bu kibrimizi örtmeye gayret etmemiz gerekir işte diğer kibirli olup tevazu gösterenlerle maneviyat çalışmasında kibrine karşı tevazu gösterenlerin farkı bir Allah rızası için bu kibirli halinden utanıp, Rabbimizin lütfu ve takdiri ile rahmeti ile tevazu gösterme yolunu tutarken ondan sakınırken diğer tarafta dünya arzularının esiri olarak nefsinin de daha da azgınlaştıracak şekilde bir tevazu yolunu seçiyor kulların gözünü nefsi için hedefliyor, bir taraf dünyada sahip olduğu her şeyin kendisinin olduğunu düşünüyor, bir tarafta Rabbimizin takdiri, lütfu ve rahmeti biliyor kendisinde bir şey görmüyor, ikisi arasındaki fark birisi kendisine yönelik nefsinin daha da azgınlaştıran diğer tarafta bundan hicap duyarak nefsinin o kibrini alçaltıyor, her bir lütfun da Rabbimizden geldiğini, her şeyin tüm dünyanın bir imtihan olduğunu, her şeyin

sahibinin Rabbimiz olduğunun idrakinde, Rabbimize daima kulluğumuzu maneviyat çalışarak, kötülüklerimizle mücadele ederek, iyilik ve güzelliklerde bulunarak, Kur'an-ı Kerim ile habibi Hz. Muhammed Sav.' i örnek alarak hak yolda olan kullarla beraber, namazlarla, dualarla, af dileyerek tövbe ederek, nefsimizden de Rabbimize sığınarak yaşamayı Rabbimizden dilemeliyiz. Rabbimizin rızası yolundan başka bir yola savrulduğumuzda da Rabbimizin rızasını arzulamaktan başka şeyler arzulamaya başlarız yaptığımız işlerde bizleri daha çok beğenmelerini, bizlere daha çok saygı duymalarını isteriz. Hayatı emredildiği gibi okuyamadığımızda Kur'an-ı Kerim ile okumadığımızda yanlış bir şekilde okuruz bu da bizleri yanlış düşüncelere sevk eder, maneviyat çalışması ile Rabbimizi de lütfu ve ikramı ile de yavaş yavaş tanırız ki onun her şeye hükümdar olduğunu her şeye güç ve kuvvet yetiren olduğunu görmeye çabalarız. Yoksa sadece Kur'an-ı Kerim okuyup geçerse hayatımızda hayatımız da elimizden kayıp gider çünkü birisinin bize söylediği bir şeye inanmakla görerek inanmak arasında da bir fark vardır ki birisi kör inançla kulaktan duyduğuna inanma yolunu seçerek kolay yolu aklını da gönlünü de emredildiği gibi kullanmamayı bu nimetlerin hakkını emredildiği gibi vermemeyi tercih eder maneviyat çalışmasından Kur'an-ı Kerim'i anlayarak, içselleştirerek görmeye çalışmaktan kaçır diğeri de bu uğurda hayatı boyunca Rabbimizin ayetlerini anlamaya çabalar. Herkesin kapasitesi de algılayabilecekleri de birbirinden hep farklıdır lakin herkes elinden gelen gayreti göstermekle yükümlüdür. Kolaya kaçarak yaşamak bizlere bir şey katmaz maneviyatta ilerlememizi sağlamaz. Kendimizi tatmin etmeye, nefsimize yönelik o arzularımızı tatmin etmeye yönelik eylemler nefsimizi besler, güçlendirir nefsimiz de kendisine yönelik daha büyük arzuların peşinden koşmaya başlar bizi bu arzulara yöneltir. Nefsimizin arzularına karşı koymak da Firavunla Hz. Musa As.'ın çatışmasına benzer ki Rabbimizin yardımı olmadan firavunu yenemeyiz, yenmemizin iki türlü yolu vardır birincisi Rabbimizin yardımı o alma arzumuz içindeyken gelir o arzumuzdan kurtulabiliriz ki bu hak yolda olduğumuzda çalışma içindeyken Rabbimize yönelmek isteyip yönelmeye güç ve kuvvet bulamadığımızda gerçekleşir ki bu mucizedir gaflet perdesi biran olsun yırtılır ve biz o kendimize yönelik nefsimizin arzusundan kendimizi kurtarabiliriz böylelikle de o arzuya karşı Rabbimizin lütfu ile fetih gerçekleşir diğeri de savaşmayı bırakıp kaçmak Rabbimize sığınmaktır, Rabbimizin yardımı ile Firavun ancak bu şekilde mağlup olur, yoksa nefsimize karşı savaştığımızda mağlup oluruz. Nefsimize ancak Rabbimizin lütfu ve rahmetiyle galip gelebiliriz, kendimizi tatmin etmeye yönelik arzularımızdan ancak Rabbimizin lütfu ve rahmetiyle kurtulabiliriz, bu arzulara karşı galip olabiliriz, bu arzuları fethederek mağlup edebiliriz. Nefsimizden daima Rabbimize sığınmamız gerekir göz açıp kapayıncaya değin geçen zamandan hatta daha az bir zaman olan gözümüz kapalıyken o hareket ettiği zaman kadar. Maneviyat çalışmasında da sürekli olarak bu halde olacağız yani bir savaş vereceğiz bu savaş ölene kadar hatta o ölüm sarhoşluğu gelene kadar da devam edecek. Bu savaşı da ancak Rabbimizin lütfu ve rahmeti ile kazanabiliriz, bu yolda çalışarak Rabbimiz takdir ederse. Nasıl bir çalışmadan bahsediyoruz nefsimize yönelik bir çalışmadan, bu çalışmada da aynı bir judocunun rakibinin kendisine doğru yönelttiği gücünü kullanarak bir hamle ile onu yere sermesi gibi. Nefsimizin arzularını kendimize yönelterek veya nefsimizin arzularıyla savaşarak ancak nefsimizi güçlendiririz, onu daha da hırçınlaştırırız, kullar kendi başına nefesine karşı savaştıkça da kibir de artar, nefis böylelikle de güçlenir, siz onu sadece alt ettiğinizi sanırsınız lakin o sizi başka bir yönden çoktan elinin içine almıştır bile, adeta sarayda gizlice yükselen firavunun yanındaki bir komutan gibi, nefsimiz aynı şekilde dini kitaplar okuyarak, ibadet

ederek de yükselir aynı firavunun yanında bulunan rahip gibi. Bu sebeple doğru kaynaklardan, doğru bir şekilde, doğru bir çalışma ile beslenmemiz gerekir ki yoksa firavunun sarayında bir komutana bir firavuna ve bir rahibe dönüşüp çıkarız. Maneviyatta Rabbimizin rızası olmadan yükselmemiz, ne kadar ilminiz olsa da Rabbimiz dilemedikçe önümüzü büyük bir duman kaplar da ne önümüzü ne de arkamızı göremeyiz yolda kayboluruz. Rabbimizin rızasını kazanmak için de Rabbimizin razı olduğu kullara o Müslüman kullara düşmanlığı bırakmamız gerekir. Şayet bireysel olarak bir düşmanlığımız yok lakin içinde bulunduğumuz çevre Müslüman kullara karşı düşmanlık besliyorsa o çevrenin içinde olduğunuz için o çevrenin bağı bizi de etkiler. Hak yolda olduğunuzu sandığımız bir çevrenin içine girdiğimizi sanıp kendimize zulmetmeyelim, ahir zamandayız, firavunun o süfyanın sarayından, o kibirli şeytanı seven, öven o süfyana sevgi duyan saraylardan, o süfyanla oturup kalkan firavunun saraylarından hesap günü de o süfyanla beraber olacak olanlardan kaçmaya bakalım bir an önce, o kibirli şeytanla hesap günü olmak istemezsiniz, o süfyanın saraylarında olan o süfyana sevgi duyan saraylardaki kimseler ki kendilerini hak yolda sanırlar, hak yolda olan kullarına zulmetmek mi hak yolda olmak, hak sözlü sanırlar kendilerini Rabbimizin hak yolda olan kullarına kötü sözler söylemek mi hak yolda sözler söylemek, istedikleri kadar dini kitapları ellerinden düşürmesinler, önlerine açarak konuşsunlar, halleri kitaplarla yüklü merkeplerden farklı değil, türlü türlü haller yaşasınlar hepsi dünyadır, o kibirli olan merkepler kendilerine bir şey söylendiğinde gururlarına yediremezler bu kibirlerine dokunur eşek gibi de anırmaya başlarlar kendilerine söylenen sözleri bastırmak için, zulüm nedir hak sahibinin hakkını tanımayıp ona hakkını vermemek, Rabbimiz her hakkın sahibi, ona hakkını vermemek en büyük zulümdür lakin Rabbimize zulmedemeyiz, Rabbimize hakkını vermeyerek kendimize zulmederiz, kendimizi Rabbimizden uzaklaştırırız bu da bizim için en büyük kayıptır, en büyük acıdır, cehennemdir, hayatımızda doğruyu ve güzeli görmeye doğru ve güzel olanı görmeye gelmemiz gerekir ki bu ancak Rabbimizin takdirindedir hidayet Rabbimizin takdirindedir ki dilediğine lütfeder, bizler imanımızı en güzel şekilde saf ve temiz tutmaya Allah rızası için gayret etmeliyiz Rabbimizin rızasını kazanmak adına onun huzuruna tertemiz çıkmak adına imanımıza en ufak bir şirk bulaştırmadan, kendimizde bir şey görmeden, başkalarında da bir şey görmeden, Rabbimize karşı hallerimizi en güzel şekilde bizden razı olacak şekilde düzeltme içinde yaşayarak ki bu tertemiz çıkmak da onun dilemesi iledir ancak bu halde de yaşarsak hidayeti, güven duymayı ki tüm korkularımızdan emin olmayı ve cenneti umabiliriz. Rabbimiz yolunu bize gösterecektir bundan umutlu olalım. Hz. Musa As.' a yolunu gösteren Allah'ım bizlere de yolunu göstermeni diliyoruz habibin hürmetine Hz. Muhammed Sav.' in peygamberimiz hürmetine istiyoruz Allah'ım o yoluna varan yolu aydınlatan nurunun hürmetine.

Yalan İftira

Karşılaştığımızda bir yalan söyleyenle bunu alışkanlık edinmiş biri ile ona kötülüğünü göstermek için yalan söyleyip söylemediğinizi anlayacak bir konuda konuşurken size yalan söylediğinde ona yalan söyleyebilirsiniz, sizi suçlayacaktır yalan söylediğiniz için, siz de utanmış gibi yapabilirsiniz, susabilirsiniz, onun kötülüğünü yüzüne vurmayasınız, bu davranışımızda onun kötülüğünü anlaması için bir fırsattır, bu mantık ötesi bir davranıştır,

burada söylediğimiz yalan onu doğru sözlü olmaya yöneltmek içindir, yalan söyleyip söylemediğimizi bildiği için ne diyeceğimizi de biliyor, biz ağzımızdan ne çıkarsa çıksın fark etmeyecek cevabı bildiği için doğru söylemiş oluruz, bu davranışımızda yalan söylememiş oluruz.

Bir kimseye iftira atmak da o kimse hakkında yalan söz söylemektir, bir kimse hakkında konuştuğumuzda adeta o kimseyi bu sözlerimizle boyarız misal olarak bir kul hak yolda güzel işler peşinde koşturuyor bu kul hakkında iyi sözler söylememiz o kul için güzel bir boyadır, bu kıyafeti o güzel boya ile boyanır lakin gönlünü Rabbimiz bilir hesap günü bu boyalarımız bir şey ifade etmez en güzel boya ile boyanmamız gerekir ki kim Rabbimizden daha güzel bir boya ile bizi boyayabilir ki en güzel ahlakla yaşamaya gayret etmeliyiz peygamber efendimizi Hz. Muhammed Sav.' i örnek alarak Kur'an-ı Kerim ile yaşayarak rabbimizin rızası yolunda hak yolda olan kullarla beraber ahlakımızı o huylarımızı, söz ve davranışlarımızı, yaşayışımızı, karakterimizi güzelleştirmeye gayret etmeliyiz ki bu boyadan nasiplenme konusunda da umudumuz olsun, aynı şekilde kötü biri o kötülüğü hakkında konuştuğumuzda da o da artık o kötü kara boya ile boyanır. Sözlerimize dikkat etmemiz gerekir ki her birimiz her söylediğimiz sözden hesap günü hesaba çekileceğiz, birbirimize karşı her tavır ve davranışımız birbirimizi de tüm sistemi de etkiliyor, bir yalancı kul o kula herkesin yalancı demesi o kul artık o yalan boyası ile adeta boyanır ve bu kıyafeti üstünden atması çok zorlaşır her gittiği yerde o kıyafeti ile gider herkeste onu o kıyafeti yalanla boyanmış kıyafeti ile tanınır. Bir kadın hakkında da yalan söz söyleyerek ona en büyük kötülüğü yapmaktan Rabbimize sığınmamız gerekir, o en kötü boyayı hiç hakkı olmayan bir kula çalmak en büyük zalimliklerdendir esasen o boyayı kendimize çalmış oluruz, bu boyada üzerimizden adeta ta gönlümüze kadar işler. Başkalarının kötülüklerini dillendirmemeye gayret etmeliyiz, kulların iyiliklerini ve güzelliklerini görmeye gayret etmeliyiz bu halde olursak da Rabbimiz bizlerin de üzerimize çalınan boyaları örtmesini hesap günü de günahlarımızı affetmesi tövbelerimizi kabul etmesi konusunda da umudumuz olabilir. Elbette herkese kötülük yapan, kendisini düzeltme gayretinde olmayan kimseler hakkında da o zalimler hakkında da iyi söz söylemek de kulun kendisine yaptığı en büyük zulüm olur ki o zalime hakkını vermemektir, o zalimlerin hakkı elbiselerinin kötü boyanmasıdır, onlar hiçbir iyi bir boyayı hak etmezler çünkü bu halde bir yaşamı tercih ederek kullara zulmederek yaşamaları o boyaları da hak etmelerine sebep olur. Annemize yapılmasını istemediğimiz bir kötülüğü başkalarına da yapmayalım hiç kimse annesinin dedikoducu, fitneci, yalancı, cimri gibi boyalarla boyanmış kötü bir kıyafet giydiğini duymak istemez bizde kulların gördüğümüz hatalarını elimizden geldiği kadar örtme yoluna gitmeli ve kullar hakkında daima hüsnü zan içinde güzel ve iyi bir kanaat besleyerek iyilik ve güzelliklerini görmeye gayret ederek yaklaşmalı ve onlar hakkında da konuşurken bu halde olmalıyız.

Öfke

Öfkelendiğimizde, kızgınlık halimizde yapmamız gereken şey karşımızdakini affetmektir, bu halde olursak Rabbimizin rızası yolunda bir iş yapmış oluruz ki böylelikle de Rabbimizin rahmetini umabiliriz. Öfkelenğinde bağışlayıcı olmak bir erdem olduğu gibi haksız tecavüze karşı direnme de bir erdemdir kafirlere münafıklara karşı da öfkeli olmakta gerekir ki bu öfke içten tutuşmuş bir öfke de olmalı dışa vuran bir öfke de bunun ayarını da korumak da gerekir ki gaye sadece Rabbimizin rızası olmalıdır. Allah rızası için öfkelenmek ve Allah rızası için de bu öfkeyi sineye çekmek de hak yolda olan dostlarımıza karşı olmalı. Bu öfkeli halimizden nasıl affetmeye gelebiliriz bunu çalışmamız gerekir, bu öfke hali sadece karşımızdaki kişi ile sınırlı olarak okumamalı dünyadan içinde barındırdıklarından Rabbimize değin Rabbimizin bize yaklaşımına değin öfkeye kapılabiliriz çünkü içinde bulunduğumuz hali tam olarak okuyamayız bize daima Rahmetiyle muamele eden Rabbimize karşı öfkeye kapılabiliriz, hak yolda olan dostlarımızın da gönlümüze daima su tutması gerekir, onlar çeşitli hallerden hale geçtiğinde de biz de onlara bu su tutmakta Rabbimizi hatırlatmakla, Rabbimizi maneviyat çalışmasında ne kadar yaklaşırsak o kadar da Rabbimizin bizlere olan yaklaşımını o rahmeti ile yaklaşımını okuyabiliriz, öfkelendiğimizde de bizlere Rabbimizin hatırlatılması bir gülümseme ile bir dert dinleme ile bir çözüm bulmak ile yada bizi dinlemesi ile, sarılması ile duruma ve şarta göre türlü türlü emirlerle sadece birbirimizi ne kadar çok gönlümüzde hissederek hak yolda olan dostlarımıza da yaklaşımımız o kadar doğru olur ki böylelikle de onun ihtiyacı olan yardımı da en güzel şekilde verebiliriz. En çok annelerimizin babalarımızın gönüllerini hissederiz onlar ki biz daha doğmadan bizim için heyecanlananlar, hazırlık yapanlar, bize sevgi geliştirmeye başlayanlar her nasıl ki biz daha anne karnında şekil alırken çocukluğumuzdan gençliğimize değin bizimle oldular aynı şekilde artık bizim de onlarla olmamız bizim de onların gönüllerini hissetmeye gayret etmeye onlara öfkelenmemeye, gönüllerini kırmamaya, onları üzmemeye gayret etmeliyiz, onlara iyi davranmalıyız, sevgiyle Rabbimizi razı etmek için emirlerine uymamız ve bu emirlere uyarken de kendimizi hiç düşünmeden sadece Rabbimizi razı etmeyi düşünerek hareket etmemiz gerekir ancak böylelikle daha büyük öfkelerin nefretin önüne geçebiliriz, üstünü sevgiyle örtebiliriz. Maneviyatta ilerledikçe birbirimize karşı nefretimiz de artacaktır, ailemize arttığı gibi çünkü bizleri tam istediğimiz gibi tatmin edemiyor olduklarını, isteklerimizi karşılayamadıklarını görürüz, bu tatminsizlik sonucunda da nefretle beraber ümitsizlikten dolayı hayal kırıklığı, gelecek korkusundan kaygı, kendimizi düşünmemizden dolayı depresyon ortaya çıkar bu da strese yani acıya yol açar, gücümüz azalır bu haller de bizi öfkeye sevk eder. Bu öfkeli halimizi de en güzel şekilde maneviyat çalışmamıza kanalize ederek maneviyatta ilerleyebilmek için kullanabiliriz, Rabbimizin rızası için öfkelendiğimiz konuda affetme yoluna giderek. İçinde bulunduğumuz durumu analiz ederek, bu nefrete sebep olan bizle ailemizi, hak yolda olan dostlarımızı, hatta Rabbimize karşı bu hale getiren nefretin sebebine karşı nefret geliştirmemiz gerekir. Misal babamızdan oyuncak istedik o da istediğimiz oyuncak bizi almadı bu durumda biz çocuklar gibi öfke krizine girip etrafı yakıp yıkıp ağlayarak çığlık atabiliriz, bir diğer seçenekte bizi bu hale getiren oyuncak karşı nefretle dolabiliriz, bizimle babamız arasına girdiği için bir oyuncak yüzünden babamızla aramızın açılmasından ona karşı öfkelenmemize sebep olduğu için. Babamız oyuncak alıyorsa ona sevgimiz artardı aynı şekilde öfkelendiğimizde de bu halde olursak babamıza sevgimiz

daha da artacaktır hatta o oyuncacı aldığından daha çok artacaktır çünkü sevgiyle babamıza olan sevgimizle hareket ederek o oyuncaca olan sevgimizi de artık bu sevgimizin içine katıyoruz yoksa o sevgimiz oyuncaca ve babamızın o oyuncacı aldığı için ona yönelecekti oyuncacı aldığı için onu sevecektik. Böylelikle de babamız bir daha istediğimiz bir şeye hayır dediğinde de tekrar bu şekilde davranarak öfke kontrolü sağlanabilir, nefret doğru bir şekilde yönetilebilir Rabbimizin lütfu ve takdiri ile ki hak yolda Rabbimizin rızası yolunda, bunun sonucunda da Rabbimizi razı etme konusunda umutlanabiliriz, sevinebiliriz. Bazen içimizdeki nefret o kadar zorlar ki bizi o kadar bizlere zarar verir ki üstünden gelemeyiz, kaçmak isteriz, susmayı tercih ederiz, kalbimiz adeta yanıp tutuşur, lakin kaçışta susmakta öfkelenmekte bir çözüm değil, affetmek önemli pek tabi ki affederek kaçabilirsiniz, susarak affedebilirsiniz, öfkelenip eyleme geçmek ise bizi daha büyük bir zararla oturtur ki bu nefreti sevgiyle örtmek varken şiddetle ifşa etmek bizleri kendimize yönelik daha da büyük bir nefrete sevk eder, artık kendimize de nefret eder duruma geliriz ki artık bununla da bu öfkenin sonuçlarıyla da mücadele etmemiz gerekir. Rabbimiz ayetlerinde duygularımızı da nasıl kullanmamız, yönetmemiz gerektiğini, nasıl davranmamız gerektiğini bizlere en güzel şekilde açıklıyor ki lütfudur böylelikle de en güzel sonucu alabilme konusunda umudumuz olsun Rabbimizi razı etme konusunda, Rabbimiz bizim iyiliğimizi ister kötülüğümüzü değil, bizim en güzel şekilde yaşamamız için en güzel şekilde yol almamızı ister bize en güzel şekilde yol gösterir ki biz de Kur'an-ı Kerim ile yaşarsak hayatımızı emredildiği gibi okursak, peygamberimiz Hz. Muhammed Sav.'i örnek alırsak hayatımızda Rabbimizi de razı etme konusunda da o kadar çok umudumuz olur.

Nankörlük

Beğenmemek, hoşlanmamak. Rabbimizin emrettiği gibi yaşamamak Rabbimizin emirlerini beğenmemektir, o emirlerden hoşlanmamaktır, Rabbimiz bizim iyiliğimizi ister, pis ve çirkin şeyleri nasıl yemeyi kimse sevmez Rabbimiz de bizim pis ve çirkin şeyler yememizi istemez, helal yememizi ister haramlardan uzak durmamızı ister bunu bizim için bizim iyiliğimizi için ister. Kur'an-ı Kerim'i tüm alemlere lütfetti, habibini Hz. Muhammed Sav.'i tüm alemlere de örnek kıldı. Rabbimizin ayetlerine karşı düşmanca hareket etmeyi, asice davranmayı, Rabbimizin ayetlerini görmezden gelmeyi bırakmalı hayatımızı Kur'an-ı Kerim ile peygamberimiz Hz. Muhammed Sav.'i örnek alarak yaşamaya gayret etmeliyiz. Rabbimiz bu dünyada da ahirette de iyiliğimizi güzelliğimizi istiyor ki biz onun emir ve yasaklarına uymazsak bu dünyamızı da ahiretimizi de kaybederiz.

Cahillik

Cahil kimse nerede ne yapması gerektiğini de nerede ne konuşması gerektiğini de bilemez, geleceğini de planlayamaz, dünyada hepimizin cahillikleri olmuştur, tam olarak planlayamadığımız işler sonucunda kötü sonuçlar sonucunda da kendimize pişmanlıkla bunu nasıl yaptığımızı sorgular halde bulup cahillikle kendimizi eleştirmişizdir, dünyada cahillik yapanlara elbette hoşgörü ile yaklaşmak gerekir, sözlerine karşı sabırlı olmak, sevgi ile yaklaşmak gerekir lakin maneviyatta cahil kimse kendisine en büyük zulmü yapan kişidir, maneviyatta cahil olmak hesap gününü düşünmeden yaşayan bu dünyada kendisine zulmeden demektir, kendisine zulmetmekle kendisine haksızlık etmektir, başkasına haksızlık etmek de başkasına zulmetmektir ki misal çalıştırılan bir işçiye ücretini vermemek aynı şekilde bir insan kendisinin hakkı olan bir şeyi almaması da kendisine yapabileceği en büyük kötülüktür, Rabbinden yüz çevirmesi, onun ayetlerinden, o bizlere rahmet olan sözlerinden, bizlere olan ikramından, o öğütlerinden, peygamberimiz habibi Hz. Muhammed Sav.' den onu örnek almaktan yüz çevirmek en büyük cahilliktir.

Zina

Hak yolda maneviyat çalışırken nefsimiz bizleri sürekli olarak hak yoldan uzaklaştırmaya çalışır, çeşitli arzularla bu arzuların bazılarının kimseye zararı yoktur ki canımız bazen uzun zamandır yemediğimiz bir yemeği ister bu durumda gidip o yemeği yemenin ne bize ne de başkasına bir zararı yoktur, bu arzumuzu tatmin ettiğimizde de maneviyatımıza yönelik bir tehditte oluşturmaz ki yemeği yiyip tekrar çalışmaya dönebiliriz, yemeği yerken de bir çalışma içinde oluruz, Rabbimizin lütuflarını görürüz, Rabbimizin ismiyle başlarız, sonunda da Rabbimize şükrederiz, yemek yerken yapmamamız gereken emirlere ve yasaklara uyarız, yemeği ziyan edecek şekilde yemeğe yaklaşmayız, israf etmekten kaçınırız. Bazı arzular vardır ki o arzulara karşı uyarıldık, o arzulara karşı gönlümüzde herhangi bir isteğin olmaması gerekir çünkü bu arzular bizleri hak yoldan uzaklaştıran arzulardır bunu yapabilmek için de o arzularımıza karşı mücadele etmemiz gerekir. Bu mücadele de o arzuyu taşıyarak öldürmekten geçer. Bu taşıyarak öldürme konusunda da o taşı biz değil Rabbimiz atar yani biz o içimizdeki arzuyu öldüremeyiz lakin Rabbimize sığınarak dua ederek o arzuya karşı şiddetli bir mücadele içinde oluruz, bu arzuya yönelmek dahi biran olsun dahi yaklaşmak bizleri maneviyat çalışmasından alıkoyacak hatta hak yoldan uzaklaştıracaktır. Recm konusu ki zina ile ilişkilidir, zina bizleri hak yoldan uzaklaştıracak olan, uzak durmamız emredilen eylemlerdir, o arzuya karşı eylemlerimiz de Rabbimize dua ile sığınmamız bir taşlama halidir, o arzuyu eyleme geçmeden öldürmek ki bu taşları atan o arzuyu öldüren de Rabbimizdir. Rabbimizin yolundan biran olsun bile ayrılamayız, yüzümüz de gönlümüz de ayaklarımız da bu yolda olmalı, biran olsun bile başka yöne yönelmek bu yolda da bir adım atmak bir yana bir göz ucuyla dahi hak yoldan gözümüz şaşsa hemen kendimizi toparlamamız gerekir. Bu sebeple haram ve yasak işlerden ve zinadan uzak durmamız gerekir, mücadele etmemiz gerekir. Bir insanı öldürmek için sadece bir taş atmak yeterli olmayabilir, birçok taş atılması gerekir ki kişi ölümcül darbeyi alsın, işte o arzuya karşı eylemlerimiz de bir taşlama halidir ki bu taşları atan da o arzuyu

öldüren de Rabbimizdir, bu sebeple de bu kötü arzulardan bizi koruyan, kurtaran Rabbimize şükretmemiz gerekir, büyülenmememiz, böbürlenmememiz, kendimizi bir şey görmememiz gerekir odur ki bizleri lütfu ve rahmeti ile tüm kötü yollardan, tüm kötü arzulardan koruyan ve kurtarandır. Dünyada da zina günahını işleyen evli erkek ve kadınların da taşlanarak öldürülmesi gerekir, onlar hak yoldan tamamen her bir zerrelere ile uzaklaşmış kimselerdir. Evli bir kadının da yanında erkeği olmadan uzun bir yolculuğa çıkması konusunda da varsayalım ki dünyadaki tüm kullar takvalı salih kullar olsun yine de bu işe erkekler izin vermemeli eşlerini düşünüyorlarsa çünkü şeytanlar aramızda daima. Peygamberimiz Hz. Muhammed Sav. bizleri düşünür, bizim iyiliğimizi, Rabbimiz bizim iyiliğimizi ister, bizde Rabbimizin rızası için uyarıyoruz, yoksa kimseyi davranışlarından dolayı sorumlu tutmak haddimize hiç olur mu, lakin olaya sadece kulları taşlamaya götüren zina ve recm olarak bakmamak gerekiyor zina ile bakmamız gerekiyor, tüm hayatımızı hak yolda maneviyat çalışarak yaşarsak, tüm bu emirler için Rabbimize sonsuz hamd edecek, peygamberimize de Hz. Muhammed Sav.' e de bizi ne denli ince düşündüğü bize ne kadar da düşkün olduğunu görüp aşkla selam edecek anlayışa gelebiliriz. Rabbimizin rızası yolunda Rabbimizin emirleriyle yaşayarak kendimizi ne kadar örtersek tüm kötü hallerimize karşı da Rabbimizin bizi rahmetiyle örtmesine bizi her türlü tehlikelerden muhafaza etmesine, karşılaşılabileceğimiz ve yönelebileceğimiz kötülükler konusunda da aramıza bir set çekmesine yönelik umudumuz da o kadar çok olur, Rabbimizin emir ve yasakları adeta bir çadırın etrafını tutan kazıklar gibidir ki o kazıklardan birini çıkardığımızda tüm çadırı da diğer kazıkları da etkiler, bir kazığın gevşetmesiyle de tüm çadır yıkılma tehlikesi yaşar, çadırı kendi haline bırakmamız o emir ve yasaklar üzerine yoğun bir çalışma içinde olmamız da gerekir en güzel şekilde üzerimize düşeni yerine getirmeye gayret etmemiz gerekir Rabbimize sığınarak, ondan yardım dileyerek, bu umudu güçlendirecek olan şey de Rabbimizin emir ve yasaklarıyla yaşamak, Kur'an-ı Kerim ile yaşamak, peygamberimiz Hz. Muhammed Sav.' i hayatımızda örnek almak ve hak yolda olan bir çevre içinde, hak yolda iyilikler ve güzelliklerle koşturmaktır, maneviyat çalışmaktır.

Fitne	Ayrılık Sokmak	Zakkum
-------	----------------	--------

Zakkum ağacı her ne kadar cehennem dibinde olsa da maneviyat çalışmasında göreceğiz ki bu dünyada da bu ağacın meyveleri var. Cehennem dibinde yetişen zakkum ağacının meyvelerinden yiyecek olanlar fitnecilerdir. Fitnede en az üç kişi olur. 2 dost ve bir de fitneci böylelikle üç kişi. Fitneci o iki kula birbirine dost olanlara düşmandır. Bu fitneci de o iki dostun arasını bozmaya çalışır, ayrılık sokar, düşmanlık ateşini körükler. Bu sadece kişiler olarak değil grupları birbirine düşürmekte buna dahildir. Halkları birbirine kırdırmakta buna dahildir ki bu fitne ateş gibidir söndürülmesi gerekir, iki taraf bir olup bu ateşi söndürmelidir, iki taraf düşmanlığa devam ettikçe bu ateşi besler, böyle bir durumda halklardan biri şayet pasif duruma geçer de bu ateşi körüklemese bu ateşi körükleyenler de kendisini belli edecektir, bu ateşi körükleyen diğer dost tarafta bu ateşe karşı diğer taraftan bir karşılık görmediğinde de yavaş yavaş ateşin başındaki fitneciler de meydana çıkacaktır, bu ateşi yakanları da taraflar cezalandırması gerekir. Bu zalim kimseler veya gruplar fitne çıksın diye iş tutarlar. Dünyada Rabbimizin kullarına zakkumu yedirdikleri için o masum kullara acı çektiirdikleri için

cehennemde de bu meyveyi kendileri yiyecekler. O ateşe odun atan taraflar da bu ateşi besleyerek daha da körükleyerek en büyük zulmü esasen kendilerine yaparlar.

Hak yolda olan kullara yapılan zalimlikleri medyadan okuyorsunuz, bu zulme uğramalarının sebebi her şeyi güzel yapan daima da üstün olan Allah'a inanıp güvenmeleri, çevrenizden de kulağınıza ulaşan haberleri de duyuyorsunuz, televizyonlardan, gazetelerden, sosyal medyadan görüyorsunuz takip edebiliyorsunuz, bu zalimlikleri yapanlar o çukurları kazanlar içini de ateşle doldurup körükleyenler sizler de bu ateşin çevresine oturup bu ateşe atılan kulları izleyenler sizler de bu ateşi daha da körüklüyorsunuz o zalimlerin tarafında durarak, o ateşe seyirci kalarak, kalbinizle biran dahi buğz etmeyerek, bu ateş sizlere dokunmayacak mı sanıyorsunuz, haliniz ne olacak hiç mi düşünmüyorsunuz, müminlere yapılanları o işkenceleri öylece seyrediyorsunuz, o haddi aşanlar, o zalimler hayvanlar gibi yaşıyorlar, hallerinin farkında değiller, ne yaptıklarının farkındalar ne de yaptıkları kötülüğün farkındalar hatta bu halleri kendilerine güzel geliyor, bu yaptıkları işlerden tatmin oluyorlar, işte bu azgınca halleri içinde yaşayıp gidiyorlar ta ki ölüm onların da kapısını çalana kadar, hesap gününde de onlar için bu hayatta yaşadıklarını sandıkları cennetleri de cennette gibi yaşadıklarını sansalar da esasen yaptıkları cehennemleri için odun toplamak tüm yapıp ettiklerinin sonuçlarını da Rabbimiz dilerse bu dünyada da gösterir ve evet esas azabı cehennemde görecekler. O zalimler o kibirli şeytanlar sizlerin gözlerini sihirle büyülemiş, hakkı batıl batılı da hak görüyorsunuz. Gözlerinizi Rabbimizin huzuruna çevirin, o kibirli şeytanlardan yüz çevirin bu sihrin etkisinden kurtulmak istiyorsanız, Rabbimize sığının, ona güvenin böylelikle de gözlerinizi kör eden o büyüden kurtulma konusunda umudunuz olabilir. O zalimlerin kalpleri hep mühürlü, o damgaları ise zillet damgası ki hakikatten onlar geri kaldılar, zalimlikte o yaptıkları zulümlerde çok aşırı gittiler, kalplerine de vurulan horluk damgası ile aşağılanmaya müstahak oldular Allah'ın gazabı da onlarla beraber oldu, cehennemde de onları büyük bir azap bekliyor olacak, onlar ateşin başında gibi görünseler de Rabbimiz de onların arkalarını kuşattı o dehşetli cehennem ateşi ile.

Kin Gütme

Allah rızası için kulları hak yolda bir araya getiren, birbirine karşı birlik ve beraberliği, sevgiyi, saygıyı, samimiyeti, güveni Rabbimize teslimiyetimizi ona yakınlaşmamızı arttıracak, onu razı edecek işlere yönelmemiz gerekir. Kumar oynamak, zar atmak, türlü türlü şans oyunları, fal okları, fal bakmak, sarhoşluk veren içecekler içmek ki şeytan da sizinle beraber o masalara oturur ve aranızda düşmanlık, kin ve nefret tohumları saçar. Hak yolda bir araya Allah rızası için gelmekle dünya yolunda dünya için bir araya gelmek arasında fark olduğu gibi bu dünyada da şeytanın sizden önce oturduğu masaya oturmakta hatta o masaların kurulduğu yerlerin önünden geçmek dahi bizlerin maneviyatını olumsuz yönde etkileyecektir.

Kin güttüğümüz kimselere karşı öfkeliyizdir, neden öfke duyarız çünkü nefsimiz bu işten hoşlanmaz nefret eder kendini tatmin edemediği durumlarda da ortaya çıkar, kumar masasında yenildiğinizde büyük bir para kaybettiğinizde bundan hoşnut olmaz karşınızdakine karşı büyük bir nefret duyarsınız. Nefret duymanız gereken şeyse karşınızdaki kul değil bu nefrete sebep

olan kumar olmalıdır. Bu nefretimizi yönelttiğimiz kişiye karşı da öfkeleniriz, bu nefret hali sürekli olarak devam eder ki kalbimiz o kişiye karşı artık kin duyar hale gelir. Bu kin sadece şeytan işi pisliklerin olduğu ortamlarda ortaya çıkmaz, batıl yolda olanların hak yolda yaptıkları işlere karşı da ortaya çıkar, kendilerini haktan yana sanan kulların hak yolda olan kulların yaptıkları işlere karşı yaklaşımında da ortaya çıkar. Misal bir kul büyük bir hizmet yapmış olsun, misal bir cami inşa etmiş olsun, komşusu da bu hayırlı işe karşı nefsinde bir nefret hissetsin çünkü nefsi bu işi güzel görmez, kendisini tatmin edemez, böylelikle de kula karşı nefretle dolar, ona öfkelenerek ona içten içe kinlenir. Müminlere karşı kin beslemek de o nefreti kalbimizde çoğaltmakta düşmanlığa sebebiyet verir, bunun sonucunda da kalbimiz kararmaya başlar, o kadar kararır ki artık bu sakladığımız kin ve nefret kalbimizden taşar gözlerimize yansır, dilimize yansır, hal ve hareketlerimize yansır, hayatımızda her şeye yansır ki içimizdeki kötülük böyle ifşa olur, böylelikle de bu işten sorumlu oluruz, müminlere karşı düşmanlık besleyenler, kin güdenler Rabbimiz dilerse de kendilerini o kin duydukları kimselere karşı ele verirler, böyle bir halde karşı tarafta kin güdülen kimseler olursak bu kin ve nefretlerini de sevgiyle örten taraf biz olmalıyız, bu kin ve nefretlerine karşı onların kin ve nefretlerini daha da arttıracak hal ve hareketlerden de kaçınmalıyız, diğer tarafta o tarafta bizde olabilirdik, Rabbimize sığınmalıyız, elbette bu kin ve nefretin sonuçlarında da düşmanlık edenlere karşı da artık o seviyeye geçip haddi aşanlara karşı da bize zarar verenlere karşı da emredildiği gibi en güzel şekilde Rabbimizin rızasını arzu ederek savaşmamız gerekir, yapmamız gereken de o nefretimiz ifşa olmadan onu sevgiyle örtmektir, bunu yapmak da maneviyat çalışması ile gerçekleşebilir Rabbimizin rızasını gözeterek. Kendimizi nefsimizi düşünmememiz gerekir, nefis sürekli kendini düşünür, kendini tatmin etmek ister, sürekli olarak kendine yönelik kendi hesabını yapar, biz şayet kullara yönelik onların hayrına olacak şekilde bir hesap yaptığımızda da bundan tatmin olmayacağı için sizinle çatışır, çünkü kendisine bir faydası olmayan şeylere karşı düşmanlık besler, hak yolda olan bir çevre içinde Kur'an-ı Kerim okuyarak, hayatımızı da Kur'an-ı Kerim ile okuyarak peygamberimiz Hz. Muhammed Sav.' i hayatımızda örnek alarak yaşamamız gerekir, kin gütmek ağır bir kalp rahatsızlığıdır tedavisi de budur. Maneviyat çalışmamız kendimize yöneliktir, kendimize yönelik olması ile de çevremizi de etkiler, şayet bu maneviyat çalışmasından kaçarsak, yüz çevirirsek kendimize en büyük kötülüğü etmiş oluruz ki çevremizde bundan etkilenir, nefsimiz bizim düşmanımızdır ki nefsimize karşı harpten kaçmakta adeta düşmana karşı taarruz esnasında firar eden kimsenin durumuna bizleri düşürür, savaşta bazen taktiksel olarak beklememiz düşmanın hareketlerine karşı bir tavır takınmamız gerekir, bazen düşmana kaçıyor muyuz gibi bir izlenim veririz ki onları tuzağa düşürebilelim lakin bu iş firar değildir bilinçli bir planlamanın sonucunda gerçekleştirilen bir eylemdir aynı şekilde maneviyat çalışmasında da bu hallerden geçebiliriz lakin arkamızı dönüp kaçmak hem bizi hem de çevremizi olumsuz etkiler, savaşın da seyrini bizim aleyhimize olarak çevirir sonuçta kaybeden o savaştan kaçarak sadece biz oluruz, kaçarken dost ateşimizle dahi ölüp gidebiliriz çünkü sizinle beraber olanların da sorumlulukları var, sizin savaştan kaçışınız onları da etkiliyor ve komutanın emirleri savaştan kaçanların o firarilerin vurulması yönündedir. Peygamberimizin Hz. Muhammed Sav.' in ordusundan habibinin ordusundan, Rabbimizin meleklerle desteklediği daima koruyup gözettiği rahmet ettiği türlü lütuflara gark ettiği türlü türlü güzel ikramlarda bulunduğu bir ordudan kaçmayalım, kaçarsak da bir daha peygamberimiz Hz. Muhammed Sav.' in ordusunda, Rabbimizin rızası yolunda, her şeyimizle cihat etmenin o güzel duygusunu, hissiyatını tadamayabiliriz, bir daha kendimizi bu yolda

bulamayabiliriz. Rabbimizin bizlere ihtiyacı yok bizim Rabbimize ihtiyacımız var onun rızasını kazanmaya, Rabbimizin bizlerin yapıp ettiklerini hiç mi hiç ihtiyacı yok bizim Rabbimizin rızasını kazanmak için yapmamız gereken şeylere ihtiyacımız var. Haram aylarda savaşmamız yasaklanmıştır lakin o zalim topluluk sürekli olarak saldırdığı için haram aylarda da savaşma konusunda da bizlere izin verilmiştir şayet bu halde olmayıp bu haram aylara saygı gösterebilir ve yaptıkları zulümlerden yüz çevirerek barış yolunu tercih ederek yaptıkları zulümlerin sonuçlarından doğan hak kayıplarını telafi etme yoluna gitselerdi, bizler de tutumumuzu her söz ve davranışımızı değiştirmemiz gerekirdi lakin böyle yapmadılar böyle de yapacak bir halde de değiller, sınırı çoktan aşılar Allah'ın laneti de onların o zalimlerin üzerine olsun, peygamberimizin kardeşlerine zulmeden o zalimleri Allah onların belasını versin, her birini kahretsin kahrı perişan eylesin. Âmin.

Lanet	Faiz	Ölçü ve Tartıyı Tam Yapmamak
-------	------	------------------------------

İmtihan dünyasındayız kimsenin işlerinin başında sürekli olarak bekçi gibi dikilemeyiz yapabileceğimiz şeyse hak yolda Allah rızası için öğütlerde bulunmaktır, yapılan yanlış işleri Kur'an-ı Kerim ile açıklamak, peygamberimizin habibinin Hz. Muhammed Sav.' i örnek alarak da yaşamak ve bu yaşantıyı da en güzel şekilde tavsiye etmektir. Faiz yemekte haramdır, ölçü ve tartıyı tam yapmamakta kullara karşı ilişkimizi olumsuz bir şekilde etkiler, bu sadece karşılıklı bir ilişki gibi görülse de bu tüm topluma sirayet eder, tüm sistemi allak bullak eder, malların değerinin karşılığının çok üstünde satılması da malların değerinin çok çok altında satın alınması da yani kullara hak ettiği gibi davranmamak haklarını en güzel şekilde vermemek de zulümdür böylelikle de bu zulmü yapanlar da esasen kendilerine zulmederler. Ticaret yaparken dikkat etmemiz gereken şey hak yememektir, zulmetmemektir hak edene hak ettiğini vermemektir, Rabbimizin rızasını gözetmektir. Bir ticaret yaparken mal alıp satarken bunu kayıt altına almalı ve bir sözleşme yapmalıyız. Evlilikte de bir sözleşme yapılır ki iyi günde de kötü günde de bu sözleşmeye uyulması iki taraf için de karşılıklı sözle kayıt altına alınır. Evliliğin ilk gününde bir kötülük gördüğümüzde de hemen bu sözleşmeyi bozmadığımız gibi buna çözümler geliştirme yoluna gittiğimiz gibi aynı şekilde ticaret anlaşması da bir yükümlülük gerektirir, sözleşmenin maddelerine iki tarafın da uyması beklenir. Rabbimizle de bizim sözleşmemiz var, şayet dünyada yaptığımız sözleşmelerden yüz çevirip bu sözleşmelerden karşımızdaki kimselere zulmederek cayma yolunu seçersek bu Rabbimizle yaptığımız sözleşmeyi de etkiler yani yolda maneviyat çalışmasında dünyada yapıp ettiğimiz şeyler de maneviyatımızı etkiler. Kullarına en güzel şekilde davranmadan onlara zulmederek yaptığımız sözleşmelerimizi bozmamız, onlara haksızlık etmemiz, anlaşmayı bozan taraf olmamız, onlara haksızlık etmemiz, onları zor durumda bırakarak anlaşma hükümlerini kendi aleyhimize çevirmemiz, karşı tarafın anlaşmayı bozmasına sebep olacak işler peşinde koşmamız Rabbimizin gözünde de bizlerin değerini düşürür. Söz verdiğimizde kullara bu söze uymamız beklenir, aynı şekilde Rabbimize bir söz verdiğimizde bu sözden nasıl caymıyorsak bunun mesuliyetini görüyorsak, bu sözü bozmanın da bir faydası olmayacağını görüyorsak, kulluğumuzla, yaşayışımızla emredildiği gibi yaşamakla bu sözü de Rabbimizin lütfu ve takdiri ile yerine getirmeye gayret ediyorsak Rabbimizin rızasını gözeterek aynı şekilde kullara verdiğimiz sözden de dönmek

doğru değildir, sözünü, anlaşmasını, sözleşmesini bozan kimselere karşı da yapacak bir şeyimiz olmaz, biz bu anlaşmayı bozan taraf olmaktan kaçınmalıyız, şayet bu anlaşmayı bozmaya bizi zorlayan kimseler bize zulmederlerse elbette bu anlaşmayı bozmak durumunda da kalabiliriz.

Hız. Musa As. kıssasından da ders alacağımız bir husus ki iş anlaşmasını Hız. Şuayb As.'ın çalışma şartlarını nasıl bir anlaşmaya vardıklarını Allah'ın da kendilerinin de razı olacağı bir iş tutmanın örneğini, Rabbimizin rahmetini görmekteyiz.

Kasayı emanet ettik hiç çalmadı, kasayı kendi kasası gibi korudu, çalma girişiminde bulunanlara karşı bizim tarafımızda oldu, çalışanlarına iyi davrandı, arkadaşlarını kolladı, kötü günlerinde destek oldu, bu elaman bizim şirketimizle güzel bir bağ kurdu, biz kendisine ne kadar zor görevler versek de biran olsun isyan etmedi. Kimseye sırlarımızı açmadı. Emanete hıyanet etmedi, kendi malı gibi bizim malımızı korudu, kendi evladı gibi emanet ettiğimiz çalışanların haklarını evlatlarının hakkını korur gibi korudu, kolladı, gözünü kırpmadan bir tavuğun civcivlerini düşmanlarından koruduğu gibi korudu. Anlaşmaya bağlı kaldı, on yıl duracağım dedi şirkette on yıl kaldı, zor durumdayken biz bir yıl daha kal dedik o da öyle olsun deyip bir yıl daha kaldı. Dünyalık işlerimiz gece gündüz her boş vaktini bu iş üzerine değerlendirmek değil verilen işi de en güzel şekilde yerine getirmeye çalışmak, anlaşmaya bağlı kalmak, işini takip etmek, verilen sorumluluğu en güzel şekilde yerine getirme gayretinde olmak böylelikle maneviyatımıza da güzel kapılar aralayabilir, kul bir çalışma disiplini geliştirebilir. Dünyalık işlerimiz de maneviyatımızla ilişkilidir, dünyalık işlerimiz de imtihanımıza tabidir. Her türlü mobbing yapmaktan kaçınmamız gerekir, bizlere de bir mobbing yapıldığını gördüğümüzde de buna karşı çıkmamız gerekir bu konuda farkındalığımızı arttırmamız gerekir, bu mobbinge uğrayan kimselerin yanında tavır almamız gerekir. Bir iş verene itaat etmek demek anlaşmanın şartlarına uymak demektir, anlaşmanın ötesinde yapılanlara ses çıkarmamak, sömürülmek, zorla anlaşmanın ötesinde işler verilmesi, bunun ötesinde de bir bağ geliştirmeye sebep olur ki iş verene karşı artık anlaşmanın taraflarından öte bir itaat söz konusu olur ki bu da zorla itaat ettiği kişiye ses çıkarmayan kişiyi putperestliğe sürükler. Hakkımızı savunalım. Bir şirkete uzun yıllar çalıştığımızda da bu şirkette kattıklarımızın hakkının da gözetilmesi gerekir bundan da iş verenler de sorumludur işte çalışanlar da.

Bir baba erkek evlatlarına karşı da kız evlatlarına karşı da sorumludur, bu sorumluluk da Allah rızası için bir beklenti duymadan sevgi duymaktır ki bu hal esasen babanın maneviyatı ile ilgilidir, sevgisi de kendisine yönelik değil evlatlarına yönelik olmalıdır, büyük babanın torunlarına karşı da sevgi göstermesi beklenir, her ne kadar evlatlar bizlere aynaysa yaşlar ilerleyince babalar da evlatlarına ayna olurlar, bu sevgiyi göstermek için de üzerimize düşenleri de Rabbimizin rızası için yerine getirmemiz gerekir, erkek evlatlarının da kız evlatlarının da onurlu bir yaşam sürmeleri için gayret sarf etmelidir, iyi bir eğitim almalarını sağlamaya gayret etmelidir, iyi bir ilim tahsil etmelerini aynı şekilde de özellikle erkek evlatlarına da bir mesleği, zanaatı, işi varsa mesleğini de işini de zanaatını da öğretmekle yükümlüdür, bu yükümlülükte esasen bir lütuftur, içimizde duyduğumuz sevgiyi göstermemiz için bir fırsattır bir baba erkek ve kız evladını evlendirmekle de yükümlüdür, buna imkân olup şartlar elverişliyse, Allah rızası gözetiliyorsa, Allah'a sığınılıp güvenildiyse, bundan kaçınan, bunu isteyen evlatlarından yüz çeviren baba taşlanır ve öldürülür, cimrilik eden, cahilce iş tutan, kendini düşünen, eli sıkı olan

kul ile böylelikle de evladı arasındaki bağ ortadan kalkar, birbirlerine olan yükümlülükleri ortadan kalkar, sevgi göstermeyen tüm sevgiyi kendisine yönelten baba esasen bu durumda kendi çocuklarını öldürür taşlamış olur çünkü çocukların babaya olan sevgisi hiç bitmez, bu öldürmek kulun canını taşıyarak almak değil baba ve evlat ilişkisini sonlandırır bu bağı ortadan kaldırır. Sevgi tüm ilişkilerimizde çok önemlidir daha da önemli olan da bu sevgiyi doğru bir şekilde anlamak, hayatımıza yansıtmaktır, bu sevgiyle yaşamaktır ve yaşatmaktır Allah rızası için, Rabbimizin bizlere olan lütuflarından o evlatlarımızdan yüz çevirmememiz gerekir, kendi neslinden olan kendine en yakın olan bir evladına karşı dahi sevgi duymayan birisi ne başka bir kulu sevebilir ne de beş vakit huzurunda bulunsa da Rabbimizi, şayet sevdiğini iddia ediyorsa da yalan söylüyordur. Kullar Rabbimize yönelmemiz için, Rabbimizle de bağ kurabilmemiz için, bir ruh edinebilmemiz için, Rabbimizi razı edebilmek için ihtiyaç duyarız, kullardan kaçarak, onlarla bir bağ kurmaktan kaçarak, onlara sevgi göstermekten kaçarak ki en çok sevgi göstermemiz gerekenler evlatlarımız, eşimiz ailemizdir, akrabalarımız, komşularımız, hak yolda olan dostlarımızdır, maneviyatta bir adım dahi ilerleyemeyiz. Bu işin ne bir şakası olur ne de bir bağışlanması ki Rabbimizin dilemesindedir onun takdirindedir o bağışlarsa başka. Rabbimiz yaptığımız işlere bakmaz, Rabbimiz yaptığımız işlerin değerine bakmaz, Rabbimiz kazandığımız ücretlere bakmaz, Rabbimiz yaptığımız işlerle toplumun gözünde nasıl bir konumda olduğumuza kullarının bize olan tutumuna, yaptığımız işle bize olan yaklaşımlarına bunların hiçbirine bakmaz. Rabbimiz kulluğumuza bakar, alın teri ile kazanıyor muyuz ona bakar, haramdan kaçınıyor muyuz ona bakar, fakirin yetimin hakkını gözetiyor muyuz, anlaşmalarımıza sadık kalıyor muyuz buna bakar. El işçiliği olsun, tamir işleri her ne iş, meslek olursa olsun toplumun gözünde en aşağı iş de olsun biz o işin hakkını verirsek Rabbimizin gözünde bu iş en güzel iş olur. Melekler de daima o kul ile beraber olur o kul pis kokular içinde olsa da. İşlerin en güzeli de her işinde halkı gözeterek yapılan, yaptığı işin sonucunda da halkın iyiliğini kendi iyiliğinden de çok isteyerek yapılan, kendini düşünmekten çok halkı düşünen, kendini hesaba katmadan halkın iyiliği gözetilerek, önemsenerek yapılan iştir bu işten de gelen gelir en güzel gelir ve gelen kazanç da en güzel kazançtır. Elbette kendimizi bir işe verdiğimizde karşılığında bir bedel umuyoruz dünya işlerinde alnımızın terini akıtıyoruz ve sonucunu daha önemli görüyoruz iş ahlakımızda önemi yaptığımız işimize verirsek sonucun önemini azaltma yoluna gideriz böylelikle de iş ahlakımız emredildiği gibi Rabbimizin rızasını kazanma yolunda bir izlenime ve anlayışa bizi getirme konusunda yardımcı olabilir.

Fakirlere karşı da onları da kendimizden bir parça görmeliyiz, onların da iyi bir işleri olmaları için gayret göstermeliyiz, onurlu bir şekilde hayat yaşamalarını istemeliyiz, toplumda herkesin en güzel şekilde alın teri ile rızık kazanması için gayret göstermeliyiz. Halk olmak bunu gerektirir, halk içinde farklı milletlerden insanları barındırır, farklı görüşte olanları, farklı sosyo-ekonomik seviyede olan kulları, farklı dil konuşanları, her birimiz birbirimizden farklıyız, her birimiz birbirimize bağlıyız bir toplumuz, aramızdaki fakirlerin karınlarını da doyurmaliyiz, aramızdaki fakirleri incitmeden, en güzel şekilde emredildiği gibi kimden aldıklarını bilmeden, biz de kime verdiğimiz bilmeden onlara sadaka vermemiz gerekir, kazancımızda onları da düşünerek bir pay ayırmamız bu payı her işimizde de gözeterek kenara koymamız gerekir. Rabbimize şükrederek, nimeti ondan bilerek ve bu nimetten payı olanları da onun takdir ettiğini bilerek.

Yoksul olmak da iyi değildir elbette her iş Rabbimizin takdirindedir üzerimize düşen böyle bir halde olmamak için Rabbimizin rızası yolunda çalışmaktır, alnımızın teri ile ekmek kazanmak için gayret göstermeliyiz, alnımızdan akan ter bu iş için emek verdiğimiz göstergesidir, maneviyatta da emek veririz işte bu alnımızdan akan terde tüm bu gayretimiz de bizim için o akan ter ödülüdür, Rabbimizin rızası için ter akıtmak bunun ötesine bakmamak bize ne verecek diye bir karşılık beklemeden sadece Rabbimizin rızası için çabalamak işte bu gösterdiğimiz çaba ödülümüz maneviyat çalışmanın karşılığıdır. Zenginlik de kulu sapıtabileceği gibi yoksulluk da isyana dönüşebilir bu sebeple de daima Rabbimize sığınmamız gerekir. Zenginliği de istememek ki Rabbimizin lütfettiği zenginlikle razı edememe korkusu, bu zenginlikle yoldan sapma korkusu, zenginliği isteyebilirsiniz ki bu zenginlikle yoldan sapma korkusu içinde zenginliği Rabbimizin rızası için dünyamız için değil ahiretimiz için istemeliyiz bu halde ister bir halde olmalıyız, yoksul kalıp da isyan etme korkusundan da Rabbimizin rızasını kazanma yolundan sapma korkusundan dolayı yoksul olmaktan da Rabbimize sığınmamız gerekir bu halde yoksulluktan çekinmemiz gerekir yoksa yiyip içeceğimizin zevk ve eğlencemizin azalacağından dünyamız için değil ahiretimiz için.

Borç konusunda da hoşgörülü olmamız gerekir, borçlarımızı ödeyemeyecek durumda olanlara karşı affedici bağışlayıcı olmalıyız ki bizler de maneviyatta Rabbimize karşı daima borçlu olan kullarız. Dünya gelip geçici bir eğlenceden ibaret, Rabbimizin gözünde bir değeri yok, bizim gözlerimizde ise değeri çok, bu değerini Rabbimizin rızasını kazanmak için değerli görmeye getirmemiz gerekir, dünyamızı daha da değerli hale getirmek için değil maneviyatımızı geliştirmek için yoksa bu imtihanı kaybederiz.

Eski devirlerde kervanlara ortak olunarak o kervanın kazancından da pay sahibi olunabiliyordu, bu kervan zarar ettiğinde de zarara ortak olunuyordu ki günümüzde de borsada aynı mantıkta görünse de faiz bu işin her yerinde olduğu için ve bu kervanda da isteyenler istediği gibi at koşturduğu için bir anlaşma olmadığı tarafların bir bağlayıcılığı ve sorumluluğu olmadığı için bu şartları da taşımadığı için bu batıl yolda olan işlerden uzak durmak gerekir.

Mal ve mülkün değer kaybını önlemek adına da helal yolda bu parayı değerlendirmek gerekir. Bir parayı banka hesabında tutmak bu günümüzde herhangi bir banka olsun o bankaya ve tüm işlerine o bankayla ilişki içinde olan tüm ortaklarına da yaptıkları işlere de ortak olmaktır ki o banka o hesabınızdaki parayı kullanıyor, günümüzde faizin bulaşmadığı hiçbir banka yoktur. Bankaların kapısının önünden yolumuz üzerindeyse de gölgesinden yararlanarak bile yürümek doğru değildir. Bir işte şayet bankaya yatan bir paramız varsa bunu elden almaya gayret etmeliyiz ki buna da imkân bulamazsak derhal hemen o parayı bankadan almamız gerekir.

Altın ve gümüş bu türden değerli ziynet eşyaları, hak yolda emredildiği gibi Allah rızası için ticaret, hak yolda bir arada olan kullarla o çevremizle bir araya gelerek Allah rızası için helal olan bir işe ortaklık ki bu işte de elbette kazanç ve zarar da söz konusu olabilir lakin bunu öngörülebilir bir risk faktörü ile analizlerle değerlendirmek gerekir işi bilenlerle, eğitime, bilgi ve kültüre yatırım yapmak, ilim öğrenmek ve Rabbimize borç vermek de kullarına yardımda bulunmak ki türlü türlü seviyesinden bahsedebiliriz kendimizin ihtiyacı olsa da vermek de en güzel yatırımlardır ki hepsinde gözetmemiz gereken Rabbimizin rızasını kazanmaktır. Önemli olan çok kâr etmek değildir, Rabbimizin lütfettiği takdir ettiği nimetlerinin değerini korumak da değildir ki iş Rabbimizi razı etme düşüncesinde hareket etmek, helal iş ve kazanç elde

etmeye gayret etmektir. Rabbimizin lütuf ve emanetlerini en güzel şekilde korumak ve rızası yolunda şükrederek nimeti Rabbimizden bilerek kullanmaktır. Biz bireysel olarak bundan sorumluyuz, başkalarının nasıl hareket ettikleri ne gibi kazançlar elde ettikleriyle ilgilenmekle yükümlü değiliz. Biz emredildiği gibi doğru bir şekilde yaşarsak Rabbimizin rahmetinden de o kadar umutlu oluruz bu umut hem kendimizin kurtuluşunu kapsar hem de yaşadığımız toplumun kurtuluşunu da kapsar ki bu Rabbimizin elindedir onun takdirindedir. Kullar çok zengin olunca mallarını çok arttırınca da Rabbimize yaklaşacaklarını düşünüyorlar ne de yanlış bir düşünce. Mallarını bazı kullar sayar da sayar, yanlış saydığını düşünür tekrar sayar, bir kere daha sayar iyice sağlama almaya çalışır, kulları da arkalarından çekiştirir dururlar, yanlarına gelenlerle onların göremeyeceği şekilde de kaş göz hareketleri ile alay ederler, bu kimseler mala öyle düşkündür ki bu mallarının ellerinden hiç gitmeyeceğini bu malları ile de sonsuza kadar yaşayacaklarını düşünürler, mallarını biriktirir dururlar, öyle cahil kimselerdir işte bu kimseler sanki akıllarından bir zoru var olduklarını sanırsın lakin işin sebebi mala düşkünlük, açgözlülük, cimrilik, tembellik, alaycılık, havai olmanın, lakayt olmanın, dedikodunun, arkadan çekiştirmenin, türlü türlü kötülüklerin, faiz yemenin, tartıyı emredildiği gibi tutmamanın sonucudur. Bu zamanda ahir zamanda özellikle de ticaretle uğraşanlar çok çok dikkatli olmalı yoksa onu bekleyen son hutame olur, bu bahsettiğimiz mal yığınların hali esasen kendileri şu an hutamedeler, lakin bunu fark edemiyorlar, hallerine öyle alışmışlar ki, bir zincir boyunlarına dolanmış başlarını havada tutuyor, iki sütun arasında bacakları ve kolları bu sütuna zincirlenmiş hareket edemiyorlar, o odada da üstlerini bir duman kaplamış altlarını da bir ateş lakin yandıklarının da farkında değiller yanıp tutuştuklarının, yanlarında da kimsecikler yok, bunun üstüne de kapanmış üzerlerine kapı. Ne zaman ki biz içeriye gelsek hemen de söylenmeye başlıyorlar, cehennemde olduklarını görmeye başlıyorlar lakin bizden hemen yüz çevirerek bu hallerini inkâr ediyorlar eski alışkanlıklarına devam ediyorlar, vücutları bu dünyada yanmıyor ama gönülleri kapkara kesilmiş, cehenneme atıldıklarında da o yalnızlık ateşi o pişmanlık ateşi beyinlerini pişirecek iliklerine kadar o ateşi tüm gönlünde her yerlerinde hissedecekler. Allah'ım bizi cehennemden, cehennem azabından, cehennem ateşinden bu dünyada da ahirette de muhafaza buyur.

Lanetlenmek Allah'ın rahmetinden uzaklaşanlardan olmamak istiyorsak, meleklerin üzerimize sürekli olarak lanet etmesini istemiyorsak, faizden de uzak durmamız gerekir, kulların hakkına girerek kullara hak ettiği gibi davranmayarak onlara haksızlık edip zulmederek de davranmamamız gerekir ki bu da esasen Allah'ın rahmetinden bizi uzaklaştırdığı için en büyük zulmü kendimize yapmış oluruz.

Dünya işlerinde tembelce davranırsak, lakayt dalga geçen bir halde olursak bu bizim maneviyatımızı da etkiler, maneviyat çalışması dünya işleri ile de alakalıdır ki dünyada bir çalışma disiplini edinmiş olmamız gerekir. Rabbimizin kulları ile güzel bir iletişim becerisi geliştirmiş olmamız gerekir, Dünyada bu halde olursak hak yolda olan çevremiz içinde de bu halde oluruz bu da hak yolda olan çevremizi de bizi de maneviyatımızı da olumsuz yönde etkiler. Okullarda bir ödev verildiği zaman bu ödev çocuklarımızın ödev sorumluluk ve bilinci geliştirmesi için ona yardımcı olmamız gerekir, bir grup çalışmasında da tembel davranan, lakaydi davranan ilgisiz, umursamaz, kayıtsız davrananlar sergileyenleri bu grup çalışmasını önemsemeyen kimseleri de gruptan uzaklaştırmak gerekir. Dünya işlerini de gözümüzde Rabbimizin rızasını kazanmak için büyütmemiz gerekir ki bu işlere de önem verelim böylelikle

de maneviyat çalışmasında da hak yolda olan çevremize karşı da bu şekilde bir çalışma içinde olabiliriz, hak yolda olan dostlarımızın da önemini görebiliriz, maneviyat çalışmasının da önemini arttırmamız gerekecek, sürekli olarak hak yolda olan kullarının da yoksa hem çalışmadan hem de hak yolda olan çevreden düşebiliriz, sürekli olarak çalışmamızın ve hak yolda olan dostlarımızın, Rabbimizin rızasının, Kur'an-ı Kerim'in ve peygamberimiz Hz. Muhammed Sav.'in önemini arttırarak çalışma içinde olmamız gerekir. Böylelikle de aklımızı da daha da çok çalıştır bir duruma getirebiliriz, zekâmız artar ve gönlümüz de genişler, zekâmız da özellikle sosyal zekâmız da daha çok artar bu da dünyada da hak yolda da mesafe almamız konusunda bizlere çok yardımcı olur.

Bu tembellik ve lakaydi halimiz de hayatımıza yansımaya başladığında da namazlarımızı da etkiler Rabbimiz muhafaza eylesin ki bu halde üşene üşene Rabbimizin huzuruna gitmeye başlarız, gösteriş asıl gayemiz olmaya başlar, Rabbimizi anmayı onu sürekli zikretmekten de tembellik gösterdiğimiz için kaçınmaya Rabbimizin rızasını hayatımızın her anında gözetmekten de uzaklaşmaya başlarız, ibadetlerimizde bu halimizden etkilenir, sadaka verdiğimizde istemeye istemeye vermeye başlarız, dünyamızda, ilişkilerimizde her şeyimiz bundan etkilenir. Allah'ım tembellikten sana sığınırız bizleri her türlü uyuşukluktan ve uyuşukluk veren şeylerden muhafaza buyur, selam olsun size efendim ve sizi örnek alan ashabınıza da ey Allah'ın sevgili kulu habibi, ashabına ve bize çok düşkün olan, çok çalışkan olan, çok gayretli olan sevgili peygamberimiz Hz. Muhammed Sav. ve tüm hamdımız Allah'ım sanadır.

Haset

Nefsimiz daima kendi iyiliğimizi ister, başkalarının da iyiliğini istemez. Başkasının elinde olan güzel bir şey gördüğünde de hemen onun elinden adeta almak ister kendisinin olmasını ister. Başkasının elindekileri kıskanır durur. Komşumuzun arabası olsun çok güzel bir araba ve nefsimiz de o arabayı istediğini düşünelim, nefsimizi bu isteğinden vazgeçirebilmek için o arabaya karşı tutumundan komşumuza karşı haset duygular beslemesinin önüne geçmek için o arabadan nefret etmemiz gerekir, o arabadan nefret etmemiz demekte bir nesne olarak o arabadan nefret etmek değil elbette arabaya da başka şeylere de arzu duyabiliriz, mesele o arabayı elde etmek isterken yanlış bir şekilde istemesi, emredildiği gibi istemeyerek olumsuz sonuçlarıyla karşılaşmamız, olumsuz sonuçlar doğurmasından dolayı bu isteme halinden nefret etmek ki komşumuzla ilişkimizi olumsuz yönde etkilemesinden, bu istemekle komşumuz olan başkasının malına göz dikerek Rabbimizin rızası yolunda yaşamaktan emir ve yasaklarıyla yaşamaktan uzaklaşmamızdan dolayı, bizi Rabbimizin gözünde düşürdüğü kötü durumdan, bu arabanın halimize bizi sevk ederek yaşattığı kötü hissiyattan, yaklaşımdan dolayı bu arzudan arabaya yönelik isteğimizden nefret etmeliyiz ve gelecekte de doğurabileceği kötü sonuçlardan Rabbimize sığınmak onun rızasını istemek üzere, bundan kurtulmak için de komşumuza da dua etmemiz, onun iyiliğini ve güzelliğini istememiz, o arabayla Rabbimizin rızası ile bir yaşantı sürmesini, Rabbimizin kendisine takdir ettiği lütuf ve ikramlarına şükretmesini istememiz gerekir şayet biz arabaya olan sevgimizi çoğaltırsak ona olan onu elde etmeye yönelik isteğimizi bu sefer komşumuza olan sevgimiz azalır, nefsimizi o arabaya olan sevgimiz

besleyeceği için de o arabaya da ulaşamadığı için komşumuzdan nefret duymaya başlayacaktır, bu da öfkeye dönüşecek ve komşumuza karşı da haset duygular içimizde gelişmeye başlayacaktır. Nefsimizin arzulaması bir şeyleri yanlış değil, nefsimiz dünyada da maneviyatta da ilerlememizi sağlar, her geçen gün daha çok daha yeni şeyler arzuluyoruz bu da insanlığın dünyasını geliştiriyor lakin maneviyatta da bunu doğru okuyamazsak, doğru şekilde nefsimize yaklaşamazsak bu maneviyatımızı da olumsuz olarak etkiler, nefsimizin bu arzularına karşı yanlış olan davranışımız nefsimizi Rabbimizin rızası yolunda doğru bir şekilde yönlendiremememize sebep olur, doğru bir şekilde yönlendirebilmek için de Rabbimize sığınmamız gerekir, onun rızası yolunda yaşamaya gayret etmemiz gerekir. Her şey Rabbimizin takdirindedir, dilediğine de dilediğini lütfeder, kulu için Rabbimiz daima en iyisini bilir ve ona göre de rahmetiyle kulunu sevindirir, maneviyat çalışması ile de bunu görmeye geliriz, biz şayet sürekli olarak başkalarının elinde olan nimetlere bakar durursak bu sefer de Rabbimizin bize olan nimetlerini göremez oluruz, bu nimetlere şükredemez oluruz, güzel bir şey gördüğümüzde de maşallah demeliyiz, kula da hayır dua etmeliyiz. Halimizi iyi okumaya Kur'an-ı Kerim ile okumaya peygamberimiz Hz. Muhammed Sav.' i örnek alarak yaşamaya gayret etmeliyiz Rabbimize sığınarak, hak yolda olan bir çevremizle daima da dua ile böylelikle de artık kendimizi düşünmeyip kullarını düşündüğümüz hale nefsimizin iyiliğini istemeyerek, kendimizi hiç işin içine katmayarak hiç düşünmeden kullarının iyiliğini ve güzelliğini istemeye gelebiliriz, Rabbimizden bu yönde isteklerde bulunabiliriz kulları için, bunun sonucunda da biz ne alacağız sorusu gelebilir işte bu isteme hali en büyük lütfu ve ikramıdır, kendimize yönelik bir şey istememek en ufak bir teşekkür bile sadece Rabbimizin rızası.

Cehennem

Cehenneme götürecek günahların bazılarına değindik. Bu günahlar içinde olduğumuzda bizleri nasıl da felakete götüreceğini nasıl bu günahlardan af dileyerek, tövbe ederek halimizi düzeltmezsek o acılı azaba nasıl süratle yol alacağımızı, azgınlığımızı nasıl da arttırarak her halimize yansıtacağını, takdir Rabbimizindir dilediğine dilediğini lütfeder, Rabbimizin bir izni olmadıktan sonra da hiçbir kul iman edemez, o aklını kullanmayanlar da o inançsızlığa o alçaltıcı azaba mahkum olurlar, şeytan artık onların dostu olur, Rabbimiz o kullara şeytanı musallat eder, şeytanlar bizleri görüyor, onları göremediğimiz bir yerden sürekli olarak bizleri izliyorlar, izin verildiği kadar da her halimizden de haberdar ediliyorlar, Rabbimizin zikrinden o güzel öğütlerinden yüz çevirerek yaşamaya başladığımızda da o şeytanlar Rabbimizin izni ile de artık bizim yoldaşımız oluyorlar, o şeytan da artık o kulu alevli cehennem azabına doğru sürüklüyor, uçuruma kadar götürüyor, çirkin hallerimizden artık utanmaz olup çıkıyoruz, yaptığımız kötü işlerden artık hiç pişmanlık duymayacak bir hale geliyoruz, sürekli kötülükler içinde bocalayıp duruyoruz, aklımızı da kullanamayacak hale geliyoruz, her işte nefsimize yönelik yaşamaya başlıyoruz, dünyaya dalıp gidiyoruz, hiçbir işte de sağduyulu davranamaz hale geliyoruz ki hak ve batılı birbirine karıştırıyoruz, hak yolda olanlara düşman batıl yolda olanlara dost olup çıkıyoruz, olayları da yaşadığımız hayatı da doğru bir şekilde emredildiği gibi Rabbimizin rızası yolunda akıl ve gönül süzgecinden geçirip de doğru bir şekilde bir yorum getiremiyoruz, hayatı emredildiği gibi okuyamıyoruz, edepsiz bir şekilde hayatımızın her

alanında yaşayıp gidiyoruz, türlü türlü günahlar içinde yasaklanan işler peşinde koşup cahilce yaşayıp gidiyoruz. Rabbimizin bizlere olan takdiri o lütfu ve rahmeti olmasaydı içimizden kimse de doğru yolu bulamazdı, Rabbimiz içimizden geçenleri de dışa vurduklarımızı da en iyi gören ve bilendir, dualarımızı da en güzel şekilde duyan ve işitendir, dilediğini de en güzel şekilde temizleyendir günahlarından arındırandır.

Dumandan özellikle çok kötü etkilenebiliyoruz sobada plastik yandığında çıkan duman nasıl da genzimizi yakıyor, gözlerimizi yaşartıyor, oradan hemen uzaklaşmak istiyoruz. Dumanla karşılaştığımızda da aklımıza oradan bir an önce çıkmak dışında bir şey gelmiyor biliyoruz ki bir yangına işaret. Aynı şekilde de göğsümüzü daraltan hallerimiz olabiliyor dünyada, bu içine çektiğimiz hava ile de alakalı nasıl ki doğa yürüyüşünde nefes alışverişimiz düzenli bir hal alıyor bizi rahatlatıyor maneviyatta olduğumuzda da bu göğüs daralmamız dünya dertlerinin ağırlığı da Rabbimizin lütfu ile de gideriliyor, içimize çektiğimiz hava rahmetiyle güzelleşiyor, gönlümüz de sevinçle doluyor bir ferahlık geliyor, neşeleniyoruz, bundan mutlu oluyoruz, bu mutlulukla da bir sükûnet bir dinginlik bir sakinlik içinde yaşamaya başlıyoruz. Hesap gününde de bu dünyada zalim kullarla beraber olanlar o kullar da zalimlerle beraber olacaklar. Cehennemde de hesap gününden sonra o cehennemlik kulların halleri de kapkara bir dumanın gölgesinde olacak ki tüm arzularını perdeleyen, umutsuz olacaklar, kurtuluş umutları olmayacak, ateş yanınca duman ortaya çıkar, duman yükselince de dumanın da gölgesi ortaya çıkar ateşin o arzuların en şiddetlisinin yakıcı etkisiyle, zincirlere bağlanmış tüm arzuları kilit altında, hiçbir güzellik yok etraflarında, hiçbir güzel şeyi de düşünecek bir halde olmayacaklar, içlerine işleyen o pişmanlık ateşi onları bir yandan kavururken, bir yandan da tüm uzuvları o durmadan suyu kaynayan bir tencere içinde gibi ateşle sürekli olarak durmadan o ateşin o azap ateşinin içinde pişecekler.

Hak yolda olmayanlar da batıl yolda dostlarıyla beraber olanlar da hesap günü birbirlerine düşman olacaklar, hak yolda olmayan bir çevreniz varsa da birbirinizi de sürekli azdırıyorsunuzdur, hesap günü de artık beraber birbirinize karşı düşman kesilirsiniz, birbirinizi de göstererek suçlar durursunuz beni azdıran sendin diye de birbirinize bağırıp çağırırsınız, bu haliniz ateşin içinde de devam eder durur. Gerçekten ne bekliyorsunuz cennete buyur edilmeyi mi, bu azgınlığınızla peygamber gibi yaşamayarak peygamber gibi mi muamele bekliyorsunuz, hesap günü de peygamberler gibi karşılanacağınızı mı umut ediyorsunuz bu azgınca halinizle yaşayarak. Hiç mi acı duymadınız bu hayatta hiç mi eliniz kolunuz yanmadı, hiç kalbinize bir ateş düşmedi, hiç mi pişmanlık yaşamadınız, nasıl cenneti ister gibi cehennemi ister oldunuz böyle, Rabbimizin emrine asi davranarak ne ummayı düşünüyorsunuz, Rabbimizin emrine asi davranmak ki Rabbimizin bizim emirlerini yerine getirmemize ihtiyacı yok bizim var, bu halde yaşamayarak da en büyük zulmü kendimize yapmış oluruz.

Herkes haberdar edildi, herkes de her şeyin farkında. Kullarının gönüllerine ulaşma noktasında bize Rabbimizi zikrettirmeyen o zalimlerin, hak yolda güzel bir çevre içinde Rabbimizin rızasını kazanmaları için Kur'an-ı Kerim ile peygamberimiz Hz. Muhammed Sav. ile kullarının en güzel şekilde yaşamalarının önüne geçip o gönüllerin daha harap olmasına neden olan o zalimlerin Allah iki dünyada da belasını versin, Allah o zalimleri kahretsin, korkmadan cami cami gezen o zalimlerin Allah belasını versin, korkmadan Kabe'nin etrafında turlayan o zalimlerin Allah belasını versin.

Cehennemden belirli bir süre sonra çıkış var mı sorusu gelebilir, bu dünyada Rabbimizin bunca nimet ve güzelliklerini görmemize rağmen, bize bunca rahmetine rağmen bu dünyada Rabbimize bir yol bulamadıysak, bu en büyük ızdırap olarak kula yeter, cehennemden çıkışı bu dünyada bulamayanlar cehennemde nasıl bulabilirler hiç mi düşünmüyorsunuz, cehennemi görmediniz, cehennemin büyüklüğünü de bilmiyorsunuz, oradan bir çıkış kapısı yok sadece türlü türlü giriş kapıları var. Cehennemden kurtuluş bu dünyada var Rabbimizin rızası için çabalarsak da bizi cehennem ateşinden koruyacağına dair de rahmetinden de o kadar umudumuz olur o da Rabbimizin takdirindedir dilediğine lütfeder.

Tövbe

Tövbe konusuna da Hz. Âdem As. ile değinecek olursak, Rabbimizin yasakladığı bir işi yapmış ve derin bir pişmanlık içinde yaptığı işin kötülüğünün idraki ile cennetten aşağı inmiş, bu süreçte de kendisini incir yaprakları ile kapatmıştı. Haram bir iş yaparsak yani Rabbimizin yasakladığı bir şeyi yapıp sonra da bu işten pişman olmayarak yaptığımız işi güzel görürsek, af dileyip yaptığımız hatayı tekrar tekrarlamamak için de tövbe etmezsek günahkâr oluruz ki peygamberlerimiz günahkâr değildir. Hz. Âdem As. yaptığı yanlış hemen fark etmiş Rabbimizin lütfu ile, Rabbimiz de Hz. Âdem As.'ı affetmiştir. Haramlara sınırları Rabbimiz çizmiştir. Misal sarhoş bir kul Allah rızası için namaz kılamaz, oruç tutamaz, akli yerinde değildir, çevresine yararından çok zararı olur, kulluk görevini yerine getiremez bu sebeple de şarap içmek insana sarhoşluk verdiği için haramdır.

Allah'ın rahmet ismi ile bakması her nasıl ki tüm alemleri rızıklandırıyor tövbe konusunda da rahim ismi ile tövbe konusuna bakması da bizler için büyük bir bağışlama büyük bir rahmet hesap günümüz için de dünyamızda da bu sebeple af dilerken Rabbimize tövbemizde çok umutlu olmalıyız ardından da tövbeden sonra iyi insanlarla beraber olmamızı günahlardan kaçınmaya gayret etmeliyiz. Af dilerken içinde olduğumuz durumun kötülüğünü görmemiz, pişman olmamız, samimi olmamız, halimizi düzeltmeye gayret etmemiz, düşünmemiz, kendimizi hizaya çekmemiz gerekir ardından tövbe etmemiz bu tövbeden sonra da artık o günahlardan yüz çevirerek de Rabbimize sığınmamız. Her nasıl ki ibadetlerimizle sevaplar kazanıyoruz Rabbimizin lütfettiği iyi ve güzel işleri yaparken düşünüyoruz şükrediyoruz aynı şekilde günahlarda da düşünmemiz gerekir halimizi, tövbe deyip geçmememiz, durumumuz analiz etmemiz gerekir. Bir sınavdan kaldığımızda hangi konulardan eksikliğimiz olduğunu görebiliyoruz bu konulara çalışmamız gerekiyor aynı şekilde doğru yaptığımız sorulardan da benzer sorular gelse ne gibi hatalara düşebileceğimizi kestirebiliyoruz, doğru yaptığımız sorularda dahi eksikliklerimizin farkında oluyoruz, geniş ve kapsamlı bir çalışma içinde oluyoruz aynı şekilde her işimizde de maneviyatta ince eleyip sık dokumamız gerekiyor. Her halimizden de istiğfar halinde Rabbimize sürekli olarak dönmeliyiz, aczi yetimizin, eksik ve kusurlarımızın da farkında olarak da her işimizde de ona sığınmalıyız, af dilemeli yardımını istemeliyiz.

Dualar

Bizden yardımını esirgeme Allah'ım. Allah'ım sen ki kullarının inkara sapmalarından razı olmazsın, şükreden kullarından da hoşnut olursun, senden bizleri çıkardığın bu dosdoğru yolda habibinin yolunda bulundurmanı ve yolunda daima şükreden kullarından olmayı diliyoruz Âmin.

Dua ettiğimizde Rabbimiz ile konuşuruz, Rabbimizin huzurunda namaz kılarken de Rabbimizin ayetlerini okuruz, bu ayetlerle de ondan yardım dileriz, ona hamd ederiz, habibi Hz. Muhammed Sav.' e selam ederiz, Hz. Muhammed Sav.' in yolunda olmayı onu örnek almayı isteriz, namazda Rabbimizle baş başa oluruz, Rabbimizi zikrettiğimizde de tefekkür halinde olduğumuzda da onu dinleriz onu dinlerken de kendimizi kötü hallerimizi göstermesini umarız ki böylelikle de af dilerken de tövbe ederken de halimizi kötülüklerimizi işlediğimiz günahlarımızı arz ederiz lütfu ile rahmeti ile gördüğümüz kötülüklerimize karşı da yardımını dileriz, bizi affetmesini, tövbelerimizi kabul etmesini, günahlarımızı bağışlamasını, bizi doğru yola hak olan yola iletmesini, bu yolda yaşatmasını ve bu yolda öldürmesini, Rabbimizin rızasını kazanmak için isteriz.

Kur'an-ı Kerim'in her bir ayetine her bir ayetin her bir harfine her bir harfin de her bir zerresine ayrı ayrı şükretmemiz gerekiyor. Her birimize bu iş düşüyor bir bütün olarak her birimize tüm Müslümanlara.

Allah'ım rahmetinle bizi hak yola çıkartıp faziletli bir hayat yaşattığın için şükürler olsun.

Dua ederken de her halimizde Rabbimize karşı kendimizi en güzel şekilde açıklamaya gayret edelim. Örnek olarak bir imtihanda hep kaybediyoruz, Rabbimize sığınıp o imtihan ile ilgili kıssaları akılda bulundurup, yanlışlarımızı görüp bu konuda nasıl davranmamamız gerektiğini görüp o konuda nasıl Rabbimizin rızasına uygun davranmamız gerektiği konusunda da bir izlenim bir düşüncede bir istekte olarak duamızda samimiyetle halimizin kötülüğünü görerek ona sığınarak yalnız Rabbimizin bizlere değiştireceğinin idraki ile Rabbimizden sürekli yardım isteyerek tüm kötülüklerden Rabbimize sığınarak, iyilik ve güzellikleri isteyerek umutla rızası yolunda yaşamaya gayret etmemiz gerekir.

Nankör olmaktan, ümitsiz olmaktan sana sığınırım Allah'ım. Şımarık ve kibirli olmaktan, böbürlenmekten, küstahça bir övünce kapılıp sevinçli olmaktan, kurumlu tavır takınarak boş bir sevince kendimi kaptırmaktan sana sığınırım Allah'ım. Âmin.

Allah'ım bizleri istikamet sahibi olmak isteyen kullarından eyle, Allah'ım bizleri Kur'an-ı Kerim'den öğüt alanlardan eyle ki bu iş bizim istememizle olacak değildir Allah'ım yalnız senin istemenle olur ya Rabbülalemin, senden hakkımızda hayırlısını diliyoruz habibin Hz. Muhammed Sav.' in hürmetine. Âmin.

Mevla'mız olan Allah'tır o bize yardımcıdır o bize dosttur. Allah'ım günahlarımı göz açıp kapatıncaya kadar kısa bir süre içinde hatta ondan da daha az bir zamanda affedip tövbemi de kabul etmeye kadir olan sensin. Büyülenmekten büyülenip gerçekten uzaklaşmaktan sana sığınırım Allah'ım.

Ya Afuvur Rahim

Ya Gafurur Rahim

Ya Tevvabur Rahim

Ya Halimen Gafura.

Allah'ım tüm övgüler göklerin de yerin de ve tüm alemlerin de Rabbi olan Allah'ım yalnız sana mahsustur, azamet, saltanat, büyüklük, celal ve ikram sahibi olan Rabbimiz yerde de göklerde de tüm alemlerde de yüce olan yalnız sensin, tüm yücelik de üstünlük de yalnız sana mahsustur Allah'ım. Yerin üstünde olan herkes fanidir ancak Rabbim sen azamet ve kerem sahibi Allah'ım senin zatın bakidir. Vallahul Ganiyyu ve entumul fukarau. Allah'ım zengin olan yalnız sensin bizlerse senin fukara kullarınız. Göklerde ve yerde yaratmış olduğun bir kulun olmasın ki Allah'ım ihtiyaçları için sana yalvarmıyor olsun ki her şey de senin tasarrufundadır Allah'ım, Allah'ım kullarına lütfettiğin dualarından haberdar olan, dualarımıza müdahil olansın, her ihtiyacımızı yalnız senden isteriz Allah'ım, her ihtiyacımıza da yardımcı olan yalnız sensin Allah'ım. Dilediği gibi yaratmaya muktedir olan Allah'ım yaratılışı başlatan sensin devam ettiren de sensin devam ettirecek olan da sensin, hayat veren sensin o hayatı sonlandıracak olan da sensin sonra tekrar hayat verecek olan da sensin, bizleri yoktan var eden Allah'ım bizi öldürecek olan sensin sonra da tekrar bize hayat verecek olan da sensin şüphesiz ki dönüş sanadır.

Esasen sürekli bir dua halindeyiz türlü türlü isteklerimizle misal karnımız acıkıyor bu acıkmanın sonucunda da karnımızı doyuruyoruz Rabbimizin rahmeti ile Rabbimizin lütfettiği türlü türlü nimetlerle. Bu arzumuzu tatmin etmek adına içinde bulunduğumuz hal misal susuzluğumuzu yağın yağmurun altında gideriyoruz, su ihtiyacımızı böylelikle karşılıyoruz. Belirli bir emek veriyoruz kenara para koyuyoruz bir ev bir araba almak için bu da bir duadır ki emek ve gayretimizin neticesini bekliyoruz Rabbimizden, tarlasını süren bir kulun gökten yağmur yağmasını beklemesini örnek verebiliriz ki kendimiz için Rabbimizden bulutlarla yağmur göndermesini umut ediyoruz duamız bu oluyor. Bu iki halde de kendimiz için dua ediyoruz. Üçüncü bir hal ise babanın evladına ettiği duadır evladının mutlu olmasını ister ve onun ihtiyaçlarını görür bu ihtiyaçları için elinden bir şey gelmez misal tarlası için bir traktör istesin lakin bu traktör kendisinin bir işine yaramayacaktır evladının ihtiyacı olan bu traktörü Rabbinden ister. Bu halde de kul esasen kendisini düşünür kendi nefsinin evladı mutlu olunca nefsi de bundan mutluluk duyacaktır. Son olarak da kendisini hiç düşünmeden dua edenlerin durumudur, bu düşünce halinde yalnız Rabbimizin rızası arzulanır, bu tanımadığınız bir kulun sıkıntısı kulağınıza ulaştığında bu sıkıntısının giderilmesi adına ona dua etmektir ve bu ihtiyacının giderilmesi adına Rabbimizden yardım dilemektir, bu halde olan için bu duadan gelecek olan yardımdan Allah rızası dışında bir menfaat güdülmez teşekkür dahi kuldaki beklenmez böyle bir ihtiyaç içinde olunmaz, o kulun bu duamız ile gülümsemesinden dahi en ufak bir mutluluk duyulmaz ki bu dahi bu duadan bir şey beklemek olur aynı şekilde bu duanın sonucu olumsuz olsa da hüznün içinde olmaz yani bu duanın sonucunda bir hal değişimi olmaz. Duygusuzluk olarak yorumlanabilir lakin mevzu burada yapmış olduğumuz duadan en ufak zerre bile kendimiz için bir menfaat içinde olmamamızdır, olumlu veya olumsuz bir beklentimizin olmamasıdır, olumsuzluk dahi çünkü bu olumsuz hal dahi ondan bize ulaşan bir

beklentidir. Rabbimiz kullarına karşı en güzel şekilde rahmet eden olduğu için duamız olumsuz dahi sonuçlansa bunda rahmet görürüz çünkü o kullarının her halinden haberdar olan, onların ihtiyaçlarını en iyi bilen, dilediğini de en güzel şekilde kulunun hayrına olacak şekilde de takdir edendir. Biz dua ederek kullarına esasen bizlere bunu lütfettiği için dua etmeyi buna şükretmemiz gerekir. Dualarımız Allah rızası için olmalı, Rabbimize sığınarak, dualarımızı yavaş yavaş maneviyatla geliştirmeye gayret etmemiz gerekiyor sürekli olarak kendimizi düşünen ruh halvetimizden sıyrılarak sürekli kendimizi düşünen evin şımarık çocuğu olmaktan çıkıp sadece ihtiyacımızı Allah rızası için olan ihtiyacımızı dillendirdiğimiz ki bu ihtiyacımız dillendirmemiz dahi onun rızası için kullarını düşünmek adına olmalı kendimizi düşündüğümüz için değil ki böylelikle evladın babasına ettiği duaya gelmemiz gerekiyor, Hz. İbrahim As.' ın babası için ettiği duasına kendisini hiç düşünmediği, biran önce olgunluğa erişmeliyiz İslam ile biran önce çevremiz bu konuda bizlere yardımcı olacaktır hak yolda olan bir çevre.

Selamun ala Âdem fil alemin Aleyhisselam.

Selamun ala Şitin fil alemin Aleyhisselam.

Selamun ala İdrisin fil alemin Aleyhisselam.

Selamun ala Nûhin fil alemin Aleyhisselam.

Selamun ala Hûdin fil alemin Aleyhisselam.

Selamun ala Salihin fil alemin Aleyhisselam.

Selamun ala İbrahim fil alemin Aleyhisselam.

Selamun ala İsmail fil alemin Aleyhisselam.

Selamun ala İshak fil alemin Aleyhisselam.

Selamun ala Lûtin fil alemin Aleyhisselam.

Selamun ala İsrail fil alemin Aleyhisselam.

Selamun ala Yûsûfın fil alemin Aleyhisselam.

Selamun ala Eyyûbin fil alemin Aleyhisselam.

Selamun ala Zülkifin fil alemin Aleyhisselam.

Selamun ala Şûaybin fil alemin Aleyhisselam.

Selamun ala Musa ve Harun fil alemin Aleyhisselam.

Selamun ala Hızır fil alemin Aleyhisselam.

Selamun ala Yûşa fil alemin Aleyhisselam.

Selamun ala Kâlib fil alemin Aleyhisselam.

Selamun ala Hızkıl fil alemin Aleyhisselam.

Selamun ala İlyasin fil alemin Aleyhisselam.

Selamun ala Elyesa fil alemin Aleyhisselam.
Selamun ala Yunus fil alemin Aleyhisselam.
Selamun ala Şemuyel fil alemin Aleyhisselam.
Selamun ala Talut fil alemin Aleyhisselam.
Selamun ala Davud fil alemin Aleyhisselam.
Selamun ala Süleyman fil alemin Aleyhisselam.
Selamun ala Lokman fil alemin Aleyhisselam.
Selamun ala Şa Ya fil alemin Aleyhisselam
Selamun ala İrmîya fil alemin Aleyhisselam.
Selamun ala Danyal fil alemin Aleyhisselam.
Selamun ala Üzeyir fil alemin Aleyhisselam.
Selamun ala Zülkarneyn fil alemin Aleyhisselam.
Selamun ala Zekerriya fil alemin Aleyhisselam.
Selamun ala Yahya fil alemin Aleyhisselam.
Selamun ala İsa fil alemin Aleyhisselam.
Selamun ala Meryem fil alemin Aleyhisselam.
Selamun ala Havva fil alemin Aleyhisselam.
Selamun ala Zeliha fil alemin Aleyhisselam.
Selamun ala Asiye fil alemin Aleyhisselam.
Selamun ala Sâre fil alemin Aleyhisselam.
Selamun ala Hacer fil alemin Aleyhisselam.
Selamun ala Cebraîl fil alemin Aleyhisselam.
Selamun ala Azraîl fil alemin Aleyhisselam.
Selamun ala Mikail fil alemin Aleyhisselam.
Selamun ala İsrâfil fil alemin Aleyhisselam.
Selamun ala Muhammed Mustafeyn fil alemin Aleyhisselam.
Selamun ala Ashab-ı Bedir fil alemin Aleyhisselam.

Sevdiklerine iyi bir nam bırakıp iyileri de en güzel şekilde ödüllendiren Allah’a hamd olsun. Subhane rabbike rabbil izzeti amma yasifun. Ve selamun alel murselin. Vel hamdu lillahi rabbil alemin.

En güzel dua da Rabbimizin lütfu ile Fatiha suresidir ki elden geldiğince bol bol okumaya gayret etmemiz gerekir. Tek bir solukta okumayı alışkanlık edersek de daha iyi olur. Bu başta zor gelebilir lakin alıştıra alıştıra bu konu üzerine çalışmamız gerekir. Nasıl ki bir kuş tüm benliğini kaybedip öterek Rabbimizi zikrediyor biz de tüm nefesimizi bu duada birleştirmeye gayret edelim. Bu surenin sonunda da âmin diyoruz âmin demek de nasıl ki bir mektubu gönderirken zarfı kapatıyoruz sadece gönderdiğimiz kişi tarafından açılmak üzere aynı şekilde bu âmin de o zarfı büyük bir imanla, hiç tereddüt etmeden ona ulaşacak şekilde kapatmaktır. Âmin dediğimizde de bu düşüncede olmalı, Rabbimize ettiğimiz duayı tamamlarken onun bu duamızdan haberdar olduğunun farkındalığıyla ve bu duamıza karşılık da rahmetiyle bizlere muamele edeceğine dair büyük bir umutla ve sevinçle, şükrederek, Rabbimize güvenerek.

Ayetleri ile gönlümüze su serpen Allah’a hamd olsun, habibini peygamberimizi Hz. Muhammed Sav.’i ve Cebrail’i As. her türlü töhmetten uzak tuttuğun için şükürler olsun.

Koruyan da sensin bağışlayan da sen Allah’ım.

Allah’ım sen ki her şey üzerine vekil olansın, herkese layık olduğu neticeyi verecek olan da sensin Allah’ım.

Allah’ım sen ki kullarından dilediğini yurtlarından çıkartansın dilediğini de orada bırakansın her iş senin elindedir. Allah’ım yıkık dökük olan evlerini kendi elleriyle yıkıyorlar sen de onlara karşı bizim ellerimizi yolunda daha da kenetliyorsun şükürler olsun, uzak olsunlar bizden kahrolsun o zalimler topluluğu.

Allah’ım rahmetinle bizi o kafirler topluluğundan kurtar.

Âmin. Âmin. Âmin.

Cennet

Cennet konusunda da maneviyat çalışmasında okurken bu dünyada ahirete göçüp gitmeden sanki cennetteymişiz gibi bir hissiyatta olabiliriz. Bu hissiyatlar gelip geçicidir. Aynı cehennem hissiyatını bu dünyada da yaşadığımız gibi cehennemde olmadan cehennemde gibi yanıp tutuşmak lakin bu hissiyatları batıl yolda yaşadığını iddia edenler doğru bir amaçla Rabbimizin rızası yolunda olmadıkları için bir değeri olmaz, bir kazanımları olmaz, hissiyatları bu dünyaya yöneliktir, yaşadıkları ızdırapla cehennemde olduklarını düşünebilirler, dünya yolunda çektikleri acı ile maneviyatta hak yolda yaşanan hissiyat farklıdır. Ahiret hayatında her cennet bir olmadığı gibi seviyeleri olduğu gibi bu hissiyatlarında dünyada farklı seviyeleri bulunur. Hz. Âdem As. konusuna değinmiştik ki babamız cennette yaratıldı hem bu dünyada hem de ahirette olan cennetteydi. Rabbimizin rahmeti üzerimize türlü türlü büyük kanallardan akan uçsuz bucaksız nurdan nehirler gibi dökülüyor bundan da tüm alemler de istifade ediyor, maneviyat çalışmasında olan kullar için ise cennette yer alan çeşitli nehirler de var ki bunlar çeşitli isimlerde, aynı şekilde ilerledikçe bu nehirlerden hak yolda olanların da kana kana içme söz konusu olabilir ki cennet meyvelerinden de yediği hissini de yaşayabilir ki Rabbimiz dilerse, takdir ederse, lütfederse, cennette de bu dünyada yediğimiz meyvelerin hissiyatı ile

daha derin bir hissiyatla daha güzelini Rabbimizin rahmeti ile daha da güzelleştirdiği rahmetlerinden cennette karşılaşılabılırız pek tabi Rabbimiz dilerse, lütfederse, takdir ederse bu yolda Rabbimizin bizden razı olacağı konusunda umutlu olmalıyız, bize bunu rahmetiyle lütfedeceğine ve bu yönde de sadece Rabbimizin rızasını kazanmak üzere gayret göstermeliyiz ve Rabbimizden de bunu dilemeliyiz. Amacımız Rabbimizin rızası olmalı, bu dünyada bizlere ne lütfedilirse lütfedilsin amacımız Rabbimizin rızasını kazanmak olduğu için bunların lütfedildiğini, dilediği gibi Rabbimizin kullarına takdir ettiğini unutmamalıyız ve bu dünyada bu lütfedilen nimetlerin gelip geçici olduğunu, bu dünyanın bir imtihan dünyası olduğunu aklımızdan da biran olsun çıkarmamalıyız. Dünyaya yönelik bir arzu ile gözlerimizi bu dünyada karşılaştığımız her bir nimetten uzak tutmamız, o nimetlere bağlılık geliştirmememiz, dünyaya yönelik dünyamıza yönelik o nimetlere karşı bir arzudan ziyade içimizde lütfedilen nimetler en ufak bir heyecan dahi uyandırmamalı buna gayret sarf etmeliyiz, bu nimetlere yaklaşırken de tüm arzumuz Rabbimizi razı etmek olmalı, nimetlerden mutluluk duyabiliriz ki bu da böylelikle Rabbimizi razı etmek için olur, heyecan duyabiliriz, sevinebiliriz hep Rabbimizi razı etmek için onun bize olan takdirini lütfunu ve ikramını gördüğümüz için onu razı etme konusunda bizlere yardımcı olduğu için bir şükür halinde.

En çok tartışılan konulardan biri de cennetteki kadınlar konusu, bu huriler esasen nefsimizle bağlantılıdır, cennette huri yok mu sorusu gelebilir var lakin nefsini ıslah etme yolunda hak yolda emredildiği gibi yaşayan kullara ki bu da Rabbimizin takdirindedir. Bir çadıra girdiğimizde etrafımız örtülü olur, o örtü altında da bizlere kimse karışamaz ne bizi gören olur ne de ne yaptığımızın farkında olan olur işte bu halde Rabbimizin rızası yolunda koşturursak nefsimizi bu yola vurursak ki Rabbimizin takdiriyledir Rabbimizin lütfuyladır, Rabbimizi zikredersek en güzel şekilde anmaya gayret edersek, sevgiyle yolunda koşturursak, hak yolda olan güzel bir çevrede olursak, Kur'an-ı Kerim ile peygamberimiz Hz. Muhammed Sav.'i örnek alarak yaşarsak da Rabbimiz de rahmetiyle altımıza da o çadırın altını da en güzel şekilde döşer üstümüz de en güzel şekilde rahmetiyle örter ve güzel bir şekilde de maneviyatta yol alırız. Rabbimizi zikrederek uykuya dalmaya, Rabbimizi zikrederek uykudan uyanmaya gayret edelim.

Dünyada yaşadığımız hayatın maneviyatta da ahirette de karşılığı var, maneviyatla yaşadığımız hayatın dünyada da karşılığı var ahirette de karşılığı var, ahirette olanların da maneviyatta da dünyada da benzerleri var. Peygamberlerimize çokça selam edelim Rabbimize de çokça hamd edelim, peygamberlerimize ne kadar selam etsek az Allah'ım sana da ne kadar hamd etsek.

Okuma ve Araştırma

Din alimlerimizin eserleri ve bu eserler hakkında yapılan çalışmalar hakkında da her biri birbirinden çok kıymetli olan Rabbimizin lütfu ve ikramı olan işler içinde gönlümüzün ısındırıldığı eserlere yönelirsek güzel bir başlangıç yapmış oluruz bu işte de Rabbimize dua ederek hak yolda olan çevremizden de yardım alarak çalışmaya başlayabiliriz. Bu çalışmayı çeşitli kitaplarla, makalelerle bu konuda yayımlanmış çeşitli videolarla da filmlerle de belgesellerle de destekleyebiliriz. Peygamber efendimizin hayatını, ailesini, sahabe

efendilerimizi de Kur'an-ı Kerim'in çeşitli meal ve çeşitli tefsirleri de beraber okumak, bol bol dinleme yapmalı, Kur'an-ı Kerim'i de Arapça olarak okunuşunu öğrenmeye de gayret etmeliyiz, bu okuyuşumuzu da dinlemeler yaparak, hatalarımızı görerek geliştirmeye gayret etmeliyiz. Peygamberimizin Hz. Muhammed Sav.' in hayatı, sahabe efendilerimizin hayatları, İslam İlmihalleri, Geylani Külliyyatı, Hz. Pir, Es-seyyid, Eş-şeyh, Gavsul Azam, Bazul Eşheb, Es-Sultanü'l-Evliya, Muhyiddin Abdulkadir El-Geylani Ra. Mesnevi, Hz. Mevlana Muhammed b. Muhammed b. Hüseyin el-Belhî Ra., Mektûbât-ı Rabbani, Hz. İmam-ı Rabbani Ahmed El-Faruki Es-Serhendi Ra. Risale-i Nur Külliyyatı, Hz. Bediüzzaman Said Nursi Ra. gibi kitaplar da dinlenebilir, okunabilir. Hak yolda ilerlemek istiyorsak bunun için hak yolda olan kullarla da beraber olarak güzel okuma gruplarına çalışma gruplara katılırsak daha güzel yol alabiliriz.

Maneviyat ve Çevre

Bismillâhırrahmânırrahîm her işimizde başlarken olmalı ki bunu idrak edebilmek adına da bu konuda çalışmaları okumamız, hayatımızda yer etmesini sağlamak adına da hayatımızda önem vermemiz gerekir. Önemli görmek adına da üzerine yoğunlaşmamız gerekir. Sağlam bir temel için derin kazmamız gerekiyor, derin düşünmemiz, emek vermemiz, bir siper, bir mezar kazmak kürekle kolay değil, hele kış şartlarında, o yağmurda ve çamurda tek başımıza, o karanlıkta, o soğukta, aklımızı kullanırsak, yardımlaşırsak güzel bir çevre edinirsek, kazma kürek dışında günümüzde teknoloji geliştirdi ki yüzlerce kürek görevi gören kepçeler gibi toprağı kazabiliriz ve güzel bir iş ortaya koyabiliriz bu sebeple kendimiz maneviyat çalışması içinde bulunduğumuzda bu konuda yalnız başımıza hareket etmemiz gerçekten zorlu olacaktır, bu sebeple güzel bir çevre edinmemiz gerekir, bu çevre de peygamberimiz Hz. Muhammed Sav. ailesi, sahabe efendilerimiz, tüm peygamberlerimiz, melekler, Rabbimiz ki daima ona sığınıp ondan yardım dilemeli hak yolda çalışmış din alimlerimiz ve kitapları maneviyat konusunda kaleme alınan eserler hak yolda çalışan gayret gösteren kullar. Rabbimizin rızasından umutlu olmak adına nasıl bir manevi gelişim inşa etmeliyiz; bunun tek bir cevabı vardır Kur'an-ı Kerim ile rehber olarak da Hz. Muhammed Sav.' in izinde gitmektir. Peygamberimizin hayatını hayatımızda ne kadar örnek alırsak Kur'an-ı Kerim ile de hayatımızı ne kadar okursak o kadar nurlanırız o kadar da maneviyatta ilerleyebiliriz. Fatiha suresi ki bu duanın hayatımızda önemini daha da çokça arttırmamız, bu sureye daha da çok yoğunlaşmamız lazım ki güzel bir manevi başlangıç ve maneviyat yolculuğuna da emredildiği gibi devam edebilmek için.

Neden bir çevreye ihtiyacımız olduğunu idrak etmemiz gerekir ki bunun için de ihtiyacımızın olduğunu görmemiz gerekir. Nasıl ki dünyada bir çevremiz var, ailemiz, komşularımız, akrabalarımız, arkadaşlarımız, iletişimde etkileşimde olduğumuz diğer insanlar bir sistemin toplumun bizler bir parçası olarak çeşitli ihtiyaçlarımızı gideriyoruz aynı şekilde maneviyatta da bir çevreye ihtiyacımız vardır ki böylelikle tek başımıza hayatta kalmak daha kolaylaşır, daha kolay yol alabiliriz.

Biraz hayatta kendi başımıza kaldığımızda görüyoruz ki yalnızlıktan şikayet ediyoruz, evlenmek bir hayat arkadaşı edinmek istiyoruz, çocuklara sahip olmak istiyoruz, güzel bir ev arzuluyoruz, güzel komşular, güzel dostlar, güzel bir işe sahip olmayı arzuluyoruz, zenginleşmek istiyoruz bunları istememizin sebebi de ancak bu şekilde hayatın yaşanılabilir

olduğunu düşünmemiz, bu amaçlarımızı gerçekleştirdiğimizde büyük bir mutlulukla yaşanabileceği algısında olmamız bu dünya için doğru da gelebilir, maneviyat ise bir iç çalışmadır, her nasıl dünyada bu göze güzel gelen güzellikleri istiyorsak aynı şekilde de maneviyatta da güzellikler bulunur, bu güzellikleri görebilmek de bu güzelliklere sahip olan kullarla bir arada olmakla, bu güzelliklere sahip olan kulların çalışmalarını çalışarak bir izlenim edinebiliriz ve bu çalışmanın sonunda da idrak ettiğimiz güzellikleri edinme konusunda da umudumuz olabilir. Bedenimiz bizler için bir binektir, bizlere hizmet eder, tüm işlerimize koşturur, her işimizi onla görürüz ki esasen işsiz değildir en güzel işe sahibiz Rabbimiz bizler için her işimizi en güzel şekilde görebileceğimiz şekilde bizlere özel olarak hiç kimseye lütfetmediği benzersiz en güzel şekilde takdir ettiği bir bineğimiz bir işimiz vardır, nefsimiz ise bizlere her zaman eşlik eden eşimizdir, o nefsimiz ki sürekli arzular içindedir bu da bizleri harekete geçirir, bizlere lütfedilen zaman, bu zaman bizlerin çocukları gibidir, bu dünyada her nasıl kullar çocuklarıyla eğlenceli vakit geçirirler, onlarla ihtiyaçları ile ilgilenerek vakitlerini geçirirler, dünya hayatında aynı şekilde de maneviyatta da lütfedilen çocuklar zamandır, maneviyatla geçirilen zaman bu derece keyifli ve kıymetlidir ki bir çocukla ilgilenmekten öte tüm alemlerin çocuklarını da içinde barındırır, sahip olmadığımız şeyleri dünyada çocuklarımız için arzularız aynı şekilde de maneviyatta da kendimizi yetiştirirken kendimizden de daha güzel bir şekilde çocukları yetiştirmek, kendimizin sahip olmadığı şeylere onların sahip olmasını arzularak vaktimizi geçiririz. Zenginliğimiz de bir bütün olarak bu lütufları bizlere takdir eden Rabbimizdir ve bizlere olan lütfu da bu zenginliği görmemizdir ve ona çağrısına kulak verip ona tüm gönlümüzle yönelmemizdir, tüm zenginlik içinde bizlere olan lütuflarında Kur'an-ı Kerim de habibi Hz. Muhammed Sav. de vardır, dua etmemiz ve ona yöneldiğimiz her biran tüm bu hususlar en büyük zenginliktir.

Annemize ve babamıza nefret duyuyoruz bu nefretle geçip gidiyor hayatlarımız çocukluktan itibaren yaşlılığa kadar, hayatta her bir yokuştan sonra onlara her yaklaştığımızda da onların bizlere olan iyiliklerini hayatlarımızda görüyoruz, nefret yerine daha büyük bir sevgiye bırakıyor, şayet her istediğimiz şekeri alsalardı çocuklukta hastalıklarla yaşadık, büyüdüğümüzde de bir olgunluğa geldiğimizde de onlara duacı oluyoruz, hayatımızın her anında onları büyük bir özlemle arıyoruz. Bu dünyalık olgunluğun yanında manevi çalışmamızla Rabbimizin de bizlere olan lütuflarını görmeye başlayıp hayatımızın her anında büyük bir şükran içinde oluyoruz bu olgunluğa ermek de kolay değil bu yüzden ciddi bir çalışma içinde olmamız gerekiyor her nasıl anne ve babamızın bizlere olan tutumlarında onlara karşı koşullardan geçiyorsak aynı şekilde de Rabbimizle sürekli olarak aynı fikirde de olmayabiliyoruz bu da büyük bir düşüşe bizleri sürüklüyor dostlarımızın hak yolda olan dostlarımız da bu düşüşten bizleri daha kolay çıkarmaları konusunda da yardımları olabiliyor ki bu da Rabbimizin lütfudur aynı kardeşlerimizin bizleri dünyada teselli etmesi gibi anne ve babamızın tutumlarına karşı. Çocuk yalnız kalmasın bir arkadaşı olsun yoldaşı olsun diye kardeş planlayan anneler gibi bizler de sadece maneviyatta yalnız başına çalışan sadece kendi nefsini dinleyen kullar olmamız gerekir, kardeşlere ihtiyacımız var bizi kendisinden daha çok seven, kendi gibi gören, kendinden bir parça taşıyor olarak gören, aynı kardeşlerin birbirine yaklaştığı gibi. Dünyada anne ve babamıza olan sevgimiz sürekli arttığı gibi manevi çalışmada da Rabbimize olan sevgimizi arttırma yoluna gitmemiz gerekir ki onun rıza etme adına umudumuz da böylelikle daha çok olur. Herkesin kaldırabileceği yük farklı ve Rabbimizin de

takdiri kulları da farklı farklı, herkesin güzel bir ailesi olmayabilir lakin güzel bir çevreleri olması için çalışabiliriz, güzel bir çevre içinde olmayı herkes ister ki eski zamanlarda yamyamlar daha çoktu dünyada günümüzde ise insanları farklı şekillerde tüketiyoruz güzel bir çevre ile birbirimize destek olmaya, böyle bir çevre içinde olmayı Rabbimizden dilemeliyiz.

Bakirelik geçmişten günümüze kadınlar için özellikle aranan bir husus olmuştur, saf ve temizliğin göstergesi olarak daha önce başkasının eli değmemiş ki bu dünya ile alakalı bir husustur, yolda sürekli olarak maneviyatta inişlerimiz ve çıkışlarımız oluyor, geçmişimizle yüzleşmemiz ve çeşitli koşullarda da Rabbimizden af dilememiz ve tövbe etmemiz gerekir, bulunduğumuz manevi seviyeden aynı dünyada bir yokuşu tırmanır gibi bazen bir dağa tırmanmak için çeşitli düzlüklerle karşılaştığımız gibi vadilerden de geçmemiz gerekir, sarp yokuşları tırmanmamızda sarp yokuşlardan aşağı inmemiz de gerekir ki dağın zirvesine ulaşabilelim, her coğrafyada bineğimiz farklı bir tarzda yol almaya başlar her koşula da bir alışma süreci olur ki beraber hareket edenler hızlarını yavaşlatabilir ki yokuş çıkarken nefes kontrolü de önemlidir, vadilerden geçerken daha hızlı hareket etmemiz gerekir ki vahşi hayvanlara yem olmayalım, vadi dediğimiz husus da iki tarafı da sarp yokuşlardan oluşan çıkmaya imkan vermeyen sadece giriş ve çıkış yolu olan bir yeryüzü şekli olarak tanımlayabiliriz işte bu vadiden geçerken iki koşul arasında bir ikilem arasında sıkışır kalırız ve biran önce o vadiden çıkıp gitmemiz vadiyi arkamızda bırakmamız geri dönmememiz gerekir, bize emredildiği gibi bir yol tutmalıyız, helal ve harama yaşantımızda dikkat etmeliyiz, bizlere helal olarak kılınan yollara o nimetlere yönelmeliyiz, her vadiye dolaşarak helal haram demeden yaşayamayız, Hz. Adem As.’ın Tur dağından indiği Tuva vadisi gibi, Hz. Musa As.’ın Tuva vadisinde Rabbimizle görüştüğü ve Firavun’a doğru yol aldığı gibi. İşte bilmediğimiz koşullar içinde tecrübesiz olma durumumuz için de bakirelik kavramını kullanabiliriz. Bu dağa olan yolculuğumuzda bir rehberimizin Hz. Muhammed Sav.’in olması bir harita gibi Kur’an-ı Kerim’in olması bizlere ne de büyük lütuftur ki ailesi ve ashabı da onu takip etmişlerdir, bizler de Rabbimizin lütfu ile onları takip ediyoruz, hak yolda olan kulların arasında olmak bu sebeple önemlidir ki yolda birbirimize yardımcı olabiliriz, kâh mataramızda biriktirdiğimiz suyumuzu bir araya toplar paylaşıyoruz, yokuşta birbirimize destek oluruz, düşene pansuman yaparız, kâh düşeni sırtlarız, muhabbetle de yolu kısaltırız.

Evli olan kadının ve erkeğin boşanması durumunda veya eşlerden birinin ölmesi durumunda kalan kişiye dul diyoruz maneviyatta da bu koşullardan geçeriz ki dul olan taraf artık eşi ile cinsel ilişkiye giremez kendisini tamamlayacağı bir koşul ortadan kalkmıştır, aynı bakirelikte olan koşuldaki gibi maneviyatta da yolda dul kalma durumumuz olabilir, bu süreçte uzun süreleri de bulabilir, büyük bir düşüş ki eşini kaybetmiş birinin hisleri gibi elinden bir şey gelmeme durumu ihsan etmek adına ki bu süreçte esasen Rabbimizin lütfudur. Dul kalanların toplumda tekrar evlendirilmesi gerekir ki böylelikle de daha sağlıklı bir toplum olabiliriz, yalnız kalmamak dünyada da maneviyatta hayatı bir unsurdur.

Kısırlık durumunda da bir erkek ve bir kadının çocuğu olmaması halidir ki bu bir eksiklik olarak düşünülür, lakin bir eksiklik değildir, eksiklik bir çocuğun olmaması değil eksiklik maneviyatta tüm dini emirleri kendi için yerine getirip bu birikimi aktarmaya gelmemesidir, peygamberlerimizden babamız Hz. İbrahim As. ve eşi Hz. Sare As. annemiz bir diğer örnekte de Hz. Yahya As.’ın babası Hz. Zekeriya As. Allah rızası için Rabbimizden evlat istediler,

duaları da kendileri için değil maneviyat çalışmalarını, bilgi ve birikimlerini sahip oldukları ilimleri öğretmek, aktarmak, Allah rızası için tüm kullarına yönelik olarak bu birikimi diğer nesiller için istediler, evlatları için istediler, Rabbimizin rızası üzerine hayatlar yaşanması için Rabbimizin rızası yolunda Rabbimize kulluğun en güzel şekilde devam etmesi için ve bu halde de olmaları için evlatlarından da söz aldılar Hz. İbrahim As.' ın yolunda olmak üzere.

Bir örümcek yuvası düşünelim ipince ağlarla örülü kuşbakışı olarak bakarsak şehirlerimize aynı bu şekilde bir yuvanın içinde olduğumuzu da görürüz. Komşuluk ilişkilerimiz de ipince ağlarla örülü gibi. Bu ağları tüm toplum olarak sevgi ile örme gayretinde olursak bu arzuda olursak aynı bizler kuş bakışı olarak seyrettiğimiz gibi şehirlerimizi, kullarla olan ilişkimizi de Rabbimiz görüyor, bizler sevgi ile bir sapaşğlam aramızda bir bağ kurma arzusu içinde olursak aynı örümceğin Rabbimizin lütfu ve ikramı ile ağ ördüğü gibi bizler de Rabbimizin bizler arasında da çok güçlü adeta çelikten bir sevgi bağı kurma konusunda yardımcı olması konusunda umudumuz olabilir, peygamber efendimiz Hz. Muhammed Sav.' in ailesinde de ashabıyla da işte bu denli güçlü bir bağ vardı aynı örümcek ağı gibi lakin o ağ nurdandı. Bu bağ ne kadar güçlü olursa o kadar da toplum olarak güçlü oluruz yoksa en ufak bir rüzgârda kopup dağılırız, tüm emeklerimiz de boşa gider.

Rabbimizi unutmak ki onu anmamaktır, bireysel olarak yaşandığı gibi toplu olarak da yaşanabiliyor ki bir şehirde kimse Rabbinden korkmadan, onu anmadan yaşamaya başlarsa, muhabbette böyle dünya olur, çevrede toplumda bireyler de bu şekilde bundan beslenir, kötülük her sokak başında her ocakta kendini gösterir, bizler bir bütünün parçasıyız her ne kadar birey toplumu bütünü etkiliyorsa toplum da bütün de bireyleri etkiliyor, her birimiz birbirimize bağlıyız. Rabbimizi tanımamız gerekiyor, Rabbimizi en güzel şekilde tanımak için de onun yolunda olanlarla onu en güzel şekilde tanımaya gayret edenlerle bir arada olmamız, onlarla beraber çalışmamız, birbirimize de destek olmamız gerekiyor. Yoksa tek başımıza Rabbimize karşı kötü zan beslersek bu bizim felaketimiz olur, nasıl olur başımıza bir iş gelir bir felaket, arkadaşlarımız bize hemen Rabbimizi hatırlatır da ondan gelip ona gideceğimizi biliriz, hayır ve şerrin Rabbimizden geldiğini hatırlarız da asi olmayız, oysa tek başımızaysak bu felakete karşı Rabbimize kötü zan besleyebiliriz de bu zannı da doğru bir şekilde Rabbimiz istikameti yolunda düzeltemeyerek daha batıl yolda bu zannı büyütürsek yoldan çıkanlardan oluruz. Hakeza hak yolda olursak her nasıl ki Rabbimize karşı kötü bir zan beslesek de arkadaşlarımızla doğru bir şekilde hareket ederiz de bu kötü zannımızı dile getirmeyiz, üzerine emredildiği gibi çalışabilecek bir ortamda oluruz, felakete karşı sabırlı olmaya gayret ederiz bu konuda da dostlarımız bizleri destekler ve Rabbimizden de hesap günü bunu örteceğini umut ederek af dileyerek, tövbe ederek yolda ilerleriz bu felakete karşı çalışarak onu hayrımıza çevirme konusundan umutlu olabiliriz. Yoksa gelen felaket dünyamızı nasıl yerle bir ettiyse ahiretimizi de öyle yerle bir eder oysa amacımız ahiretimizi kazanmaktır diğer tüm dünya Rabbimizin bizlere olan imtihanıdır. Bir felaket karşısında bu hastalık olur veya başka bir şey insan o şok etkisi ile doğru düşünemeyebiliyor, doğru şekilde davranamayabiliyor adeta sistemi hata vermeye başlayabiliyor böyle bir durumda da bizi düzeltmesi için yanımızda dostlarımızın olması hakkı tavsiye edenlerin olması moral verenlerin olması yanımızda hak yolda olan dostlarımızın olması bizlere Rabbimizin bir lütfudur ki bu felaketi aşmamız için bizlere güç vermesidir.

İşte nasıl ki hak yolda olan arkadaşlıklar var kötü yolda olanların da arkadaşları var yaptıkları kötülükleri birbirine güzel gösteren, birbirinin ziyanlarını arttıran.

Rabbimiz dilediğine rahmet ediyor, dilediğini kurtarıyor, zalimlerin de ziyanlarını daha da arttırıyor.

Allah'ım sen ki göklerin, yerin ve ikisinin arasındaki varlıkların Rabbi mutlak galip olan çok mağfiret edensin.

Maneviyatı tanımlamaya çalıştığımızda bunu farklı yollarla yapmaya gayret ediyoruz ki bundan mutluluk duyulması gerekir çünkü bir körün koluna girilip ona yardım edildiğinde bundan mutluluk duyar, bir sağıra el işaretleri ile onu sevdiğini söylemeye çalışmak bu sağırı da mutlu eder hem kör hem sağır hem de kalpsiz olanlar ise bundan mutlu olmazlar çünkü onlar kalplerinin örtülü olması sebebi ile bizleri düşman bellerler.

Kullarla ilişkimizde onlara güzel sözler söylemeli, doğru sözler söylemeli, samimi hareket etmeli, dürüst olmalı, yaşlılara hürmet etmeli, Rabbimizin yoluna yöneltecek güzel sözler söylemeliyiz, Rabbimizin bizi kendimizden çok bildiğini ihtiyacımızı da gördüğünü ve gidereceğini. Hal ve hareketlerimiz kulları rahatsız edecek şekilde olmamalı. Manevi gelişim içerisinde olduğumuzda bazen herkesin de bu manevi gelişimini sağlamaları konusunda görevliymişiz gibi hissedebiliyoruz ki Rabbimiz isteseydi bizleri her birimizi aynı dili konuşan ve anlayan kullar olarak yarattırdı, aynı şekilde de Rabbimize her iş kolaydır ki ol demesiyle olur biranda herkes aynı dili konuşmaya da anlamaya da başlayabilir ki bu iş Rabbimizin takdirindedir, farklı farklı milletler var farklı farklı diller farklı farklı kullar farklı farklı yollar her iş Rabbimizin elindedir bizlere lütfedilen yolda en güzel şekilde maneviyatta yol almaya gayret etmeliyiz, hak yolda olan dostlarımızla sıkı bir bağ kurma üzerine böylelikle de çevremize de en güzel şekilde örnek olmaya Rabbimizin rızasını her işimizde gözetmeye gayret etmeliyiz ki bizler de daha önce anne karnımızdan doğar doğmaz bu yola çıkmadık belirli bir süreç içinden geçtik ki özümüzü de biliriz o içimizdeki kötülüğü hal böyle olunca da başkalarına karşı da tutumumuz kendimizi bilerek Rabbimizin üzerimizde olan lütuf ve takdirini bilerek olmalı, onların gönüllerine hak yolda olmaya yöneltmek için baskı yapmak aynı bizlere kötü yolda olmamız için baskı yapmalarına benzer, kendimiz dışında olanlara da bakışımız da önemlidir ki bu da kendimize bakarak olmalı kendi cahilliğimizin farkında olarak, bu yol çok uzun bir yol bu yolun sonu da başı gibidir ki kimse oldum dememelidir, manevi yola çıkınca da kullar tüm dünyadan bağını kesebiliyor, eşine, ailesine, akrabalarına karşı tutumları değişebiliyor bu halden de Allah'a sığınmalı ki bizler alın terimizle dünyada helal rızık aramakla yükümlüyüz, ailemizin de çevremizin de gelişimiyle de ihtiyaçları ile de dünyada da sorumluyuz, maneviyata girince dünyevi sorumluluklarımız bitmiyor ve maneviyat bu dünyevi sorumluluklardan bir kaçış yeri gibi de düşünülmemelidir. Maneviyatta sürekli olarak halden hale geçmeyi beklemek de yanlıştır, sürekli bir halde olmayı beklemek de yanlıştır, iniş ve çıkışlarımızın olması normaldir, maneviyatta yaşadığımız hislerin, tecrübelerin bir benzerini de tekrar ve tekrar yaşamayı arzulamakta doğru değildir, kendimizi sürekli olarak suçlayıcı bir halde olmamamız gerekir aynı şekilde sürekli olarak da doğru işler yaptığımızı sanarak da böbürlenerek kendimizi çok yükseklerde görmememiz gerekir ki Rabbimiz dilerse ki bizlerin yerine bizlerden daha iyi kulları bu yola sevk edebilir. Kul ile Rabbimiz arasına girmekten Rabbimize sığınmalıyız, maneviyatta bizim arzumuz olmayan arzular başkalarının arzuları

olabilir onların arzuları size çocukça gelebilir sizin arzularınız da onlara çocukça gelebilir ki bu bir süreçtir bu arzulara karşı bizlere baskı kurulmasını istemeyiz aynı şekilde başkalarının arzularına da baskı kurmamalıyız. Birbirimizin dünyada olan arzularına koşturmaya çalışırsak bunda başarısız oluruz çünkü nefsimize tüm dünyayı da versek bir dünya daha ister lakin maneviyatta birbirimize karşı arzularımıza karşı yardımcı olabiliriz. Zamanla da maneviyatta ilerledikçe de dünyadaki arzularımızı hak yolda ilerlemek için kullanabiliriz ya da başka arzularla da değiştirebiliriz bu bir süreçtir. Manevi gelişimimizde dünyada yer tutar ki uyumak da yer tutar, dünyevi ihtiyaçlarımızı karşılamak da yer tutar, dünyadan nasibimizi aramak da yer tutar bunlar olmadan misal sürekli uykusuz bir kul namazını nasıl doğru düzgün kılabilir, kullarla nasıl doğru bir iletişim kurabilir bu dünyada olan eksikliklerimizi en güzel şekilde dengeli bir şekilde iki tarafa da aşırıya kaçmadan bize yetecek kadar yerine getirmemiz gerekir ki bu konuda da her kulun tabiatı farklı farklıdır yaşlanınca da uyku ihtiyacı değişmekte çocuklukta farklı bu sebeple her kul kendi tabiatına göre en güzel şekilde ölçülü bir şekilde hareket etmelidir, bineğimizi en iyi Rabbimiz bilir ona sığınarak onun rızası yolunda hareket etmeye gayret göstermeli ve bunu da dualarımızla Rabbimizden istemeliyiz.

Dünyada çeşitli zorluklarla karşılaşırız, zorluklar bitince de hayatta başka zorluklarla da karşılaşmayacağımızı sanıyoruz, iyilikler ve güzellikler görünce de hayatımızda elimizden de hiç kayıp gitmesin istiyoruz aynı şekilde dünyada olduğu gibi maneviyatta da aşmamız gereken sarp yokuşlar var düzlükler de var bayır aşağı inişler de dünyada olduğu gibi dinlenmek ve soluklanmak da var ki bu dinlenmenin ardından her nasıl ki dünya telaşı bizi alıp götürüyor aynı şekilde de maneviyatta da yola tutunmamız gerekiyor yoksa dünyada olduğu gibi maneviyatta ilerleyemeyiz, ipleri daima sıkı sıkı tutmamız gerekiyor hak yolda çeşitli işler ve görevler almaya gayret etmeliyiz ki bu görevler arasında da herhangi bir fark yoktur, hiçbir işi de hak yolda basit görmememiz gerektiği gibi büyük işleri de yapılamaz görmememiz gerekir ki Rabbimize sığınarak her işe koşturmaya gayret göstermeliyiz. Herkesin Rabbimiz tarafından takdir edilen özgür bir iradesi vardır ki kimseyi yolda zorlayarak çalıştırmamız gerekir böyle yaparsak Mısır'da sanki piramitler için birbirini çalıştıran halka döneriz birbirinin kamçısını sırtından eksik etmeyen halka bizler birbirimize sevgi ile destek olmaya muhabbetle destek olmaya gayret etmeliyiz. Bazen düşebiliriz maneviyatta bu bir çocuğun bisiklet kullanmayı öğrenirken bisikletten düşerek kolunu kırmasına benzer kırık için tedavi olur tekrar bisiklete binmeye gelir kolu iyileşince ilerleyen süreçte de gençliğinde de düşünce kask takması gerektiğini anlar iyileşince bu sefer kask kullanarak bisiklete binmeye daha dikkatli daha tecrübeli daha çok ekipmanla bisiklet kullanmaya devam eder bu bir süreç, elimizden geldiği kadar o yollardan geçip o yollarda başımıza gelen felaketleri anlatarak çukurlara dikkat çekiyoruz yol hakkında istihbarat paylaşıyoruz yoksa kimsenin yol tutuşuna karışamayız. Elden geldiği kadar hak yolda olan kardeşlerimize sevgi ile yaklaşmamız gerekir ki Rabbimize bir yol bulma konusunda umudumuz olsun, onların Rabbimize olan yollarında gösterdikleri gayretleri, çabaları, emekleri hepsi Rabbimizin lütfudur, onlar da bizler gibiler bir farkımız yok, her nasıl ki Rabbimizin bizlere olan lütuf ve rahmetine seviniyoruz aynı şekilde diğer kullarına hak yolda olan lütuf ve ikramlarına da sevinmek gerekir onların yolda olmalarını kendimizden daha önemli olarak görmeye gayret etmeliyiz aynı şekilde onlar da bizleri bu şekilde kollamaları gerekir ki böylelikle bir annenin çocuğunun ilk adımlarını atarken izlediği gibi sürekli tetikte bir düşme anında atılıp evladını düşmekten koruma arzusu ile, yolda hak yolda kardeşlerimiz

bizlere çay çorba ısmarlayabilir beraber çalışırken ikramlarda bulunabilirler ki bu ikramları da karnımız aç doyuralım diye değil de onların Rabbimizin lütfu ve ikramı ile gönüllerinden koparak ikram etmelerinin sonucunda yaşayacakları haz için Allah rızası için tuttukları yolun sonunda yaşayacakları mutluluk için ikramlarını kabul etmeliyiz kendimizi de midemizi de hiç düşünmeden, Rabbimiz bizlere karşı çok merhametlidir, çok lütufkardır ki şu hayatımızda türlü türlü lütuf ve ikramlara bizi boğuyor hiç düşünülebilir mi ki o kullarına karşı cimridir, Rabbimiz bizlere karşı çok şefkatli çok merhametlidir ki bir anne evladını emzirirken hiç bundan üzüntü duyar mı sütünü evlatlarına verdiği için hatta daha çok vermek ister çocuğunu iyice emzirmek doyurmak tüm ihtiyaçlarını en güzel şekilde yerine getirmek ister.

Çevremiz bizimle hesap günü de beraber olacak. Topraktan bölük bölük çıkartılacağız, bölük bölük bir araya getirileceğiz, herkes kime tabi olduysa başlarında bu bölüklerin o kimseler olacak, kötü kimselerin başlarında zalimler, iyilerin başında da iyiler, kimlerle beraber olduysa kullar çevresinde kimler varsa o kullar olacak yanlarında aynı askeri düzende olduğu gibi ki erler mangaları mangalar takımları takımlar da bölükleri oluşturur bölükler de taburları taburlar alayları alaylar da tugayları, tugaylar tümenleri, tümenler kolorduları, kolordular da orduları bu orduların başında da Müslümanların ordusunun başında da peygamberlerimizin seyyidi Hz. Muhammed Mustafa Sav. olacak, bu sebeple hesap gününden önce güzel bir çevre edinmemiz gerekiyor. Güzel bir şekilde Rabbimizin huzuruna gitmek için.

Sırat köprüsü ki kıldan ince kılıçtan keskin kestiğimiz kurbanlar sayesinde de bu köprüden geçişte Rabbimizin lütfu ile bizlere o kurbanlar birer binek olacak, dünyada da manevi gelişimimizde de yol bulunur ki hak yolda mesafe aldıkça adeta yol da incelmeye ve keskinleşmeye başlar, bir ip cambazı gibi yolda ilerlememiz gerekir ki bir tarafa en ufak bir bakış bile bizleri yolda düşürebilir bu sebeple elimizdeki çubuğu iyi kullanmamız gerekir ki böylelikle en ufak bir dikkatsizliğimizde durumu kontrol altına alabilelim bu çubuk da çevremiz beslediğimiz nur kaynaklarıdır ki Hz. Muhammed Sav.' in nuru da Kur'an-ı Kerim'in nuru da buna dahildir, aynı şekilde hak yolda olan dostlarımız da. Maneviyat yolunda da Rabbimizin lütfu ile kötülüklerimizi gördükçe Rabbimizin lütfu ile de onları boğazladıkça Rabbimizin rızasını kazanma konusunda umudumuz artacaktır ki bu yolda da o kurbanlarımızla ilerleyebiliriz aynı hesap gününde sırat köprüsünde ilerleyeceğimiz gibi.

Manevi gelişimde beslenmenin de büyük bir önemi vardır ki bir insan bir şey istiyorsa canı duası da o olur ki bineğinin duası karnı acıktığında onu helal ve güzel olan nimetlere yöneltmesi için Rabbimize sığınmalıyız. Mide dua demiştik ki o ekmekle bizleri besler, ekmeğe de ilim demiştik, karnımız tokken aklımız ekmekteyken tam olarak odaklanamayız gidip karnımızı doyurup o şekilde çalışmaya devam etmeliyiz, bu yolda o ekmekten gelen enerji ki ilim öğrenme konusunda da aklımızı çalıştırmada, bal, süt, su, elma sirkesi, ceviz tüm bu nimetleri Rabbimizin büyük lütufları her birinde farklı farklı şifalar var. Nasıl ki dua edipte hayatımızda farklı farklı sonuçlarını görüyoruz bundan da bir tat alıyoruz ki o duamızın kabul olmasından yaşadığımız bir mutluluk hissi var aynı şekilde de yemekten de bir hissiyat alıyoruz o yemeği yedikten sonra işliyoruz, esasen yediklerimizin de tatlarının farklı olması, işlevleri de farklı ve hayatımızı da yiyip içtiklerimiz etkiliyor, her besin aynı şekilde midemizde işlenmiyor, aynı şekilde sindirilmiyor, bir ekmek ki anne elinde sevgiyle yoğurulmuş karbonhidrat aynı şekilde başka bir karbonhidrattan bahsedelim ki işlenmiş bir gıda olsun bu ürün de daha ağızımızda

sindirilmeye başlarken bile bir tat farkıyla karşılaşıyoruz, aynı şekilde sindirilemiyor, bunun yansıması da bir bütün olarak insanı etkiliyor bedeni o bineği de maneviyatı da bundan etkileniyor, doğal bal yemekle işlenmiş fabrikada üretilen bal arasında tat farkının yanında bunun sindirilmesinde de farklılıklar var, aynı şekilde bundan ortaya çıkan enerji ile girilen işlerde de kulun ruh haletinde de. Enerjimizi de en güzel şekilde dengeli bir şekilde kullanmaya gayret etmeliyiz, dünya işinde koşturup maneviyata vakit ayıramamakta aynı şekilde dünyadan kendimizi soyutlamakta dengemizi bozacaktır ki bazı durumlarda dünyada yaşadığımız hallerde bizlerde büyük bir enerji ortaya çıkartabilir misal dünyalık bir olaya çok sevinebiliriz veya çok üzülebiliriz bunu maneviyata yöneltmekle sıkıntımızı Rabbimize açarak niyazda bulunabiliriz aynı şekilde o sevinçle huzuruna koşabiliriz. Rabbimizin rahmeti üzerimizden çekilirse tarlalarımızı nasıl sulayabiliriz, nasıl hak yolda yaşayabiliriz, bu yolda olmaktan haz almayarak ki haz almamak dahi biran olsun içinde rahmet barındırıyor, böylelikle de daha büyük bir haza yol alabiliyoruz maneviyatta. Yavaş yavaş hak yolda kendimizi geliştiriyoruz. Sürekli halleri yaşayamayız, haller gelip geçicidir, Kur'an-ı Kerim ayetlerini okurken de o an o ayeti hayatımıza okurken bir ders alıyoruz bir daha o ayete geldiğimizde de farklı bir ders insan da sürekli değişiyor alacağı derslerde hayatı emredildiği gibi okurken içinde bulunduğu haller de. Her makamda söylenecek sözler farklı, her makamda yaşanan haller farklı bu sebeple şu doğrudur bu doğrudur diyemeyiz sadece kendimizi en güzel şekilde okumak adına Rabbimizden yardım diler ona sığınırız hayatımızı Kur'an-ı Kerim ile habibi Hz. Muhammed Sav.' in yolunda okumaya gayret etmeliyiz.

Rabbimiz bizlere maneviyat çalışırken gösterdiği kötülüklerimizi de lütfu bilmeliyiz misal hırsızlara karşı düşmanca duygular beslediğimizi varsayalım lakin bizim de içimizde bir hırsız olduğumuz gerçeğiyle de yüzleştığımızde Rabbimize dönerek ondan af dileyerek tövbe yoluna gitmeli ve bize de kendimizi gösterdiği için bu kötülüğümüz daha ortaya çıkmadan lütfettiği yolda kendimizi düzeltme fırsatı lütfettiği için şükretmeliyiz. Geçmişte de yaptığımız kötülükleri kötülük olarak görmeden üstünden geçip gidiyoruz, manevi çalışmada da bu kötülüklerimiz yolda ilerledikçe karşımıza çıkacaktır aynı şekilde de farkında olmadan da bazen günahlara düştüğümüzü de göreceğiz ki her halde hemen Rabbimize sığınarak af dileyerek tövbe kapısına gitmemiz gerekir. Hatalarımızı görmemiz büyük lütuf maneviyat çalışmasında Rabbimiz ile baş başa oluruz ki o bizlerin her haline şahit olan bizi bizden de daha iyi bilendir ki kendimizi onun karşısında pirüpak olarak görmek, hatalarımızdan başkalarını suçlamaya çalışmak gibi inkar yoluna gidersek Rabbimizi kandırmaya çalışmak gibi bir halde oluruz bu sebeple maneviyat yolunda kendimize karşı da Rabbimize karşı da dürüst olmaya gayret etmeli Rabbimizden bunu dilemeliyiz, içinde bulunduğumuz kriz ortamını en güzel şekilde yönetmeye bundan çıkış yolları aramak adına da halimizi derinlemesine ele almalı derin bir düşünce hali ile halimizi görmeye ve çözüm yolları aramaya gayret ederek Rabbimizden yardım dilemeliyiz. Çevremizde gördüğümüz tüm kötülüklerde de durum böyledir ki bu kötülüklerle karşı olmamız gerekir lakin düşüncemiz bu kötülüklerin bizde olmadığını düşünerek kendimizi anadan doğma tertemiz bir kul olarak görerek olmamalı aksine gördüğümüz kötülüklerden Rabbimize sığınan bir halde olmalı. Rabbimizle her anımız çok kıymetli bu kıymetli zaman dilimini en güzel ve verimli bir şekilde geçirmek için gayret göstermeliyiz. Sürekli mutlu olamadığımız gibi dünyada maneviyatta da sürekli mutlu olamayız. Maneviyatı mutluluk için değil veya başka bir fayda için değil sadece Rabbimizin bizden razı olmasını istediğimiz için çabalamamız gerekir

elbette bu anlayış maneviyatta ilerledikçe daha çok gelişecektir. Dostlarımızla hak yolda olan dostlarımızla o çevremizin içinde yaşadığımız kötü durumların üzerini gülümsemekle örtmeye gayret etmeliyiz, elimizden geldiği kadar. Her gün karanlık ve aydınlık geliyor birbirini takip ediyor biz o karanlıktayken sabah olmayacağını bilemeyiz lakin umudumuz var, Rabbimiz her gün bizlere gün ışığını armağan ediyor. Kötü günler bittiğinde daha kötü günler gelebileceği gibi buna hazır olmalıyız, aynı şekilde güzel günler geldiği gibi daha güzel günlerin geleceğine de daima umutlu olmalıyız. Sürekli olarak tatlı yiyemeyiz, kan şekerimiz yükselir, başımız dönmeye başlar, midemiz artık tatlı görmek bile istemez kaçır. Bizlere Rabbimizin yardım etmesi ne büyük bir lütuf en güzel anımızda onunla olduğumuz gibi en karanlık anımızda da onu yanımızda hissetmemiz ne büyük bir lütuf. Ailemiz en güzel anlarımızı paylaştığımız, aynı şekilde sıkıntıya düştüğümüzde de en büyük yardımcılarımız oluyorlar ki tüm dost bildiklerimiz etrafımızdan kaybolmuşken işte Rabbimiz de bizlerin daima yanında, böylelikle görüyoruz ki Rabbimiz bize o karanlıkta el uzatıyor. Hallerde de güzel bir çevrenin olması büyük bir avantaj sağlar, bir anne ne kadar üzgün olsa da evladının bir sıcak gülümsemesi ile tüm dertlerini unutabiliyor.

Çalışmada da ciddiyetimizi gösterelim, ciddiyeti göstermeli öğrenme ciddiyetini.

Rabbimizi razı edememe korkusu da üzerimizde olmalı, dünyalık korkularımız olabilir, fobilerimiz olabilir, bu Rabbimizden korkmadığımız anlamına gelmez. Bir günahtan ki cehennemden korktuğumuz için uzak durmamız da Rabbimizin bir lütfudur, maneviyatta yaşadığımız hiçbir hissiyat değersiz değildir, bu hisleri daha da derinleştirmemiz için birer basamaklardır, bu korkular da olmalı lakin en büyük korku tüm korkuları da içinde barındırmalı tüm hayatımız boyunca bu korkuları bir araya getirerek daha da büyüterek daha büyük bir anlayışa kavrayışa gelme işi ki hakiki bizlerden istenen bir korkuya gelmek o da Rabbimi razı edemeyeceğim korkusu.

Maneviyatta karşılaştığımız hususlardan biri de cennet ve cehennem hissiyatıdır. Bu hissiyatların da farklı farklı dereceleri bulunur. Her nasıl ki ahirette Firdevs cenneti cennetlerin en güzeli ise aynı şekilde maneviyatta da bu dünyada da cenneti yaşamak diyebileceğimiz hissiyata gelebiliriz Rabbimizin lütfu ve rahmeti ile aynı şekilde de cehennemden en dip çukurunda da kendimizi bulabiliriz.

Cehennem ki bu korkutma o ateşin dehşeti insanın mantık ve şuurunun kaldıramıyor oluşu bir lütfudur ki böylelikle de Rabbimizin lütfu ile ayetlerinden öğüt alma gayretinde olanlar hak yolda olanlar Rabbimizin lütfu ile ondan sakınmanın gerekliliği konusunda bir anlayış geliştirme fırsatı elde ederler ki bu da maneviyatta ilerleme konusunda onlara destek olur. Geçmişten veya şimdiki zamanda olacak şeylerden korkamayız lakin gelecekte olacak olanlardan korkarız bir köpek karşımıza çıktığında esasen o köpekten korkmayız birkaç saniye sonra olabilecek senaryolardan korkarız bu senaryolar da istediğimiz karşılaşmak istediğimiz senaryolar olmaz, olabilecek olan senaryolardan Rabbimize sığınmalı ve ona dönmeliyiz bu hissiyat da Rabbimizin büyük bir lütfudur. Senaryoları değiştiremeyiz lakin Rabbimize sığınabiliriz, senaryoların değişmesini isteyebiliriz lakin Rabbimizin dilemesini kendi dilememizin üstünde görmemiz gerekir ki duamızda da bu düşünceye gelmeliyiz, istediğimiz senaryolar olmuyor diye Rabbimize şikâyet edemeyiz dua ederek halimizi arz edebiliriz, Rabbimize sığınabiliriz, isteklerimizi ona arz edebiliriz ki o Rabbimiz de bizlerin kötülüğünü

istemez o çok çok merhametlidir, bizler hakkımızda hayırlı olanı dilemeye gayret etmeliyiz çünkü o hakkımızda en hayırlı olanı bilendir biz ki bir bilgimiz yok. İşte bu tür korkuları geçiştirmeden hayatımızda Rabbimize dönmek için fırsat olarak görmeliyiz ki cehennem ile ilgili ayetler de bu yönde okunmalı Rabbimizin bizleri cehennem ateşinden uzak tutmak istemesi olarak bizi cehennem ateşinden sakındırmak istemesi bizlere emir ve yasaklarına uymamızı takvalı kullar olmamızı istemesinden bize olan lütuf ve ikramından o sonsuz rahmetinden.

Tüm Müslümanlar olarak Rabbimizin lütfu ile Kabe'yi kible ediniyoruz, gönüllerimiz bir araya geliyor, sürekli birbirimize daha çok sevgi ile bağlanmaya gayret etmeliyiz, bunun üzerine çalışmalıyız. Hak yolda olan dostlarımızla istesek de sürekli bir arada olamayız şayet bizler Allah yolunda koşturursak nerede olursak olalım gönüllerimiz bir arada olur, sanki bir aradaymışız gibi birbirimizi hissederiz, birbirimizi birbirimizin gönüllerinde hissederiz, yanımızda olsa hissedemediğimiz kişilerden daha büyük duygularla, hislerle, daha gerçekçi hissederiz ki Hz. Yusuf As. ve Hz. Yakup As.'ın birbirini hissetmesi gibi Rabbimiz bizleri bir araya getirir, gönüllerden bir sevgi bağı kurarsak iki tarafta gittiği yerde emredildiği gibi yaşarsa bu bağı da hak yolda sürdürmeye geliştirmeye devam ederse ki bu ancak Rabbimizin lütfu ile Allah rızası için kulların birbirine sevgiyle bağlanarak hak yolda olmalarıyla gerçekleşebilir dualar da bu sevginin inşasında ve devamında hayatidir. Ruh Rabbimiz ile aramızda olan bağımızdır ki hak yolda olan çevremiz ile bu bağımız daha da güçlenir, hak yolda olan çevremizle bir bağımız olduğu gibi hak yolda olan çevremizin de bizi de kapsayan Rabbimiz ile olan bir bağı vardır ki bu bağda o ruhta gelişir. Camide olduğumuzu düşünelim ki o camide de toplu olarak namaza duruyoruz ve bir bütün oluyoruz, diğer Müslüman kullarla da bir bağımız var, her ne kadar onlar orada olmasa da geçmişe ve geleceğe de uzanan bir bağımız var tüm Müslümanlarla.

Kur'an-ı Kerim dışındaki kutsal kitaplarla vakit geçirenlerde de yüz aydınlığı olabiliyor, kendini yetiştirmiş olan bu kullar kendi dinleri konusunda derin bir bilgiye, anlayışa ve kavrayışa sahip olabiliyor ki ibadetlerini emredildikleri gibi uygulamaya çalışıyor belirli bir çevreyle maneviyat üzerine çalışıyorlar ki bu kimselere bakan kafirler onlardan da Müslümanlardan rahatsız oldukları gibi rahatsız olurlar pek tabi ki Kur'an-ı Kerim çalışmayan bu kulların durumu onları karanlıklardan aydınlığa çıkartmaz çünkü Hz. Muhammed Sav.'ın nuru da Kur'an-ı Kerim'in nuru da onların gönüllerini aydınlatmaz, onları aydınlatan sadece Allah'ın rahmetidir ki bu tüm kullara da Rabbimizin bir rahmetidir, bilim insanları da insanlık adına çalıştıklarında da bu rahmetten nasiplenirler ve yüzleri de aydınlık olur lakin gönülleri onların da karanlıktadır işte bizlerin gönüllerini aydınlatan nur hesap gününde de bizlerle beraber olacaktır oysa diğerlerinin ışığı bu dünyada sadece onları aydınlatıyor ahirette ise onların nurdan nasibi olmayacaktır çünkü gönüllerine bu nur ulaşmamıştır. Bu batıl yolda olanların sözlerine de düşüncelerine de ışığına da kanarak, onlara meylederek, hak olarak gönderilen kitabımız olan Kur'an-ı Kerimden ve habibinden Hz. Muhammed Sav.'den yüz çevirerek gönlümüzü hidayet nuruna kapanmasından Allah'a sığınmamız gerekir.

İslam

Rabbimizin bizlere Kur'an-ı Kerim ile dosdoğru yolu, hak olan yolu, Sırât-ı müstakimi bizlere lütfetmiştir, Rabbimizin razı olduğu, Rabbimizi de razı etmek isteyen kulların yürümesini istediği yolu habibi ile Hz. Muhammed Sav. ile göstermiştir, ailesi ile göstermiştir, ashabı ile göstermiştir. Sevgiyle, barışla, güvenle, samimiyetle, umutla, aşkla Kur'an-ı Kerim'de emredildiği gibi peygamberimize habibine Hz. Muhammed Sav.' i örnek alarak, Rabbimize teslim olarak, ona boyun eğerek yol almaktır, bu yolda bu anlayışta olan buna iman eden kullara Müslüman denir, iman ederek bu anlayışla da yaşayan kullara da mümin denir, bu yolda bir bütün olarak tüm davranışlarımızı düzenler ki bu da dinimizdir, Rabbimizin razı olduğu tek bir din vardır, tek bir yol vardır o da İslam'dır, Hz. İbrahim As.'ın yolu da budur, Hz. İbrahim As. Müslüman'dı. Hz. Musa As.'ın yolu da budur Hz. Musa As.' da Müslüman'dı. Hz. İsa As.'ın yolu da budur Hz. İsa As.' da Müslüman'dı. Tüm peygamberlerimizin yolu da budur tek bir din tek bir yol vardır, tüm peygamberlerimiz de Müslüman'dı.

Hak yolda maneviyat çalışması yaparak daha erdemli tecrübeli kullar olmaya gayret etmeliyiz, daha erdemli olmakta ancak Kur'an-ı Kerim ile peygamberimiz Hz. Muhammed Sav.' i örnek alarak yaşamakta, bu halde yaşayarak yaşatmakla, bu yolda ilerledikçe de Rabbimizin lütfu ile daha duyarlı, daha takvalı, sorumluluk hisseden, bu sorumluluk bilinci ile Rabbimizin rızası yolunda iyilik ve güzelliklerle hareket eden, bu yolda bir araya gelen, günahlardan Rabbimizin yasakladığı işlerden uzak duran, Rabbimize sığınan, af dileyen, tövbe eden, birbirine sabrı tavsiye eden, iyilik ve güzellikleri öğütleyen, hayırlarda yarışan, kötülüğe de karşı çıkan, güzel ahlaklı, Allah'a, ahiret gününe, meleklerle, kitaplara ve peygamberlere iman eden, sevdiği malını Allah'ı hoşnut etmek için yakınlarla, yetimlere, yoksullara, yolda kalan gariplere, isteyenlere ve boyunduruk altında bulunup hürriyetine kavuşmak isteyen köle ve esirlere veren, namazı hakkıyla ifa edip zekatı veren, sözleştiği zaman sözlerinde duran, hele hele sıkıntı ve hastalık hallerinde, savaşın şiddetleri esnasında sabreden, imanlarında samimi Rabbimize karşı gelmekten sakınan, günahlardan korunan, Rabbimizi razı edememekten korkan ve çekinen o takvalı muttakiler arasına katılma konusunda salih kullardan olma konusunda da umudumuz olur.

Biz kimin kafır olduğuna kimin müşrik olduğuna kimin mürted olduğuna kimin münafık olduğuna kimin putperest olduğuna karar verebilmek için gönlüne bakmamız gerekir, gönülleri de ancak Rabbimiz bilir. Gönlünü bilmediğimiz kulları bu şekilde çağırmak onlara karşı zulüm olur ki bu zulüm esasen kendimize yöneliktir bu yaptığımız iş bize dönebilir de Rabbimiz gönüllerin sahibi o kullara hidayet eder de bizde helak oluruz, dilimizden çıkanlara dikkat etmemiz gerekir. Kulların hal ve hareketleriyle, davranışlarıyla bir fikir ediniriz bu fikrimizi ifşa etmeyerek dikkatli davranmamız, emredildiği gibi en güzel şekilde karşılık vermemiz Rabbimizin rızasını gözeterek davranmamız gerekir, bizlere zararları varsa en güzel şekilde emredildiği gibi başımızdan savmamız da Allah rızası için olmalıdır.

Hz. Yakup As.'ın diğer ismi de İsrail'dir, neden bu ismi aldı bu isim konusu ki her ismin bir anlamı vardır o Rabbimize yönelmiş bir kuldu ve Rabbimizde ona bu ismi lütfetti, ondan sonra gelenler de Rabbimize doğru bir yol üzere olanlar da bu isimle kendileri adlandırdılar esasen geçmişten günümüze değin geleceğe de her ne kadar kullar bu yol üzere kendilerini

adlandırsalar da esas mesele gönlümüzle bu hak yolda olmak ve Rabbimizin rızası için yol almaktır ki bu da Rabbimizin lütfudur takdiridir. Hz. Yakup As.'ın da on iki oğlu vardı ki bunlardan birini çok iyi biliyoruz Hz. Yusuf As. bir diğeri Bünyamin Yahudi kelimesi de etnik bir tanımdır ki bir soy bağına işaret eder diğer oğullarından olan Yehuda isminden gelir. Hz. Yakup As.' da Hz. İshak As.'ın evladıdır, Hz. İshak As. da Hz. İbrahim As.'ın evladıdır ve Hz. İsmail As.'ın kardeşidir. Peygamberimiz Hz. Muhammed Sav.' de Hz. İsmail As.'ın soyundandır. İbrani tanımı da Hz. İbrahim As. ile alakalıdır, Hz. Âdem As.' a uzanan ve onu takip eden soyuna değin Hz. Nuh As.' a ve o tufana ve ardından gemiden inenlere kadar geçen bir süreçte vardır.

Yahudilik dini, Musevilik dini, Hristiyanlık dini gibi farklı isimlerle adlandırmalar olsun, inançlar tanımlar olsun ne olursa tüm dinler sonradan peygamberlerimizden sonra ortaya çıkmıştır, İslam, Hz. İbrahim As.'ın hanif nurlu dinidir, nurlu yoludur, peygamberimiz Hz. Muhammed Sav.' de yeni bir din getirmemiştir, o da o çok misafirperver o çok hoşgörölü, o çok yumuşak huylu babamız Hz. İbrahim As.'ın dini üzere gelmiştir. Hz. İsmail As. ve Hz. İshak As. iki farklı kişilik özelliklerine sahipti Hz. İsmail As. avcıydı, Hz. İshak As. ise çobandı bu iki peygamberimizin babası olan Hz. İbrahim As. ise çoban olmasının yanında mimardı ve Kabe'yi oğlu Hz. İsmail As. ile inşa etmişti. Bundan önce de oğullarını Rabbimizin emri ile birbirinden ayırdı sonra Rabbimiz lütfu ve ikramı ile iki kardeş tekrar buluştular. Bu bir süreci aynı bu süreci bu koşulları içimizde de yaşıyoruz ve dengeye getirmeliyiz, içimizde bir avcı var bir de çoban bu iki koşulu barıştırıp orta yolda ilerlememiz gerekiyor işte peygamberimiz Hz. Muhammed Sav.' in orta yollu olması ve orta yolu göstermesi tüm alemlere Rabbimizin bir lütfudur, rahmetidir ki o son peygamberdir Kur'an-ı Kerim ile gelen emirler de uyulması istenen son emirlerdir, Rabbimiz lütfu ile de bizler için kolaylaştırmıştır. Rabbimiz farklı bir dinle hiçbir peygamber göndermemiştir, sadece bir tek din vardır, tek bir yol o da İslam'dır, Hz. İbrahim As. dan itibaren bu nurlu yol üzere tüm peygamberler gelmiştir, Hz. İbrahim As.' ın da dini İslam'dı, Hz. Musa As.'ın dini de İslam'dı Hz. Yakup As.'ın dini de İslam'dı Hz. İsa As.'ın dini de İslam'dı hepsi Rabbimize boyun eğen, ona yönelen kullardı. Ne oldu da böyle bir kutuplaşma oldu Hz. Musa As' ın takipçileri kendilerini İsrail, Yahudi, Musevi olarak adlandırdı, Hz. İsa As.'ın takipçileri kendilerini Nasrani olarak yani Hz. İsa As.'ın doğum yeri olan Nasıralı Hz. İsa'ya mensup olarak aynı şekilde de Hristiyan olarak Hz. Mesih'in dini olarak adlandırdı. Bu dinlerin içinde olanlar yani Rabbimizden gelen bir kitaba inananlara Ehl-i kitap denir ki biz de kitap ehliyiz. Biz değiştirilmemiş olan bir kitaba yani Rabbimizin sözlerinin hiçbir surette değiştirilmediği bir kitaba inanıyoruz Kur'an-ı Kerim'e, Rabbimizden gelen tüm kitaplara da iman ediyoruz, kabul ediyoruz. Kitabın değiştirilmesi demek surelerin ayetlerinin yerlerinin değiştirilmesinden kelimelerin değiştirilmesine, isimlerin değiştirilmesinden kıssalara ekleme ve çıkarma yapılmasını da kapsar aynı zamanda bir kitabın değiştirilmesi demek artık o kitabı okuyup da o kitapta emredildiği gibi yaşamayarak emredildiği gibi hüküm vermeyerek yaşayıp bu yaşayışın da kitapta emredildiği gibi Rabbimizin bizden istediği bir yaşayış olduğunu bu yaşayışın doğru olduğunu da savunmaktır ki bu Rabbimizin bizden istemediği bir haldir, aynı zamanda bu dinlerden olan kimseler de geçmişten günümüze değin bu yanlış yaşayışları ile bir anlayış geliştirdiler, sözlü olarak nesilden nesle birbirine aktardıkları doğru yanlış bilgiler ve yorumlarla da bu yanlış anlayışlarını daha da körüklediler, daha kör inançlı bir hale geldiler bu kör inançlarıyla da hüküm vererek kendilerine gelen peygamberleri tanımadılar, karşı çıktılar,

düşmanlık gösterdiler pek çoğunu da katlettiler, bu işlerin sonucunda da Rabbimizin laneti o zalimler üzerine oldu ki elbette hepsinin üzerine değil pek tabi o zamanlarda da yolda koşturanlar olduğu gibi günümüzde de farklı dinlerden ehli kitap olanlardan da yolda koşturmaya gayret eden topluluklar olabilir bilemeyiz ki geçmişte olanların gönüllerinde olanı da bilmediğimiz gibi şimdi de kulların gönüllerini bilemeyiz bu sebeple kimseye karşı düşmanca hareket etmek bir Müslüman'a yakışmaz, biz Müslümanlar emredildiği gibi son peygamberi örnek alıyoruz Hz. Muhammed Sav.' i ve Rabbimizin gönderdiği son kitapla da Rabbimizin rızasını arıyoruz.

Farklı yollarda olanlar olduğu gibi farklı düşüncede olanlar da var. Etrafımızda sosyal durumu farklı farklı olanlar var yetimler de var öksüzler de var, sosyo-ekonomik durumu farklı olanlar var, fakir olanlar var zengin olanlar var bir de miskinler var, dilencilik yapanlar var, eğitim durumu farklı olanlar var bunla beraber cahiller de var akıllı olan kullar da.

Bizler daha çok kendimizi seven kullarız, tüm sevgi kendimize odaklı fitratımız bu şekilde kendimizi düşünüyoruz her işte ve işte kendimizden çıkmak için bizlere fırsat olan bir çevremiz olmalı ancak bu şekilde kendimizden kendimizi düşünmekten çıkarak başka kulları da düşünmeye başlayabiliriz, başka kulları gönüllerimizde hissederiz ancak böyle Rabbimize giden yolda ilerleyebiliriz onu rıza etme noktasında umudumuz olabilir yoksa komşusunu hissetmeyen Rabbimizi nasıl hissedebilir, komşusuyla bağ kuramayan Rabbimiz ile nasıl bir bağ kurabilir.

Tarikatlar, cemaatler türlü türlü kullar ve yolları ki Rabbimizin lütfu ile bir Rab anlayışları var, Rabbimizin lütfu ile peygamberimizi Hz. Muhammed Sav.' i seviyorlar, Allah'a binlerce şükür işte tüm Müslüman kullara bu şekilde bakmamız lazım, onlar çeşitli şekillerde bir araya gelip bizler gibi bizim düşüncemizde olmayabilirler ki Allah'a ve peygamberimiz Hz. Muhammed Sav.' e düşman olmalarını görmek hiç daha iyi olur muydu ki bu hallerini beğenmeyelim, onlara karşı düşmanca olmak yerine bu iki büyük nimeti onlara lütfeden Allah'a şükretmeliyiz. Bundan sonra da onlara ne kadar yardım edebilirsek o da Rabbim senin lütfun olur ikramın olur.

Geçmişteki kulları iyi bilelim kötü bilelim yargılamak doğru olmaz ne gönüllerini biliyoruz ne nasıl gittiklerini biliyoruz ne de hesap gününde Rabbimizin neye hükmedeceğini biliyoruz biz kendimize bakalım kendi imtihan dünyamıza odaklanalım, güzel bir iş ortaya koymak üzere yarışalım.

Sadaka daha çok maddi bir şey olarak düşünülüyor lakin sürekli olarak çevremize karşı yardımcı olmakla mükellefiz. Bu sadece parayla olacak bir şey değil ilk olarak anlayışımızı ve ihtiyaç sahiplerinin hallerinin farkında olmamız gerekiyor böylelikle kimlere nasıl en güzel şekilde davranmamız gerektiği konusunda bir anlayış geliştirebiliriz tam olarak ihtiyaçlarına cevap verme konusunda Rabbimize dua halinde olup güzel bir iş ortaya koymak adına Rabbimizin yardımını umut edebiliriz. Sadaka vermeyi ihsan etmek yolda olana çevremize yardımcı olmak olarak okuyalım.

Öksüz ve yetim kullarla etrafımız çevrilmiş durumda. Her ne kadar babaları ve anneleri olsa da kulların onlardan sağlıklı bir dönüş alamıyorlar. Baba cimri ve kendisini düşünüyor çocuğuna göstermesi gereken sevgiyi göstermiyor böyle bir durumda da çocuğa yetim diyebiliriz çünkü içten içe sevilmediğini de görüyor. Yetim babası olmayan demektir, babası

olan bir çocuk kendini sevmeyi değil başkasını sevmeyi öğrenir. Babalar sevgilerini dıştan göstermezler anneler gibi daha çok içten gösterirler, böylelikle de evlatlar annelerinden kendilerini sevmeyi öğrenirler babalarından da başkalarını peki neden yetime yardım etmemiz gerekir başkalarını sevmeyi öğrenmeleri için. Sağlıklı ve İslam ile olgunluğa erişmiş anne ve babalar için de anne her ne kadar dıştan sevdiğini gösterse de kendi sevgisini evladının sevgisinden öte göstermeli baba da öyle. İslam ile olgunluğa erişilmediği için maneviyatta kullar gelişim göstermediği için sevgi konusunda bir gelişim gösteremiyoruz. Anneler evladının iyiliğini düşünmekten çok kendi iyiliğini çocuğuyla düşünüyor asıl göstermeleri gereken iyilik kendilerini yok sayarak çocuklarının iyiliklerini düşünmek olmalı günlük hayatta da karşılaştığımız en basit örneği de evladını evlendirme konusunda zorluk çıkartan, gelini ile anlaşılamayan anneler. Bazı babalar çocuklarıyla ilgilenmiyorlar, sevgilerini göstermiyorlar evlatları ise onlara duydukları sevgilerinden bir şey kaybetmiyorlar, burada baba göstermesi gereken sevgiyi göstermediği için esasen kendisine zulmediyor, kendi kendinin hakkını vermiyor, kendi iyiliğine olan bir şeyi yapmıyor, Rabbimiz ona bir evlat lütfetmiş lakin o evladını önemsemiyor, sevgi gösterdiği zaman kendisine yararı olacak bir şeyden kaçınıyor. Bu sevgiyi emredildiği gibi gösterememenin sonucunda da herkesin kendini düşünmesi sonucunda da toplum kendini düşünen arzularının peşinde koşan hayvan kitlelerine dönüşüyor bir kurt sürüsü dünya üzerinde yaşıyor adeta.

Baba ile sağlıklı bir ilişkinin neticesi evlat için kulun kendisinden çıkarak başkasını sevmenin ilk adımlarını atmasıdır, annede ise kendisini sevmenin kendisini değerli görmenin öz güven sağlama noktasındaki bunda bir denge olmalı, baba için de anne için de evladı başkalarını sevme konusunda fikir edinme konusunda bir fırsat kendilerini hiç düşünmeden bunu Allah rızası için hak yolda olan çevremize de göstermeye çalıştığımız bir çalışma içinde olmamız gerekiyor bu sebeple seçtiğimiz çevre çok önemlidir, hak yolda Allah rızası yolunda gayret edenler olmalıdır yoksa dünya için yaşayan kulların arasında olursak bizleri de dünya için kullanırlar ve biz de onlara benzeriz, bizler de dünya için koşturan kullara dönüşürüz.

Anne baba ilişkisinde de anne ve babalarımıza iyi davranmaya gayret etmeliyiz. Bir emir olarak ayet olarak emredilmiş bizlere bir lütuf ki böylelikle maneviyatta da ilerleyebilmek adına bir anlayış geliştirmemiz için, bu hususlar önemlidir ki çocukken bizle ilgilenen bizden bir şey beklemeyen kullara karşı yaşlandıklarında onlara bakmak anne babaya bakmak onların ihtiyaçları ile ilgilenmek lakin hiçbir geri dönüş almadan bunu yapmak ihsan etmektir. Elbette anne ve babalar da ileride bize bakacaklar diye çocuk planlamaları, çocuk yetiştirmeleri de doğru değildir Allah rızası için çocuk planlanmalı ve yetiştirilmeli. İki yol gösterildi lakin sarp yokuşa tırmanmaya göğüs germemiz gerekiyor bu dünya imtihan dünyası zorlu bir dünya. Anne babası olmayanlar olabilir, akrabası olmayanlar olabilir, komşuları dahi olmayanlar olabilir lakin dünyada birçok insan da var, hak yolda olan kullarla beraber çalışmalıyız yoksa dışardaki kurtların arasına karışmak onlarla iş tutmak bir kuzu ki kurt sürüsü içinde ancak av olur.

Yemek yedirmeye gayret etmeliyiz yoksullara, yetimlere, miskinlere, bundan kastımız da kul hangi seviyedeyse karşısındaki kimse o şekilde en güzel ihtiyacını karşılayacak şekilde ikram etmeye gayret etmelidir, miskin ki maneviyatta ilerleme kaydedemeyen yerinde kalakalmış yerinde sayan biraz destekle onu maneviyatta ilerletmeye gayret etmek olabilir, bir gülümseme, bir sarılma, bir selam verme, bir sevgi gösterme, bir yemek yedirme, onunla manevi ihtiyaçları

ile ilgilenme varsa içinden çıkamadığı mutabakata getiremediği konular bu konularda ona yardım etmek, halini okuyamıyorsa bu okumada ona yardım etmek, yoksul ki maneviyat konusunda hiçbir bilgisi yok bizler en güzel şekilde emredildiği gibi hak yolda yaşamaya gayret edersek Kur'an-ı Kerim ile hayatımızı okumaya gayret edersek peygamberimiz Hz. Muhammed Sav.' in sünnetleriyle yaşarsak onu örnek alarak bir yaşantı içinde olursak çevremize de Allah rızası için en güzel şekilde sadaka verebiliriz böylelikle de Rabbimizin rızasını kazanma konusunda umudumuz olabilir. Her birimiz esiriz türlü türlü şeylerin ki kimisi sigara müptelası, kimisi kadınlara düşkün, kimisi makam ve mevkiye, kimisi dünya zenginliğine her birimiz esiriz anahtarlar da her birimizin kilidinin anahtarı da birbirimizde bulunuyor, Rabbimizin lütfu ve ikramı ile şayet biz bu yönde gayret sarf edersek birbirimize yardımcı olma konusunda kilitlerin de anahtarların da esir tutulanların da anahtarları tutanların da Rabbi olan Allah'ımız bizlere yardımcı olması konusunda umudumuz olabilir ki her birimiz de birer dilenciyiz nefsimiz ki dur durak bilmeden istiyor da istiyor bizlerin ihtiyaçları da birbirimizde ki tüm dilencilerin Rabbi olan Allah'ımız her birimiz onun yolunda birbirimizin ihtiyaçlarını karşılama konusunda gayret sarf ettiğimizi rızası yolunda görürse bizleri de tüm ihtiyaçları karşılayan Rabbimiz kendisine yöneltebilir, her birimiz miskiniz maneviyatta ilerleyebilmemiz birbirimize bağlı şayet çevremize maneviyatta ilerleme konusunda yardım etmeye gayret edersek Rabbimizden de bizleri ilerletme konusunda umutlanabiliriz, her birimiz yetimiz birbirimize sevgi gösterirsek Rabbimiz de bizlere sevgisini kazanma konusunda umudumuz olabilir, her birimiz öksüzüz ki birbirimize yardım ettikçe Rabbimizin de rahmetinden o kadar umutlu olabiliriz birbirimize yaklaşırken birbirimize kötü davranmamamız gerekir, birbirimizi hor görmememiz gerekir, birbirimizi azarlamamamız gerekir, her birimiz birbirimize muhtacız şayet birileri bizden bir şey isterse onları azarlamamamız gerekir, her birimiz birbirimize ihtiyaç duyuyoruz, her birimizin birbirimize ihtiyacı var, başkalarının ihtiyaçlarını giderdikçe Rabbimiz de bizlerin ihtiyacını giderecektir, biz başkalarının ihtiyaçlarını Allah rızası için gidermeye gayret ettiğimizde de onlardan bir karşılık beklemek cahilce olur çünkü bizler Rabbimizden bizim ihtiyaçlarımızı gidermesini umut ediyoruz ki bu ihtiyaçlarımızı gidermeye kadir olan da yalnız Rabbimizdir ve çevremizde bulunan ihtiyaç sahiplerinin ihtiyaçlarını da Rabbimizin de lütfu ve ikramı ile giderdiğimizde de onlardan bir karşılık şöyle dursun ki bir teşekkür bile beklemek doğru olmaz. Rabbimizin bizlere olan tüm alemlere olan nimetlerini, lütuflarını anlatmaktan biran olsun geri durmamaya gayret etmeliyiz.

Bizler birbirimize ne kadar yardımcı olursak Rabbimizden de bize yardımcı olması konusunda da o kadar umutlu olabiliriz, iyilikte bulunmak için ilim de hikmet de gerekmiyor, dünya malı da gerekmiyor, maneviyatta yüksek makamlarda bulunmakta gerekmiyor, iyi bir kul olmak için bunların hiç biri gerekmiyor yalnız Allah rızası için iyiliklerde ve güzelliklerde bulunma niyeti gerekiyor ki bu da Rabbimizin lütfu ve ikramıdır bu işin başlangıcı maneviyatın başlangıcı kullarına elimizden geldiğince iyilikte ve güzellikte bulunmaktan geçiyor, kötülükten ve yasaklanan çirkin işlerden de kaçınmak ki her halimizden de Rabbimize sığınmamız gerekiyor işte biz bu halde olup Rabbimizin rızası yolunda emredildiği gibi hak yolda yaşamaya gayret edersek işlerimizi daha en başından sapa sağlam tutarsak iyilik yolunda koşturursak Hz. Musa As' ın kız kardeşinin kardeşi için koşturduğu gibi annesinin de Hz. Musa As.' ı düşündüğü gibi Hz. Musa As.'ın beraberinde olanları düşünerek yanan ateşe doğru yol alması gibi ki ilim de hikmet ki Kur'an-ı Kerim bilgisi de maneviyatta ilerleme konusunda da umudumuz olur

böylelikle de cennete girme konusunda daha büyük umudumuz olur ki ilim ve hikmetle maneviyatta ilerledikçe cennete de o kadar yaklaşırsınız ki bu cennette Rabbimizin rızasıdır yaklaştıkça daha da umutlanırsınız.

Birbirimize cimrilik ederek bir şey kazanamayız, cimri davranırsak en büyük kötülüğü kendimize yaparız, en büyük zulmü kendimize yaparız kendimize hakkımızı vermeyerek, adeta kendimizi bir odaya kapatırız da o odada da kendimizi ellerimizden ayaklarımızdan boyunlarımızdan tavana zincirleriz, altımızdan da bir ateş kaynar ta ki tüm vücudumuza yayılır, etrafımızı çepeçevre saran bir karanlık içinde o odada bu halde de yaşamaya çalışırız, işte dünyada yaşayan cimrilerin hali buna benzer ki cehennemde de onların bu hali devam edecektir. Allah'ım cimrilikten sana sığınırız, cehennemden sana sığınırız, ateşten sana sığınırız, zincirlenmekten sana sığınırız, nefsimizden sana sığınırız, karanlıktan sana sığınırız Allah'ım. Bu dünyada içinde bulunduğumuz lakin fark edemediğimiz cehennemden bir çıkış da ancak Rabbimizin takdirindedir, bizler cehennemlik kullar olmamak adına gayret sarf etmeliyiz, Allah rızası yolunda Kur'an-ı Kerimle yaşamaya hayatı da Kur'an-ı Kerim ile okumaya habibinin Hz. Muhammed Sav.'in sünnetleriyle yaşamaya Rabbimize sığınarak gayret etmeliyiz, birbirimize elimizden geldiğince destek olarak yaşamaya ve yaşatmaya gayret etmeliyiz.

Geçmişe bir yolculuk yapalım rotamızı Mısır'a çevirelim, antik Mısır'a zenginlik içinde yaşayan ülkeye. Hz. Musa As.'ın kıssasından alacak çok derslerimiz var. Hz. Yusuf As.'ın kıssası gibi tek seferde olmasa da Kur'an-ı Kerim'de farklı yerlerde baştan sona bir bütün olarak anlatılan bir kıssa. Bir beşik içinde nehirde yol alarak başlayan bir yolculuk tüm dikkatimizi vererek okumamız gerekiyor, Hz. Musa As.'ın dağda gördüğü ışığa yönelerek söylediği sözlerden bile çok şeyler çıkarabiliriz, ne kadar da çok beraberindekileri düşündüğünü. Filmler, belgeseller bu kıssaları aklımızda canlandırmamızda da yardımcı olabilir lakin izlerken Kur'an-ı Kerim'de geçtiği şekilde de aklımızda bulundurarak bir yandan da olay örgüsünü sağlam bir şekilde oturtmaya gayret etmeliyiz. Hz. Musa As.'ın ve kavminin yolculuğu Rabbimizi razı etmeye yönelik bir yolculuktu, Mısır'da köleyken Rabbimizin lütfu ile kurtarıldılar, bu süreç çok zorlu bir süreçti ki Mısır'da defalarca felaketler yaşandı, bir sürü mucizeler peşi sıra geldi, firavun her bir felaket karşısında daha da azgınlaştı bizler de her bir felaket başımıza geldiğinde Rabbimizden daha da uzaklaşmamamız gerekiyor, firavun o ordusuna, o ordusundaki askerlerine, kazıklı direklerin altında çadırlı ordugahlarda kamp kuran askerlerine, savaş arabalarına güvendi sonucunu herkes biliyor, her şeyini güvendiği her şeyini kaybetti, bu yolculuğun sonucunda da Hz. Musa As.'a Tevrat verildi, Rabbimiz tüm dünyaya adını Mısır'dan o isyankar kavimden duyurdu, alemlerin Rabbi olduğunu ve onla yürüyenlerin asla mağlup olmayacağını, karşılarına kim çıkarsa çıksın mağlup olacağını, binlerce yıl sonra Rabbimiz bir kere daha Hz. Muhammed Sav. ile Rabbimiz tekrar kendini tüm alemlere gösterdi, baharı sadece beraber nehri geçen İsrailoğulları tatmıştı, habibi ile tüm alemler ve tüm alemler de tekrar dirildi habibinin Hz. Muhammed Sav.'in nuru ve Kur'an-ı Kerim'in nuru ile. Bizler her ne kadar bu baharı tatsak da başkaları baharın geldiğinden habersiz adeta kış şartlarında hayatta kalmaya çalışıyor, bizler her ne kadar baharda doğsak da bazılarımız sonradan baharda olduğunu idrak edebiliyor, ağaçlarda açan çiçekler baharın habercisidir aynı şekilde baharın geldiğini göstermekte bizlere düşüyor en güzel şekilde hak yolda yaşayışımızla adeta bir çiçek gibi açarak tüm alemlerde.

Çalışmamız gereken karakterler var bu kıssada, bu kıssalarda yaşananlar baştan sona yaşananlar bizlerinde bireysel olarak maneviyat çalışmasında içsel olarak yaşayacağı gelişmeleri de anlatıyor, manevi gelişimimizi bu kıssalarla yorumlamamız ve kendimizi de yolda emredildiği gibi yürümemiz açısından önemli. Tüm bu kıssaların gaybı en iyi bilen Rabbimiz tarafından en güzel şekilde bildirilmesi çok büyük bir lütuftur, Kur'an-ı Kerim ile habibin peygamberimiz Hz. Muhammed Sav. ile hepimizin de haberi oldu Allah'ım lütfunla ki yoksa bu konuda bir bilgimiz olmazdı sen ki tüm zamanları da bilineni de bilinmeyi de tüm gaybı da en iyi bilensin dilediğin kulları da dilediğin ölçüde haberdar edensin, haberdar edenlerin en hayırlısı olan Allah'ım hatalara düşmekten sana sığınırız.

Rabbimiz Hz. Musa As.' a sorduğunda o sağ elinde tuttuğunu Hz. Musa As.' da onla ne yaptığını söyledi kendi ihtiyaçlarını karşıladığını, sonra Rabbimizin emri ile de o asayı yere attığında da bir yılanla dönüştüğünü gördü, sonra o asadan o yilandan kaçtı, sonra o asa ile Mısır'dan halkını çıkarmak için kullandığında artık o Rabbimizin lütfu ve ikramı ile çeşitli mucizeler gösteren asaya dönüştü. Bizler de nefsimizi kendimiz için kullanırsak kendi arzularımızı tatmin etmek üzere yaşar durursak bir yılanla yaşıyor gibi oluruz. Hz. Musa As.'ın tüm düşmanları bizim de düşmanlarımız, sadece Firavun değil onun yanında bulunan yardımcıları da. Şeytan bizlere nasıl sağdan yaklaşıyorsa büyücü Haman da aynı şekilde firavuna yaklaşıyor.

İki firavundan birinden bahsettik ki bir de Hz. Yusuf As. kıssasında geçen firavun vardır ki o da hiç ses etmez ne etliğe karışır ne de sütlüğe, bakar ki hayat istediği gibi akıp gidiyor hiçbir şeye karışmaz, düzeninin bozulmasını, keyfinin kaçmasını hiç istemez.

Firavunun eşi ki Rabbimize nida ederek bu zalim düzenden kendisini kurtarmasını dilemişti, firavunun zalimliğine şahit olmuş ve bu zalim düzenin de içinde Rabbimizin de lütfu ile olmak istememişti, kendisi her ne kadar sarayda olsa da geçici dünya hayatı yerine ahiret hayatını dilemiş bu dünyada en güzel sarayda kalmak yerine ahirette Rabbimizden bir cennet istemiştir ki Rabbimizin lütfedeceği nimetlerin daha hayırlı olacağını da Rabbimizin lütfu ile idrak etmiş ve dua ile Rabbimizden yardım dilemişti. Gerçeği kabul etmekte Firavun gibi direnmemeliyiz. İnsanlar güzel işlerle de büyülür, iyilikten, birine birinin iyilik yapmasından, bunu kabul edemez, hazmedemez, adeta bir sihirle büyülenmiş gibi bir halde olduğundan kendisini savunmaya geçer, yaşadığımız düzeni değiştirmemiz gerekiyor ki hak yolda olanlar gibi bizler de iyilerde olalım lakin kendimizi iyi sanıyoruz, yaşadığımız hayatı doğrularımızla en güzel şekilde yaşadığımızı, sadece kendimizi hak yolda görüyoruz, sadece biz biliyoruz da başkaları bilmiyor öyle mi, işin doğrusu yaptığımız tüm bu ibadetler, öğrendiğimiz tüm bu bilgiler bizlerin azgınlığını daha da arttırıyor daha da kibirlendiriyor, başka bir hayatın doğru yaşadığını görünce de yanlış yaşadığımız gözümüzün önüne geliyor, işte kabul etmemiz gereken yaşayış, o hak yolda yaşayan kullar gibi yaşamalıyız.

Nefsimizi yenemeyiz, Firavun'u yenemeyiz, eli silahlı büyük bir orduya sahip ama ondan kaçabiliriz, kaçarken de destek alabiliriz Rabbimiz yolda bize yardım edebilir, ona ne kadar sığınırsak o kadar da umudumuz vardır demektir. Nefsimizi terbiye etmeyi istemeliyiz, kötü görüntümüzden kurtulmak ruhumuzu temizlemeye gayret sarf etmeliyiz. Bunu istemeliyiz. Üstü başı pislik içinde kalmış birinin hamama gidip tüm kirlerinden temizlenmeyi istemesi gibi. Çöle gitmek Hz. Musa As. ve kavmi gibi bu nefsimizle mücadele etme konusunda bizlere

yardımcı olabilir, çölde bir gece geçiresek o gündüz sıcak gece soğuk her tarafta kumdan başka bir şey olmayan bir örtü üzerinde hemen evimize geri dönmek isteriz çünkü canımızın isteyeceği arzulanacağı çok şeyler var lakin tek şey etrafta da bolca bulunan kum zerresi o da işimize yaramıyor aynı bu şekilde maneviyat çalışmasında dünyevi arzularımız kendimiz için kullanmak istediğimizde bir kum zerresi gibi gözümüze gelecektir böylelikle de kendimiz için alma arzumuzu artık kulları için alma arzumuzu getirebiliriz. Çöl de bir imtihandır, kimse çölde olmaktan hoşlanmaz, çölde niceleri yollarını kaybetti, niceleri mecnun oldu, niceleri bu yollarda can verdi bu sebeple çölden alacağımızı alıp bir an önce geçmeye çölü arkamızda bırakmaya bakalım.

Firavunu firavun yapan kötülükleri başta zalimliği, yediği kul hakları, firavun bir zorbaydı, zorla istediklerini yaptırırdı, halkı çeşitli gruplara ayırdı oysa halk demek bir bütün olarak yaşayan birbirini düşünen insanlardan oluşur ancak bu şekilde halk olunur, erkek çocuklarını kılıçtan geçirdi, kadınları da hayatta bıraktı ki böylelikle de bu sınıfı güçsüz bırakmak istedi, tam bir bozguncuydu ki bir çocuk nasıl ki bir oyunda yenildiğinde yenilgisini kabul etmek istemez, tatsızlık çıkartır, diğer çocukları da zorba bir şekilde istediğine boyun eğdirir, oyunun da arkadaşlarının da tadını kaçırır, oyunun düzenini bozar, oyunda da oyundan sonra da arkadaşlarının arasını bozar, diğerlerini aşağılar, hor görür, küçümser, kibirlenerek kendisini diğerlerinden üstün görür böylelikle de diğerlerini etkisi altına alır diğer çocuklar da bu zalime boyun eğer aynen firavunda sarayında halkı dışarda kendisine karşı bu haldeydi. Hz. Musa As. firavunun sarayına göz koymuş değildi, iman edince elindekiler gitmeyecek aksine bu nimetleri ona lütfedenden daha da fazlasını vermesini umut edebilecekti lakin elindekilerini hiç kaybetmeyeceğini sandı, her şeyini kaybetti.

Firavun Haman ve Karun üçü de helak oldu. Üçü de böbürleniyor, büyüklük taslıyorlardı, üçü de kibirliydi. Firavun nefsimiz şirke koşan, Haman da nefsimizin bir veziri firavunun kulağına sağdan fısıldayan bir şeytan, Karun da bir komutan firavunun yardımcısı nefsin arzuları ve isteklerini yöneten, Firavun kraldı, Haman vezirdi bir rahipti bir din adamıydı, Karun ise hazinelerin başındaydı. Firavun makam ve mevki sahibi sözünün geçmesini isteyen bir zalim, Haman bilgisine güvenen bir cahil, Karun ise mal ve mülküne güvenen bir cimriydi. Firavun tüm servetini arkada bıraktı denizde boğulup gitti, Karun da tüm mal ve mülküyle yere battı gitti. Firavunun sarayında olan mümin kul, Allah rızası için saraydaki sapıtmışları uyarmaya çalışıyor, saraydakiler ise sapıtmış olduklarının farkında değil. İmanlı zat güzel bir dil kullanarak firavunu dahi bir anlığına yumuşatıyor. Kur'an-ı Kerim'de peygamberimiz Hz. Muhammed Sav.' de bizlere adeta seslenerek o mümin kul gibi adeta bizlere seslenerek gönlümüze Rabbimizin lütfu ile rahmet oluyor, kalbimizin katılığını yumuşatıyor. Nefsimizin sözlerine karşısına Rabbimizin sözleri ile Kur'an-ı Kerim ile gidelim. Nefsimizin yaşantısına karşı peygamber efendimiz Hz. Muhammed Sav.' in yaşantısını örnek alarak yaşayalım. Nefsimizin beraber olmak istediği kötü arkadaşlıklar karşısında hak yolda olan kullarla bir arada olmak isteyelim ancak bu halde yaşarsak Rabbimizden umudumuz olabilir.

Güzel hak yolda olan bir çevremiz olmalı ki yaptığımız kötülüklerle karşı uyarılabilelim bize yaptığımız kötü işler güzel görünmeden kendimizi beğenmiş bir halde gitmeden önce birilerinin yaptığımız işler hakkında bizleri uyarması kötülüğümüzü fark etmemiz açısından çok önemlidir aynı şekilde çevremizde olan biri de hak yoldan sapmaya başlar da kötülükleri şeytan işi pis

işleri güzel görmeye başlarsa bizler de ona destek olabiliriz. Şayet yaptığımız kötülükte olsa o kötülüklerden ilerleyen zamanlarda hak yolda ilerledikçe pişmanlık duyalım Rabbimize yönelerek o işlerden af dileyip tövbe edelim yaptığımız kötülükler gözlerimize bir bakış dahi süslü gelmeden hemen, hemen yoldan milim sapmadan. Allah'ım lütfunla günahlarımızdan af diledik lütfunla da artık tövbe ettik, bizi affedeceğinden tövbemizi kabul edeceğinden lütfunla da umutluyuz şükür elhamdülillah.

İstedikleri bir amacınızın olmaması, bir yol tutmayalım, Mısır'daki kölelerden de bir farkınız olmasın, hiç Rabbimizin ayetleri üzerine düşünmeyelim, bize ekmeğimizi versinler, suyumuzu önümüze koysunlar o kadar, bizden yapmalarını istedikleri işi yapalım, dünyada dünyaya bir köle olmamızı isteyenler, sizler de onları destekliyorsunuz, onların istedikleri gibi yaşayarak. En büyük düşmanımız kendimiziz, halk olmak için kendimize gelmemiz gerekiyor, erkeklerimiz katlediliyor, kadınlarımız da utanç içinde. Sen bize de yardım et Allah'ım habibin Hz. Muhammed Sav.' in hürmetine. Rabbimiz bizim hak yoldan başka bir yol tutmamıza razı olmaz, Allah'ım senden umudumuz lütfunla çoktur. Rabbimiz bizlere Kur'an-ı Kerim'de her türlü örneği, misali en güzel şekilde verdiği için, anlayabileceğimiz bir dilde, üslupta, anlatım tarzıyla en güzel şekilde açıkladığı için şükürler olsun.

Çevremizde birbirimize karşı iyiliği teşvik etmeli, merhamet göstermeli, iyilikte bulunmalı, sadaka vermeli, zekat vermeli, ikram etmeli, misafirperverlik göstermeli, nezaket göstermeli, hoşgörülü olmalı, saygı göstermeli, muhabbet beslemeli, bağışlamalı bağışlayıcı olmalı, hoşnut edici olmalı, affedici olmalı, şefkat ve yumuşaklık göstermeli, empati kurmalı, destek olmalı, dinlemeli ve anlama gayreti içinde olmalı, teşvik ve motivasyon sağlamalı, yaraları tedavi edici olmalı, gülümsemeli, özür dilemeli, yardımlaşma ve dayanışma içinde olmalı, paylaşımcı olmalı, eğitim ve bilgi paylaşımı içinde olmalı, sorumluluk almalı, övgü ve takdir göstermeli, barışçıl çözümler aramalı, çevrenin ve çevresindeki kişilerin de çıkarlarını önemsemeli, sorumluluk almalı, güven vermeli, uzlaşma içinde olmalı, bağları güçlendirmeli, ilişkileri geliştirme gayretinde olmalı, fiziksel olarak da sevgiyi gösterme yoluna giderek sarılmalı, hediyeleşmeli, mini jestler yapmalı, güzel kokmalı, minnet göstermeli, vefalı olmalı, dua etmeli, adaletli davranmalı, doğru sözlü olmalı, kötülüğü önlemeye de gayret etmeli. Kendimize yönelik de iyi eylemler içinde olmalıyız ki bunlar düşünmek, aklını kullanmak, maneviyat çalışmak, gayret göstermek, tevekkül etmek, müşavere etmek fikir alış verişinde bulunmak, istişare etmek, kendi ihtiyaçlarımızı ve sorumlu olduklarımızın ihtiyaçlarını alın terimiz ile karşılamak, kendimize güvenmek ki bu güven Rabbimize sığınarak onun rızası yolunda aşk ve şevkle çalışarak samimi bir dua içinde olarak ona olan güvenimizle kendimize güvenmek onun yanımızda olduğunu bilerek yoksa kendi güç ve kuvvetimize güvenerek değil Rabbimizin güç ve kuvvetine güvenerek, zikir halinde olmak, Rabbimizden umutlu olmak, Rabbimizden yardım istemek, kendimizi iyi geliştirmek, sağlığınıza dikkat etmek, namaz kılmak, oruç tutmak, Kur'an-ı Kerim okumak, hak yolda olanlarla bir araya gelmek, dini ibadetlerimizi yerine getirmek, peygamber efendimiz Hz. Muhammed Sav.' i örnek alarak sünnetleri ile yaşamaya gayret etmek.

Dünyada çeşitli duygular içinde olabiliriz, çevremizde farklı duygular içinde olabilir bu duyguların yaşattığı hissiyatlar da kişiden kişiye değişiklik gösterir bizler mutluluğu farklı bir hissiyatla daha yoğun yaşarken başkaları farklı bir hisle yaşar, bizler farklı şeylerden farklı

şekillerde mutlu olurken başkaları da farklı şeylerden farklı şekilde mutlu olur. Farklı duygulardan bahsedecek olursak arzulu, aşk halinde, mutlu, sevinçli, korkulu, acılı, ızdıraplı, gururlu, güven halinde, huzurlu, sükunetli, dingin, durgun, dalgın, enerjik, etkilenmiş, ferahlamış, hassas, hayran, heyecanlı, hevesli, şefkatli, şehvetli, yürekli, tutkulu, umutlu, zinde, kırılgan, istekli, hoşnut, meraklı, neşeli, odaklanmış, sıcak kanlı, soğuk kanlı, şaşkın, tatmin olmuş, uyarılmış, yüreklenmiş, zevk halinde, sakın gibi bizle aynı duygu durumunda aynı hissiyatta kullar olamaz. Çevremizdeki kullar her zaman aynı hissiyatta olamaz, aynı duyguları yaşayamaz, çevre içinde elimizden geldiği kadar birbirimiz desteklemeye gayret etmeliyiz, birbirimizin hissiyatlarını içimizde gönlümüzde yaşayarak karşımızdakine de o hissiyatla yaklaşmalıyız. Acı duyduğunda acısını ancak böyle paylaşarak yükünü hafifletmesini sağlayabiliriz, mutluluğunu da paylaşarak da daha da çoğaltabiliriz. Aldatılmış, aşağılanmış, baskı altına alınmış, bastırılmış, duyulmamış, engellenmiş, fazla yüklenilmiş, haksızlığa uğramış, ihmal edilmiş, içsel çatışma içinde, izole edilmiş, kısıtlanmış, reddedilmiş, suçlanmış, tepkisiz bırakılmış, terkedilmiş, üzgün, yetersiz hisseden, yalnız, korkmuş, umutsuz, sinirli, endişeli, panik içinde, hüznü, depresif, karamsar, çaresiz, öfkeli, utanmış, içten içe kaynayan, boşlukta hisseden, yorgun, bıkkın, tükenmiş, içsel karmaşa içinde, karmaşık, kafa karıştırmış, belirsiz, bulanık, hırpalanmış, zayıf, güçsüz, güvensiz, savunmasız hisseden, paranoyak, içsel çatışmada, infial içinde, şaşkın, dengeyi kaybetmiş, çıkmazda, dar boğazda, sıkışmış, sıkıntılı, sıkıntıda, kuşkulu, kuşkuya düşmüş, kırılgan, kırılganlık hisseden, zorlanmış, kırılganlık hissi yaşayan, güvensizlik hissi yaşayan, korku içinde, hayal kırıklığına uğramış, umutsuzluk içinde, boşlukta hisseden, çaresizlik içinde, paniklemiş, dehşete düşmüş, kederli keder dolu, yaralanmış yaralı, yaralanmış hisseden, mahcup hisseden, kızgın, öfkeli, kızgın hisseden, hayal kırıklığına uğramış, hayal kırıklığına uğramış hisseden, hüsrana uğramış hissedebiliriz, daha birçok farklı farklı hallerde hissedebiliriz çevremizde de bu duygular içinde olanlar olabilir bizler elimizden geldiği kadar birbirimize destek olmalıyız. Kalplerimiz o gönüllerimiz dağınık olmamalı birbirimizi hissetmeli, bir arada olmalı, peygamberimiz Hz. Muhammed Sav. ve ashâbı gibi böyle olursa Allah rızası yolunda hak yolda koşturursak Rabbimiz de bizimle olur. Hak yolda olduğumuzda da Rabbimiz bizleri hak yola çıkarmayı lütfettiye Rabbimizle de aramızda bir anlaşma olur ki bu anlaşma bir sözleşmedir, Rabbimizin bizden beklediği emir ve yasaklarına uyma konusunda gayret etmemizdir, peygamberi habibi Hz. Muhammed Sav.’ in sünnetleri ile yaşama konusunda onu örnek almamız konusunda gayret etmemizdir, Kur’an-ı Kerim ile hayatımızı okuma konusunda gayret etmemizdir ki diğer Müslüman kullara karşı da sorumluluklarımız vardır bu da sözleşmeye dahildir onlara en güzel şekilde davranma konusunda aynı şekilde Müslüman olmayan kullara da Müslüman olmayan Müslümanlara düşman olan zalimlere karşı tutumumuzda da onlara Allah’a ve peygamberimiz Hz. Muhammed Sav.’ e düşman olanlara karşı da ki onlar alay ederler alay etmek aşağılamak demektir ki Allah’ı ve sözlerini aşağılarlar, peygamberini habibini Hz. Muhammed Sav.’ i aşağılarlar, hak yolda koşturan kulları aşağılarlar, onlara düşmanlık gösterirler zulmederler haklarını çiğnerler haklarını vermezler haklarını gasp ederler, onlara işkence ederler, türlü türlü kötülüklerde bulunurlar bu zalimlere karşı sözleşmemizde onlara karşı düşman olmamız da geçer, onların tarafında olanlara karşı da olmamız, buna alkış tutanlara da karşı olmamız, bir çevremiz varsa hak yolda Allah rızası için gayret edenleri de bağlar bu sözleşme ki elimizden geldiği kadar onlara destek olma konusunda. Bir evliliğin nasıl sözleşmesi oluyor karşılıklı sözler veriliyor ve bu sözler tutulması bekleniyor bu sözler sadık kalınıyor uzun yıllar ecel

gelene kadar devam eden de var hemen biten de işte bizler elimizden geldiği kadar üzerimize düşeni en güzel şekilde yerine getirmekle yükümlüyüz, bu güzel bağımızı en güzel şekilde sürdürme gayretinde olmalıyız, Rabbimize sığınarak aynı şekilde kendimize de çevremize de duacı olarak, bu bağın kıymetini bilmeli ve şükretmeliyiz, Rabbimiz bizleri bir araya getiren, Rabbimiz bizleri kendine yönelten sensin ki ne kadar şükretsek bu ihsanına karşılık eksik kalır. Allah'ım şükürler olsun.

Rabbimizin rızası yolunda Kur'an-ı Kerim ile hayatımızı okumaya çalışarak Hz. Muhammed Sav.' in sünnetleri ile hak yolda olan bir çevre içinde yaşama ve yaşatma gayretinde olursak Rabbimizden de üzerimize sekine indirmesi konusunda da o kadar umudumuz olur, dünyada da takva sahibi olma konusunda, ilim ve hikmet kazanımız konusunda, farkındalık ve bir şuur kazanma konusunda cennet ve cehennem hissiyatı kazanma konusunda maneviyatta ilerleme konusunda da o kadar umudumuz olur, erdemli ve cömert olma konusunda da gayret gösterirsek de Rabbimizin hidayetinden de o kadar umutlu oluruz, ahiretimiz için de rabbimizin rızası, merhaba ile selam ile karşılanmak ve cennete girme konusunda umudumuz olur. Hidayet karşılığında sapıklığa düşmekten sen bizleri muhafaza eyle Allah'ım. Bozgunculardan olmaktan, düzeni bozanlardan olmaktan, fesatçı olmaktan, kullarının arasına ayrılık sokan fitnecilerden olmaktan her türlü kötü halden, her türlü kötülükten, her türlü karanlık işten, her türlü razı olmadığın işler içinde olmaktan sana sığınırız.

Maneviyat yolculuğumuzda karşımıza kötülüklerimiz de çıkacak, kötü kullarla da karşılaşacağız esasen bu kötü kulların karşımıza çıkması da bizler için bir lütuf ki onların kötülüğünü görerek Rabbimize bu kötülüklerden sığınma konusunda bir fırsatımız olur. Bir hırsız evimize girdiğinde tüm değerli eşyalarımızı çaldığında bu kötülüğün ne kadar can yakıcı olduğunu idrak etme fırsatını Rabbimiz bizlere lütfeder bu hırsızlığa karşı da bir anlayış geliştiririz ve bu kötülüğün karşısında oluruz en ufak değersiz bir şeye dahi gözümüz gitmez, bu anlayışa gelebilmemiz için iki türlü ilerleyebiliriz ya evimize hırsız girmesini başımıza büyük bir felaket gelmesi ızdırapla yola gelmemiz yada maneviyat çalışmasında bu kötülüğümüzle karşılaşarak Rabbimize sığınarak af dileyerek tövbe edebiliriz, maneviyat çalışmasında da bu kötü davranışlarla karşılaşmak da ders çıkarmak da en güzeli ki bu da Rabbimizin lütfu ile Kur'an-ı Kerim ile hayatımızı okumaktan geçer, bizler Kur'an-ı Kerim okuyarak bu ayetlerle kendimizi bu kötülüklerden Rabbimize sığınarak korunma yoluna gideriz. Rabbimiz lütfettiği ayetleri ile de kötülüğümüzü görmemizi sağlıyor, bunu deneyimlemeden, kötülük başımıza gelmeden Rabbimiz bizden bu kötülükleri sakındırıyor, o kötülerin hallerini anlatıyor, o kötülüklerin sonuçlarından bahsediyor, bizlere korku lütfediyor, günahlarımızı görmemizi sağlayarak da af dileme ve tövbe kapısını gösteriyor, hayatımızı okurken de karşılaştığımız kötülerle onların da kötülüğünü bizlere en güzel göstererek onlar gibi olmaktan kendisine sığındırıyor, kendimizi bilememizi, kendimizi üstün görmememizi kibirli olmamamızı emrediyor ki emirlerine uyarsak peygamber efendimiz Hz. Muhammed Sav.' in sünnetleriyle yaşayarak hayatımızda onu örnek alırsak da bu kötülüklerimiz yerine iyilik ve güzelliğe bırakılması konusunda umudumuz da o kadar çok olur. Öfkelenebiliriz lakin bu öfkemiz İslam düşmanlarına karşı olur Müslümanlara karşı değil böylelikle maneviyatta ilerleyebiliriz bunu bir ilerleme aracına dönüştürebiliriz Rabbimizin lütfu ile. Kendimize de okumamız gerekiyor uyarı ayetlerini kendimizde de görmeye çalışmak değil kendimizi bu kötülüklerden sıyrılmış bu kötülüklerden kendimizi kurtarmış olarak değil

Rabbimize sığınarak şayet varsa içimizde bu kötülükler de af dileme ve tövbe etme yoluna giderek, bu gördüğümüz kötülüklerimizi, kötü huylarımızı görmezden gelerek değil.

Şeytan bizleri yapa yalnız bırakmak ister, hak yolda olan çevremizden bizleri çekip çıkarmak ister. Sonra batıl yola meylettiğimizde de etrafımıza bir bakarız ki hep batıl yolda olanlar etrafımızı sarmış biz de onlardan biri olup çıkmışız. Şeytan bizleri işte böyle bir uçurumun kenarına kadar götürmek ve oradan kendimizi atmamızı ister. Bir insan tek başına kaldığı zaman intihar eder, şayet çevresinde başkaları olsa bunu ondan vazgeçirmeye çalışırlar.

Allah'ım hidayeti dilediğine lütfedersin yolda kullarına yardımcı olursan da kullarına yetensin, hidayetini diliyoruz, yardımını diliyoruz Allah'ım.

Her nasıl ki iyilik ve güzellikler yolunda koşturuyorsak bu konuda tavsiyelere kulak verip daha çok iyilik ve güzellikler yapma adına bir yarış içindeyssek aynı şekilde kötülüklerimize karşı da bir çalışma içinde olmamız gerekir, kötülüklerle karşı nasıl mücadele etmeliyiz bu konuda çalışmaya ihtiyacımız var yoksa kötülüklerimizi görmezden gelerek maneviyatta ilerleyemeyiz, sürekli iyilikler yaptığımızı sanıp kötülüğümüzün de hiç farkında olmayız her işimizin doğru ve güzel olduğunu düşünmeye başlarız, bu yaparken güzel gördüğümüz haz aldığımız iyilikler de bizi daha da kibirlendirir de tek doğru yolun bu olduğunu düşünmeye başlarız sonra kötülerden oluruz da Allah korusun bu kötüler arasında da kendimizin farkında olmayız.

Kötülükten nasıl kurtulabiliriz. Kötülüğü iyilikle defetmek ki bir kötülük yaptığımız zaman bu kötülüğümüzü görüp analiz etmek, bu analiz etme yönteminde bu günahımıza sebep olan şeyler, hatayı nerede yaptığımız, aynı dünyada birine bir hata yaptığımızda kendimizi sorguya çekmek olarak da düşünülebilir, maneviyatta bunu içsel olarak Kur'an-ı Kerim nurunun ışığı altında habibi Hz. Muhammed Sav.' in nuru altında yapmaya gayret etmeliyiz, af dilemek ve tövbe etmek ardından gelen süreç. Bu kötülüğümü karşı ne yapabilirim bu kötülüğümü düzeltmek adına nasıl bir davranış geliştirebilirim ki bu kötülük benden gitsin yerine bu kötülüğün iyilik gelsin elbette Rabbimizin takdirindedir ona sığınmalıyız lakin bu elimizden gelen her şeyi yaptıktan sonra af dileyip tövbe ederek kendimizi bu kötülüğümüzden kurtarmaya çabalayarak dua ederek o kötülük gibi bir iyilikte bulunmak ki misal bir gönül kırdık istemeden bir gönül kazanma bir güzel söz söyleme gibi düşünülebilir illa gönlünü kırdığımız birinin gönlünü almak başta zor olabilir bunun yerine başkalarının gönlünü alabiliriz yani sadece kötülükte bulunduklarımıza iyilik yaparsak kendimizi düzeltiriz diye bir girişimde bulunmak her zaman doğru olmayabilir bunun yerine başka kullara da iyilikte ve güzellikte bulunabiliriz, sadece kötülüklerden sonra da değil daima iyilikte ve güzellikte de bulunmaya gayret etmeliyiz, iyilik ve güzellikle yaşamaya gayret etmeliyiz, umutsuzluğa kapılmadan daima Rabbimize sığınarak yardımını isteyerek aklımızı kullanarak yaşamaya gayret etmeliyiz. Günah işlenen yerler bellidir ki bunlardan biri de günahkar insanlar arasında bulunmaktır, bu günahkar insanlar kendi günahlarının farkında olmadan yaşıyor, yaptıkları işi güzel görüyor olabilirler onlar için sevdikleri insanlarla bir içki sofrasında oturmak, dertleşmek çok güzel bir davranış gibi geliyor olabilir işte bizde gidip aralarına oturursak bu yaptığımız davranış sonucunda biz de o günahlardan kendimizi kurtaramayız bu sebeple çevre çok önemlidir hak yolda olan bir çevre de bize iyilik bulaştırır, kötü işlerden yüz çeviririz. Sabretmek, sadaka vermek Rabbimizin bizlere olan lütuf ve ihsanlarından çevremizin de yararlanmasını sağlamak ki gizli olarak da açık olarak da Rabbimizin lütuflarını paylaşma gayretinde olmalıyız ve namazla, nasıl alıkoyar

ki namaz bir duadır, Müslüman kardeşlerimize tüm salih kullara babamız Hz. İbrahim' e dua ederiz, peygamberimiz Hz. Muhammed Sav.' e selam ederiz, namaz ki Rabbimize bir dua ile içinde bulunduğumuz hali Rabbimize arz ederiz. Abdest alarak rahmetini umarak kendimizi temizleyerek bir niyet içinde oluruz, namaz ile kulluğumuzu gösteririz, Rabbimizin ayetlerini okuruz, bu okuma ile yardım dileriz, bu ayetlerle yaşama isteğimizi Rabbimizin bizden istediği gibi bir hayat yaşamak istediğimizi Rabbimizin sözlerini elimizden geldiği şekilde en güzel şekilde okuyarak o sözleri sürekli olarak tekrar ederek bu isteğimizi Rabbimize arz ederiz, huzurunda da her bir hareketimizde onu anarız en güzel şekilde onu tesbih ederiz, ona hamd ederiz, ona en güzel övgülerde bulunuruz, dua ederiz, bizi işittiğini, gördüğünü her halimizden de haberdar olduğunun farkındalığıyla bilinciyle, o ki kendimizi bildiğimizden daha iyi bizi bilir bizden kendimizden haberdar olduğumuzdan daha haberdar olandır, her halimizi bilendir, her halimize karşı da en güzel şekilde bizlere Rahmet edendir, her hareketimizde kulluğumuzu gösteririz, huzurunda dururuz, huzurunda durarak kulluğumuzu göstermeye gayret ederiz, başımızı eğerek kulluğumuzu gösteririz, secdeye kapanırız kulluğumuzu gösteririz, diz çökerek kulluğumuzu gösteririz ve bu tüm günümüz boyunca sürer beş vakitte de ki Rabbimizin lütfu ve rahmeti iledir. Kulluğumuzu Rabbimiz olduğunu bizlere en güzel şekilde gösteren ve bunu da en güzel şekilde gösterme imkânı lütfeden namazı lütfeden Rabbimize hamd olsun habibi, sevgili resulü nebisi peygamberimiz Hz. Muhammed Sav.' e selam olsun.

Düşmanlarımıza bakacak olursak ki en büyük düşmanımız yine kendimiz kendimizden başlayalım, Rabbimize karşı şirk koşarsak, asi olursak, nefsimizi dinlersek, kibirlenirsek, boş bir gurura kapılırsak, dünya hırsı ile yaşayıp gidersek, emir ve yasaklarına uymazsak, hak yolda olan kullarına düşmanlık gösterirsek, büyüklenirsek, heva ve hevesimizin esiri olup haz peşinde oradan oraya koşturursak, aklımızı kullanmayıp gönlümüzü de dünya ile eğlendirirsek, bağınaz bir şekilde sadece kendi doğrularımızla körü körüne kör bir inançla yaşarsak, bir putperest gibi her şeyi putlaştırırsak şeytan ve aveneleri de etrafımızı saracaktır, ibliste, ifritler de insanlardan ve cinlerden olan kötülerde o şeytanlar da bizimle beraber olacaktır ki böylelikle de çevremize bizlerde benzemeye başlayacağız.

Çevremize karşı işlenen kötü eylemler arasında da kız çocuklarını diri diri gömmek, akrabalık bağlarını kesmek, talan, soygun, düşmanlık, haset, ihtiras, isyan, kıskançlık, kötülük, kin, kötü düşünce, bencillik, alay, gizli gözetleme, anne ve babaya asilik, ayrılık sokmak, mobbing, tuzak kurmak, insanların gizliliklerini araştırmak, birbirini karalama, kusur arama, insanları arkalarından çekiştirmekle gıybet etmek, zan, fitne çıkarmak, fesat çıkarmak, cimrilik, zulüm, nankörlük, böbürlenmek, azap, yalan, iftira, yalan şahitlik, şiddet, zina, ahlaksızlık, israf, tüketim çılgınlığı, adaletsizlik, ayrımcılık, kayırma, saygısızlık, nefret, öfke, kin, büyüleme, eşek sesi ki seslerin en kötüsüyle hitap etmek, kaş ve göz hareketleriyle gizli bir şekilde veya insanları yüzlerine karşı küçümseyerek alaya almak, kumar oynamak olarak sıralayabiliriz ki bu kötülükleri yaptığımızda da kendimize en büyük kötülüğü yapmış oluruz, kötülüğümüzü daha da arttırmış oluruz, Rabbimizin rahmetinden uzaklaşmış oluruz. Bu dünyada kötülüğün sonucunda helak, lanet, bela, horluk damgası, sağırlık, akılsızlık, körlük, basiretsizlik, hastalık, zillet, hakikatten geri kalmak, yüzde kara leke, kalbin mühürlenmesi, büyülenmek, kötülerin musallatına uğramak varken, kötülüğün sonucu da kötüler için cehennem olacak. Müşrik, kafir, münafık, fasık, isyankâr, azgın, müfsit, münkir, zındık, putperest olmaktan, bizleri lütfunla ve rahmetinle çıkardığın bu hak yoldan biran olsun sapmaktan sana sığınırız Allah'ım, bizleri

Müslüman kulların olarak yaşatmanı ve Müslüman kulların olarak canlarımızı almanı senden diliyoruz Allah'ım habibin Hz. Muhammed Sav.' in hürmetine âmin.

Kötülükler manevi gelişimizi engeller, gönlümüz o günahlarla nokta nokta kararmaya başlar, bu kötülükleri aşarak ancak ilerlemeye devam edebiliriz, kötü huylarımızı iyiliklerle değiştirmeye gayret ederek, cahilliğimizi ilimle gidererek, başımıza gelen felaketlerden ders çıkararak, yaptığımız kötülüklerden zalimliklerimizden bu kötülüklerimizi görüp, idrak edip, yanlış olduğu konusunda anlayışa gelip ardından bu yanlışla dönmek üzere pişmanlıkla, samimiyetle, umutla Rabbimizden af dilemek ve bir daha dönmek üzere bu günahlara Rabbimize söz vererek tövbe etmek yoksa geriye doğru gitmeye başlarız o karanlığa doğru, gönlümüz kararırsa mühürlenirse gönülden Müslüman kullarla bir bağ kuramayız, hak yolda olan kulları gönülden hissedemeyiz, Rabbimizi hissedemeyiz, ilk olarak gönlümüzü temizlemeli af dileyerek tövbe ederek ardından da gönlümüze yönelik çalışmamız gerekir, hak yolda olan kullarla beraber olarak gönlümüzü nurlandırmasını Rabbimizden dilemeliyiz.

Doğada eskisine nazaran daha az vakit geçiriyoruz bu sebeple de doğayı okuma konusunda da eksikliklerimiz olabiliyor, kırsal kesimde yaşayanlar daha çok domuzlardan şikayetçi olanlar, şehirli kesim ise sokak hayvanlarından özellikle köpeklerden şikayetçi oluyor, onların saldırgan tavırlarından. Hayvanlar alemi ki her bir hayvan farklı şekillerde davranıyor, farklı bir yol tutuyor. İnsan olarak yaratıldık, insan gibi davranmaz hayvan gibi davranırsak sonumuz hayvanlar gibi olur, suretimiz de öyle. Rabbimizin laneti bizleri değiştirir, Rabbimizin rahmetinden uzak kalmak insanlığımızdan da bizleri uzaklaştırır. Biriyle alay ettiğimizde yüzü kızarır, alay etmek aşağılamaktır, bu kendini düşünenler başkalarıyla eğlenmek için alay ederler, kendilerini üstün diğerlerini alçak görürler, alay ederek aşağılarlar. Dünyada fiziksel uğraş gerektiren işler sonucunda bedenimiz yorgun düşer ve fiziksel dünyanın kiri ve pası üzerimize bulaşır. Terlesek bir toz kalksa yerden üstümüz başımız kirlenir, yüzümüz toz toprak içinde kalır. Sokakta toz toprak içinde oynayan çocukların da yüzleri kapkara gelirler. Bu yüzde lekeleri olanlar yoksun kimselerdir, fiziksel güçle çalışmak zorunda olurlar, diğerleri ise bu kişileri çalıştıranlardır. Dünyada fiziksel dünyada bu iki halden bahsettik birisi yüz kızarıklığı diğeri de yüz karalığı, maneviyatta da yüz rengimiz değişmeye başlar, Rabbimizin rahmetini üzerimize ne kadar yağdırdıysa o kadar yüzümüz parlar. Rabbimizin rahmetinden ne kadar da uzaklaşmışsak isyan etmişsek o kadar rahmetinden de uzaklaşmışızdır böylelikle de yüzümüz kararmaya değişmeye başlar. Dinin emir ve yasaklarıyla yaşamak da yüzümüze perde çekilmesi konusunda bizlere Rabbimizin rahmetidir. Şayet dinin emir ve yükümlülüklerini yerine getirmez hak yolda olanlardan ayrılmaya başlarsak gönülden onlara bir kin ve nefret duymaya başlarsak bu perde de yavaş yavaş yüzümüzden çekilmeye başlar gerçek yüzümüz ortaya çıkar.

Nasıl ki hayatta çocukluktan itibaren bazı yemekleri sevmediğimizi görüyoruz, bazı yemeklerin bizlere dokunduğunu, bu yemeklere karşı bir sınır koymaya başlıyoruz. Bize özel bir davette en sevmediğimiz yemek önümüze geldi ve ev sahibi de bu yemeği yersek mutlu olacak biz de bu yemeği yiyerek onu mutlu edebiliriz aynı şekilde de dokunan bir yemek karşımıza çıktığında da o yemeği yersek hastalanabiliriz ki bunu davet veren de istemez ve anlayış gösterecektir lakin yemeği yersek bir rahatsızlığımız olmadığını söyleyerek mutlu olacaktır, aynı şekilde maneviyatta da kendimize sınırlar getirmemiz önemlidir, maneviyat

içimizde yaşıyoruz bazen mantık ötesi de hareket etmemiz gerekir bazen kendimize sınırlar çekmemiz de.

Allah'ım düşmanın olmaktan da yine sana sığınırız.

Bir kulu haksız yere öldürmek sanki tüm insanları öldürmek gibidir çünkü Rabbimizin alemlerinde onun dünyasında haksızca bir iş yapıp o öldürülen kula da o alemlerdeki her kula da zulmetmiş oluruz, her kulun hakkına girmiş, her birimizin bir görevi var tüm alemlerde her birimize de göbekten bağlıyız, kendimize de zulmetmiş oluruz ki haksızca Rabbimizin emir ve yasaklarına uymayarak, onun emir ve yasaklarını tanımayarak kendimizce bir iş yapmış oluruz.

Her Müslüman'ın her bir Müslüman üzerinde de hakkı vardır. İnsanlara haksızlık etmek, zulmetmek, hak sahibine hakkını vermemek, cimrilikte bulunmak, Allah'ın verdiği nimetleri paylaşmamak, kullarla beraber olmamak gönülden dahi olmamak ki kendimize karşı işlediğimiz zulümlerdir, kendimize nasıl ki iyi bakmadığımızda hastalıklar kapımızı çalıyor aynı şekilde hak yolda emredildiği gibi yaşamadığımızda da maneviyatımız bundan etkilenmeye başlar. Kendimize nasıl bakıyorsak, sorumlu olduklarımıza nasıl bakıyorsak aynı şekilde maneviyatımızla da ilgilenmemiz gerekir, onu da beslememiz, büyütmemiz, yaşatmamız hesap gününe hazırlamamız bunu da ancak Rabbimizin yardımı ile gerçekleştirebiliriz onun takdiri ile.

İntihar ederek kurtulduğunu sanmak büyük bir gaflettir, üzerimize düşen sorumluluklardan kaçamayız, Rabbimizin emir ve yasaklarını görmezden gelmek de böyledir.

Bazen karşılaştığımız durumlar sonucunda da bir çuval inciri berbat etmekten de Allah rızası için kaçınmalıyız, evet incirler çürük ve değersiz bunu da biliyoruz, değmeyeceğini de biliyoruz ama sırf Allah rızası için bu kötülükleri örtme yoluna gitmemiz gerekir biz ne kadar Rabbimizin rızası için örtme yoluna gidersek Rabbimizden de o kadar umutlu olabiliriz bizim de kötülüklerimizi örtme konusunda. Allah rızası için o kulu Allah rızası için Rabbimiz emrettiği için İslam'ın güzelliğini göstermek için hoşnut etmek. Farklı yerlerde de olabilirdik o zulmü işleyene taraf biz olabilirdik bu pencereden de bakmalı.

Bazı davranışlarımızla da kulların nefsini hoşnut etmemiz gerekir, onlara güzel sözler söylememiz ki amacımız onların nefislerini tatmin etmek değildir, kendi nefsimizi de tatmin etmek değildir, bizden beklenen de bu değildir, o hoşnutluğu o güzel sözü nefsiyle hissetmesi ki hak yolda yaşamaya gelmesi içindir, hak yolda olmanın bu yolda yaşamamanın çevremiz içinde çevremizin ilerlemesi içinde ne kadar önemli olduğunu göstermek için kendi iyili için Rabbimizin rızası yolunda yaşamaya gelmesi içindir bu hak yolda yaşamalarını görmek Rabbimizin rızası için iş tutmaya başlamaları bizim için en büyük mutluluk olur, bizim için en büyük sevinç olur ve kullarında gördüğümüz ve en çok hoşnut olduğumuz, en çok sevdiğimiz husus da budur, kullarına en güzel sevgiyi Allah rızası için bir sevgiyi en güzel şekilde ancak bu yolda gösterebiliriz, kullarda sevgimizi en güzel şekilde bu yolda hissedebilir. Bir sanatçıyı sevebilirsiniz Müslüman bir sanatçı gördüğünüzde de daha mutlu olursunuz.

Oyunlar

Sanal oyunların mantığında özellikle uzun soluklu olanlarda da dayanışma, birlik ve beraberlik, yardımlaşma, bir amaca yönelik bir hedef üzerine beraber çabalama ve gayret gösterme, bu yolda güzel bağlar inşa etme üzerine kuruluyor, büyük bir hedefe de uzun zaman gerektirecek, büyük emeklerle inşa edilecek bir hedefe de kullanıcıları kilitleyerek bu arzunun büyük bir arzu olmasını sağlıyorlar, uzun soluklu bir macera, bu arzuyu da yeni içerikleriyle de güçlendirerek oyuna olan ilgi ve alakayı sürdürmeyi sağlıyorlar bu şekilde de kullanıcıları etkisi altına alıyorlar. Maneviyatla bu oyunları karşılaştırdığımızda da şayet bizler Allah rızasını kazanma üzerine bir arzumuz olursa tüm bu hayatımızda gereksiz arzuların kölesi olmayı yavaş yavaş bırakmaya başlarız. Daha büyük bir arzu inşa etmek için hak yolda olan kullarla beraber olmamız gerekir, hayatı Kur'an-ı Kerim ile okumaya başlamamız gerekir, peygamberimiz Hz. Muhammed Sav.' in yolunda onu örnek alarak yaşama gayretinde olmamız gerekir. Ahir zamanda günümüzde de gelecek nesillerde de insanları bu oyunlarla, farklı sosyal içeriklerle sanal bir dünya ile uyuşturmaları insanları bir nevi nur yolundan uzaklaştırmalarıdır ki bu sanal dünya da esasen dünyadır, geçmişte dünyaya dalanlar günümüzde daha keyifle ve daha az emekle inşa edilen sosyal dünya içerisinde vakit geçiriyorlar. Bu dünyaya da gelişen teknolojiye de düşmanlık göstermek cahilce bir tutum olur göstermemiz gereken enerjimizi harcamamız gereken husus kullara en güzel şekilde maneviyat yolunu göstermek adına yaşayışımızı kendi yaşayışımızı ilk olarak düzeltmek olacaktır.

Oyun Sahası

Bir oyun sahasında beraber oyun oynayan çocuklar başlarında da öğretmenleriyle, oyun esnasında bir çocuğa karşı zorbalık yapan çocuklar, öğretmenin de uyarısına uymayan çocuklar, bunun sonucunda öğretmen tüm o zorba çocuklara karşı durup oyunu sonlandırabilir lakin o çocuk bundan daha da etkilenir ve zorba çocuklar bundan da onu sorumlu tutarlar bunun yerine öğretmen zorbalığa uğrayan o çocuğu cezalandırma yoluna gider ki bu ceza esasen onun o zorbalardan kurtulmasını sağlar, oyun devam eder zorbalar kendi aralarında eğlencelerine devam ederler, çocuk bu zorbaların gerçek yüzünü ancak o zorbaların arasından çıkıp onları yukardan gözlemlediğinde idrak edebilir yoksa içlerinde kalmaya devam ederse onların iç yüzünü görmesi de zorlaşır. İşte hak yolda olan kulların günümüzdeki timsallerinin de hali böyledir.

Hak yolda birbirimize karşı düşmanlık beslemeyelim, birbirimize sırtımızı dönmeyelim, etrafımız görüyorsunuz hep düşmanlarla çevrili, bizler Allah'ın kullarıyız, bizler Müslümanlarız, bizler kardeşiz, birbirimize karşı öfkelenmeyelim beşeriz hatalarımız olabilir, birbirimizin gizliliklerini araştırmayalım beşeriz şaşabiliriz, zanna kapılmayalım düşmanlarımız çok asılsız, manipülatif, yalan, karalayıcı zalimce haberleri görüyorsunuz, birbirimizin arkalarından çekiştirmeyelim gıybet etmeyelim birbirimizin etlerini çiğ çiğ dişlemeyelim, her birimiz türlü türlü yerlerimizden yaralı birbirimizin yaralarını deşmeyelim, etrafımız bizleri sürekli gözleyen ufak bir hatamızı bekleyen hemen tutup kapacak dişlemeyi

dört gözle bekleyen kurtlarla dolu, birbirimize kıskançlık göstermeyelim her birimiz hak yolda yaşamaya gayret eden kullarız ilerlememiz birbirimize bağlı her attığımız adım her birimizi de yolda ilerletiyor, her birimiz birbirimize göbekten bağlıyız. Bizler her birimiz Rabbimize ihtiyacımız var, birbirimize de Rabbimize ihtiyacımız olduğu için ihtiyacımız var ki birbirimize sevgi gösterelim hak yolda birbirimize Rabbimizi razı etmek için yardımcı olalım, dayanışma içinde olalım, birbirimize destek olalım, böylelikle Rabbimizi razı etme konusunda umutlanabilelim, birbirimize gösterdiğimiz sevgi de bundan dolayıdır, bizlerin Rabbimize ihtiyacı olduğu gibi diğer kulların da Rabbimize ihtiyaçları var onu razı etmeye ihtiyaçları var bu yolda umutlanmaya. Kullar Rabbimizi razı etmek için koşturan kullara karşı kulların yolda olmalarına sevgi göstermeleri gerekir, bu gösterilen sevgi dahi Rabbimizin rızası içindir ki gösterdiğimiz tüm sevgi birbirimize gösterdiğimiz yoğun sevgi gücünü bundan alır, Rabbimize kulluğumuzu gösterebilmek adına kullarla ilişkimize dikkat etmemiz gerekir, onları sevmemiz, düşmanlara karşı da Rabbimizin düşmanlarına karşı da düşmanlık beslememiz gerekir, diğer kullar da bizlere karşı sorumludurlar ki bizler nasıl dikkat ediyorsak ilişkilerimize onlar da ilişkilerine dikkat etmeleri gerekir Rabbimizin rızasını arzuluyorlarsa. Hiç kimse yerine yenisi konulmaz değil, dünya nüfusu on milyar insana doğru gidiyor bu öngörülüyor, kendimizi hak yolda yerimize başkaları getirilmez olarak düşünmemeliyiz biz gidersek yerimizi başkaları hemen doldurur yapmamız gereken işleri de hemen yapmaya koyulurlar ki her iş Rabbimizin takdirindedir ona sığınmamız daha güzel işler ortaya koymak bu yolda en güzel şekilde gayret etmek üzere Rabbimizden yardım dilemeli ona sığınmalı ona güvenmeli ondan umutlu olmalıyız.

Kıyamet Saati

Nefsimiz sürekli olarak kendini tatmin etmek ister, günahlar işlemek ister, dünya yolunda koşturmak ister, biz de cahilce nefsimize uymak için can atarız, nefsimizi sürekli tatmin etmek isteriz, bundan biz de haz duyarız, nefsimiz kıyameti reddeder, yalanlar çünkü nefsimizin istekleri hep dünyadır, dünyada sonsuza kadar kalacağını sanır, bir şey istediğinde onu elde etmeyi dört gözle bekler durur, sürekli onu ister durur şayet bizler kıyameti düşünürsek bundan hiç haz etmez neden çünkü kıyamet geldiğinde dünya yerle bir olacak nefsimiz de hiçbir isteğine ulaşamayacak, peki kıyamet ne zaman kopacak dersek kalbimizin her an duracağı, bu satırları okurken alacağımız son nefesimizi içimize çektiğimiz düşüncesi onu çıldırtır, mezarlıktan hiç haz etmez mesela bir mezarın içine girip çıkarak ona soğuk düş etkisi yaşatabiliriz, hasta ziyaret etmek istemez bir hastaneleri dolaşırsak bir hasta ziyaretinde bulunursak iyi olabilir, kefenimizi hazırlamamız, vasiyetimizi yanımızda taşımamız da, Rabbimize dönerek geçmiş günahlarımızdan af dileyerek tövbe edip Rabbimize sığınmamız da, oruç tutmak da, bizlere ölümü hatırlatan, dünya hayatının gelip geçici olduğunu hatırlatan hak yolda olan dostlarımız da, bize ölümü hatırlatan, hesap gününün dehşetini hatırlatan Kur'an-ı Kerim okumakta, habibi Hz. Muhammed Sav.' in sözlerine kulak vermekte, gece yatarken verdiği nimetlere son kez şükrederek son uykumuza yatar gibi, gündüz de kalkarken lütfettiği gün için şükrederek.

Sahilde olduğumuzu ve karşımızda da bir deniz olduğunu düşünelim. Bu denize yüzme bilmeyenlerin girmesi kendileri için tehlikeli olacaktır çünkü boğulma riskleri var aynı şekilde en güzel şekilde yüzme öğrendiklerinde de bu denizde açılmak istediklerinde yanlarında kendileri gibi iyi yüzme bilen birisinin olmasını isterler ki kramp girmesi gibi herhangi bir acil durumda kendilerine yardımcı olabilsinler ve güvenle tekrar sahile çıkabilsinler. Kur'an-ı Kerim okurken her bir ayetten alacağımız hisseler vardır bu adeta bir pazarda farklı farklı meyve ve sebzelerden ihtiyacımıza yönelik çantamızı doldurduğumuz gibi bir ölçüyle çantamızı doldurmaya benzer. Yemek yemeye su içmeye ihtiyacımız olduğu gibi Kur'an-ı Kerim'e de sürekli ihtiyacımız vardır maneviyat yolundaysak ki bu halimize de bakmamız beslememiz ve ilgilenmemiz gerekir. Kur'an-ı Kerim okurken aynı ayetler farklı zamanlarda farklı bir anlayış kazanmamızı da sağlar bu da bir yemeği farklı bir tarif ile yemek gibi düşünülebilir ya da yeni bir tarif yeni bir keşif. Kur'an-ı Kerim okurken bazen anlatılan bir olaya tekrar geri dönerek farklı bir anlayışla yaklaşmamız gerektiğini gösterir bazen daha çok ayrıntıya girer, bazen de çok az bahseder, bazen peygamberlerin isimlerinin üzerinden gider, bazen de kavimlerin. Okulda birinci sınıftan üniversiteden mezun olana kadar gördüğümüz dersler bazen birbirini tekrar eder bazen farklı dersler içinde öğrendiklerimizi bir araya getirmemiz gerekir. Peygamber efendimizi Hz. Muhammed Sav.' i örnek alarak yaşamalı ve Kur'an-ı Kerim ile hayatımızı okurken de daima yanımızda Kur'an-ı Kerim olmalı böylece de daima tekrar ederek de kendimizi sürekli gören ve hizaya çeken geliştiren hayatı da daha derinlemesine emredildiği gibi okuyabilen bir halde olmak için ki bu haller de bizi her geçen gün Rabbimizin rızasını kazanma noktasında da daha çok umutlandıracaktır.

Helak olan kavimler de kavimlerin peygamberleri de peygamberlerin uyarı ve öğütleri de kavimlerin neden helak oldukları da nasıl helak oldukları da helak oldukları vakitte bizler için uyarılar barındırıyor bu ayetleri de okurken araştırırken, çalışırken kendimize okumamız gerekiyor. Hz. Nuh As. ile başlayan süreç ki o gemiye binenler arasında olmaya gayret etmemiz gerekiyor, alay edenlerin Rabbimizi ve sözlerini ve görevlendirdiği bizim için görevlendirdiği peygamberlerini aşağılayanların arasından uzaklaşmamız, bizler hak yolda olan bir çevre içinde maneviyatta ilerleyebileceğimiz bir çevre içinde olmamız gerekiyor. Rabbimizden afetlere karşı sığınma isterken sadece dünyamızın zarar görmesi değil aynı zamanda imanımıza gelebilecek felaketlerden de Rabbimize sığınıyoruz, bunu tüm mümin ve Müslüman kardeşlerimiz için de istiyoruz hem dünyaları için hem de ahiretleri için. Düzeni bozarsak, tarttığımızda da eksik tartıp kul hakkı yersek, kulların hakkını yer onlara haklarını vermeyip zulmedersek üstüne çökersek, zelzeleler de bizim de düzenimizi altüst eder, kendimizi üstün görürsek seller taşkınlıklar o setlerimizi yerle bir eder. Kendimizi de haktan yana sayar da laf söz dinlemeyip bildiğimizin dikine gidersek de o bizim için içinde azap ve felaket olan bulutları da bu sefer rahmet bulutları olarak görürüz. Hak yolda olanlarla bir arada olmak varken onlardan kaçıp kendimizi onlardan uzakta tutarak kendimizi düşünerek kendi rahatımızı villalar inşa etmeye başlarsak kendimize bir konfor alanına atarsak kendimizi bu şekilde yaşayabileceğimizi bu halde en güvende en güzel yaşayış hali olarak düşünürsek o güvendiğimiz evler elimizden gidiverir. Hak yolda olan kullara karşı gönlümüzde ateşler tutuşturursak onlara karşı düşman kesilirsek o ateş gelir de bizleri de tutuşturur. Böbürlendiğimiz bahçelerimiz ki evlatlarımız, mallarımız, mülklerimiz, eşimiz, araçlarımız, evlerimiz her ne Rabbimiz bizlere takdir etmişse bir sabah uyandığımızda bir de bakarız ki şükürünü eda etmediğimiz nimetler elimizden hep

kayıp gitmiş bahçemize bir felaket gelmiş tek bir yeşillik bile kalmamış kasırğa her şeyi un ufak etmiş bir tarafa savurmuş. Kullarla ilişkilerimizde de şayet emredildiği gibi bir ilişki değil de dünya üzerine bir halde azgınca ve sapıkça bir halde ilişkiler kurmaya başlarsak gözlerimizde görmez olur, kulaklarımız da işitmez olur, evlerimiz de felaket için işaretlenir de birisi de bize gelip de bizi o felaketten kurtaramaz, kurtarmak için el uzatamaz, o felaketten bizi kurtaramaz ki Rabbimizden başka. Rabbimize karşı kibirlenirsek, gerçek ve güç sahibi olan Rabbimizden de kendimizi üstün görürsek, putlaştırdığımız güvendiğimiz arkasına sığındığımız medet umduğumuz ne varsa bir yıldırımla yerle bir olur biz de paramparça olarak ortada kalabiliriz da bizi kurtaran olmaz. Ne adımızı hatırlayan olur ne de arkamızdan ah vah eden olur öylece silinip yok olup gideriz. Sabah akşam onların diyarlarına o helak olan kavimlerin diyarlarına uğruyoruz yani onların yapmış olduğu kötülükler de bizlerin aklına geliyor, bazılarının da bazı kötülüklerin de içinde kendimiz bulunabiliyoruz ki hemen kendimize çeki düzen vermemiz gerekir, af dileyip tövbe etmemiz. Sabah akşam bu kötülükler aklımızdan geçebilir bu kötülüklerden korunmak adına da Rabbimize sığınmamız gerekir, Kur'an-ı Kerim ile hayatımızı okuyarak bu kötülüklerimizin ancak farkında olabiliriz, Rabbimizin öğütlerini sürekli okuyup bu öğütlere uyarak, bu öğütleri dinleyerek hayatımızı okuyarak felaketler karşısında Rabbimizin rahmetini umabiliriz. Bu kötülükler başımıza gelmeden önce de Kur'an-ı Kerim ile okuyarak, ders alarak, ibret alarak, o kötülükleri Rabbimiz bizlere rahmeti ile göstermesi ki böyle görerek bundan ibret alıp Rabbimizin lütfu ile bu işleri kötü görerek kendimizi emredildiği gibi yaşama üzerine düzeltme yoluna giderek bu şekilde yol alabiliriz ya da yolda tokatlarla kendimize getiriliriz ki bu tokatların neden geldiğini de okuyamazsak bir kötülükten bir kötülüğe doğru bir felaketten bir felakete doğru yol alarak karanlığımızı da kibrimizi de isyanımızı da daha da arttırırız. Rabbimize karşı Firavun gibi inatlaşırsak da yavaş yavaş elimizdekilerin elimizden çıktığını görebiliriz, mal ve mülkümüze mi güveniyoruz bir bakarız ki elimizden çıkmış, çekirgeler gelmiş ve kıtlığa sebep olmuşlar, elimize geçen artık hiçbir şeye yetmez büyük bir bereketsizlik baş gösterir, haşereler tüm evimizi sarmaya başlar sağdan soldan çıkmaya başlarlar, o haşereler ki gönlümüzü de bedenimizi de hasta etmeye başlar, kurbağalar her taraftan çıkmaya başlar türlü türlü dertler ki hayattan hiç keyif aldırılmaz sonra ağzımızdan da burnumuzdan da kan gelir ki artık ne huzurumuz kalır ne de düzenimiz. Felaketler toplumsal olarak misal bir hastalıkla tüm dünyayı da vurabilir, bölgesel de olabilir, çeşitli gruplara da gelebilir ya da belirli bir alanı da kapsayabilir, ailemize de gelebilir, bazen felaket olur da bundan da dünyada sadece biz etkileniriz. Bazen yaptığımız hatalardan dolayı çok pişman oluruz ki öyle bir halde pişman oluruz ki üstümüz kapkaranlık kesilir yaptığımız hatadan dolayı Rabbimize karşı dönüp bakacak ne yüzümüz ne de halimiz dahi kalmaz, ilmimiz de bu halden bizi kurtaramaz denizin o dehşetli karanlığı, dalgaları içinde kala kalırız, bir de balık gelip bizi kapıverir o umutsuz halimiz sonucu balığın içinde kalabiliriz ki o karanlıklar içinde yol alırız, hiç ışık yokken, umut yokken, bir çıkış yolu yokken, Rabbimize dönecek yüzümüz yokken Rabbimizin lütfu ile af dileyerek tövbe etmek halimizi arz etmek kötülüğümüzün farkında olarak yaptığımızdan pişman olarak ki bunun sonucunda Rabbimiz bizleri rahmetiyle karaya çıkartır, üzerimizi de rahmetiyle örter.

Dünyada kullandığımız kavramları da iyi öğrenmemiz gerekiyor çünkü bu konuda özellikle kulların gözlerini büyütüyorlar, o şeytanlar ki kulları kandırıp istedikleri yönde kanalize ederek manipüle ediyorlar.

Erdem ve Tecrübe

Üstadımız Hz. Bediüzzaman Said Nursi Ra. her birimizden de daha erdemli yaşıyla da yaşayışıyla da erdem hayat tecrübesi ile artar ki hepimizden da daha tecrübeli, hayatını bizlere aktararak bu deneyimlerini de bizlerle paylaşmış, kırılan yumurtanın dahi yıkanması ki bir ihtimal bir kabuk parçası yumurtaları kırarken içine düşebilir ve şüphe oluşturabilir bu ihtimalle karşılaşmış bundan ders alınıp çözüm geliştirilmiş sonucunda da bizlere aktarılmış. Yumurta kabuğu örneğinden gidecek olursak iki seçenek önümüzde duruyor birincisi yumurta yıkanmalı sözüne kulak vererek hareket etmek ki bu ders alarak hareket etmektir diğeri de yıkamadan hareket etmek ki bu da bir seçenektir lakin yumurta kabukları üzerinde bulunan hoşla gitmeyen şeyler yumurta kırıldığında yumurtayla birlikte tavanın üzerinde kaldığında bundan bir ızdırap duyulabilir ve bundan sonra da yumurtayı yıkayarak yumurtaları kırabiliriz yada kişiye bu ızdırap yumurtaları yıkamak için yeterli gelmeyebilir, yeterli gelebilir lakin yumurtaları yıkamak istemez, kimisi de yumurtaların yıkanmasının yeterli olmayacağını düşünebilir, yumurtaları yıkamak zorunda değiliz, bir ders varsa ortada o dersi almak zorunda değiliz, bu dersi aldığımız zaman da o dersi uygulamak zorunda değiliz, ızdırapla ders almak da bir derstir dileyen dilediği gibi yol tutabilir kimseyi bir ders alması konusunda zorlayamayız. Hayat tecrübelerimizi paylaşmak kötü bir şey değildir, lakin bu tecrübelerle yaşatmaya insanları zorlamak zulüm olur. Bir meslekte uzmanlaşmış biri bir asker olabilir bir doktor olabilir bir hasta bakıcı bir imam herhangi bir iş kolundan aktarılan tecrübeleri, hayat hikayelerini dinlemek herkesi mutlu eder. Farklı ülkelerden farklı insanların hayatlarını merak ediyoruz kendi insanımızı kendi tarihimizi kendi coğrafyamızı da merak etmemiz gerekir ki kendimizi daha iyi tanıyalım, geçmişle günümüz arasındaki o bağı kurabilelim. Eleştiri getirebiliriz, bu en doğal hakkımız, her kulla aynı fikirde olamayız, bu tecrübelerle uyulması konusunda da hemfikir olmayabiliriz ve şöyle diyebiliriz ki ben başıma böyle bir olay gelse şu şekilde davranırdım, şu şekilde yol tutardım lakin insanların tecrübelerine karşı düşmanca saldıramayız, bu tüm geçmişteki kullar için de geçerli tuttukları yolları sevmeyebiliriz, yaptıkları işleri sevmeyebiliriz lakin bu eleştirilerimiz kendimize yönelik olmalı ki bizlere bir katkısı olsun, onların yaptıklarına karşı ben ne yapabilirdim, benim yolum ne olurdu, ben nasıl davranırdım, yoksa etrafa saldırarak, insanları sürekli karalayarak kendimize zarar veririz ki bu eleştiri yapıcı bir eleştiri olmaz yıkıcı kimseye de zerre bir faydası olmayan cahilce bir iş olur. Üstadımız ve çevresindeki arkadaşları bizler için çok iyi bir örnek, hak yolda yaşamak ve yaşatmak için iyi bir çevreye ihtiyacımız var ki bu çevrenin de nasıl olması gerektiği konusunda da bizlere Rabbimizin bir lütfu olmuş, öğretim ile yeni bilgiler aktarılırken eğitimde tecrübe kazandırılır, sadece kitapları okuyarak iyi bir öğrenim süreci geçiririz lakin bu konuda bir pratiğimiz olmazsa bu okuduklarımızı hayata geçirmezsek bir eğitimimiz de bir eğitim sürecimiz de olmazsa tecrübesiz kalırız ve o öğretimde aldığımız bilgileri de hayatımızda uygulama konusunda sorun yaşarız, öğrendiğimiz bilgileri sorgulamaya başlarız, bizleri de eğitimsiz bir halde sahada gördüklerinde de aldığımız öğretimin gereksiz olduğunu ve de bu öğretimin yanlış, hatalı, eksikleri olan bir öğretim olduğunu düşünebilirler. Dünyamızda beşerin elinden eksikler, hatalar, kusurlar, yanlışlar olur ki olmaması zaten beşer kanununa ters düşer, beşerî kusursuz görmek de büyük bir kusurdur, Rabbimizden af dilemek ve tövbe etmek gerekir. Maneviyatta ancak bu şekilde bir gelişimden bahsedebiliriz manevi gelişimden yoksa dünyada

farklı farklı yollar tutanları farklı farklı başarıları görebiliyoruz lakin maneviyatta iş farklıdır, dünyada yol almakla maneviyatta yol almak birbirinden farklıdır bu iki yolu bir görenler ne eğitime ne öğretime ne de yaşayışa önem vermeyenlerin hallerini görüyoruz. Sürekli eğitimle yol alınamayacağı gibi sürekli öğretimle de yol alınamaz, ikisi beraber verilse dahi Allah rızası için Kur'an-ı Kerim ile hayatı okuyarak, peygamberimiz Hz. Muhammed Sav.' in hayatını örnek alarak hak yolda yaşama ve yaşatma gayretinde olmak gerekir.

İnsanlar sosyal varlıklardır, dağlarda mağaralara çekilerek yaşamak, yalnız kalmak insanlara acı verir, beraber yaşamının gerektirdiği avantajların olumlu yanlarının yanında bazı dezavantajlar ve olumsuz yanları da bulunur ki bu da gayet doğaldır. Bu olumsuzlukların da dezavantajların da oluşturduğu sorunları aşmak ve avantajlarının o olumlu yönlerinin etkilerini de daha çoğaltmak için gereken araç iletişimdir. Doğru bir iletişim için de eğitim ve öğretim gerekir ki çocukluktan itibaren gülümsemeyi, teşekkür etmeyi, özür dilemeyi hem göstererek örnek olarak eğitim vermeli hem de öğretmek bunun insan ilişkilerinde faydalarından bahsetmeli ki bu en temel hususu atlamadan kulların birbirine karşı değer vermesini, önemsemesini ve bunu göstermesinin kişilere de tüm sisteme de ne kadar büyük bir artı yazacağını ve bunun olumlu sonuçlarının da ne kadar kısa bir sürede görülebileceğini hem sistemde, toplumda, ailede, arkadaş grupları içerisinde hem de bireylerde ve maneviyatın kulda ve kullarda hem içsel gelişiminde hem de çevresel olarak da ve toplumsal bir değişimde tüm dünyaya değin.

Fazla veya az kilolarımız varsa farklı bir beslenme alışkanlığı kazanmaya çalışıyoruz diyet yaparak, diyetisyenlere gidiyoruz ideal sağlıklı kilomuza kavuşarak daha sağlıklı ve zinde bir yaşam için nasıl beslenmemiz gerektiğini öğreniyoruz, aynı şekilde psikolojik sorunlarımız da varsa bir doktora bir psikoloğa gitmek de aynı şekilde okunmalı, bizler birbirimize destek olmak için varız, eksikliklerimizi beraber tamamlamak için, yaralarımızı beraber sarmak için, her birimizin birbirimize ihtiyacımız var, her birimiz birbirimizden daha değerli. Aynı mantıkla maneviyat yolunda da maneviyatımızı inşa etmek adına da birbirimize ihtiyacımız var, bu geçmişteki kitapları da kapsıyor, gelecekteki kulları da onlara karşı sorumluluk bilinciyle hareket etmemizi de şu anda yaşayan kulları da kapsıyor ki onlarla beraber hak yolda beraber koşturalım birbirimize destek olalım beraber ilerleyelim her nasıl ki sistemi günümüzde yaşayan bir süreç olarak okumak kolay gelse de esasen geçmişten günümüze Hz. Adem' den kıyamete değin bir sistem var ki bu sistem de her bir zerresi de birbiriyle bir bağ içinde. Tüm bu sistemde yalnız başımıza bir zerre gibi yaşamak zorunda değiliz bu sisteme dahil olursak tüm sistemin içinde nefes alabiliriz. Dünya hayatında çeşitli dünya hedeflerine yönelik yaşamak insanlara mantıklı geliyor ve bu mantıkla hareket ediyorlar, mantık ötesi bir adım atmak için de maneviyat çalışması içerisinde olan kullara kulak vermemiz, onlara güvenmemiz gerekiyor. Bu üstü buzla kaplı bir havuzun buzlarını kırmak gibidir ki bu eğlencelidir, buzun üzerinde olan biri sizi havuzun üzerinde oynamaya davet ettiğinde bu buzun üzerine çıkmak mantıklı gelmeyebilir lakin buzun üzerine çıkmak için bir adım atmak yeterlidir, hakeza bazen adımınızı attığınız yer buz tutmamış olabilir ki tekrar ve tekrar o havuza gidip soğuk düş almak da gerekebilir, buz tutan havuzun üstünde bir de eğlenerek sizi çağıran arkadaşlarınız varsa buna karşı koymak da çok zor olur, hem en kötü ne olabilir ki olabilecek en kötü şey olmasını istediğimiz şey buz kırılır bundan da keyif alırız, buz kırılınca da ayağımız da ıslanabilir lakin bundan da zevk alırız, maneviyatta her halimize şükrederiz çünkü her anımızda Rabbimizle

beraber oluruz bundan mutluluk duyarız, bazen tam olarak başımıza gelen işleri de kavrayamayız lakin onun bize her zaman rahmet ettiğini görmeye çalışırız, bunun için de Rabbimizden yardım dileriz, bu örneği bazen mantığımızın ötesinde aklımızın ötesinde olan işlere karşı aklımız istemese de aklımız kavrayamasa da bir adım atmamız gerekir Rabbimize doğru ona sığınarak, ona güvenerek, ondan umutlu ve onun bize olan sevgisini ve rahmetinin idraki ile bu koşullara gelmek için de maneviyat çalışmamız gerekiyor, hak yolda olan kulların arasında olmamız, Kur'an-ı Kerim ile hayatı okumaya gayret etmemiz, peygamberimiz habibi Hz. Muhammed Sav.' i hayatımızda örnek alarak, Rabbimizi ancak bu şekilde tanıyabiliriz onu tanımayı istemek de ilk adım atmadır ki bu adım atmak da ancak Rabbimizin lütfu ve ikramı ile olur ki takdir de onundur.

Arzu

Hayatımızın amacı nedir sorusuna geldikten sonra doğru bir amaç edinmemiz gerekiyor ki bu amaç konusunda da Rabbimiz bizlere lütuf ve rahmetiyle muamele ederek bizlere çok güzel bir amaç veriyor ki bu amacımız da ne kadar önemli olursa o kadar da maneviyata ilerleyebiliriz, bu amacı gerçekleştirme konusunda umudumuz olabilir ki o amaçta Rabbimizin rızasını kazanmaktır bu amaç uğruna da ne kadar gayret gösterirsek de umudumuz da o kadar artacaktır. Bu amacı önemin arttırmak için tüm hayatımızı da bu amaca yönelik ne kadar düzenleyebilirsek de o kadar iyi olur ki herkesin kaldırabilecek yükleri farklı bu amaç üzerine yaşayanlar da çeşitli imtihanlara tutulurlar. Bu arzu Rabbimizi razı etmeyi arzulamak büyük bir arzudur, en büyük arzudur. Her kulun imtihanı farklıdır, her kulun da taşıyabileceği yük de ağırlıkları da farklı farklıdır ki her birimiz çeşitli imtihanlara tutuluyoruz. Her kulun arzusu farklı olabilir Müslümanların da arzuları farklı farklı olabilir, kimi cenneti ister, kimi hurileri, kimi dünyadan kaçıp kurtulmayı rahata ermeyi ki işte burada Müslümanların imtihanlarında da farklılıklar baş göstermeye başlar. Cenneti arzulayan bir kadınla Rabbimizin rızasını arzulayan kadın arasında da büyük bir fark vardır, cenneti arzulayan kulun maneviyatta gelişerek Rabbimizin rızasını arzulamasına yönelmesini Rabbimiz ister ki bu yönde imtihanlarla kulunu geliştirmek ister, Rabbimizin rızası yolunda olan kadını da Rabbimizin rızasını daha da istemesi için farklı imtihanlara tabi tutar ki bu imtihanlar birbirinden farklıdır, kimi cenneti arzulayan kadına dünyada cenneti yaşatarak bundan daha büyük bir arzu uyandırmasını istemeye gelmesini dileyebilir ki bu dünyada eşiyle, evlatlarıyla, eviyle, barkıyla, arabasıyla, malı mülkü ve her şeyi lütfeder ki bu içinde bulunduğu güzel halin gelip geçici olduğunu her şeye sahip olmaktan daha büyük arzular olduğunu idrak edebilsin ki bu yönde arzularını geliştirsün bu cenneti arzulama halinden çıkarak daha büyük şeyler arzulasın ki bu da Rabbimizin rızasıdır ki bu halde yaşamaya başlayarak da şükürü de artsın kendisine lütfedilen nimetleri de Rabbimizin rızası yolunda kullansın Rabbimizin rızası için bir vesile olarak görerek aynı zamanda da imtihan olduğunu Rabbimizin bu nimetlerinin bir imtihan olduğunu görsün. Yoksa bu kadın Rabbimizin rızasını arzulayacak bir seviyeye doğru yol alacak imkânı bulamayacaktır, hayatını bu saydığımız arzular peşinde koşarak yani dünyada cenneti arayarak geçirecektir çünkü cennet konusunda bir bilgisi yok, Rabbimizden arzuladığı cenneti bu dünyada sahip olunan nimetlerle örtüşüyor, zenginliği dünya nimetlerini bir cennet olarak düşünüyor. Cenneti arzulayan diğer

kadın da bu nimetlerden yoksun olan cenneti arzulaması da bu dünya nimetleri ile aynı şekilde düşünüyor lakin bu nimetler elinde olmadan Rabbimizin rızasını arzulaması için Rabbimiz de ona bu dünya nimetleri ile oyalamadan kendi rızasına yöneltiyor, sürekli Rabbimize dönerek bu arzularını dillendiriyor, Rabbimizin rızasını kazanma arzusu duymasa da Rabbimizin lütfu ve ikramı ile Rabbimizin rızası yönünde eylemde bulunuyor ki bu arzularını tatmin etmek adına Rabbimize yöneliyor ondan istiyor, dua ediyor.

Arzularla karşılaştığımızda misal bu arzular haram işlerse bizlere ve çevremize zarar verecekse bu arzuları dillendirmekte, bu arzuları istemekte, bu arzuları gerçekleştirmekte bizleri günaha sürükler. Misal haram ve yasaklanan işlerden şarap içmeyi ele alalım, bu şarap bizlere sarhoşluk verecek, kendimizi kaybetmemize neden olacak ardından da çevremize de bu sarhoşlukla zarar verme konusunda kendimize de hâkim olamayacağız. Şayet bu arzumuzu da dillendirirsek şarap içmek istediğimizi söylersek, şarapla ilgili arzumuzu insanlara ifşa edersek başkaları hiç böyle bir şey düşünmezken artık onlar da şarap içmeyi arzulayabilirler, bu haram ve yasak olan arzular bizleri Rabbimizin rızası yolundan uzaklaştıran işlerdir, Rabbimiz de lütfu ve ikramı ile bu şeytan işi pisliliklere karşı bizleri rahmetiyle Kur'an-ı Kerim ile korumuştur, Rabbimizin rızası yolunda bu gibi haram sayılan işlerin bizleri yolundan uzaklaştıracaklarını bildirmiştir, Rabbimize doğru bir ok çizelim, Rabbimizin rızası yolunda giden ki o büyük okun yanlarından farklı farklı Rabbimizin rızası yolundan farklı yollara bizi saptıracak küçük oklar da belirsin işte bu oklar hayatımız boyunca bizleri Rabbimizin rızası yolundan alıkoymak isteyen nefsimizin arzularıdır, bazıları daha çok arzulandıkça daha büyük oklarken bazıları da Rabbimizin lütfu ile haram kılınarak hak yolda yaşadığımız için bizlerden uzaklaştırılmıştır ki şeytanlar bu konuda arzu geliştirmemiz için kulağımıza gelip fısıldayamazlar şayet biz Kur'an-ı Kerim ile yaşarsak, nefsimiz de bizleri bu arzulara yöneltmesi konusunda da Rabbimize sığınmış oluruz, kulağımıza bu haram ve yasak işleri fısıldayamazlar adeta bir set çekilir, bu şeytan işi işleri de Rabbimizin lütfu ile de güzel de görmeyiz, istemeyiz de. Diğer helal olan lakin bizleri Rabbimizin rızası yolundan uzaklaştırmaya çalışan oklar da misal zenginlik olsun, bir insanın zengin olması lüks içinde yaşaması haram değildir lakin fakirlere göre zengin olmanın da sorumlulukları vardır, bu sorumluluklar da malından pay ayırmasıdır lakin bizler bu zengin olma arzusunu içimizde öyle körüklersek tüm hayatımızı bu uğurda harcarsak bu arzunun kölesi oluruz çünkü bu arzu o oklardan bizi Rabbimizin rızası yolundan uzaklaştıran oklardandır, Rabbimiz rızası yolunda yaşamayı arzularken artık birinci arzumuz zengin olma arzusuna dönüşmüştür, Rabbimizin rızası yolunda bu arzu bizi artık saptırmış olur, şeytanlar da kulağımıza gelip bu kapıdan içeri girerek kulağımıza fısıldarlar, nefsimiz de şeytanla beraber olur ve bizi kontrol altına almaya çalışırlar ki nefs daima kulun kötülüğünü ister, dünyada nefsimizin yanında olur, tüm zenginliği öven insanlar, zenginliği güzel gösteren insanlar da nefsimizi desteklerler, onlar bu putun esiri olmuş kimselerdir bizler de o puta tapan kullara dönmüş oluruz her ne kadar Müslüman olsak da. Bu farklı oklar hayatımız boyunca karşımıza çıkacaklar, Allah rızası yolunda olduğumuz sürece yoksa böyle bir arzumuz yoksa da zaten farklı okların yollarındayız demektir.

Arzularımızı doğru bir şekilde kullanmak bizleri maneviyatta ilerletir yoksa arzularımızın zincirleri bizleri yolda bağlar ve o arzularımızın köleleri oluruz. Bir arzunun esiri oluyoruz, bir arzu putumuz oluyor ve her geçen gün bu putla daha çok vakit geçiriyoruz, hayatımızı o arzuya sahip olmak için harcıyoruz. Rabbimizin rızası yolundan bizleri alıkoymak isteyen şeytanlar ki

bunlar insanlardan da olur cinlerden de işte bu şeytan işi işlere dikkat etmemiz gerekiyor. İnsanlar dünya arzularını da ifşa ederek, bu arzularını sürekli dillendirerek putperestliklerini ilan ederler, bu konuda onlara yardım etmek onların dünyalarına putlarına yardım etmek olur. Onlar bu arzularını ifşa ederek başkalarının da bu arzuyu geliştirmesine sebep olur, kendi putlarına taptıkları yetmezmiş gibi başkalarını da bu putlara yöneltirler, onların da kendileri gibi bu putları dost edinmelerini isterler, mutluluğun bu putlarla ele geçeceğine inanırlar, bu putlar olmadan da yaşanmayacağını düşünürler, bu putperestler bu putların adeta askeri gibidirler, bu putları için destek ararlar işin doğrusu Rabbimizin rızası yolunda iş tutmaları gerekmez miydi, işin ciddiyetinin farkına varalım, aklımızı başımıza alalım. Bir kadının evlenme isteğini sürekli olarak dillendirdiğini düşünelim, bu arzusunu tüm çevresine ilan ettiğini, evlenemediğinden sürekli dert yandığını. Bu arzuyu doğru kullanmadığı için bu arzunun üstünden gelemediği için büyük bir ızdırap yaşar. Bu arzuya karşı koyamadığı için adeta ölmeyi ister. Bu arzuyu Rabbimizin lütfu ve ikramı ile gerçekleştirenlerle kendini kıyaslar ve Rabbimizin kendine bu arzusuna yönelik istediğine yönelik bir takdiri olmadığı için bundan üzüntü duyar ki bu geçmişini düşünmesinden kaynaklanır, geçmişte Rabbimizin ona lütuf ve ikramda bulunmadığını ona en güzel şekilde Rahmetiyle yaklaşmadığını düşünür, bu halde gelecekte de umutsuz olur çünkü cahilce düşündüğü şudur ki Rabbimiz ona geçmişte rahmetiyle muamele etmemiş istediklerini vermemiştir, bu halde yaşadığı için şuanda da kendisini sürekli düşündüğü için kendi arzularını ve isteklerini bu arzu ve isteklerini tatmin etmeyi sürekli olarak bir depresyon içinde olur. Bu hallerden de çıkmak adına geçmişimizden tövbe etmemiz gerekir, Rabbimizden af dilememiz ve bize olan lütuf ve ikramlarına şükretmemiz, geleceğe yönelik de sürekli olarak umutlu olmalıdır ki bu da dualarla, Rabbimizden rızası yolunda yaşamayı istemekle, onun lütuf ve rahmetinden umutlu olarak, bize geçmişte her nasıl ki daima rahmetiyle yaklaştığı gibi gelecekte de rahmetiyle yaklaşacağını inancıyla ki bu inanç bir kör inanç da olmamalı bunu üzerimize olan rahmetlerini görerek gerçek bir farkındalıkla bu konuda çalışarak. Depresyondan çıkışımız da bu kötü halden de kendimizi düşünmenin sonuçları ile yüzleşerek artık kendimizden çok başkalarını da düşünmeye ve onlara yönelik Allah rızası için adımlar atmaya başlamamız gerekir ki bu işin başı da kendimizden çok başkalarını düşünmekten geçer, bu ailemizin ihtiyaçları olabilir, hak yolda olan gönlümüzün ısıdırıldıkları olabilir, hak yolda olan çevremiz bu konuda bizlere yardımcı olacaktır kendimizi sürekli düşünmekten çıkmamız konusunda.

Bu arzularımızı Rabbimizin rızası yolundan bizleri saptıracak arzularımız bizimle Rabbimiz arasındadır, bu kimine göre evlilik olur, kimine göre makam ve mevki kimine göre para olur, bunların hiçbirisi haram değildir lakin Allah rızası yolundan bizleri saptıracak derecede bu arzulara takılı kalmak, sabah bu putlarla kalkmak, bu putlarla yürümek gece de bu putlarla yatmak, sürekli bu putlardan bahsetmek bizleri adeta putperest yapar, her ne kadar beş vakit de Rabbimizin huzuruna çıksak da. Onun huzurunda Rabbimizin huzurunda dahi bu putlarla gideriz ki bu cahiliye devrinde biz başka putları da kabul ediyoruz onlardan vazgeçemeyiz diyen Mekke putperestlerine çevirir bizleri. Kabe'nin içini ve dışını üstünü putlarla çevrili olduğunu düşünelim işte bu dünya arzuları Rabbimizin rızası yolundan bizleri bu şekilde alıkoyar, bizleri perdeler, asıl hedef ve gayemizden Rabbimizin rızası yolundan bizleri alıkoyar. Maneviyat çalışmasında da bu arzularımıza karşı nasıl davranmamız gerektiğini öğreniriz, yani o asıl oktan bizleri alıkoyan işlerle nasıl mücadele etmemiz gerektiğini öğreniriz, bizleri

saptıran yolları Rabbimiz rızası yolunda kullanmayı, bu arzularımızı en güzel şekilde kullanmayı öğrenmeyi ki böylelikle de Rabbimize yakınlaşma vesilesi olarak kullanmayı. Bu putlarımızı kırdıkça da Rabbimizin rızasını kazanma konusunda da o kadar umutlu oluruz, bu putlardan yüz çevirdikçe de Rabbimizin rızasını daha da önemsemiş oluruz bunu Rabbimize gösteririz ki lütfuyladır, bu putları kırdıkça da amacımıza daha çok yaklaşıyoruz. Bu Rabbimizin yolundan bizleri alıkoyan putlar temizlendikçe bunları bir bir aştıkça da aynı Kabe'yi tekrar inşa eder gibi gönlümüzde de bir Kâbe inşa ederiz, yolda bir bir tuğlaları üst üste koyarız. Bu herkesin tek başına yapabileceği bir iş değildir ki hak yolda olan çevremiz de bize tuğlaları taşımada, tuğlaları güzel yerleştirmekte, başka putları gönlümüzde inşa ettiğimiz Kabe'den uzaklaştırma konusunda yardım ederler. Rabbimizin rızası yolunda attığımız her adımda farklı farklı zorluklar da beraberinde gelecektir, bunlar farklı arzular şeklinde de olur bu arzularla karşılaştığımızda Rabbimize sığınmalıyız, onun yardımını dilemeliyiz, Rabbimizin rızasını bu arzulardan daha önemli görmeliyiz, sevgi ile bu arzularımızın üzerini örtmeye gayret etmeliyiz,

Bu işi adeta Kabe'nin duvarlarını örme konusunda daha yüksek yere bir tuğla yerleştirmek olarak düşünebiliriz, bu tuğlayı yerleştirmek için her nasıl ki tekrar inip yerden tuğlayı alıp tekrar merdivenlerden çıkıp oraya tuğlayı yerleştirmemiz gerekir aynı şekilde bu dünya arzuları ile karşılaştığımızda da durum buna benzer, bu arzularımızın üstünden geldikçe de gönlümüzde inşa ettiğimiz Kabe de büyümeye bir adım daha tamamlanmaya yaklaşır, bu Kabe de Rabbimizin rızası için inşa ettiğimiz gönlümüzde inşa ettiğimiz, sevgiyle inşa ettiğimiz bizi Rabbimize doğru yönelten hak yolda da en güzel şekilde peygamberimizin Hz. Muhammed Sav.' i örnek alarak Kur'an-ı Kerim ile hayatımızı okuyarak, yaşayarak ve inşa ederek de onun rızasını kazanmayı umut ettiğimiz bir evdir.

Arzularımız bizimle Rabbimiz arasında olması gerekir, bu yolda bizim karşılaştığımız imtihanlardır, başkaları bu imtihanlara tutulmamış olabilir, bu imtihanla sınanmayacak olabilir, bu imtihanlar Rabbimizle bizim aramızda özelimizdir. Aynı yatak odasında konuşulanların dışarı çıkmaması konusunda fikir birliği etmiş evli insanlar gibi bu imtihanlarımızı dillendirmememiz bu imtihanlar karşısında yaşadığımız hali dillendirmememiz gerekir. Rabbimize sığınmamız ondan yardım dilememiz gerekir. Rabbimizin yardımını da bizlere hak yolda olan çevremizden de ulaştırılabilir farklı farklı yollardan da bizler emredildiği gibi Allah rızası yolunda yaşamaya ve yaşatmaya gayret etmeliyiz, bu yolda sabırlı olmalıyız, birbirimize de destek olmalıyız. Hak yolda Rabbimizin rızası yolunda yaşarsak, hak yolda da bir çevremiz varsa bizlere destek olan bu putları da o kadar kolay devirebiliriz, bu arzulardan da o kadar kolay sıyrılabiliriz yoksa bu putlar başımıza yolda bela olur. Uzun yıllar bu putları devirmek için uğraşır dururuz. Bu hal bizi depresyona sokar, umutsuzluğa kapılırız, üzüntü içinde göz yaşları döker dururuz, büyük bir belirsizlik içinde yolda öfkeli, gergin, sinirli, aksi, asabi bir insan olur çıkarız. Bu putlar bizleri bizden uzaklaştırır farklı istemediğimiz bir kişilik bizlere kazandırır. Bu putlar esasen Rabbimizin bizlere bir lütfudur ki bu putları devirerek Rabbimize daha da yaklaşabilelim, o putlar bizleri Rabbimizden uzaklaştırarak ona doğru Rabbimize doğru daha güçlü bir şekilde yol alma arzusu geliştirmemiz konusunda bizleri kırbaçlamalı, nasıl ki bindiğimiz at yoldan bizim istediğimiz dışında bir yola gitmeye çalıştığında onu kırbaçlayarak tekrar istediğimiz doğrultuda daha çok koşturması için uyarıyoruz, onu kırbaçlayarak kafasına göre yol tutmasının önüne geçiyoruz ki bizi farklı yollara savurmasın, istediğimiz gitmek istediğimiz bir yer var aynı şekilde bu kırbacı vücudumuza da vurmamıza gerek yok böyle

yaparsak kendimize zulmetmiş oluruz, nefsimize vurmamız gerekiyor, onu hizaya çekmemiz gerekiyor. Hak yolda da yol alırken hak yolda olan bir çevremiz de varsa yoldan sapmamamız konusunda bizlere destek olurlar, bir süvari alayı gibi aldıkları emir doğrultusunda beraber koştururlar, karşılına çıkan düşmanlar hepsinin düşmanları dostları da hepsinin dostları olur.

Hak yolda koşan süvari alayları da var, hak yolda olmayanlar da ki bunlar Müslüman olsa da bu süvari alaylarının başlarında olanlar hak yoldan sapmaları ile hak yolda olan süvari alaylarına karşı düşmanlık beslerler, onlara laf edip, aşağılayıp, küçümseyip, alay edip dururlar, bu hak yolda koşturun alayları aşağılayanlara, zulmedenlere karşı da dost olurlar, bu alayları kıskanırlar, bu alayları çekemezler, kibirlerine mağlup olanlar sadece kendi süvari alaylarını hak yolda sanırlar, bu süvari alaylarında olan gururu da ancak Rabbimiz dilerse kırar ki böylelikle hak yolda olanlara katılabilirler, bu alayların içinde bulunan hak yolda koştuğunu sanan Müslüman ferresranlar da hak yolda olanlara karşı bu batıl yolda koşturunlara tabi oldukları için onlarla at sürüp onlar gibi de davranıp onlar gibi de düşündükleri için onlar da felakete doğru karanlığa doğru at sürerler. Yolda olan tüm ferresranlar Kur'an-ı Kerim'in nuruna ihtiyaç duyar, habibinin Hz. Muhammed Sav.' in nuruna ihtiyaç duyar, bu nurların saçıldığı ve gönülleri nurlanan ashabının o yıldızların ışıklarına ihtiyaç duyarlar ki böylelikle de yollarını bulabilirler.

Arzuları ifşa etmek nazara da sebebiyet verebilir ki bu arzuların bir put olduğundan bahsetmiştik, evlilik putundan gidelim, bu putları ifşa etmeden içimizde paramparça etmemiz gerektiğinden bahsetmiştik, biz bu arzuyu ifşa ettiğimizde bu putla yaşadığımızı görenler kendileri de bu putu edinirlerse yani kendileri de bu arzuyu sizden görerek bu arzuyu tatmin etmek için yoldan saparlarsa kendileri bu arzudan kurtulmak için sizin putunuzu hedef alabilirler, bu arzunun ifşası ile siz başkalarını da putperestliğe davet etmiş oluyorsunuz, kendi putunuza, kendi arzunuzu insanları yöneltmiş oluyorsunuz, kendi arzunuzu tatmin etmek için diğer insanları da bu arzunuzu tatmin etmeye davet ediyorsunuz, bu arzunuzu tatmin etme isteği ile bir duanız varsa bir duaya geldiyseniz de kabul olup olmaması Rabbimizin takdirindedir lakin başkaları da artık bu arzunuzdan haberleri olduğu için onların duaları da bu işe dahil olur. Hak yolda olan çevreniz de aileniz de sizin evlenmenizi isteyebilir hakkınızda hayırlı olması için dua edebilir lakin hak yolda olmayan çevreniz bu arzunuzu dillendirdiğiniz kişilerin duaları bu olmayabilir, sizin bu arzunuzu tatmin etmeniz konusunda farklı dualar edebilirler, bir sistemde yaşıyoruz ki herkes birbiriyle bağ içinde ve birbirini etkileyebiliyor, siz de başkalarının putlarını görüp de onlara karşı istedikleri şekilde bir dua içinde olmadıysanız bu bağdan onlar da etkilenebiliyor bir bütünü ve beraber hareket ediyoruz, dualarımız da sözlerimiz de birbirimizi etkiliyor ne diyeceğimize dikkat etmemiz gerekiyor ne paylaştığımıza bir evlilik fotoğrafı paylaşmak bile insanları putperestliğe sevk edebilir, sizin mutluluğunuzu görerek onlarda evlilikle mutlu olma konusunda bir arzu geliştirmeye başlarlar, bu arzuyu gerçekleştirmek için de daha büyük arzular geliştirirler, bu arzunun da gerçekleşmediğini gördüklerinde de kötü duygular içinde düşmanca bu arzuya karşı istek geliştirebilirler bu put güçlenir ki yıkması gereken bu put kulun içinde gelişen onu hak yoldan saptıran arzuları olduğunu göremez, bu arzuyu maneviyatta gelişimi için kullanamaz çünkü bu konuda da bir bilgisi yoktur ve bu konuda belirli bir noktadan sonra adeta patlar ki bu patlamayı içindeki puta karşı göstermesi gerekirken çevresine yansıtır ve sizin mutluluğunuzu veya başkalarının mutluluğunu düşmanca hedef alabilir bunun sonuçlarına da nazar diyoruz. Nazardan Rabbimize

sığınmamız gerekir, nazara sebebiyet verecek hareketlerimizden, davranışlarımızdan da bu sisteme zarar verecek cahilce davranışlarımızdan da sakınmamız gerekir, nazar gözden yayılır, gözlerden sevgi de yayılır aynı şekilde öfkede, ne ekersek de onu biçeriz, biz başkasının gözüne eşimizi, çocuğumuzu sokarız, bundan böbürleniriz, birisi bizim gözümüze de arabasını, evini, malını mülkünü sokar onla böbürlenir, bu hale cahilce bu zincire dahil olmamız sonucunda da bundan bizde başkalarının bakışlarından etkileniriz siz başkasına göz koyduğunuzda başka biri de size göz koyar, siz başkasına kem göz fırlattıysanız başkası da size kem göz fırlatır bundan etkilenirsiniz çünkü başkalarına diktiğiniz göz şimdi sizin kapınızı çaldı bu tutumunuzla kapı açmış olursunuz bu hallerinizle, başkalarının gözlerini üzerinize çekerek buna da zemin hazırlamış olursunuz, başkalarının hayatına göz dikmekten Rabbimize sığınmalıyız, Rabbimiz dilediğine dilediğini lütfedendir ki ailemizdeki kişiler de buna dahildir akrabalarımız da komşularımız da tüm çevremiz de. Nas ve Felak suresini bol bol okumamız Rabbimize daha da çok sığınmamız kendimizi de Allah rızası için hak yolda maneviyat çalışarak güzel bir çevre içinde daha çok geliştirmemiz gerekiyor, artık tüm hayatlar sosyal medyada, tüm fotoğraflar elden ele geziyor, dedikodular, arkadan çekiştirmeler, gıybetler gırla gidiyor. Rabbimiz sen bizleri muhafaza eyle.

Hastalıklar

Organlarımızın her birinin vücudumuzda görevleri var nasıl ki su içmediğimizde böbreklerimize bir ağrı saplanıyor bu işareten anlamamız gereken de su içmemiz gerektiği aynı şekilde maneviyat içinde olduğumuzda da bedenimizi okuyarak hangi konularda eksikimiz olduğunu da görmeye çabalayabiliriz. Hastalıklarımız ki her hastalık birbirinden farklı her hastalığı çeken kul bunun acısını farklı bir şekilde hissediyor ve şifa da Rabbimizin elindedir. Vücudumuzu da okurken yakalandığımız hastalıkla manevi gelişimimizi yan yana getirelim ve hastalığımızı da bu şekilde okumaya gayret edelim en ufak bir sivilceden kansere değin her hastalığın şifası da Rabbimizdir. Nasıl ki doktorlar vücudun farklı alanlarında uzmanlaşmışlar aynı şekilde bizler de maneviyat gelişimimizde tüm algılarımız açık olmalı ve vücudumuzu da maneviyatımızla dünya yaşantımızla bir bütün olarak okumamız gerekiyor ki bunu yapmamız misal bir hastalıkla işlemiş olduğumuz günahı örtüştürebiliriz ve şifasını ararken de Rabbimizden bu hastalığımızı maneviyatta ilerlemek için Rabbimizin bizlere olan bir lütfu olarak görmeye gelebiliriz.

Günümüzde yaşanan rahatsızlıklarımızın büyük bölümü daha çok ruhsal hastalıklar olarak ön plana çıkıyor ki geçmişimizi düşündüğümüz için büyük üzüntüler içinde oluyoruz ki bunun şifası da hatalarımızdan o günahlarımızdan kafamızın içinden çıkmayan bizlere rahatsızlık veren düşüncelerden Rabbimize sığınmaktır, Rabbimize dönmek için Rabbimizin bizlere olan bir lütfudur, bu üzüntüden kurtulmak için de Rabbimizden af dileyerek tövbe kapısına yönelmeliyiz. Gelecekte dolayısı da kaygılanıyoruz bunun şifası da Kur'an-ı Kerim de yazılmıştır sadece bunu aktive etmemiz gerekiyor her nasıl ki Duha suresini okuduğumuzda dinlediğimizde ruhumuz adeta şifa bularak sıkıntılarımız geçiyor aynı şekilde bu ayetleri hayatımızda okumamız gerekiyor gelecek kaygısından da kurtulmak adına da Rabbimize güvenmemiz ona sığınmamız gerekiyor. Depresyon da kendimizi düşünmekten başımıza gelen

ruhsal bir hastalık bu hastalığı da aşabilmek adına kendimizden çok hak yolda olan dostlarımızı düşünmemiz gerekir aynı şekilde o hak yolda olan dostlarımız da bu depresyon içine düşmemeleri için de bizleri düşünmeleri gerekir bu Rabbimizin bizlerden istediği hak yolda olanların birbirlerine destek olmalarını istediği kimsenin kendi kabuğuna çekilip yaşamaması gerektiğine yönelik bir emridir ki ancak bu şekilde yol alabiliriz omuz omuza vererek hak yolda kenetlenerek birbirimize destek olarak birbirimizi gözeterek, hak yolda olan kardeşlerimize bir tebessüm, sımsıkı sarılmak bunlar basit şeyler değil. Rabbimizin bizlere çok büyük bir lütfudur o nur ki şifadır Hz. Muhammed Sav.' de nuru da Kur'an-ı Kerim'in nuru da bizlere şifadır rahmettir.

Rabbimiz bizleri imtihan dünyasında olduğumuz için çeşitli yollarla imtihan eder bu kah birbirimizle hak yolda olan dostlarımızla, annelerimiz ve babalarımızla, kardeşlerimizle, komşularımızla, çevremizle, arkadaşlarımızla, iş arkadaşlarımızla, eşimizle, çocuklarımızla, akrabalarımızla kah çeşitli hastalıklarla kah çeşitli sıkıntılarla da evlenememek, çocuk sahibi olamamak gibi türlü türlü sıkıntılar bu sebeple amacımız bu imtihanlar karşısında emredildiği gibi hareket etmektir, halimize her halimize şükretmektir, hayır da şer de Rabbimizin elindedir, dilediğine de dilediğini lütfeder kimini zengin eder kiminin de rızkını kısar kulu fakir kalır her iş Rabbimizin elindedir, işimiz Rabbimizin yolunda verdiklerine şükretmektir, sıkıntılara karşı da Rabbimize sığınmaktır, ondan yardım dilemektir, sabretmektir, böylelikle de her halimizde de ona dönmek için büyük bir fırsatımız olur. Surelerde yer alan esmaları da çok tekrarla çalışmaktan ziyade Kur'an-ı Kerim'i okuyarak da o ayetle beraber düşünerek ve yaşayarak okuyarak da istifade edebiliriz, maneviyatı yaşamaya başladığımızda da nasıl hareket etmemiz gerektiği konusunda da Rabbimiz bizlere yardımcı olacaktır, maneviyatın içinde olmayan hiç yaşamamış, bir tecrübesi olmayan kulların tavsiyeleriyle hareket etmezsek bizim için daha iyi olur. Böyle kimselerden de dualarımız ile Rabbimize sığınmamız gerekir.

Fidye

Fidye konusunda da filmlerde görüyoruz birisini kaçırıyorlar ve fidye istiyorlar yani o kişiye karşılık maddi bir karşılık, Rabbimiz de bizlere bir kolaylık olarak fidyeyi lütfetmiş ki gücümüzün yetmediği karşılığını yerine getiremediğimiz Rabbimize karşı sorumlu olduğumuz sözlerimize yeminlere karşı bir kolaylık elimizden geldiği kadar da bu kolaylığa karşı bizde kesenin ağzını açabildiğimiz kadar açmaya bu işte cömert olmaya fakirlerin karnını en güzel şekilde doyurmaya da gayret etmemiz gerekir, kulun karnını en güzel şekilde doyurarak ayağa mutlu bir şekilde kaldıracak şekilde, bu halde olması için kulun karnı aç olması gerekir, fakir olması gerekir, bu yemekten kastımız da en güzel şekilde günlük olarak yediğimize eş değer yemekler olmalı bundan ötesi olursa da o da daha güzel bir davranış olur Rabbimizi razı etme konusunda. Rabbimiz bizleri kullarla bir arada olmaya, onların ihtiyaçlarıyla en güzel şekilde ilgilenmeye, onlarla en güzel şekilde razı olacağı şekilde sosyalleşmeye yöneltir, bizler bir kuruma üzerimize düşen fidye miktarını vererek de fidye borcumuzu eda edebiliriz lakin kullar arasına karışarak Rabbimizden bize bu konuda yardımcı olmasını dileyerek de bu borcumuzu kullara Allah rızası için sevgi göstererek onlardan hiçbir karşılık beklemeden ki bir teşekkür dahi onlarla muhabbetle, sevgiyle ilgilenirsek, samimiyetimizi gösterirsek, kendilerini borçlu

hissetmemelerini sağlama konusunda da umudumuz olur ki bu şekilde karınlarını doyurma yoluna gidersek Rabbimizi razı etmek adına daha güzel olur. Rabbimizin rızası yolunda ne harcarsak Rabbimizde bize daha güzelini verir ki Rabbimiz bizle ne kadar da güzel ilgileniyor, tüm ihtiyaçlarımızı dinliyor, dilediğini de hakkımızda en güzel şekilde hayırlı olacak şekilde de karşılıyor bizler de bunun şükrünü Rabbimize hamd ederek aynı zamanda da kullarına karşı cömert olarak göstermeye gayret etmeli bunu da Rabbimizden dilemeliyiz.

Nafaka konusunda da imkânımız ölçüsünde Rabbimiz bizden bunu bekliyor elimizden gelen en güzel şekilde kullarına davranmamızı, elimizde olmayan imkânı bizden hiç bekler mi, nafaka verdiklerimize de zulmetmek haklarını vermemek, hak ettikleri şekilde en güzel şekilde elimizden geldiğince davranmayıp da hak etmedikleri şekilde onlara davranmak bir Müslüman'a yakışmaz. Rabbimiz bizden her konuda en güzel şekilde yardımlaşmamızı bekliyor elimizden gelen gayreti Allah rızası için göstermeye de gayret göstermemiz gerekir ki bu konuda Rabbimizden yardım dilememiz gerekir.

Terazi Zırh ve Kılıç

Bir terazi, bir zırh, bir de kılıç, maneviyatta ilerlediğimizde farklı bir adalet anlayışına geliriz kendimizi düşünmeden kullarını düşündüğümüz onlar için en güzel şekilde Rabbimizin rızası için hareket ederiz, Rabbimizin bizlere lütfettiği anlayışla yaklaşmayı ve lütfettiği hükümlerle davranmayı, en güzel şekilde de bir kılıç dövmemiz de gerekiyor lütfettiği demirle hak yolda olan dostlarımızı da en güzel şekilde koruyup kollamak için tüm düşmanlarımıza o zalimlere karşı kaldıracağımız kılıcımız olmalı onlara karşı savaşabileceğimiz, bu kılıç nefsimize de şeytanlara da etrafımızı saran Rabbimizin tüm düşmanlarımıza karşı da Rabbimizin bizlere bir lütfudur Rabbimizin düşmanlarına karşı bu kılıcı kaldırmamız gerekir aynı şekilde dostlarımızı da korumak kollamak için de ki böylelikle de düşmanın gözünü korkutarak saldırılarını önlemek adına caydırıcı olmak üzere her hükümdarın bir kılıcı olur ki bu kılıç kınından çıktığında artık ona tabi olanlar o hükümdarın yönlendirmesi ile o kılıcı takip eder, o nurlu kılıcı takip ederler, bu kılıcı takip etmeyenler de o geride kalanlar kaçanlar da saflarını artık belli eder, bir kılıcın Rabbimizin rızası için Rabbimizin lütfu ve ikramı ile dövülmesi de tüm diyara yeter, yoksa farklı kılıçlar olsa düzenler bozulur. Örmemiz gereken bir de zırhımız olmalı ki Rabbimizin rızası yolunda bizi korusun, Hz. Davut As.'ın ördüğü zırh gibi dokumasına çok dikkat etmemiz gerekir, vücuda en güzel şekilde oturması için savaş anında en güzel şekilde dayanması için plakalar arasındaki bağlantıları da en güzel şekilde tasarlamamız gerekiyor, bizlerde hak yolda olan kardeşlerimiz için zırh örmemiz gerekiyor, onları en güzel şekilde gelebilecek tüm kılıç darbelerinden koruyacak şekilde, hak yolda olan çevremizle en güzel şekilde bağ kurmak onlar için en güzel şekilde bir çalışma ortamı oluşturmak zamanımızda Rabbimizin rızası için en güzel şekilde birlik olmak, aramızdaki iletişimi en güzel şekilde sağlamak, bir savaş anında olduğu gibi daima irtibat halinde olmamız gerekiyor. Hak yolda olan çevremiz de adeta bir savaş alanında bir bölüğün kalkanlarıyla düşman önünde bir duvar oluşturarak gelen oklara ve mızraklara karşı koruyucu görevi görmesi gibi bizleri maneviyatta ilerlerken gelebilecek tehlikelerde Rabbimizin lütfu ile ikramı ile koruyacaktır, bizi hizada tutacaktır.

Helva ve Selva

Rabbimizin bu iki nimeti çölde İsrailoğullarına lütfetmişti. Uzun süre karnımız aç olduğundaki bu üç gün, beş gün, on gün, uzun bir süre olsun, ağzımıza ekşi bir limon da alsak o limonun tadı bizlere harika gelecektir, adeta göz yaşları eşliğinde mutlulukla o limonun suyunun ağzımızdan hiç gitmemesini isteriz. Rabbimizin bu nimetleri için hiç ter dökmemişlerdi, alınları hiç terlememişti, Rabbimizin bu nimetleri için dünyada hiç koşturmamışlar, hiç çalışmamışlar, bu nimet için bir karşılık bir bedel ödememişlerdi. Bu nimet onlara maneviyatta olmaları için lütfedilmişti. Onlar Rabbimizin bu nimetlerine isyan ettiler. Allah'ım isyan etmekten sana sığınırız. Sadece sarımsak yemek mi daha lezzetlidir yoksa yoğurdun içine sarımsak atarak yemek mi, yoksa biraz da bu karışıma tuz atarak tat vererek yemek mi, biraz da ceviz katarak mı, biraz da avokado dilimleri ile zenginleştirerek ve varsa da biraz da zeytinyağı dökerek yemek mi, tüm bu güzel nimetler bir araya gelerek daha güzel bir nimet oluşturuyor. Hayatımızda böyledir, Rabbimizin bizlere lütfettiği üzerimize olan rahmeti tüm o nimetleri. Aynı şekilde bizlerde hak yolda bir araya gelerek böyle bir güzellik oluşturabiliriz. Aramızda sarımsak da olsa bizimle beraber olduğunda o da en güzel şekilde kendisine sofrada yer bulacak ve onsuz da bizler bir şeye benzemeyeceğiz. Tüm sistemde böyledir ki haksız yere her ne kadar kötü olursa olsun birini katletmek bir kulu ortadan haksızca kaldırmak Rabbimizin bizler için inşa ettiği ve onun içinde en güzel şekilde Rahmeti ile yaşattığı kulunu ortadan kaldırmakta tüm sistemin hakkına girmektir, öldürmek de sadece canını almak değil aynı şekilde bir kulu hak yolda yaşayan bir kulu çevremizden uzaklaştırmakta böyledir, aynı zamanda hak yola girmek isteyen bir kulu aramıza almamakta, öldürmek sadece Rabbimizin hükümleri doğrultusunda Kur'an-ı Kerim'de açıklanan şekilde bir kısasta verilen hakta, Allah rızası için çıkılan bir cihatta savaş meydanında gibi aynı şekilde maneviyatta da hak yolda olan çevremize zarar veren bize düşmanlık gösterenlere bu düşmanlıkta ileri giderek kullar arasında da düşmanlık ortaya çıkmasına hak yolda kurulan bağı tehdit eden kullara karşı da çevremizden ayrılmaları gerektiğini söyleyebiliriz ki bu da Allah rızası için çevrenin de iyiliği içindir o kulun da iyiliği içindir ki o bu ayrılıkla belki hatasını görmeye gelebilir. Bir piknik yapmayı kararlaştırdığımızda çevremizle farklı görev dağılımı yaparsak daha güzel bir birliktelik sağlamış oluruz kimi ulaşımdan sorumlu olur kimi mangal yakmaktan kimi mangalın başında pişirmekten kimi mangal için odun toplamaktan kimi su getirir kimi ekmek kimi salata yapar kimi eğlence için top getirir kimi tatlı getirir kim elinde ne varsa getirmeye kim elinden ne geliyorsa da yapmaya çabalar her geldiğimiz piknikte ortamı bozup pikniğin tadını kaçıranlar da adeta bu düzenli piknik aktivitesinin geleceğini tehdit eder bu halde olursa daha da davet edilmesi uygun olmaz. Kimi de herkes ortaya elinden geldiğince bir şeyler koyarken kendisinin de bir şeyler ortaya koyma imkânı varken o sadece bu piknikten nemalanmak ister hiçbir katkı da sunmaz böyle kişiler de huzurumuzu yavaş yavaş kaçırmaya başlar. Maneviyat çalışmasında da elimizden gelen gayreti göstermemiz gerekir. Kimi her zaman pikniğe gelemeyen canı istemez artık onu da zorla pikniğe davet edemeyiz kolundan tutup getiremeyiz kimi de naz yapar bunu hissediyoruz ve kapısına gidip onu almamız gerekir kimi uzun bir süreden sonra çıkıp aramıza katılmak ister onu da aramıza dahil ederiz onu dışlamayız, azarlamayız, gönül koymayız.

Gökler ve Yeryüzü

Gözümüzün bu dünyada gördüğü her şey nasıl ki dünya ise gözlerimizi gökyüzüne diktığımızda da dünyadır. Dünyayı da maneviyatta ilerleyecek kadar bilsek bize yeter. Coğrafyayı nasıl ki bir kul biraz doğada gezince az çok dağ nedir tepe nedir, vadi nedir deniz nedir bir fikir sahibi oluyor aynı şekilde de gökyüzüne az çok bakan merak eden de güneş nedir ay nedir gezegenler nedir yıldızlar nedir vakitler nedir bunları da az çok bilir.

Geçmişten günümüze gökyüzü gözlemlenmiş çeşitli gök katlarından bahsetmişler, günümüzde teleskoplarla gözlemlerimiz sonucunda geçmişte bilinene nazaran bunun çok ötesinde çok çok büyük bir evrende olduğumuzu biliyoruz. Geçmişten günümüze değin farklı evren modelleri ortaya atılmış, dünyanın düz olup olmadığı tartışmaları da geçmişten günümüze değin de sürüyor. Dünyayı, evreni kendimizi okurken bazen sırt üstü uzanarak düşüncelere dalmamız gerekir. Bir gece vakti şehirden uzak gökyüzünü gözlemlemek üzere çimenlerin üzerine sırt üstü yatalım. Gökyüzüne ilk defa baktığımızda adeta yıldızların üzerimizi örttüğünü görürüz. Bu üzerimizde parlayan saymaya kalksak yorulup da uykuya dalacağımız kadar çok olan yıldızlar, o yıldızlardan da daha büyük duran bir ay. Yıldızların olduğu seviye ile ayın olduğu seviyenin aynı olmadığını görebiliriz ki sanki yıldızlar toplu olarak bir örtü üzerinde ay farklı bir örtü üzerinde, farklı farklı gezegenler de farklı uzaklıklarda farklı örtülerin üzerinde duruyor gibi görünüyor. Tüm gökleri direksiz bir desteksiz yükselten tahtı tüm alemlerin üzerinde olan tüm kâinatın üzerinde her şeyi kaplayan Allah'a hamd olsun. Üstümüzden yağmur taşıyan bulutlar geçip gidiyor rüzgarlar onlara eşlik ediyor. Bir ateş parıltısı gökyüzünden uzandığımız yerin az ötesine düşerek tüm karanlığı adeta aydınlatıyor. Yağmur yağmaya başladı gök gürültüsü eşliğinde şimşekler de görünmeye başladı, o zifiri karanlıkta yol bulmaya çalışarak her yıldırım düşüşünde bir yandan kulaklarımızı kapatarak korkuyla eve dönme vakti.

Gece güneş kendisini ay ile gösterir, güneş bir yere kaybolmaz şayet aya gelen ışıklar dünyaya gelseydi dünyada yaşam bizim için çok daha zorlu olurdu. Peygamber efendimiz Hz. Muhammed Sav. de bir ay gibi adeta karanlıklarımızı o nuruyla gecemizi aydınlatıyor yaşayışıyla o üstün örnek hayatıyla, o güneş ki Kur'an-ı Kerim nuruyla gündüzümüzü aydınlatıyor gecemizi gündüze çeviriyor.

Dünyadan aya, farklı gezegenlere de gitmek gelişen teknoloji ile daha da kolaylaşacaktır lakin daha önce söylediğimiz gibi tüm alemler de içinde barındırdıkları da gökyüzü de yeryüzü de dünyadır bizim için ulaşmamız gereken yer Rabbimizin huzurudur işte bunun için çalışmamız gerekir, tüm bu alemlerin ötesine geçmek Rabbimizin huzuruna varabilmek için de gerçek güç ve kuvvet sahibi olan Rabbimizin dilemesi ile bunu gerçekleştirebiliriz yoksa her girişimimiz onun rızası olmayan hallerde bizleri büyük bir ateş kovalamaya başlar. Bu miraçtır. Yolu da Kudüs'ten geçer, secdeyle, Kudüs'te bulunan iki sütun arasından. Bu iki sütun arasında bulunmamız gerekir maneviyatımızı orta yolda Hz. Muhammed Sav.' in yolunda inşa etmemiz gerekir, camilerde iki tür sütunlara rastlıyoruz, ilk olarak imamin makamında sağ ve solunda aynı zamanda da camileri ayakta tutan bu sütunlar büyüklüğü ile de göze çarpıyor işte imamin makamında olan sütunlar gibi bizler de o camileri ayakta tutan göğe uzanan iki sütun inşa etmemiz gerekiyor bu inşa etmekten maksadımız zaten bu sütunlar Rabbimizin lütfu ile gökleri ayakta tutuyor bizler namazla dua ile Rabbimizin rızası yolunda hak yolda durmadan

dinlenmeden çalışarak Kur'an-ı Kerim ile hayatımızı okuyarak, peygamberimizin habibinin Hz. Muhammed Sav.' i hayatımızda örnek alarak bu örnek alma onu çok sevmekten çok selam etmeye ona yakınlaşmaktan yaşadığı gibi yaşamaya onu örnek almak tüm yaşayışıyla çevresinde ashabına ve ailesine davrandığı gibi düşmanlarına davrandığı gibi her şeyi ile Rabbimizin rızasını kazanma gayesi ile yaşayarak yol almamız gerekiyor. Bu iki sütundan biri Kur'an-ı Kerimdir, diğeri de ihsan etmektir, bize de çalışmak düşüyor, Kur'an-ı Kerim ile yaşamak için çalışmak bu çalışmayla yaşamak, yaşayarak yaşatmak. Bu üç sütun bu üç nurdan sütun peygamberimizin Hz. Muhammed Sav' in nuru ile inşa edilmiştir, Hz. İbrahim As. o misafirperverliği ile övülen efendimiz bu sütunlardan birini temsil eder, Hz. İsmail As. da kendisini tüm hayatını feda etmek için bıçak altına yatması bu sütunda çalışmayı temsil eder, peygamber efendimiz Hz. Muhammed Sav.' in soyu da Hz. İsmail As.' a dayanır daha önce onun soyundan bir peygamber gelmemişti, Hz. İshak As. diğeri sütundur ki neslinden nice peygamberler gelmiştir. Peygamberimiz bu yolda miraca ulaştı ve nurlu yolunu tüm alemler için nuruyla aydınlattı, tüm alemler için Rabbimizin lütfu ve ikramı ile. Kabe'de üç sütun bulunur bunu simgeler. Kudüs yolu da Kabe'den geçer, gönlümüzde şayet Kabe'yi inşa edersek bizler de Rabbimizin lütfu ile bir gece ansızın Rabbimizin huzuruna çıkma konusunda umudumuz olabilir lakin bu peygamber efendimiz Hz. Muhammed Sav.' in miracı gibi olmaz o bedensel olarak da ruhsal olarak da bu miracı gerçekleştirdi, Rabbimizin lütfu ve takdiri ile bizlere de bir yol gösterdi, Rabbimizi razı etme konusunda onun huzuruna çıkma konusundaki Rabbimizin peygamberimize Hz. Muhammed Sav.' e bizlere olan lütfu namaz ile döndü.

Kiblemizin değiştirilmesi konusunda da Rabbimiz hidayet ettiği kullara rahmetiyle lütfettiği emirlerini yerine getirmeleri konusunda rahmet eder kolaylıklar lütfeder, Rabbimizin ol demesiyle dilediği her şey olur, Rabbimiz peygamber efendimizi Hz. Muhammed Sav.' i tüm alemlere üstün kılmıştır, bizleri de örnek bir ümmet olmamızı lütfetmiştir, Rabbimiz de bizleri çeşitli imtihanlara tutar, tutar ki o örnek ümmet daha da güzel bir örnek teşkil etsin, inananların da imanları daha da artsın, haktan yüz çevirenler için de topuk üzerinde dönmek en kolay dönüş şeklidir yüz seksen derece dönebilirsiniz tek bir hamle ile işte onların haktan dönüşü de böyledir.

Gül yağı elde etmek için sadece bir gül yetmez birçok gül kullanmamız gerekir ya da o kadar büyük bir gül olmalı ki göğü kaplasın, peygamber efendimizin gönlü öyle büyüktü ki Rabbimizin lütfu ile onun kokusu o gül kokusu da tüm alemleri de sardı. Gül kokusu kokuların en güzelidir, sevgiyi bize hissettirir, biz de gönlümüzü gül bahçesine çevirmeliyiz, kullarına sevgi ile yaklaşarak, böylelikle de göklerden bir yağ gibi yeryüzüne süzülebilelim. Hak yolda yaşayarak ve yaşatarak kullarına en güzel şekilde davranarak, hak yolda bir çevre içinde bulunarak ki her mevsim gül dikilebilir özellikle de baharın başlangıcı da gül dikmek için en güzel vakittir bu yaşadığımız zamanın kıymetini bilmeye gayret edelim.

Gökte olan 7 tabaka da bu dünyada yeryüzünde de var içimizde de var keşfedilmeyi bekliyor, içimizde tüm alemleri keşfedebilmemiz için Rabbimizin katına çıkmak üzere lütfedildi tüm bu gördüklerimiz, anlayıp düşünmemiz için. Çıkmamız gereken bir merdiven var, o basamaklara da ancak maneviyat çalışarak adım atabiliriz. Gökleri aşmak da ancak Rabbimizin lütfu ile Rabbimizin lütfettiği ilimle Rabbimizin izni ile. Çeşitli rüyalar gören astral seyahat olarak da adlandırdıkları şeyler bu ilmi olmayan kimseler gördükleri yaşadıkları şeyler de hep dünyadır

onlar dünya sınırları içinde boş gayeler peşinde koşan bir takım cahil kimselerdir, böyle kimselerin ne sözlerine ne de işlerine bir değer verilir ne de bir kulak.

Gelen ışığın yönüne göre gölgemiz de değişmeye başlıyor, güneşle beraber hareket eden gölgemiz bedenimizi gözlemleyebildiğimiz. Güneş olmasa yani bir ışık kaynağı olmasa bir gölgemiz de olmazdı bir izlenim sahibi olamazdık, güneş ışığı bir nesneye vurur ve o nesnenin arkasında da bir gölge oluşur bu gölgeyle bir izlenim sahibi oluruz lakin bu izlenimimiz gelip geçicidir. Burada gölgeyi görmekten kastımız her nasıl fiziksel olsa da aynı iç dünyamızda da yaşadığımız değişimler ki nefsimiz de sürekli bir şeyler ister bunu bizde bir karşılığı olur yansımaları olur bu izlenimlerimiz de gölge olarak yani içimizde bir karanlık olarak içimizde belirir, o gölge güneşle beraber hareket eder, gölge uzayıp kısalır nefsin arzuları ve şiddeti de sabit değildir sürekli hareket halindedir nefsimiz durağan değildir. Güneş öğlen vakti tam tepemizdeyken gölge ayaklarımızın altında çok belirgin olur akşamüzeri daha uzun olur lakin zayıf olur. Her bir vakitte Rabbimize yönelmemiz, ona sığınmamız gerekiyor namazla. Cennette de alacağımız hazlar konusunda da misal dünyada tam kıvamında bir yemek olsun bu yemeği yerken ondan aldığımız keyif ruh halimize göre de değişebiliyor işte cennette o cennet nimetlerinden en güzel şekilde bir haz alacağımız haber veriliyor ki Rabbimiz cenneti lütfederse takdir ederse. Ay ışığında da gölgemiz oluyor lakin tam olarak güneş kadar güçlü değil bu süreleri özellikle geceleri namazla geçirmek, zikirle geçirmek daha güzel olur gündüzleri ise nefsimize yönelik onu kendimiz için kullanmaktan Rabbimizin rızası yolunda kullanmaya yöneltmek üzere maneviyat çalışmak ki izlenimimiz daha iyi olabilir.

Hız. Lut As.'ın seher vakti kurtarılması ki bizlerde dua etmek üzere, af dilemek üzere ve tövbe etmek üzere bu vakte de özellikle önem göstermeye, gece bu vakitten önce kalkmaya gayret ederek bu vakti değerlendirmeliyiz. Rabbimize ulaşip varana değin didinip duracağız, hayatımızda asıl gayemiz ve tüm amacımız da Rabbimizi razı etmek olmalı bundan başka da bir işimiz yok, bu amaç üzere çalışmalı, yaşamalı ve yaşayışımızla da en güzel şekilde örnek olmalıyız ki her iş Rabbimizin takdirindedir, her işimiz de ona sığınarak ondan yardım dileyerek olmalı.

Bir göktaşı düştüğünde de etrafını aydınlatarak düşer, göktaşları gecenin karanlığı adeta delerek ilerler. Tarık suresi de bizlere Rabbimizin rahmetidir, lütfudur, karanlıklarımızı görmemiz, karanlıklarımızı aydınlatmamız için ki bu karanlığımız bilmediğimiz üstü Rabbimiz tarafından örtülen hususları kapsar, dostlarımız da bizlere dua edenler de bu karanlıkta bulunur haberimiz olmadan bizlere dua edenler, iyiliğimizi isteyenler, aynı şekilde bilmediğimiz bize içten içe gizlice düşmanlık gösterenler de bu karanlıkta bulunur, maneviyat çalışmasında da asıl gayemiz kendi kötülüğümüzü görmemizdir, başka kulların bizimle olan ilişkisi de önemlidir fakat biz kendimizi geliştirdikçe maneviyatla diğer kullar üzerinde de olumlu bir değişim gözlemleyebiliriz, dostlarımız düşman olur, düşmanlarımız dost olur, dostlarımızın dostluğu daha da artar bizlere daha da yakınlaşırlar, düşmanlarımızın düşmanlığı daha da artar, bilmediğimiz dostlarımız olur bilmediğimiz düşmanlarımız bunlar sürekli değişir bu değişime de takılıp kalırsak bizler kendimizi değiştiremeyiz ki böylelikle de amaçtan uzaklaşmış oluruz.

Maneviyat çalışırken çeşitli karanlıklar içinde de olabiliriz, karanın üstünde giderken, denizde yol alırken bir karanlık ki ay ışığının önüne bulutlar kapattığında yıldızlar var peygamberimiz Hz. Muhammed Sav.' in o güzide ashabı onları o yıldızları da takip edebiliriz, o yıldızlar da örtüldüğünde de hak yolda olan bir çevre edindiğimizde onlar da adeta bizlere yardım ederler gecenin karanlığında kaldığımızda, bu çevremize tüm peygamberlerimiz de dahildir, hak yolda koşturan Rabbimizin tüm kulları da o hak dostları da din büyüklerimiz de. Karanlıkta kaldığımızda Rabbimize sığınmalıyız, bize yol gösterene, kendisine sığınanları en güzel şekilde himaye eden koruyan Allah'ım bize en güzel şekilde yolunu gösteren Allah'ım, bizi en güzel şekilde yolunda bulunduran Allah'ım, karanlıklarında önümüzü en güzel şekilde aydınlatan Allah'ım bize çıkış kapıları gösteren Allah'ım, rüzgarıyla bizleri müjdeleyen Allah'ım, üzerimize yağdırdığın yağmurunla o rahmetinle bizi sevindiren lütuf ve ikramlara gark eden Allah'ım, senden başka bir ilah yoktur Allah'ım her şeyin ötesinde gerçek güç ve kuvvet sahibi olan yalnız sensin, her şeyin ötesinde tüm yücelik sana aittir, tüm eksik ve tüm noksan sıfatlardan münezzeh olan sensin Allah'ım, tövbelerimizi kabul eyle bizleri affeyle Allah'ım.

Rüzgâr

Rüzgâr bir hava unsurudur bazen bizim tarafımızdan eser bazen düşmanlarımızın tarafında eser çeşitli halden hale bizi sevk eder. Düşmanlarımız fırsatını bulduğunda rüzgâr onlardan tarafa estiğinde üzerimize gelebilirler, bizler hak yolda çevremizle beraber en güzel şekilde anlaşılarak, çekişmeden, didişmeden, kaçmadan, yılgınlık göstermeden en güzel şekilde hareket etmeliyiz ki korkuya kapılırsak, telaşa kapılırsak düşmanlarımız da bunu ister, bunu amaçlarlar bu da bizim felaketimiz olur şayet sabretmezsek ki sabredersek de Rabbimiz bizimle olur, motivasyonumuzu kaybetmememiz birbirimize her zaman destek olmamız gerekir, böylelikle tüm düşmanlarımıza karşı da bir direnç geliştirebiliriz, gücümüzü korumuş oluruz, yoksa gücümüz zayıflar adım atacak gücümüz dahi kalmaz. Şimdilik rüzgâr düşmanlarımızın tarafında esse de bulutlar da rüzgarla hareket eder, Rabbimiz de sabredenlerle beraberdir.

Bulut Deprem Şimşek Yıldırım

Bulutlar Rabbimizin rahmetini içinde barındırır. Dilediği yere bulutlarını sevk eder isterse oraya rahmet eder hayat lütfeder. Şimşekler de korku verir ki şimşekler bulutlar arasında olur, yıldırımlarsa gökyüzü ile yeryüzü arasında gerçekleşir dünyada düştüğü yeri de yerle bir eder böylelikle de doğada bir denge sağlanır. Tüm doğa bir sistemdir ve her bir zerre birbiriyle alakalıdır, depremler de bu sistem içinde yer alır doğaya Rabbimiz düzen getirir. Çeşitli helak olan kavimlerin başlarına da gelen budur. Yoldan çıkan kavimler tüm dünyanın dengesini o azgınlıkları ile yoldan çıkmışlıkları ile bozmaması için helak oldular Rabbimizin lütfu ile. Bulut gördüğümüzde de Rabbimize sığınmalıyız dua etmeliyiz ki başımıza bir felaket olmasın Rahmet olsun peygamberimiz Hz. Muhammed Sav.' in dua ettiği gibi bulutlar gördüğünde. Hepimiz mıknaatılarla oynamışızdır zıt kutupların birbirini çektiğini aynı kutupların da birbirini ittiğini doğada da toprak eksi yükle yüklenirse yani arzular dünyaya yönelik olursa üzerimize

bir artı yük gelmesi yakındır ki bu da Rabbimizin lütfu ve rahmetidir hak yolda olan kullara batıl yolda olanlar içinse bu helak olma sebebidir. Depremlerin tahribatı her ne kadar yeryüzünde gerçekleşiyorsa da içimizde de depremler yaşadığımızı görmemiz gerekir, bir sarsılma o zelzele hali hayatta gördüğümüz başımıza gelen şeyler, adeta vücudumuzu sarsıyor, evimiz sallandığında nasıl ki Rabbimize dönmek için bir fırsat onu hatırlamak için Rabbimizin bir lütfuysa aynı şekilde bedenimizi o ruhumuzu adeta titreterek sarsan bu zelzelelerde de Rabbimize sığınmamız gerekir, bu bir afettir, başımıza gelecek tüm afetlerden Rabbimize sığınmamız, afete sebep olacak hal ve hareketlerden kaçınmamız, günahlarımızdan af dileyerek tövbe etmemiz, dua etmemiz, hak yolda yaşamaya gayret etmemiz gerekir. Maneviyatta da şayet çalışıyorsak eksi yükümüz çok olduğu için böylelikle de dengeye gelmek için çalışıyoruz, bu sebeple şayet bu yazıları okuyorsanız ve ilgi duyuyorsanız bu yazıları okumayan ve ilgi duymayan kişilere karşı da kendinizde bir üstünlük görmeyiniz ki burada olarak dengeye geliyorsunuz demektir artık ne kadar ekside olduğumuzu da Rabbimiz bilir. Rabbimiz sen bizi en güzel şekilde rahmetinle sarıp sarmala, günahlarımızı affeyle, tövbelerimizi kabul buyur.

Deniz Su Tuz Ateş Gün

Deniz ilimdir ki o denizler ki tuzlu da olur tatlı da olur, ikisi içinde bizim için yararımıza olan nimetler çıkartırız. Tatlı su ile tuzlu su arasında da bir fark vardır, soğuk su ile sıcak su arasında da bir fark vardır. Su Rabbimizin dünyamızda bizlere olan büyük bir lütfu büyük bir rahmetidir lakin cehennemde sıcak su bir azap olduğu gibi dünyamızda da soğuk su bir lütuftur şifadır. Rabbimiz tüm canlıları da rahmetiyle yaratmıştır sudan yaratmıştır. Su sesi de Rabbimizin rahmetidir o suyun akışı ve görüntüsü de Rabbimizin bize ihsanıdır. Deliler için de su sesinin yatıştırıcı etkisini kullanmışlar, şayet maneviyat çalışırken zorlanmaya zihinsel olarak zorlanmaya başlarsak kendimizi doğanın kollarına bırakmamız gerekir o yeşillikle gözlerimizi dinlendirmeli, o suyun sesine kulak vermeliyiz, suyun o güzel derinliğine göz atmalıyız, abdest alarak Rabbimizin üzerimize olan rahmetiyle kendimizi arındırmalıyız, gusül abdesti almaya düzenli olarak özellikle de cuma günleri kaçırmamaya gayret etmeliyiz. Cuma gününün önemi de Rabbimiz bugünü bizlere diğer günlerden üstün kıldı, Hz. Âdem As. bugün yaratıldı ve kıyamet de bugün kopacak, Rabbimiz gökleri ve yeri altı günde yarattı ve sonra arşa istiva etti, tüm alemlerin üzerine hükümler oldu, tüm alemleri kuşattı, tüm alemleri hükmü altına aldı, egemenlik tahtına oturdu, Rabbimiz devam etseydi yani yedinci günde yaratmaya devam etseydi biz Rabbimize dönemezdik, Rabbimizin tüm alemleri yarattığını idrak edemezdik, arş üzerine istiva etmeseydi Rabbimiz ona yönelik bir yol da olmazdı, Rabbimiz bizim için arşa istiva etti işte bu Cuma günü Hz. Âdem As.'ın yaratılışı ile insanın da yolu çizilmiş oldu, Rabbimizin rızası yolunda yaşamak, ona varan yol üzere koşturmak üzere Rabbimiz bizimle beraber oldu, nerede olursak olalım bizimle, Rabbimiz kendine yönelenleri de görüyor yönelmeyenleri de tüm yapıp ettiklerimizi de görüyor bizler hak yolda yaşarsak emredildiği gibi yaşarsak peygamberimiz Hz. Muhammed Sav.' i örnek alırsak, Kur'an-ı Kerim ile hayatımızı okursak, güzel bir çevre ile yaşarsak Rabbimize varan yol üzerinde de o kadar ilerleriz ki Rabbimizin takdirindedir, bize düşen tüm gayretimizle çalışmak çabalamak sevgiyle, aşkla, güvenle, umutla iş tutmaktır.

Tatlı ve tuzlu su birbirine karışmaz. Balıklar içinde tatlı suda gidenler de vardır tuzlu suda giden de vardır, ikisinde de gidenler de vardır lakin bu iki su arasında bir sınır bulunur, bu iki su birbirine karışmaz. Hz. Musa As. tatlı suda yol alırken diğer zat da tuzlu suda yol alan bir zattı. Balıklar denizin derinliklerine inebilir lakin kimisi yüzeye yakın yüzer kimisi de daha derinlere inebilir. Kimisi yavaş yol alır kimisi de hızlı yol alır. Hak yolda olan kullar da tatlı suda olmalı beraber yol almaya da gayret etmeli, Rabbimiz lütfu ile rahmeti ile bizleri bol bol hem maddi yönden hem de manevi yönden rızıklandırır ki herkes de nasibinde ne yazıldıysa kendi hissesine düşen kendisi için hayırlı olacak Rabbimizin dilediği ölçüde kendisine takdir ettiği pay neyse de onu yer. Hz. Eyüp As. soğuk suyla Rabbimizin lütfu ile rahmeti ile şifa buldu, Hz. İbrahim As.’ da ateşlere atıldığında ateş onu yakmamıştı, suya da ateşe de ihtiyacımız var, su bizi rahatlatıyorsa da ateş de bizi yakıyor, tutuşturuyor, nasıl ki aşkı da ateşle anlatabiliriz yanıp tutuşan biri aşkla bir tutkuyla büyük bir arzuyla gönlümüz ateş gibi yanıp tutuşur, bağrımız yanar, ateş sıcaktır su ise ateşi söndürür, Rabbimizin rahmeti her şeye şifadır. Hz. İbrahim As. babasına dua etmesi ki babası gönlünü yakıp kavurmuştu, peygamberimiz Hz. Muhammed Sav.’ in gönlünü de kavmi, çevremizin gönlümüzü tutuşturması da gerekir bu da maneviyatta geçireceğimiz hallerdendir, aşk yoğun bir sevgi duyma hali de olabilir bu da yakabilir kulu yoğun bir nefrette, Rabbimizin rahmetini dilemeliyiz ismi ile istendiğinde tüm ateşleri söndüren Allah’ım habibinin ismi ile istiyoruz peygamberimizin hürmetine Hz. Muhammed Sav.’ in hürmetine bu kahrolası zalimlerin tutuşturduğu kardeşlerimize de tüm alemlerine de dokunan bu fitne ateşi sönsün.

Karada da denizde de büyük bir bozulma başladı zalimler de cahil din adamları da bu büyük bozulmaya sebebiyet verdiler. Bu cahil din adamları dünyaları için zalimlerin tarafında durdular. İşin doğrusu Allah rızası için hak yolda olanların yanında olmaları gerekmez miydi, Kur’an-ı Kerim ile hüküm vermeleri gerekmez miydi, Allah onları o zalim sürüsünü kahretsin, madem öyle yaptılar Allah’ın üzerlerine indireceği azabı gözlesinler şüphesiz ki bizde Rabbimizle beraber gözlüyoruz.

Gemi

Gemiler ile denizde yol alırız. İlim öğrenmek için denizlere açılırız. Rabbimizin lütfu ile alnımızdan dökülen terimizin karşılığı da çalışmada ilim olarak bize döner. Gemiler bizleri korur, Hz. Nuh As.’ ın gemisi nasıl tufanda koruduysa bizler de hak yolda olan kullarla beraber olduğumuzda bu gemide yer alırız. Bu gemi sarsılabilir sarsıldıkça denize düşen helak olanlar olur, bu gemiye musallat olan, saldıran türlü türlü canavarlar olabilir metanetimizi korumamız gerekir emredildiği gibi düşenler bu süreçte helak olanlar olur, böylelikle gemi karaya varana kadar devam eder, Rabbimiz dilediği kulunu bu gemiye alır, dilediği kulunu bu gemiden denize savurur takdir onundur. Hak yolda olanlar sürekli olarak bir arada olmamız birbirimize kenetli olmamız Rabbimize sığınmamız, sabretmemiz, dua etmemiz gerekiyor gönülden aynı fırtınalı bir denizde yol alan gemide üzerimiz ıslanmış bir halde bir yandan tutunmaya çalışırken demirlere bir yandan da birbirimize destek olarak bir yandan da gönlümüz duada fırtınanın geçene değin ardından da karaya çıktığımızda da bu halimizi maneviyatımızı muhafaza etmemiz de gereken işleri koy verip de karada helak olmamak için işleri sınıksız tutmamız

gerekiyor baştan sona değin Rabbimizden biran olsun yüz çevirmek bizim için helak sebebi olur. Allah'ım bizi karada da denizde de günlerin gecesinde de aydınlığında yol alırken her türlü musibetten ve felaketten habibin hürmetine Hz. Muhammed Sav.' in hürmetine peygamberimiz hürmetine muhafaza buyur.

Toprak

Toprak içinde su da bulundurur, hava da bulundurur, kil gibi maddeler de. Bir çiftçi güzel bir ürün almak için tarlasını sürer ki toprak iyice karışsın sonra tohumunu eker. Tohum da toprak içinde çürüyerek yeşermeye başlar. Tarla, bahçe ve bağ arasında da farklar vardır ki tarlada buğday gibi ekinler, bahçede hurma ağaçları, bağlarda da üzüm bağları, bulunur bahçeler ve bağlar iç içe girmiş olabilir daha iç açıcıdır lakin tarlalar öyle değildir, üçüne de verilen emekler farklıdır. Eğlenerek bahçeye meyve toplamaya gideriz ama tarlaya çalışmaya gitmek daha zor gelir. Bir alan düşünelim, arasından bir ırmak akan en dış bölgesini çevreleyen alanda meyve ağaçları olsun, o hurma ağaçlarının altlarında ve yanlarında da üzüm bağları o ırmağın çevresinde de buğday ekildiğini düşünelim. Akarsu Rabbimizin rahmetidir, o su çekilse hiçbir şey ayakta kalmaz o bahçe çöker kalır, bahçe Rabbimizin bizlere lütfudur, bahçe bizlere Rabbimizin ikramıdır, arasından geçen nehir de rahmetinin sürekli olarak bizi beslediğini gösterir. Bu alan o toprak parçası bizim tüm arzularımızı yeşertebileceğimiz Rabbimizin bizlere bağışladığı bir alandır. Hurma tohumundan yetiştirdiğimiz hurma ağacı neslimizi ifade eder evlatlarımızı, o üzüm bağları çevremizi oluşturur, o tarlamıza ektiğimiz ekinler de buğdaylar da mal ve mülkümüzü içinde yaptığımız iyilikler ve güzellikler de bulunur kötülükler de.

Bütün işler sana aittir Allah'ım, bütün hükümler sana aittir Allah'ım, vaadinin miadı da dolduğunda sözün gerçekleşir Allah'ım. Tüm tartışmaları bitiren, tüm ayrılıklara son veren, hak ve batılı birbirinden ayırt eden Kur'an-ı Kerim hürmetine Allah'ım, sözlerini habibine peygamberimiz Hz. Muhammed Sav.' e ulaştırmak için emanet ettiğin ruhun güvenilir elçin katında itibarlı kulun Hz. Cebrail As. hürmetine ve bizlere de en güzel şekilde sözlerini ulaştıran habibin peygamberimiz Hz. Muhammed Sav. hürmetine Allah'ım. Allah'ım verdiklerine güvenmekten, verdikleriyle övünüp durmaktan kaybettiklerimizden dolayı gam içinde kalmaktan, tüm musibetlerden ve tarafından da sevilmeyen bir kul olup çıkmaktan sana sığınırım.

Bitkileri de gözlemlemeliyiz. Bitkiler de farklı farklı bir yoncanın yerden biten bir otun kökleriyle ağacın kökleri bir değil. Aralarında da bitkilerin büyük farklar var. Hiçbiri birbirine benzemiyor. Kimisinin yaprakları geniş Hz. Âdem As.' da ilk olarak incir ağacı yaprakları ile örtünmüştü Rabbimizin lütfu ile Hz. Âdem As.'ın arzusu pişmanlığını Rabbimizin rızasını kazanmak üzere örtmekti, o pişman hali onu öylesine sarmıştı ki Rabbimizin gözleri altında olduğunun da farkında olarak bu halinden çok utanmıştı, Hz. Yunus As.'ın üzerini de Rabbimiz rahmeti ile kabak bitkisi yaprakları ile örtmüştü, Hz. Yunus As.'ın arzusu karaya çıktığında Rabbimizin rızası için kavminin kurtarılmasıydı ki yerden çıkan kabak da bunun bir işaretiydi, kabak sarmaşık olarak etrafa saçılarak büyür, ağaçlar ise göğe doğru bir gövde geliştirerek büyür, Hz. Yunus As. her ne kadar susuz, aç, bitkin olsa da güneş de bir yandan tenini kavursa

da onun arzusu kavmiydi çevresini düşünüyordu bu hallerini düşünmüyordu Rabbimizin lütfuyla ki peygamberlerin halleri böyledir. Tüm peygamberlere selam olsun Allah'a hamd olsun. Zeytin ağacının da yaprakları küçüktür, meyvelere bakınca da kimisi dışı elma gibi kimisi erkek incir gibi her bir meyvenin tatları da farklı farklı.

Bir dane gibi bir çekirdek gibi bir kalbimiz var, bu kalbimizi gelişme yoluna koyması için Rabbimizin bizi bu yola koyması gerekiyor, o çekirdek nasıl ki ilk patlıyor sonra o çekirdek büyümeye başlıyor aynı o şekilde de bir bitkinin yol alması gibi maneviyatta da bizler yol alıyoruz. En güzel şekilde gelişmek için boy vermek için de Rabbimizin rızası yolunda Kur'an-ı Kerim ile habibinin peygamberimizin Hz. Muhammed Sav.' in sünnetleri ile yaşamamız gerekiyor. Çevremizde de hak yolda olan bizlerle ilgilenenler olursa daha güzel bir yol alabiliriz. Bir bahçemiz varsa güzel de bir çardak isteriz ki altında dinlenelim, gölgesinden istifade edelim üzüm bağı da bu çardak üzerine tutunarak adeta sınıksız sarıp sarmalayıp sarılarak büyüyerek daha güzel bir gelişim sergiler.

Bir ağaç düşünelim bu ağacı farklı ağaçların bölümlerinden oluşturalım, köklerinden başlayalım, kökler toprağın altındadır ve ne bir tadı vardır ne de bir faydası, kökleri ile topraktan su ve mineralleri çekerek beslenir, bu ağacımızın kökleri ceviz ağacının kökleri olsun bahçe kenarlarında şayet bir akarsu varsa ceviz ağacı gibi ağaçlar ekilir ki toprağı tutsun akarsu toprağı alıp götürmesin, köklerimiz güçlü olmalı, sabit olmalı, beslendiğimiz kaynak Kur'an-ı Kerim olmalı, habibi Hz. Muhammed Sav. olmalı, hak yolda koşturan kullar olmalı, ağacın gövdesi ise onu dış saldırılardan korur, bu ağacın gövdesi de tarçından olsun yemeklerimize tat kattığımız, ağacın odun kısmı da öd ağacı olsun tütsülerde kullandığımız, ağacın salgıladığı reçine de mür olsun güzel kokular elde ettiğimiz, yaprakları defne yaprağı olsun yemeklerimize kattığımız, meyvesi limon olsun o asitli yapısı ve ekşiliği ile salatalarımızı tatlandırdığımız. İşte insanlar da böyle birbirinden farklı farklıdır, onlarda görmemiz gereken güzelliği görmeye gayret etmeliyiz, güzel bir çevrede yetişmelerini doğru bir şekilde de kök salmalarını sağlamalıyız, bizlerin de her birimizin birçok kusuru var, güzel bir tabak, güzel bir koku için hep beraber bir araya gelmemiz ve eksikliklerimizi de birbirimize güzel yanlarımızı göstererek tamamlayabiliriz. Kötü bir çevrede olursak bundan da kötü olarak etkileniriz, kötü bir bahçe gibi ne bir suyu var ne de bir ilgileneni. Bir mekân düşünelim içerde sürekli olarak sigara içiliyor, alkol tüketiliyor, televizyon sürekli açık müzik çalıyor, içerde kumar oynanıyor, fal bakılıyor, kötü sözler konuşuluyor, her türden sabıkalı kişiler içerde toplanmış bir çevre oluşturmuş biz sürekli buraya gidip gelirsek biz de bu çevrenin bir parçası oluruz ve o çevreye benzemeye onlar gibi davranmaya başlarız. Rabbimiz muhafaza buyursun.

Kavak ağacı gül açar mı sorusu biraz garip gelebilir iki türden bitkinin bir araya gelerek farklı bir şekilde hayat bulması bunun cevabı ise evet, aşılama ile bunun mümkün olduğunu görüyoruz. Bu aşılama bir kavak ağacı adeta bir gül ağacına dönüşebilir Rabbimizin lütfu ve rahmeti ile. Nasıl ki hayvanlar bizlerin emrine verilmiş ve bizlere itaat ettiklerinde mutlu oluyoruz aynı şekilde bizlerde şükrederek Rabbimiz olan Allah'a boyun eğmeli ve verdiği nimetler için şükretmeliyiz. Bu idrake varmak için de Kur'an-ı Kerim okumalı, peygamberimiz Hz. Muhammed Sav.' in sünnetleri ile yaşayarak hayatımızda habibini örnek almalı ve hak yolda olanlarla bir arada olmaya ve çalışmaya gayret etmeliyiz Rabbimizi razı etmeyi amaç edindiyssek. Böylelikle ancak idrakimiz artar, takvamız artar, Rabbimize yakınlığımız artar.

Hikmet İhsan Hüküm İhlas

Rabbimiz dilediğine hikmeti lütfeder kime de hikmet lütfetmişse şükretmesi gerekir bu Rabbimizin kuluna lütfettiği büyük bir nimettir, hikmet Rabbimize yaklaşmak için Rabbimizin kuluna lütfettiği bir anlayıştır, nasıl Rabbimize yaklaşması gerektiği konusunda bir anlayışa kulunu getirmesidir, kullarına nasıl davranması gerektiğinden olaylara nasıl yaklaşması gerektiğinden nasıl davranması gerektiğine olaylar arasında neden ve sonuç bağlantısını kurabilmesine, olayların iç ve dış yüzünü, olayların nedenlerini, sürecini ve sonuçlarını, Rabbimizin tüm kainattaki düzenini Rabbimizin takdir ettiği kadar doğru bir şekilde okuyabilmesine değin bir bütün olarak tüm hayatı emredildiği gibi Kur'an-ı Kerim ile Rabbimizin emrettiği şekilde okuyarak, lütfedilen bu ilimle şükrederek, Rabbimize sığınarak, Rabbimizin dilediğini dileyerek, kulluk bilinciyle hareket ederek Rabbimizin rızası için kendisini düşünmeden de hüküm verip ihsanda bulunarak Rabbimizi razı edecek eylemlerle bunu umarak salih ameller işlemesidir. İhsan etme mertebesine ulaşabilmek için çalışmamız gerekir. İhsan etmek yalnız Rabbimizin rızası yolunda hikmetle kendimizi hiç düşünmeden eylemlerde bulunmaktır, Rabbimiz hüküm verir bizlerde onu uygularız işte bu hükümlerle eylemlerimiz ihsan mertebesinde bir bütünlüğe gelir, içimizdeki tüm koşullar da bir denge halinde olur -Rabbimizin lütfu ile sürekli manevi bir çalışma içinde olmamız da Rabbimizin lütfudur ki bu dengeyi korumaya çabalamaktır çünkü yolda bu dengeyi tekrar ve tekrar oturtmak zorundayız bu da manevi gelişimimizi sağlar, içimizdeki koşulları Kur'an-ı Kerim ile peygamberimiz Hz. Muhammed Sav.' i örnek alarak dengeye getirmek- kullardan bir teşekkür bile beklemeden burada da Rabbimizin rızası arzumuzdur, bu arzunun tatmininin izlenimi de Rabbimize yaklaşma konusunda Rabbimizden daha çok umutlanmamızdır başka da bir arzumuzun tatmini işin içine girmez, Rabbimizin rızası için hizmet etmek ihsan etmektir, bu mertebeye ulaştığımızda görürüz ki Rabbimizin rızası için hizmet etme eylemi esasen Rabbimizin lütfudur, ikramıdır, takdiridir bu yolda tüm eylemlerimiz bu yolda tüm çalışmamız kendimize yönelik her hal ki hak yolda kendimizi ıslah etmemiz Rabbimizin rızasını kazanmayı umut ederek kendimizi geliştirerek böylelikle de çevremizi de geliştirmemize yönelik eylemlerimiz ihlastır.

Karar Vermek

Hayatta üzerimize düşeni en güzel şekilde yerine getirmeye gayret etmeliyiz, bir karar alacağımız zaman da bizden daha deneyimli, akıllı olanlara danışmamızın bize bir zararı olmaz, başkalarının fikirlerini almaktan bu fikirleri değerlendirmekten geri durmamamız gerekir, yoksa her kararında sürekli nefsiyle konuşan nefsiyle tartışan nefsiyle iş tutan bir kul olur çıkarız ki nefsimiz şeytanla bizim en büyük düşmanımızdır, tedbirli olmamız gerekir, istişare kültürünü hayatımıza yerleştirmemiz gerekir, hak yolda olan bir çevremiz olursa da bizi gönlünde hissedenler bize düşmanca davranmaz, bizim kötülüğümüzü düşünmezler, ardından da Rabbimize sığınarak karar verdikten sonra da tevekkül etmemiz Rabbimize boyun eğmemiz gerekir ki bu boyun eğme kısmı da üzerimize düşen sürecin içindedir bu süreçten sonra olarlarda da üzerimize düşeni en güzel şekilde yapmaya gayret etmemiz gerekir Rabbimize sığınarak onun rızasını arzulayarak Rabbimize sürekli yönelerek dualar ile hayırlısını isteyerek.

Zaman

Maneviyat çalışması ile adeta yıldızların ötesine geçme imkânımız olur, tüm bu dünyadan bu dünyanın içindekilerinden bu dünyanın dışındakilerden bu dünya ile ilişkili her şeyden uzaklaşmış oluruz, zaman sadece bu dünyada diğer gezegenlerde diğer galaksilerde, yıldızlarda, işte göğün sınırlarını Rabbimizin lütfu ve ikramı ile aşarsak da artık daima onunla oluruz, onunla olduğumuzda da zaman bizim için sonsuzluğa uzanır ki bu sürede bizim için kısıtlıdır şöyle bir örnek verelim yemek yerken midemiz dolmaya başlıyor midemizin dolduğu noktada artık bir şey yiyemiyoruz işte zaman da bizim için genişliyor diğer kullara göre midemiz daha da büyüyor, Rabbimiz maneviyat çalışırken zamanımızı işte bu denli bereketlendirir, çok konu var, anlamak için de çok çaba sarf etmemiz gerekiyor, sanki bir dünya kütüphane kitap okunması gerekiyor ama ne enerjimiz var ne de vaktimiz işte Rabbimiz maneviyat çalışmasında olduğumuzda Rabbimizin rızası yolunda koşturduğumuzda bizim için zamanı bereketlendiriyor, bizlere güç ve kuvvet lütfediyor ve takdir ettiği lütuflarını da en güzel şekilde bizlere ulaştırıyor, Rabbimizin o nurlu yoluna ve peygamberimiz Hz. Muhammed Sav.'e o yolu aydınlatan nura onun kardeşlerine Rabbimizin rızasını gözeterek yardım ettiğimiz için de Rabbimiz de bizlere yardım ediyor ve bu çalışmada da yolda yürürken ayaklarımızı da yere sabit bastırıyor, Rabbimiz her daim bizimle oluyor ve zamanı konusunda da daha birçok konuda da lütuf ve ikramlarda bulunuyor. Rabbimizden de rahmetinden de umutlu olmalıyız.

Putperestlik

Putperestlerin işleri çok karanlık olduğu için kalpleri de kapkaranlık, geçmiş zamanlarda yaşasaydık ki bizler günümüzde birbirimize tahammül edemiyoruz bir Müslüman bir Müslümana tahammül edemiyor o eski zamanlarda yaşayan putperestlerle imtihan olsaydık halimiz nice olurdu, kalbimiz bu kapkara kalpleri kaldırabilir miydi, onlara bir güzel söz dilimizden dökülebilir miydi, aynı şekilde birbirimizin kalplerinin üzerinde bulunan kara noktaları da artık görmezden gelerek elden geldiğince o kalplerimizdeki noktaları sevgiyle dolduralım, bir diş dolgusu yapar gibi kalbimizin üzerindeki çürükleri temizleyelim ki kullar günahlarını elden geldiğince temizleyerek giderme yoluna gitmeli, bunun için af dilemek için Rabbimizin huzuruna tövbe kapısına gitmeliyiz, bizlere de düşen diş kırıklarına karşı da gönlümüz şayet kırıldıysa Müslüman kardeşlerimize o parçayı da sevgi ile doldurmalıyız, dolguyla elden geldiğince sevgiyle o diş kurtarmaya çalışmalıyız. Dişimiz sinirlerinden kopup yerinden çıktıysa da çürük önlenemez bir boyutta tüm vücuda acı ve ızdırap veriyorsa da artık ona yapacak bir şeyimiz kalmamıştır çekip kurtulmaktan başka.

Her nasıl ki geçmişteki putperestler putları kendilerine Rabbimizi yakınlaştıracı bir vasıta olarak gördükleri gibi günümüzde de gerçek hak dostlarına karşı bu gibi tabirler kullanıyorlar lakin değersiz kulun ancak ziyanını arttıran putları dost edinmekle hak yolda olan kulları Allah rızası için dost edinmek onlara karşı yoğun bir sevgiyle aşk duymak arasında da büyük bir fark vardır bu fark da cehennemle cennet arasındaki fark gibidir işte onlar bu hak yolda olan mürşitlere düşmanlık ederek en büyük düşmanlığı da kendilerine ediyorlar, onlar cahilce kendi

putlarına sevgi göstererek yücelterek aynı şekilde bu putlarına da düşman olanlara da düşmanlık gösteriyorlar, elbette kendilerini hak yolda gösteren lakin batıl yolda olanlar da var sahte mürşitler bu kendilerini mürşit gösteren insanlar kendi ziyanlarını arttırmalarının yanında kendilerine tabi olanların da ziyanlarını arttırmaktalar.

Rabbimizden bizi uzaklaştıran şeyler hep bizlerin putlarıdır, para, makam ve mevki bize yaşantımızda bir fayda bir zarar göreceğini düşündüğümüz şeylere olan bağılılığımız da onları put edinmemize sebep olur ve onlar hayatımızdan çıktığında da yaşayamayacağımızı, dünyada tutunamayacağımızı düşünürüz. Bu putlarımıza karşı bizleri uyaran hak dostu kullara karşı da düşman kesiliriz ki hal öyle bir hal alır ki sanki o putumuzu korumakla görevli bir askermişiz gibi putumuzu savunuruz, o put uğruna hayatımızı feda ederiz. Hesap günü işte ne kadar putumuz varsa karşımızda bulacağız. Para, makam, mevki, kadın, bu putların ayaklarının altına hesap günü tüm dünya da serilse askerlerine bir yardımları olabilir mi. Tüm putları bir araya yığsak onlara tapanları da bir araya getirsek hepsi o putları için can vermek için can atarlar, misal olarak ortaya bir miktar para koyalım, herkes o para için adeta canını verecek derecede o paraya ulaşmak için gayret gösterir ki hayatlarda böyle geçip gidiyor, dünyada değersiz dünya metası üzerine maddi hedefler üzerine. İşte bu para bir fayda sağlayamıyor, o paraya ulaşmak için geçen ömürler, o istedikleri puta ulaşınca paraya her neyse ulaşınca da bir faydasını göremeden göçüp giden hayatlar. Paraya tapanlar ondan bir yardım görmeyi isteyenler aksine o paranın elinden gitmemesi için gecesini gündüzüne katıyor, adeta başında nöbet bekler gibi gece gündüz onu düşünüyor, normalde tam tersi olması gerekmez mi, putun onu koruyup gözetmesi, oysa parası olan rahat uyuyamıyor, makamı mevkisi olan rahat oturamıyor, her insan için farklı farklı bir put var kimisi daha baskın kimisi makam ve mevki gece gündüz düşündüğü kimisi bir kadın işte putlar farklı farklı kimisi daha ağır basıyor herkesin taptığı farklı farklı putlar gece yatağının başının ucuna koyduğu put farklı farklı onsuz bir gecesini geçiremediği yanı başında onla yatıp kalktığı geceleri onla sabahladığı, ona yöneldiği.

Rabbimize kullukla yatalım ona kullukla kalkalım. Hiç yatağınızın yanı başında farklı farklı putlarla odanızın içi ağzına kadar dolu türlü türlü şekillerde putlarla ya da farklı farklı suretlerde şeytanların bakışları altında uyumak ister miydiniz, böyle bir tablo altında adeta bir korku filmi gibi ki uyuyabilir miydiniz, bu şekilde yaşayabilir miydiniz, Rabbimiz haricinde her şeyi put edinerek adeta Rabbimize karşı hasım kesilmiş bir durumdayız, değersiz kokulu bir damlacık bir meniden bizi yaratmışken, rahmetiyle bizi yaratıp bize yolunu göstermişken, bizleri bu arzuyla yaratmışken, bize yolunu göstermişken, biz ise Rabbimize kulluk etmeyip tüm dünyaya tapıyoruz, Rabbimize değil. Oysa bize lütfedilen tüm her şey onu hatırlatması gerekirken tüm her şey bizi Rabbimizden uzaklaştırıyor. Tüm dünya zenginliği zaten bizlere lütfedilmiş bunca putun peşinde koşmak yerine bunları bizlere lütfeden Rabbimize şükretsek ona yönelsek iyi olmaz mı, bu dünyayı bir put bellemeden yaşamaya gayret etmeli ve sürekli istiğfar halinde olmalı bildiğimiz günahlardan bilmediklerimizden de böylelikle daha büyük bir umutla Rabbimizin huzurunda durabiliriz hesap günü.

Niyet

Ameller niyetlere göredir, ameller hak yolda olduğumuz süreçteki tüm işlerimiz, düşüncelerimiz, hallerimiz bir bütün olarak yaşayışımız olarak tanımlayabiliriz, niyet ise Allah rızasını kazanmak adına hak yolda girişilecek işlere Allah rızası için karar verme olarak tanımlayabiliriz. Nasıl ki karnımız acıkıyor bir şeyler yemek istiyor ve bu yemeği yedikten sonra doyuyoruz sonra tekrar acıkarak bu süreç tekrar ediyor aynı şekilde de bizler de hak yolda çeşitli arzular sarıyor ve bu arzuları da Rabbimizin rızası yolunda tatmin ediyoruz, Rabbimizin emir ve yasakları da bu konuda bizlere büyük lütuf oluyor günün beş vakti de Rabbimiz bizleri huzuruna çağırıyor, Müslüman kullara yardım etme konusunda emirler var hepsi bizlere Rabbimizin lütfu bizleri hak yolda tutmak adına ve kendimizi de bu yolda geliştirmek adına. Bu bir süreç her insanın niyeti farklı farklı olabilir, manevi gelişimimiz her ne seviyede olursa olsun bizler Rabbimizin rızasını niyet edersek her işimizde bu yolda bizlere de yardımcı olması konusunda Rabbimiz büyük lütuflar ihsan edeceğine dair de umudumuz da o kadar çok olur. Daima nefsimizden Rabbimize sığınmamız gerekiyor çünkü o bizleri hak yolda dahi kandırabilir, ibadetlerimiz arttıkça kendisini daha da bir şey sanmaya başlayabilir, sadece kendisini doğru yolda doğru işler gören olarak görerek bizleri hak yolda olan bizlere yardımcı olmak isteyen çevremize karşı asi bir duruma düşürebilir. Bu kibirli ve gururlu halimizle Rabbimizin huzuruna çıkmaktan Allah'a sığınmalıyız. Guru ve kibir bizlerden biran olsun ayrılmıyor lakin biz tövbe ve istiğfarlarla, Rabbimizden yardım dileyerek üzerini örtmesini umabiliriz. Düşmanlıkla sadece nefsimiz ve kendimizle bir mescit inşa etmekle hak yolda olan dostlarla beraber mescit inşa etmek arasında ne kadar da büyük bir fark olur öyle değil mi bu sebeple hak yolda olan kardeşlerimizden biran olsun ayrılmamaya gayret etmeliyiz, kendi başımıza hareket etmeyip nefsimize biran olsun uymayarak daima Rabbimizin rızası için hareket etmeliyiz.

Sabır

Sabırlı olmanın zıt anlamı sabırsızlık olarak da tanımlayabiliriz, bir şeyi çarçabuk yapmaya çalışmak bir şeyi hemen istemek, aceleci bir halde olmak dünya hayatında arzularımızı tatmin etmek üzerine olabiliyor lakin acele etmemiz gereken arzularımız hak yolda maneviyatımızı geliştirmek üzere olmalı ki bunda amacımız Rabbimizin rızası olmalı, bu maneviyattaki aceleci halimizden de Rabbimize sığınmalıyız, yemek yerken birden tatlıya ulaşmaya çalışan çocuklar gibi davranırsak yediğimiz yemekten de içtiğimiz şeyden de bir şey anlayamayız, tatlıda bu aceleci halin sonunda bir solukta biter gider bunun sonucunda da büyük bir mutlulukla oturduğumuz sofradan büyük bir mutsuzlukla kalkabiliriz.

Kalem

Kur'an-ı Kerim haricinde peygamberimiz Hz. Muhammed Sav.' den önce gelen peygamberlerimizden bizlere ulaşan kutsal metinler ancak yüksek bir maneviyat seviyesinde olan kullar tarafından Rabbimizin lütfu ve takdiri ile anlaşılabilir, eklenen ve değiştirilen hususlar ancak bu kimseler tarafından anlaşılabilir. Kur'an-ı Kerim'den önceki tüm vahiyler için bunu söyleyebiliriz. Doğru ve eğriyi birbirinden ayıran üç kitap bulunur bunlar yazıya geçirilmemiş sözlü olarak bizlere ulaşmıştır. Bu kitaplar Hz. Musa As.' a ve kavmine lütfedilen Tevrat'ı Hz. İsa As.' a ve kavmine lütfedilen İncil'i ve son olarak da son kitap olan Kur'an-ı Kerim son peygamberimiz habibi Hz. Muhammed Sav.' e ve tüm alemlere lütfedilenler ki hepsi de bir nurdur. Yazılan kitap da Hz. Davut As.' a lütfedilen Zebur'dur. Yeşil kalemle yazılmıştır. Diğer peygamberlere de vahiy gelmiş sayfalar gelmiştir lakin onların hiçbirisi Hz. Davut As. gibi gelen vahyi yazmamışlardır. Diğer peygamberlerimiz gelen vahyi içlerinde hiç işlemeyen doğrudan aktarmışlardır. Hz. Davut As.' a verilen yeşil kalem aynı şekilde Hz. Süleyman As.' a da verilmiştir bu kalemlerin nuru da Hz. Muhammed Sav.' in nurundandır ve çölden gelip geçenler için yol gösterici bir sevinç kaynağıdır.

Rabbimiz hangi dille Hz. Musa As.' a seslenmiştir, onun anladığı ve konuştuğu dille. Hz. Cebail As. Hz. Muhammed Sav. ile de anladığı ve konuştuğu dille seslenmiştir. Hz. Âdem As. ilk peygamberimiz ki ondan itibaren ilim aktarılmaya başlandı. Bu aktarımda da maneviyatın anlatılması konusunda da peygamberlerimiz de anlaşılması adına bir örnek verelim nasıl ki bir kıyafetin bir gömlek olsun üretim aşamaları sözlü olarak tek tek anlatılabilir, aynı şekilde de yapılışının gösterilmesi de gömleğin nasıl yapılacağı konusunda daha detaylı olarak bilgi edinmemiz konusunda bizlere daha çok yardımcı olur işte peygamberlerimizin sayfaları ile yani onlara gelen vahiy ile yaşayışları gömlek örneği ile örtüşmektedir. Onlar gelen vahyi en güzel şekilde kavimlerine aktarmışlar yaşayışları ile de açıklamışlardır, bu gelen vahiylerle de kavimlerine verilen gömlek de tam olarak o zamanın insanlarına uygun bir şekilde gelmiştir. Kendileri ne bir nokta eklemiş ne de bir nokta çıkarmıştır ki böylelikle de gömleğin düğümleri de tam tamına bir bütün olmuştur. Kur'an-ı Kerim'in özelliği ise tüm alemlerin ihtiyacını en güzel şekilde karşılayan bir kitaptır, herkese en güzel şekilde uyan tastamam bir gömlektir. Yeşil kalem ile yazılan da bir ateşin başında toplanan insanlar için kimisini ısıtırken kimisine de göz aydınlığı olmuştur, kimisine uzaklardan bir işaret, kimisi onla yemeğini kaynatmış, Rabbimizin lütfu ve ikramı ile maneviyatta ilerleyerek çölde olan, yolda kaybolmayan herkes de bu ateşten bir şekilde faydalanmış, o çölden gelip geçenler. Bu ateşin çok önceden tutuşturulmuş olması sebebi ile onlardan sonra gelenler de önce gelenler de bu ateşten istifade etmişlerdir ki pek çoğu kendisini kurtarıcı olarak sanmaları da bu ateşi kendilerinin tutuşturduklarını sanmalarındandır, ellerinde bu ateşten aldıkları meşalelerle insanlara yol göstermeye çalışmışlardır, sonucunda da kendileri de tutuşmuş peşinde olanlar da tutuşmuşlardır, hataları oldukları konu kendilerini yeşil kalem sahibi olduklarını zannetmeleridir ki bu konuda da kendilerine Allah katından gelen hiçbir delilleri de yoktur, o çölden gelip geçerken ateşten istifade etmek yerine o ateşle karanlıklarını aydınlatmak yerine onlar o ateşi kendileri için emredildiği gibi kullanmayarak insanların karanlıklarını gidermek istemişler kendileri en büyük karanlık içerisindeyken o ateşle kendilerini de takipçilerini de ateşe sürüklemişlerdir, hesap günü de Rabbimiz onlar hakkında

kararını verecektir. Çölün insanları nasıl da karanlıkta bıraktıklarını görüyoruz aynı şekilde de ateşte yolunu bulup yola devam ederek çölü geçenleri de. Peygamberimiz Hz. Muhammed Sav.’ den sonra da günümüzde de günümüzden sonra da çölü aydınlatan nur Kur’an-ı Kerim’in nuru olmuştur. Maneviyat yolunda ilerleme kaydeden, nehri aşırıp çöle gelip bu çölde tutuşan ateşten istifade edenler çölü geçip arkada bırakanlar da çölü tarif ederken nasıl geçileceğini ellerine kalem almadan sözlü olarak bu ateşin de yerini de tarif etmişler ki çölde karanlıklarda yolumuzu kaybedip kaybolmayalım, aynı şekilde Kur’an-ı Kerim’in saçılan nurlarıyla maneviyat yolunda aşama kaydederken de anlatma yoluna gitmişler ve çevrelerinde olanlar da bundan istifade etmişler ki Rabbimizin lütfu ve rahmetiyledir, takdiriyledir, böylelikle de o çölde yanan ateşten o nurdan da istifade etmişler, böylelerinin durumu ne yeşil kalemde bir ateş yakmaya benzer ne de gönüllerine lütfedilen nurla o nurun ışıyla yürüyen peygamberlerimizin durumuna benzer. Örnek vermek gerekirse Mesnevi de Risale-i Nur’da buna örnektir, Hz. Pir, Es-seyyid, Eş-şeyh, Gavsul Azam, Bazul Eşheb, Es-Sultanü'l-Evliya Muhyiddin Abdulkadir El-Geylani Ra. efendimizin sohbetleri de buna örnektir ki dilinden dökülenleri dinleyenler sözlerini duydukları şekilde kaleme almışlardır, Hz. İmam-ı Rabbani Ahmed El-Faruki Es-Serhendi Ra. efendimiz de eline kalem almıştır lakin kalemi yeşil kalem değildir, bu kulların hiç biri peygamber olmayan kulların hiç biri çölde ateş tutuşturan veya bir nur kaynağı olan kalem sahibi değildir onların kalemi nurdandır lakin kaynağı Kur’an-ı Kerim ve Hz. Muhammed Sav.’ in nurudur, hitap ettikleri kullar değildir, kendileridir, nefisleridir, onlar maneviyat çalışması içinde kendi karanlıklarını Kur’an-ı Kerim’ in ve peygamberimiz Hz. Muhammed Sav.’ in nuruyla bu yolda aydınlatmaya gayret eden, bu yolda çalışan kullardır, kendileri de yolda oldukları ve aynı şekilde onlarla beraber olanlar da yolda oldukları için zamanlarında ve zamanımızda hatta bizden sonraki zamanlar için de bir yol tarifi yapmışlardır ki bu yol tarifi de kaynağı da Kur’an-ı Kerim’ in nuru ve peygamberimiz Hz. Muhammed Sav.’ in nurudur. Onlara Rabbimiz tarafından takdir edilen hisseleridir ki hak yolda olan kulların da bu hak yolda Rabbimiz tarafından kendilerine takdir edildiyse hisseleri vardır, onlar da Kur’an-ı Kerim ile ve peygamberimiz Hz. Muhammed Sav.’ i örnek alarak yaşayışları ile bu nurdan nasiplenebilirler, nefisleri aydınlanmaya başlayabilir ve birbirlerini de yaşayışları ile söz ve davranışları ile aydınlatabilirler Rabbimizin lütfu ve takdiri ile, Kur’an-ı Kerim’in ve Hz. Muhammed Sav.’ in nuru bir bütün olarak tüm alemleri nurlandırır. İki ışık kaynağından bahsettik ki ikisi de nurdur birisi çölde yanan nurdan ateştir çölde yolumuzu bulmamız için diğeri de nurdur ki ikisi de Rabbimizin rahmetidir, ikisi de Rabbimizin delillerindendir, ikisi de Kur’an-ı Kerim’ de bulunur ve bu nur ki bize maneviyatta ilerleme gücü verir, etrafımızı aydınlatıcı bir nurdur önümüzü görmemizi sağlar, gönlümüzü aydınlatır, gözümüzü nurlandırır, kulaklarımızı nurlandırır. Çölde bir ateşe ihtiyaç duyduğunuzda bir kişinin ateş yakması yeter diğerleri de ondan istifade ederler diğerleri ateş yakmak için uğraşmazlar. Rabbimizin lütfu ve rahmeti ile tutuşan bu ateşi o nuru elimizden geldiği kadar beslemek ve büyötmeye gayret etmek bu ateşe o nura odun atmak her Müslümanın görevidir, çöldeyken o yolu gelip geçerken de bu ateşten ne kadar istifade edeceğimiz, nasıl istifade edeceğimiz Rabbimizin takdirindedir. Hz. Muhammed Sav.’ in doğduğu gece tüm putperestlerin ateşi söndürüldü Rabbimizin lütfu ve rahmeti ile Kur’an-ı Kerim ile ve peygamberimiz Hz. Muhammed Sav. ile çölden gelip geçenler de batıl yollara sapmadı ki ondan saçılan nur da habibinin Hz. Muhammed Sav.’ in nurudur. Peygamberimiz Hz. Muhammed Sav.’ in ailesi de ashabı da habibiyle beraber Kur’an-ı

Kerim'in nurlarıyla içleri de dışları da nurlandılar, o çölü de süratle geçtiler. Bizler de bu nurdan ateşi daha çok beslemekle Kur'an-ı Kerim ve Hz. Muhammed'in nuru ile mükellefiz. Hz. Âdem As.' dan Hz. Muhammed Sav.' e kadar her bir peygamberimize lütfedilen her şey gelen kitaplardan gösterilen mucizelere değin bizler için. Tüm alemler bir bütün içinde birer zerre ve her bir zerrenin bir görevi var hiçbir öylesine orada değil her birinin görevi var bir bütünün birer parçaları, bu bütün içimizde de var, bu bütünü içimizde tekrar inşa etmekle görevliyiz Rabbimizin rızası yolunda, içimizde Rabbimize giden o yolu almamız o Mısır'da çıkmamız, o nehri geçmemiz, o çölü arkada bırakmamız, o şehre varmamız ona kulluğumuzu göstereceğimiz mabedi, kutsal topraklarda sınırları çizilmiş bir bölgede, taş ve mermerlerle inşa edilmiş bir kutsal mekânda değil, gönlümüzde, gönlümüz kutsal olmaya elverişli tek toprağımız ki Kur'an-ı Kerim ile peygamberimiz Hz. Muhammed Sav. ile hak yolda olan kullarla, beraber çalışarak, hak yolda, Rabbimizin rızasını gözeterek, sevgiyle, samimiyetle, güvenle, Rabbimize sığınarak, beraber, her birimizin gönlünü inşa etmesinde beraber taş taşıyacağız, beraber yol yürüyeceğiz, beraber el ele tutuşarak nehirden geçeceğiz, beraber birbirimizin kolundan tutarak o çölde yol bulacağız o çölü arkamızda bırakacağız, o dağa beraber tırmanacağız beraber Rabbimizin huzuruna gideceğiz, ancak bu şekilde başarılı olma konusunda umudumuz olabilir, Kur'an-ı Kerim'in nuru önümüzü aydınlatıyor, peygamberimiz Hz. Muhammed Sav. de bizlere yolda rehberlik ediyor, tüm peygamberlerimizin, meleklerin de duaları bizimle beraber, Rabbimizin lütfu ile hak yolda olan kardeşlerimiz peygamber efendimiz Hz. Muhammed Sav.' in kardeşleri bizlerle, hak yolda olan din büyüklerimizin duaları o güzel eserleri bizlerle, Rabbim senin rızan için çıktığımız bu yolda bizleri gözetmeni diliyoruz, tüm düşmanlarımıza karşı yanımızda olmanı diliyoruz.

Reenkarnasyon

Bazen çoğunluk tarafından bilinen bir kelime altında açıklama yapmak durumundayız ki bazen kötü bir şeyi anlatmak da bazı durumlarda kötülüğün insanlarda bu kötülüğün ifşası ile tahribata yol açabileceği gibi yanlış bir algıya sebep veren kavramın da altını da güzel bir şekilde doldurmakta bu kavramın kötülüğünü gösterecek ve bu kavramın algısıyla oluşan kötü tahribatını olumlu yönde etkileyerek daha doğru bir okuma sağlayacaktır.

Ölü ruhları canlandırmak ancak Rabbimizin elindedir.

Bu hayatta yaşadığımız bu hayatta bu kıyafetle yani yaşadığımız bedenlerimizde Rabbimizin takdir ettiği ve vaktini de yalnız kendisinin bildiği ecelimiz gelip çatığında ölüp toprağa karıştığımızda dünya imtihanımız da sona erer ve hesap gününe kadar Rabbimiz bizleri parmak uçlarımıza kadar tekrar diriltene kadar tekrar dünyaya farklı bir bedenle de farklı bir şekilde de bir hayvan bir taş bir bitki ya da bir nesne şeklinde geri gelmemiz mümkün değildir. Bu gibi batıl iddialar peşinde koşanların Rabbimiz katından gelen hiçbir bir delilleri yoktur, hiçbir peygamber böyle bir söz söylememiştir, Rabbimizin katından lütfettiği hiçbir kitapta da bu yazmamaktadır böyle bir şey Rabbimizin katında bulunan korunmuş levhalarda her şeyin yazılı olduğu Levh-i Mahfûz' da da bulunmaz.

Her gece uykuya daldıktan sonra canlarımız bedenlerimizden ayrılarak bir bütün olarak semaya kaldırıldığı gibi ölümden sonra canımız ile bedenimizin ilişkisi kesilir. Ruh sahibi olan bedenler ise uykuya daldıklarında canları tüm kullar gibi toplanır lakin ruhları Rabbimizin takdirindedir. Her sabah güneşin doğudan doğması ile tekrar hayat bizlere lütfedilir, tekrar diriltiriz, güneş batından da batınca ölüm kapımızı çalar. Mezara girdiğimizde de güneş bizim için batmış olacak ve tekrar dirilişle de güneşimiz doğacak. Şayet bir ruhumuz yoksa, bir hayvan gibi yaşadıysak, hayvanlar nereye gidiyorsa bizde oraya gidiyoruz. İnsan gibi yaşamaya gayret ettiysek, bir ruhumuz varsa, imanımız varsa, o ölçüde de ruhumuz ödüllendiriliyor kabir hayatımızda. Bu peygamberlerimize selam getirdiğimizde onlar bu selamlarımızı işitirler ruhları ile işitirler, kabirlere girdiğimizde ruh sahibi olan kullar bizleri görürler. Kötüler yani bir hayvandan öte kullara zulmedenler, şeytanlaşanlar için de kabirde azaptan bahsederiz, lakin bu azap cehennem azabı olarak fiziksel bir acı olarak düşünemeyiz, çünkü beden ile bir ilişkimiz yok, bu ızdırap nasıl ki yüreğimizi yakan, başımızı zonklatan bir acı veya ızdırap duyduğumuzda büyük bir pişmanlık hissettiğimizi, kendimizi kaybettüğimizi düşünebiliriz, kötüler ruh sahibi değildir kafirlerin Rabbimizle bir bağı yoktur lakin kabre girince artık gözleri açılmış melekler tarafından sorguya alınmışlardır artık onlar da Rabbimizin varlığını ve birliğini idrak ederler Rabbimizin takdiri ile işte bu halde de canlarının yanında nur değil nar ile geldikleri için o ateş kendilerini yer bitirir o nur ile huzur bulmak varken ateş ile kabirde bir başlarına kalırlar bu onlar için Rabbimizin takdir ettiği kabir azabıdır bunun hesap gününden sonrası da vardır ki orası da cehennemdir. Aklın başına gelmesi deyiminin en ızdıraplı hali kabirde gerçekleşir, ruh sahibi olan Müslümanlardan kabir azabı çekenler şayet kötü bir yolda ölürlerse yaptıkları kötülüklerin cezasını da aynı şekilde büyük bir pişmanlıkla büyük bir ızdırapla Rabbimizin takdir ettiği ölçüde yaşarlar bu acıyı da beraberinde getirdikleri ateşle çekerler, hesap günü de haklarında ne olur Rabbimizin takdirindedir. Ölülerin rüyalarda görülmesi hususu ki ölülerin bizlerle herhangi bir şekilde iletişim kurması mümkün değildir, çünkü canları hesap günü için tutulur, sadece ruh sahibi olan kullar bu dünyamızda görevlendirilirse ki bunlar Hz. İsa As. gibi bizlere meleklerin dua ettiği gibi dua ederler de böylelikle de bizlere işlerimizde yardımcı olurlar. Peygamberimiz Hz. Muhammed Sav. peygamberlerimiz, şehitlerimiz onlar ölü olmazlar diri olurlar çünkü onlar ruh sahibi olmuşlardır. Ölü olanlar bir ruh sahibi olmayanlardır, herkes hesaba çekilecek, geçmişte yaşamış bir dinazor bile diğer dinozordan hakkını alacak. Ruh çağırmak gibi saçmalıklar cinlerin kullara olan oyunlarından ibarettir, şayet bir ruh ile görüşmek isterseniz de bu da ancak Rabbimizin takdirindedir peygamber efendimiz Hz. Muhammed Sav.' i rüyasında görenler olabiliyor bu gördükleri peygamber efendimiz Hz. Muhammed Sav.' in canı değil, bedeni değil Rabbimizin lütfu ile gördükleri ruhudur ve bu işte kulun istemesi ile değil Rabbimizin dilemesi ile olur, bu halleri dünyada değil ruhumuz ile bunu ancak tecrübe edebiliriz çünkü ruh sahibi olursak ancak bir bağlantıdan bahsedebiliriz ki bu ruh sahibi olmanın da çeşitli seviyeleri vardır herkeste Rabbimizle aynı derecede bir bağ söz konusu değildir ki kullar her biri farklı farklı her birinin seviyesi de imanı da farklı farklıdır. Gördüğümüz rüyalar bir hayvanın gördüğü rüyalar gibi olur şayet bir ruhumuz yoksa. Ruh sahibi olduğumuzda da gördüğümüz rüyalar maneviyatla alakalı olur kendimizi yargıladığımız sürece evrilir, bir ruh sahibi olmayan gördüğü rüyada karnı aç olarak yatar kendisini türlü türlü yemekler içinde görür bu rüyanın maneviyatla alakası yoktur bu rüyanın ona bir katkısı olmaz. Maneviyat çalışan ruh sahibi olan kul da gördüğü rüya ile ilgili bir yorumda bulunurken bu rüyayı kendi manevi gelişimi ile ilgili

olarak değerlendirirken, maneviyatının gelişimi konusunda bu rüyayı okurken ki hali bu halden geçen ruh sahiplerinin hallerinden de faydalanarak ki derin bir anlayışla değerlendirmesini yapar. Bu öyle bir çalışmadır ki bazen görülen bir rüyanın analizi çok uzun süreler alır Hz. Yusuf As.'ın görmüş olduğu rüyayı seneler sonra açıklığa kavuşturması buna örnek olarak verilebilir. Kur'an-ı Kerim ve habibi Hz. Muhammed olmadan hayatımızda hak yolda değilsek, maneviyatımızı hak yolda inşa etmiyorsak kendimizi doğru bir şekilde inşa edemeyiz, hayatımızı da maneviyatımızı da doğru bir şekilde okuyamadığımız gibi batıl bir yolda cahilce bir iş tutarız tüm emeklerimiz de tüm çalışmalarımız da ziyan olur çünkü emredilen yol bu yoldur hakiki bilgi bu yolda bulunur nur bu yoldadır ruhta.

Bazıları rüyalarında geleceğe yönelik olayları görebiliyor misal deprem olacağını görenler bunun açıklaması da dünya ile adeta bütünleşmiş olmakla alakalıdır ki onlar Rabbimiz ile kurmaları gereken bağı dünya ile kurmuşlardır, uzak doğuda özellikle çeşitli meditasyonlarla doğa ile bütün olmaya çalışanların da halleri de bunlar gibidir. Onların bu gördüklerine itimat edilmez, inanılmaz, bu makam veya mertebeye de işaret değildir, bu dünya ile hemhal olanlar hallerini hak yolda düzeltmelidir. Bizim zaman algımız günler ve gecelerden ibaretken maneviyatta zaman algısı daha farklı işler, üç günlük dünya hayatında üç gün ötesini görmeye gayret etmeli yani ölümümüzü, yaşadığın dünyayı her haliyle görsen de kime ne faydası olur, dünya ile bu kadar hemhal olmanın kime faydası olur, maneviyatımıza Rabbimizi razı edecek işler peşinde koşmalı, kendimizi maneviyatta geliştirmek, Rabbimizin rızasını kazanmak arzumuz bu olmalı değersiz dünya değil, yarın ne olacak ne bitecek bilebilir miyiz, ne zaman ecelimiz gelecek bilebilir miyiz her iş Rabbimizin elindedir takdir ona aittir dilediği gibi hükmeder.

Bugün Rabbimizin lütfu ile elimizde fırsat varken Rabbimizden gelen uyarılara kulak kabartalım, aklımızı çalıştıralım, hak yolda olan kullarla beraber olmaya çalışalım ki gönüllerimizi elinde bulunduran Allah'a yakınlaşma yollarını arayalım. Rabbimize dönmek için vaktimiz varken Rabbimizden yüz çevirmek için bu vaktimizi kullanmak hak yolda olan kullardan kaçmak için kullanmak en büyük zıyandır kulun kendisine yaptığı en büyük haksızlıktır, kendine yaptığı en büyük zulümdür, hayatta kalbinizi acıtan bir olayla karşılaştığınızda yaşadığınız acı ve ızdırap duygusu esasen içinde bulunduğunuz her anı kapsamakta. Her bir günümüz her gün yeni bir ikramı var emredildiği gibi kıyafetlenmek için lakin bizler çıplak bir şekilde her günümüzü geçiriyoruz. Her gün gözümüzü açtığımız her gün Rabbimizin bizlere lütfettiği büyük bir ikramı. Rabbimize olan saygımız, Rabbimize duyacağımız huşu çok derin olmalı bu derinliğimizi de hak yolda olan çevremizle de daha da arttırma yoluna gitmeliyiz onlara da lütfunu görmeliyiz, tüm alemlere olan lütuflarını da.

Farklı farklı renklerden bahsedebiliriz, gökkuşağını gördüğümüzde farklı farklı renkleri birbirinin üstüne binmiş bir vaziyette görüyoruz, maneviyatta da farklı farklı renklerden bahsedebiliriz kırmızı, turuncu, sarı, yeşil, mavi, lacivert ve mor renklerini görüyoruz bu renkler de farklı farklı anlamlara gelir. Her nasıl hayatımızda farklı renklerde kıyafetler giyiyoruz maneviyatta da farklı farklı renklerde kıyafetler giyeriz. Hz. Musa As. kıssasında geçen sarı inek altının renginin sarı olması gibi ateşin kırmızı olması, nurun beyaz olması her birinin farklı anlamları bulunur. Her nasıl ki kıyafetlerimizi giydiğimizde bedenimizi örtüp gizliyoruz aynı şekilde renkler de bizleri öyle örter ve gizler. İnek sürülerinde sarı renkte gizlenmişti kurban

etmeleri istendi, içlerinde değerli gördükleri altın rengi bir buzağı heykel yaptılar içlerinde ne varsa onu yaptılar. İçlerinde gizlenen şeyler ortaya döküldü kurban etmeleri içlerindeki kötülüğü ortaya çıkartıp kurban etmeleri istendi oysa onlar ona tapma yoluna gittiler. Çeşitli renkte kıyafetler çeşitli meslekler ile örtüştüğü gibi maneviyatta da içinde bulunduğumuz halin renginde kıyafetleniriz. Doktorlar insanları tedavi ederler nur da öyle nur da beyaz rengindedir nur Rabbimizin rahmetidir. Kıyafetlerimiz her nasıl sürekli değişiyor bizler de o şekilde maneviyatta kıyafet değiştiririz. O kıyafet üstümüzden alındığında da çırlıçıplak kalırız bu kıyafetler hep Rabbimizin lütfudur, kendimizden bilmememiz gerekir, o kıyafet olmasa çırlıçıplak bir halde yaşadık, büyük bir utançla büyük bir ızdırapla, Rabbimizin rahmeti bizi sarıp sarmalamış ve kötülüklerimizi rahmet ile örtmüştür. Rabbimizin renklerinden o boyasından daha güzel bir boya daha güzel renkler hiç olur mu, ondan daha güzel takdir eden hiç olabilir mi, dünyamıza baktığımızda ne de güzel renklendirilmiş alemler hep Rahmeti ile Rabbimizden de bizleri en güzel şekilde hak yolda kıyafetlendirmesini en güzel şekilde renklendirmesini en güzel şekilde hayatlarımızı Rabbimizden rahmeti ile renklendirmesini en güzel boyayı vurmasını dilemeliyiz, tüm İslam alemine de. Melekler de Hz. Âdem As.' a nasıl kıyafetleneceğini dünyada günlük kıyafetlerin nasıl dikileceğini göstermişlerdir ki ne de büyük lütfudur böylelikle dünyada üzerimizde olan kıyafetler ortaya çıkmıştır, maneviyatta da nasıl kıyafetlenmemiz gerektiğini de Rabbimiz gelen peygamberlerle kutsal kitaplarla bizlere tarif etmiştir. İpek kıyafet giymekse bizlerin dünyaya olan düşkünlüğünü arttıracaktır erkekler açısından kadınlar ise böyle değildir erkeklerin ve kadınların yaratılışları ve yükümlülükleri farklıdır cennette ise cennetlik kullar için en güzel elbiseler en güzel kıyafetler lütfedilecektir, kıyafetler türlü türlü zenginlikler. Hesap günü de çırlıçıplak olarak kaldırılacağız sonra kıyafetlerimiz gelecek o kıyafetlerden anlaşılabilecek nasıl bir iş tuttuğumuz. Hesap günü de çırlıçıplak Rabbimizin huzuruna çıkacağız. Bizleri Rahmetle örtmesini umut ediyoruz. İşte dünya hayatında yapıp ettiklerimiz hesap gününde üzerimize kıyafet olarak dönecek. Zulmedenlerin boyunlarına pranga olarak gelecek. Hak yolda olan bu yolda koşturanların kıyafetleri de ona göre olacak. Yaşadığımız hayat ile ölümümüz arasında bir fark yok esasen sürekli ölüp diriliyoruz, her sabah çırlıçıplak uyanıyoruz, çırlıçıplak yatağımızdan kalkıyoruz, çırlıçıplak dolaşıp çırlıçıplak tekrar yatağa dönüyoruz. Üzerimize bir şeyler alsak iyi olur.

Kurban mevzusuna gelecek olursak ki Kurban Bayramımız var ve kurban etmek istediğimiz hayvanı görmeye gidiyoruz, bundan önce de para ayırıyoruz, para ayırmadan önce de karar veriyoruz Rabbimize kurban adayacağımızı niyetimizi kesinleştiriyoruz, hayvanı kesimhaneye götürüyoruz ki bu Hz. İbrahim As.'ın evladını taş üzerine yatırması gibidir, kararı kesindir, bıçağı bilenmiştir, sunak ki Rabbimize sunacağımız sununu da hayvan da onun üzerinde, feda edeceğimiz bir para var, Hz. İbrahim As.'ın feda edeceği oğlu, göz bebeği evladı, tüm arzusu Rabbimize yakınlaşmak için tüm her şeyini feda etmeye hazır en değerli gördüğünü bizler de Rabbimize yakınlaşmak için nelerimizi feda etmemiz gerekiyor Hz. Musa As.'ın kavmi gibi içimizde gizlenmiş kötülükleri ortaya çıkarması için Rabbimizden yardım istememiz ki nefsimizin kötü istekleri ve arzuları hep öküzdür böylelikle de aklımızı da gönlümüzü de bu işe yoğunlaştırarak Rabbimizin rızası için o kötülüğümüzü boğazlayabiliriz.

Ağaçlar, taşlar, hayvanlar, kurumuş odun parçası hep içinde ölü bir ruh taşır. Ölü bir ruha sahip bir arkadaşımız olduğunu varsayalım ki kendisi kötü bir yolda, ona üzülmüyoruz, bu üzüntümüz ona ne kadar çabalarsak çabalayalım bir fayda sağlamaz, ölü ruhunu diriltemeyiz hakeza kendi

ruhumuzu da bizler diriltmedik gönlümüzü İslam'a açan Rabbimizdir bu ancak Rabbimizin elindedir bu bilince ulaşmaya gayret etmeliyiz, bu elbette işleri koy vermeye bizi sürüklememeli bir taş bile ufak su damlaları ile şekilden şekle geçiyor biz işte o su damlaları gibi yumuşak yumuşak çevremize Rabbimizin bizlere lütfettiği rahmet damlalarını en güzel şekilde ulaştırmaya gayret etmeliyiz tüm gönüllere ki gönüllerin sahibi de bizim de gönüllerimizin sahibi olan Rabbimizin bizlerden beklediği iş budur. Zalimler bundan müstesnadır, Allah onların belalarını versin onlara bu dünyada bir merhaba dahi yok.

Geçmişten günümüze değin Hz. Âdem As.' dan itibaren onun neslinden peygamberlerimiz geldi bu süreçte de insanlık bilimsel olarak ilerledi bunu nesnel olarak görebiliyoruz, bunun yanında manevi olarak da bir ilerleme söz konusu oldu bu ilerleme de Rabbimizin lütfu ile nesilden nesle aktarıldı bu aktarım talebeler yetiştirmekle beraber aynı zamanda evlilikler yolu ile de aktarıldı. Hz. Muhammed Sav.' in zamanında da Kur'an-ı Kerim'in ve habibinin nuru tüm alemlere rahmet oldu ahir zamanın son peygamberi olan Hz. Muhammed Sav. ile beraber. İşte bu rahmet hazinesi tüm insanlığın önünde duruyor sadece belirli bir gruba değil tüm alemlere. Maneviyatta ilerlemek ancak bu rahmet hazinesi ile mümkün, değişim ve gelişim ancak buna bağlı. Bizden önceki nesiller sevaplarıyla günahlarıyla geldiler geçtiler sırada da biz ve bizden sonraki gelecek nesiller var, bizler geçmişteki hayırlı kullara duacı onları en güzel şekilde yad eden, anan gelecekte gelecek olan nesiller için çabalayan onlara güzel bir miras bırakma gayretiyle de kendimizi de en güzel şekilde Kur'an-ı Kerim ile habibi Hz. Muhammed Sav. ile sünnetleriyle yaşayan kullar olmalıyız. Tüm nesiller böyle bakınca bir bütün, tüm nesiller birbiriyle iç içe geçmiş bir zincir gibi, her biri bir sonraki nesli desteklemenin yanında tüm nesiller de bizleri ve bizden sonrakileri de adeta destekliyor. Bunun en bariz örneğini de DNA ile de görebiliriz nesillerden nesillere aktarılan DNA zincirimizde bunun yanında toplumsal olarak aktarılan bir mirastan da bahsedebiliriz. Azgın kavimlerin helak olması da bizlere büyük bir lütuf. Hz. Nuh As. ve gemisine binenler de Rabbimizin üzerimize olan rahmetlerinden.

Birgün kalsa hayatımızda düşünecek kadar zamanımız da kalmış demektir bu zamanı en güzel şekilde değerlendirmemiz gerekmez mi gelen uyarıcının uyarısına kulak vererek düşünsek iyi olur.

İncil ile de müjdelendi lakin bunu kabul etmediler, böylesine büyük bir müjdeyi kabul etmediler üstüne de düşman kesildiler Meryem oğlu Hz. İsa As.' a bu müjde de Hz. Muhammed Sav.' di ahir zaman peygamberi. Rabbimiz olan Allah rahmet ve hidayetini dilediğine lütfeder.

Biranda gözlerimizi açıp dünyada yaşamaya başlıyoruz bebeklikten çocukluğa oradan gençliğe sonra ihtiyarlığa bir süreç içindeyiz ecelimiz daha önce takdir edilmemişse elbette, Rabbimiz bu süreçte Rabbimiz bizlere işlerimizi ne kadar da kolaylaştırıyor bakıp şükretmeliyiz halimize geçmişimize de bizi ulaştırdığı zamana da şu an yaşadığımız ana da öyle çok kıymetli ki bu süreç Rabbimizin üzerimize yağdırdığı rahmetini görmeye gayret etmeliyiz, bu görme konusunda da çevremizden hak yolda olan çevremizden de yardım alabiliriz tek başımıza olursak bir manzara karşısında farklı güzellikleri görmeden bir noktaya kitlenip kalabiliriz karşımızda kocaman bir manzara bizse önümüze bakıyoruz yanımızda birileri varsa da onların sözleri de başımızı biraz daha kaldırıp daha da uzaklara bakma konusunda yardımcı olabilir. Farklı bakış açıları ile manzaralar da değişir göremediğimiz güzellikleri görebiliriz.

Yaşlanınca yerimizden kımıldayamaz hale geliyoruz, gözlerimiz görmez oluyor, kulaklarımız duymaz oluyor, anlama yetimizi de yavaş yavaş azalmaya başlıyor. Gençliğimizde ise Rabbimizin lütfu ile bunlara en güzel şekilde sahip olabiliyoruz. Ayağımız kayıp düştüğünde omurilik üzerine düştüğümüzde sırt üstü hele bir de kuyruk sokumunun üzeri tüm vücudumuz nasıl da büyük bir acı kaplıyor öleceğimizi sanıyoruz adeta, bir yardım için de etrafa bakmıyoruz bu acıdan bir an önce kurtulmak umudu ile ölüm gelip çattığında da ecelimiz geldiğinde bundan nasıl kurtulabiliriz, ölümü tadacağız, her bir nefis ölümü tadacak bundan bir kaçış yolu yok, diğer tüm yaratılmış kullar gibi Rabbimizin huzurundan da bir kaçış yolu yok diğer kullar gibi bizde hesap günü hesaba çekileceğiz, hesap günü için de diriltileceğiz aynı diğer kulların da diriltileceği gibi. Gözlerimiz görürken, kulaklarımız da duyarken kalbimiz de atarken davranıp hadi demeliyiz hak yolda koşturmaya, çalışmaya, çabalamaya Rabbimizin rızasını kazanmak üzere.

Başlangıç

Bizi, biz Müslümanları bekleyen mutlu son, Rabbimiz bizlerden razı ve mutlulukla bizi izlerken, bizlerde bu beklediğimize lütfu ile kavuşmakla adeta mutluluktan uçan küçük bir kız çocuğu gibi cennet çimenleri üzerinde yuvarlanmak.

Selam olsun salih kullara, selam olsun tüm peygamberlerimize hamd olsun alemlerin Rabbi olan Allah’a.